

ผลกระทบทางวัฒนธรรมของละครใต้หวันทางโทรทัศน์
เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ที่มีต่อวัยรุ่นไทย

นางสาวพัลลภา วิชิตะกุล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิทยาศาสตรพัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2546

ISBN 974-17-3671-1

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**THE CULTURAL IMPACT OF TAIWANESE TV DRAMA,
“METEOR GARDEN”, ON THAI JUVENILES**

Miss Pallapa Vichitakul

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Development Communication

Department of Public Relations

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2003

ISBN 974-17-3671-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลกระทบทางวัฒนธรรมของละครใต้หวันทางโทรทัศน์
เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ที่มีต่อวัยรุ่นไทย
โดย นางสาวพัลลภา วิชิตะกุล
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ พัทณี เชยจรรยา

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประมะ สตะเวทิน)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ พัทณี เชยจรรยา)

..... กรรมการ
(ดร. วิเชียร เกตุสิงห์)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พัลลภา วิชิตะกุล : ผลกระทบทางวัฒนธรรมของละครใต้หวั่นทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ที่มีต่อวัยรุ่นไทย (THE CULTURAL IMPACT OF TAIWANESE TV DRAMA, “METEOR GARDEN”, ON THAI JUVENILES) อ.ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์พัชนี เขยจรรยา, 152 หน้า, ISBN 974-17-3671-1

งานวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบทางวัฒนธรรมของละครใต้หวั่นทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ที่มีต่อวัยรุ่นไทย ในประเด็นหลักดังต่อไปนี้ คือ ความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอในละครใต้หวั่นทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4” และการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชมละครใต้หวั่นทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุระหว่าง 12-29 ปี ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

1. ผู้ชมละครใต้หวั่นทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมในระดับปานกลาง
2. ผู้ชมละครใต้หวั่นทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในระดับปานกลาง โดยค่านิยมที่วัยรุ่นไทยเรียนรู้มากที่สุดคือความสนุกสนานร่าเริง
3. ผู้ชมละครใต้หวั่นทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4” ในระดับปานกลาง
4. ผู้ชมละครใต้หวั่นทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชมในระดับปานกลาง
5. ระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอของผู้ชมมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกในระดับปานกลางกับระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของผู้ชม
6. ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4” มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกในระดับสูงกับระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชม
7. ระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรม การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4” และการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตแตกต่างกันตามเพศ แต่ไม่แตกต่างกันตามอายุของผู้ชม
8. ระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของผู้ชม แตกต่างกันตามเพศและอายุ

ภาควิชา	การประชาสัมพันธ์.....	ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชา	นิเทศศาสตร์พัฒนาการ	ลายชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา	2546.....	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

##4585106528 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEY WORD : Cultural Impact / Taiwanese TV Drama / Entertainment / Juveniles

PALLAPA VICHITAKUL : THE CULTURAL IMPACT OF TAIWANESE TV
 DRAMA, "METEOR GARDEN", ON THAI JUVENILES. THESIS ADVISOR :
 ASSOC. PROF. PATCHANEE CHEYJUNYA, 152 pp. ISBN 974-17-3671-1

The main objective of this study is to examine the cultural impact of Taiwanese TV drama, "Meteor Garden", on Thai juveniles, in terms of cultural shareability, social learning, parasocial interaction and role modeling. The survey research was conducted. The samples include 438 viewers in Bangkok.

The results of this study are as follow :

1. Viewers can share the cultural concepts with "Meteor Garden" at moderate level.
2. Viewers learn prosocial values from "Meteor Garden" at moderate level. The values which viewers learn at the highest is enjoyment.
3. The degree of parasocial interaction between viewers and "F4" is moderate.
4. Viewers regard "F4" as their role modeling at moderate level.
5. The degree of cultural shareability is positively correlate with the degree of learning prosocial values at moderate level.
6. The degree of parasocial interaction is positively correlate with the degree of role modeling at high level.
7. The degree of cultural shareability, parasocial interaction, and role modeling are different among viewers's sex but not different among viewers's gender.
8. The degree of learning prosocial values is different among viewers's sex and gender.

Department Public Relations..... Student's Signature

Field of Study Development Communication Advisor's Signature

Academic Year 2003..... Co-Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ พัทธนี เขจรรรยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และข้อเสนอแนะที่ดี ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องทุกอย่างด้วยความเอาใจใส่ตลอดเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ รวมทั้งยังได้รับความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ ดร.ประมะ สตะเวทิน ที่ได้กรุณาให้เกียรติเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร.วิเชียร เกตุสิงห์ ที่ได้กรุณาให้เกียรติเป็นกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้ช่วยวิจัยทุกท่าน อันได้แก่ คุณประเทืองเดช นาวิโนชธรรม ร.ต.อ.หญิง ชลาศัย ผุดผาด น้องแสตมป์ น้องกิตติ น้องไดอาน่า และพี่ป๋อง ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลอย่างเต็มที่

ขอขอบคุณคุณสุภาวดี หวังชลาบวร พี่รหัสที่แสนดีที่ได้ให้คำปรึกษา รวมทั้งสละเวลามาให้คำแนะนำต่าง ๆ และคอยสอบถามถึงความก้าวหน้าด้วยความห่วงใยเสมอมา อีกทั้งขอขอบคุณคุณลัดดาพร หวังชิงชัย และคุณลัดดาวัลย์ หวังชิงชัย เพื่อนที่คอยช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก รวมทั้งประสานงานต่าง ๆ ให้กับผู้วิจัยมาโดยตลอด

นอกจากนี้ต้องขอขอบคุณ พี่ ๆ ที่สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ทุกท่านที่คอยให้กำลังใจ ให้คำปรึกษา เอื้อเฟื้อข้อมูล และให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ และน้องฝึกงานที่สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ทุกคนที่ได้ร่วมแรงร่วมใจกันให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มที่ ที่สำคัญที่สุดต้องขอขอบพระคุณ คุณประวิทย์ มาลีนนท์ และคุณบริสุทธิ บุรณะสัมฤทธิ์ ท่านผู้บริหารสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านทั้งสองเป็นอย่างยิ่งที่ได้ให้ความกรุณาสันับสนุน รวมทั้งให้โอกาสผู้วิจัยได้ศึกษาต่อในขณะปฏิบัติงานจนกระทั่งสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทครั้งนี้

สุดท้ายนี้ต้องขอขอบพระคุณมารดาผู้เป็นที่รัก และครอบครัวที่แสนอบอุ่นที่ได้คอยให้กำลังใจ ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และสนับสนุนให้การศึกษากับผู้วิจัยจบจนมีวันนี้ รวมทั้งต้องขอขอบพระคุณคุณวรรณวิสุทธิ วีรวรรณ ที่ได้คอยให้กำลังใจอยู่เคียงข้างเสมอมา

พัลลภา วิชิตะกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญภาพ	ท
บทที่ 1 บทนำ	
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
ปัญหาคำถามการวิจัย	9
สมมติฐานการวิจัย	9
ขอบเขตการวิจัย	10
นิยามศัพท์	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	12
บทที่ 2 กรอบแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดเรื่องอิทธิพลและผลกระทบของสื่อมวลชน	13
แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม	
การรับวัฒนธรรมจากสังคมอื่น	
และความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรม	15
แนวคิดเกี่ยวกับค่านิยมส่งเสริมสังคม	20
แนวคิดเรื่องการเมืองปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง	26
ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม	31
ทฤษฎีแม่แบบ	33
แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของผู้รับสาร	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	42
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	
ประชากร	46
กลุ่มตัวอย่าง	46

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	46
ตัวแปรในการวิจัย	48
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	49
เกณฑ์การให้คะแนน	52
การทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล	55
การวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล	55
การประมวลผลข้อมูล	57
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ส่วนที่ 1 ข้อมูลเชิงบรรยาย	58
ส่วนที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐาน	69
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	75
อภิปรายผล	78
ข้อเสนอแนะ	92
รายการอ้างอิง	95
ภาคผนวก	101
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	152

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	อัตราร้อยละของครัวเรือนที่รายงานการเป็นเจ้าของสินทรัพย์ถาวรบางชนิด จำแนกตามภาคและเขตการปกครอง	2
2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	59
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ	59
4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา	60
5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ	60
6	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความจำเกี่ยวกับตัวเอก ของละครใต้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”	61
7	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความบ่อยครั้ง ในการชมละครใต้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”	61
8	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการพูดคุยกับบุคคลอื่น เกี่ยวกับละครใต้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”	62
9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามประเด็นความเข้าใจ ร่วมกันทางวัฒนธรรม	63
10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามประเด็นค่านิยม ส่งเสริมหลักของสังคมไทย	65
11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามระดับการมีปฏิสัมพันธ์ ทางสังคมถึงความจริง	66
12	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามระดับความเป็นแม่แบบ ของกลุ่ม “F4”	68
13	ผลการทดสอบความต่างของค่าเฉลี่ยความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรม ระหว่างเพศ	69
14	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอในละครใต้หวนทางโทรทัศน์ เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ระหว่างอายุ	69
15	ผลการทดสอบความต่างของค่าเฉลี่ยความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรม ระหว่างเพศ	70
16	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมระหว่างอายุ	70
17	ผลการทดสอบความต่างของค่าเฉลี่ยการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง ระหว่างเพศ	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
18	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความต่างของค่าเฉลี่ย การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงระหว่างอายุ	71
19	ผลการทดสอบความต่างของค่าเฉลี่ยการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบ ในการดำเนินชีวิตระหว่างเพศ	72
20	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย การมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตระหว่างอายุ	72
21	แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรม กับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม	73
22	แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง กับระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิต	73
23	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความเหมาะสม ต่อการออกอากาศในเมืองไทย	110
24	จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความเชื่อเกี่ยวกับการ ได้ดื่มน้ำค็อกเทลที่กรุงบาร์เซโลนา ประเทศสเปน แล้วจะทำให้ ได้กลับไป ณ สถานที่แห่งนั้นอีกครั้งว่าเป็นเรื่องที่สามารถเกิดขึ้นได้จริง	110
25	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความสอดคล้อง ในการแสดงความรัก (แบบหนุ่มสาว) ในละครใต้หวนทางโทรทัศน์ เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” กับค่านิยมของสังคมไทย	111
26	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความเข้ากันได้ ของวัฒนธรรมที่นำเสนอในละครใต้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใส หัวใจ 4 ดวง” กับวัฒนธรรมไทย	111
27	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความสอดคล้อง ของเนื้อหาเกี่ยวกับความอ่อนน้อมเชื่อฟังผู้ใหญ่ของตัวละครกับค่านิยม ของสังคมไทย	112
28	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความเข้ากันได้ ของวิถีชีวิตตัวละครในละครใต้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” กับวิถีชีวิตของคนไทย	112
29	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความสามารถ ในการร้องเพลงประกอบละครใต้หวนทางโทรทัศน์ เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”	113

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
30	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการเรียนรู้ภาษาจีน จากละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”	113
31	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความเชื่อเกี่ยวกับอาถรรพ์ของแหวนดาวตกในละครใต้หวันทางโทรทัศน์ เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ว่าสามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตจริง	114
32	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการตัดสินใจเรียนภาษาจีนเมื่อได้ชมละครใต้หวันทางโทรทัศน์ เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”	114
33	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการเรียนรู้ ค่านิยมความเป็นตัวของตัวเอง	115
34	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการเรียนรู้ ค่านิยมความซื่อสัตย์	115
35	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการเรียนรู้ ค่านิยมความรับผิดชอบ	116
36	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการเรียนรู้ ค่านิยมความกตัญญู	116
37	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการเรียนรู้ ค่านิยมการรู้จักปรับตัวให้เข้ากับโอกาสต่างๆ	117
38	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการเรียนรู้ ค่านิยมการรู้จักรักษาน้ำใจผู้อื่น	117
39	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการเรียนรู้ ค่านิยมความมีน้ำใจเมตตาอารี	118
40	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการเรียนรู้ ค่านิยมความสุภาพ	118
41	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการเรียนรู้ ค่านิยมความเอาจริงเอาจัง	119
42	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการเรียนรู้ ค่านิยมการแสวงหาความรู้	119
43	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการเรียนรู้ ค่านิยมความกล้าหาญ	120

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
44	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการเรียนรู้ ค่านิยมการรู้จักประมาณตนและรักความสันโดษ	120
45	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการเรียนรู้ ค่านิยมการให้อภัย	121
46	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการเรียนรู้ ค่านิยมการรู้จักให้ความรักใคร่สนิทสนมกับคนอื่น	121
47	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการเรียนรู้ ค่านิยมความอ่อนน้อมเชื่อฟังผู้ใหญ่	122
48	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการเรียนรู้ ค่านิยมการรู้จักรักษาความสะอาด	122
49	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการเรียนรู้ ค่านิยมความสนุกสนาน ร่าเริง	123
50	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการเรียนรู้ ค่านิยมการรู้จักพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน	123
51	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการเรียนรู้ ค่านิยมการมีความคิดสร้างสรรค์	124
52	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการเรียนรู้ ค่านิยมความทะเยอทะยาน	124
53	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการที่กลุ่ม “F4” เป็นเสมือนเพื่อนหรือคนคุ้นเคย	125
54	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการลุ่นให้ กลุ่ม “F4” แก้ปัญหาได้ลุล่วงเมื่อประสบสถานการณ์คับขัน	125
55	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการเฝ้ารอชม ตอนต่อไป	126
56	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการติดตาม ชมกลุ่ม “F4” ในสื่ออื่น ๆ	126
57	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการติดตาม เรื่องราวของกลุ่ม “F4” ในหนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร	127
58	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความชอบ สะสมสิ่งของต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่ม “F4”	127

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
59	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความอยากพบ ตัวจริงของกลุ่ม “F4” ที่ได้หวั่น	128
60	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความรู้สึกเศร้า และเสียใจเมื่อเห็นกลุ่ม “F4” มีความทุกข์	128
61	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความอยาก จะไปร่วมงานพบปะกลุ่ม “F4” ถ้ามีการนำกลุ่ม “F4” มาพบกับ แฟนละครในประเทศไทย	129
62	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการติดตามชม เมื่อนำกลับมาแพร่ภาพอีกครั้ง	129
63	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความเป็นแบบ อย่างที่ดีสำหรับคนไทยของกลุ่ม “F4”	130
64	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการยึดถือกลุ่ม “F4” เป็นแม่แบบในการดำเนินชีวิต	130
65	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความเห็น พฤติกรรมของกลุ่ม “F4” เป็นพฤติกรรมที่ควรได้รับการสรรเสริญ	131
66	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการนำแนวทาง ในแก้ไขปัญหากลุ่ม “F4” มาประยุกต์ใช้กับตัวเอง	131
67	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความอยากมี ลักษณะเหมือนกลุ่ม “F4”	132
68	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการยึดถือ กลุ่ม “F4” เป็นแบบอย่างในเรื่องของความรักเพื่อน	132
69	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความเห็นด้วย กับการตัดสินใจเลือกรูปแบบในการดำเนินชีวิตของกลุ่ม “F4”	133
70	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความเห็นด้วยกับ การใช้กำลังในการแก้ปัญหาต่างๆ ของกลุ่ม “F4”	133
71	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความเห็น กลุ่ม “F4” เป็นคนที่สมบูรณ์แบบ	134
72	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการยกย่อง การกระทำของกลุ่ม “F4” ให้คนอื่นฟัง	134

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แบบจำลองพัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความสัมพันธ์กับสื่อ	29
2 แสดงปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างพฤติกรรม องค์ประกอบส่วนบุคคลและองค์ประกอบทางสิ่งแวดล้อม	32
3 การแสดงขั้นตอนการแบ่งกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล	47

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สื่อมวลชนที่ทันสมัยชี้ให้เห็นถึงความสามารถของประเทศและรัฐบาล ทำให้รัฐบาลสามารถระดมมวลชน สามารถปลูกฝังความปรารถนาและเป้าหมายบางประการให้แก่ประชาชน และสามารถควบคุมประชาชนได้ ในทางตรงกันข้าม รัฐบาลซึ่งไม่สามารถควบคุมเนื้อหาของสื่อมวลชนได้ตามต้องการอาจไม่ตกอยู่ในฐานะลำบากถ้าสื่อมวลชนยังมีลักษณะล้าหลัง แต่ถ้าสื่อมวลชนได้รับการพัฒนาให้ก้าวหน้าขึ้นรัฐบาลก็จะเผชิญกับการต่อต้านมากขึ้น ถ้ารัฐบาลควบคุมสื่อมวลชนใดก็สามารถใช้สอนทักษะใหม่ๆ ให้แก่ประชาชนได้ (B.N. Russet, H.R.A. Alker, K.W. Deutch, and H.D. Lasswell, 1964)

ในบรรดาสื่อมวลชนประเภทต่างๆ โทรทัศน์นับว่าเป็นสื่อมวลชนที่ได้รับความนิยมและความสนใจจากประชาชนทุกระดับ โทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต ความคิด ความเชื่อของประชาชน ทั้งนี้เพราะหน้าที่ของโทรทัศน์ คือ การให้ข่าวสาร ความบันเทิง ความรู้ การกำหนดวัฒนธรรม (บำรุง สุขพรรณ, 2525)

โทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่รวมเอาคุณสมบัติของสื่อมวลชนหลายอย่างเข้าด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นคุณสมบัติของวิทยุ ภาพยนตร์ หรือ หนังสือพิมพ์ก็ตาม ดังนั้นโทรทัศน์จึงเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อประชาชนโดยตรงต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สูงขึ้นได้ คือ (สิริวรรณ ลอพันธุ์ไพบูลย์, 2532)

- ด้านสติปัญญา ทำให้ประชาชนมีสติปัญญาเฉียบแหลม เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและการดำรงชีวิต
- ด้านทัศนคติและค่านิยม โทรทัศน์มีอิทธิพลที่จะน้อมนำความรู้สึนึกคิดของผู้ชมได้โดยง่าย เช่น ความรู้สึกชอบหรือเกลียด ความร่วมมือหรือความรู้สึกต่อต้าน
- ด้านอารมณ์ รายการโทรทัศน์ช่วยผ่อนคลายจิตใจที่เคร่งเครียด หรือในขณะเดียวกันก็สามารถทำให้มวลชนเกิดความบ้าคลั่ง ถึงกับเกิดเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้เช่นเดียวกัน
- ด้านคุณธรรม รายการโทรทัศน์ที่มีคุณภาพสามารถยกระดับจิตใจของผู้ชมให้สูงขึ้นได้ ในทางตรงกันข้าม รายการที่ผู้ผลิตขาดความรับผิดชอบก็อาจพาให้ศีลธรรมเสื่อมไปจากจิตใจคนได้เช่นกัน
- ด้านพฤติกรรม ประชาชนโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนมักมีพฤติกรรมเลียนแบบโทรทัศน์ พฤติกรรมเหล่านี้มีทั้งในแง่บวกและแง่ลบขึ้นอยู่กับว่าพฤติกรรมแบบใดจะสร้างความประทับใจให้กับผู้ชมได้มากกว่ากัน

- ด้านการใช้ภาษา ประชาชนจะเรียนรู้การใช้ภาษาโดยไม่รู้ตัว ส่วนมากจะเป็นภาษาพูด เช่นภาษาแสลง (Slang) โดยเฉพาะเด็ก ๆ จะพากันจดจำและนำมาใช้ในชีวิตประจำวันจนอาจก่อให้เกิดปัญหาได้เพราะเด็กมักจะนำมาใช้โดยไม่รู้จักกาลเทศะ (ชานาญ รอดเหตุภัย, 2522)

**ตารางที่ 1 อัตราร้อยละของครัวเรือนที่รายงานการเป็นเจ้าของสินทรัพย์ถาวรบางชนิด
จำแนกตามภาคและเขตการปกครอง**

สินทรัพย์ถาวรต่าง ๆ	ทั่วราชอาณาจักร	ภาค					จำนวน สินทรัพย์ถาวร โดยเฉลี่ยต่อ ครัวเรือนที่ รายงาน
		กรุงเทพฯ และ ปริมณฑล	กลาง	เหนือ	ตะวันออก เฉียงเหนือ	ใต้	
อัตราร้อยละของครัวเรือน	100.0	18.0	19.2	19.1	31.2	12.5	
ขนาดของครัวเรือน							
โดยเฉลี่ย	3.6	3.2	3.5	3.4	3.9	3.9	
<u>ใช้ในครัวเรือน</u>							
เตาหุงต้มอาหาร-แก๊ส	66.8	70.8	83.4	69.9	46.2	83.9	1.0
เตาหุงต้มอาหาร-ไฟฟ้า	15.8	30.9	13.7	12.7	12.2	13.8	1.0
ตู้เย็น	71.5	77.9	80.8	74.2	60.4	73.9	1.1
เตารีดไฟฟ้า	74.3	91.4	80.5	67.7	65.3	76.7	1.0
หม้อหุงต้มอาหารไฟฟ้า	79.6	84.3	89.9	76.1	70.1	87.7	1.1
พัดลม	92.5	98.6	95.6	90.4	91.3	86.4	1.9
วิทยุ	71.8	85.4	77.2	72.0	63.6	67.2	1.1
โทรทัศน์	89.3	91.1	90.5	87.6	90.1	85.8	1.2
เครื่องคอมพิวเตอร์	4.3	16.4	3.2	2.4	1.2	2.1	1.1
เครื่องทำน้ำร้อน	7.2	16.5	6.8	10.5	2.9	2.2	1.1
รถจักรยานยนต์	59.8	23.9	66.9	69.7	60.8	75.9	1.2
วีดีโอ	22.5	51.1	28.4	16.6	11.5	15.8	1.1
เครื่องซักผ้า	22.6	39.2	28.0	23.2	9.7	25.5	1.0
เครื่องปรับอากาศ	7.3	26.0	6.6	4.3	1.9	3.9	1.6
หลอดฟลูออโร	98.0	99.5	97.6	97.0	98.5	96.8	5.1
หลอดไฟดวงโคม	17.2	18.4	18.7	19.3	13.7	19.3	1.7
หลอดตะเกียบ	3.6	9.4	3.9	2.2	1.1	2.8	3.1
<u>ใช้ในครัวเรือน/ใช้ในธุรกิจ</u>							
รถยนต์	7.7	21.5	7.8	5.0	3.2	6.2	1.2
รถบรรทุกเล็ก/รถปิกอัพ	12.2	11.1	16.5	13.7	9.7	11.5	1.1
รถอีแต่นและรถอื่น ๆ	10.1	0.3	6.1	13.4	18.7	1.1	1.1
เรือยนต์	0.4	0.1	1.2	0.1	0.2	0.9	1.1
จักรเย็บผ้า	8.3	8.5	7.5	11.2	7.0	8.0	1.2

ที่มา : การสำรวจการใช้พลังงานของครัวเรือน พ.ศ. 2543 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่าประชาชนในประเทศไทยเป็นเจ้าของโทรศัพท์มากกว่าสื่ออิเล็กทรอนิกส์ประเภทอื่น นั่นแสดงว่าประชาชนทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและภาคต่าง ๆ มีการรับข่าวสารจากโทรศัพท์มากกว่าสื่ออื่น ๆ ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันสื่อโทรศัพท์มีอิทธิพลต่อการเผยแพร่ข่าวสารเป็นอย่างมาก เพราะผู้รับสารเห็นได้ทั้งภาพเคลื่อนไหว-สี และเสียงไปพร้อม ๆ กัน ด้วยข้อดีของสื่อโทรศัพท์นี้ทำให้สื่อโทรศัพท์จะได้รับความนิยมในการรับชม หรือรับรู้อาหารผ่านทางสื่อโทรศัพท์เป็นอย่างมากไม่ว่าจะเป็นเพศใด หรือ วัยใด (พนิดา บุญชัยศรี, 2538) อีกทั้งผู้รับสารไม่จำเป็นต้องรู้หนังสือก็สามารถเข้าใจสารจากโทรศัพท์ได้ ดังนั้นจำนวนผู้รับสารจึงไม่จำกัดเฉพาะผู้ที่อ่านออกเขียนได้เท่านั้น และภาพต่าง ๆ ที่นำเสนอผ่านโทรศัพท์ยังก่อให้เกิดความเข้าใจได้ดี ดังคำกล่าวที่ว่า ภาพ 1 ภาพมีค่าเท่ากับ 1,000 คำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพที่มีการเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องในโทรศัพท์ และภาพยังทำให้คนเชื่อได้มากด้วย เพราะการเห็นคือ การเชื่อ (Seeing is Believing) (ปรมะ สตะเวทิน, 2539 : 95)

จากงานวิจัยของเสกสรร สายสีสอด(2539) เรื่อง “บทบาทของสื่อมวลชนที่มีต่อนักศึกษาสถาบันราชภัฏอุดรธานี” พบว่า นักศึกษาสถาบันราชภัฏอุดรธานีติดตามสื่อมวลชนประเภทวิทยุโทรศัพท์มากที่สุดคือ จำนวนร้อยละ 34.1 รองลงมาคือ วิทยุกระจายเสียงร้อยละ 23.3 หนังสือพิมพ์ร้อยละ 21.6 นิตยสารร้อยละ 4.3 และภาพยนตร์ร้อยละ 2.8 ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบกับรายการอื่น ๆ ในโทรศัพท์ เช่น ข่าว กีฬา สารคดี เกมโชว์ ฯลฯ ละครโทรทัศน์นับว่าเป็นรายการโทรทัศน์ที่ได้รับความนิยมจากผู้ชมมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากละครโทรทัศน์เป็นการนำเรื่องราวความเป็นจริงในสังคมมาเสนอ โดยอาศัยตัวแสดงเป็นผู้อ่านบทบทนั้น ๆ ให้ผู้ชมได้รับรู้ เมื่อผู้ชมรับรู้ก็จะเปิดปฏิกิริยาตอบสนองต่อทั้งละครโทรทัศน์และดาราที่เล่นละครโทรทัศน์เรื่องนั้น เมื่อผู้ชมมีการตอบสนองต่อสิ่งที่ได้เห็นได้ชมจากรายการโทรทัศน์ความสัมพันธ์จึงเกิดขึ้น และเนื้อหาส่วนใหญ่ของละครมักจะมีเรื่องเกี่ยวกับความบันเทิงเป็นหลัก และผูกเรื่องได้ชวนติดตาม ทำให้ผู้ชมเกิดความสนใจที่จะติดตามเรื่องราวต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอจนกลายเป็นแฟนละครของเรื่องนั้น ๆ ไปในที่สุด หรืออย่างน้อยก็จะติดตามละครเรื่องที่ตนชื่นชอบอยู่เสมอเมื่อมีโอกาส

ในการชมละครโทรทัศน์แต่ละครั้ง ผู้ชมจำเป็นต้องอาศัยการรับรู้และการตีความเพื่อที่จะได้เข้าใจเรื่องราวเรื่องที่ถูกเสนอ แม้ว่าบริบทของละครโทรทัศน์จะไม่สามารถเป็นจริงได้ทั้งหมด แต่การรับรู้จะช่วยให้ภาพและเรื่องราวมีความชัดเจนขึ้น การรับรู้บทบาทของตัวแสดงหรือบทสนทนาในละครโทรทัศน์นี้ ผู้ชมต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจในเหตุการณ์ ประสบการณ์ หรือความรู้เดิม เพื่อนำมาปรับให้เข้ากับความเชื่อ วัฒนธรรม ลักษณะเฉพาะของบุคคลด้วย (นันทิภา วาริระนิช, 2543)

“ผู้ชมมักจะพูดคุยถึงเรื่องตัวละครเหมือนเวลาที่ถกเถียงกันถึงเรื่องของตัวเอง และจากตัวละครนี้เองที่ทำให้ผู้ชมมีประสบการณ์ทั้งด้านสุขและเศร้าร่วมกันกับตัวละครนั้น นอกจากนี้ ในบางครั้งผู้ชมก็ไม่สามารถแยกแยะผู้แสดงออกจากบทบาทที่เขาหรือเธอรับได้เลย” (A.M. Rubin & Perse, 1985)

มีนักวิจารณ์ละครและภาพยนตร์ชุด ตลอดจนคนดูบางกลุ่มเห็นว่าละครและภาพยนตร์ที่ดีควรจะมีเนื้อหาสาระมีคุณค่าเพียงพอที่จะช่วยพัฒนา หรือยกระดับของสังคมให้ดีขึ้นกว่าเดิม คือ นอกจากผู้ชมจะได้รับความบันเทิงแล้ว ควรจะได้รับความคิดบางอย่างไปพิจารณาใช้ให้กับชีวิต ประจำวันของตน ซึ่งความคิดนั้นจะต้องก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อตนเอง ต่อครอบครัว ต่อสิ่งแวดล้อมทั้งหลาย (มานวิกา ดันตีสฤต, 2522)

ละครชุดที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ต่างๆ ในปัจจุบันสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ประเภทแรก คือ ละครหรือภาพยนตร์ชุดที่ผลิตขึ้นเองโดยทีมงานในประเทศซึ่งทางสถานีโทรทัศน์จัดผลิตขึ้น และมีทีมงานในการผลิตละครโทรทัศน์เป็นผู้ดำเนินการ หรือรายการที่มีบริษัทผลิตละครเป็นผู้รับจ้างผลิตให้กับสถานีโทรทัศน์ หรือผู้จัดรายการขอเช่าเวลาสถานี โทรทัศน์ เพื่อนำเสนอผลงานละครที่ผลิตขึ้น ประเภทที่สอง คือ ละครหรือภาพยนตร์ชุดที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ ซึ่งปัจจุบันมีการนำเข้าจากฮ่องกง ญี่ปุ่น ไต้หวัน และสหรัฐอเมริกา โดยเจ้าของรายการ หรือสถานีอาจติดต่อซื้อรายการด้วยตนเอง หรืออาจติดต่อผ่านตัวแทนนำเข้ารายการโทรทัศน์ (สิริวรรณ ลอพันธุ์ไพบูลย์, 2532)

ละครไต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” หรือ “Meteor Garden” เป็นละครไต้หวันชุดทางโทรทัศน์ที่นำเข้ามาจากไต้หวัน ซึ่งดัดแปลงมาจากการ์ตูนญี่ปุ่นเรื่อง “สาวแกร่งแรงเกินร้อย” โดยเข้ามาแพร่ภาพในประเทศไทยครั้งแรกทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ในวันศุกร์ที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2546 เวลา 20.20-22.05 น. ทุกวันศุกร์ ต่อมาในวันพฤหัสบดีที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546 ได้เพิ่มวัน-เวลาออกอากาศขึ้นอีก 1 วัน เป็นทุกวันพฤหัสบดี และวันศุกร์ ทั้งนี้เนื่องจากกระแสการตอบรับจากผู้ชมเรื่องดังกล่าวมีเข้ามาอย่างมาก โดยในภาคแรกของละครไต้หวันเรื่องนี้ประกอบไปด้วยเนื้อเรื่องทั้งหมด 19 ตอน โดยหลังจากที่ละครเรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ได้แพร่ภาพออกไปในระยะหนึ่งที่ไต้หวัน ทางต้นสังกัดของละครเรื่องดังกล่าวก็ได้ออกอัลบั้มเทปเพลงประกอบละครเรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีชื่อชุดว่า “Meteor Rain” ซึ่งเป็นชื่อของละครเรื่องนี้ และเป็นเพลงที่ใช้ประกอบละครเรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ภาคแรก ที่ร้องโดยศิลปินรวม และอัลบั้มชุด “Meteor Garden” ออกตามมาภายหลังซึ่งร้องโดยกลุ่ม “F4” ทั้งนี้เพื่อตอบรับกระแสความนิยมจากละครเรื่องนี้

หลังจากนั้นทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ได้แพร่ภาพละครไต้หวันเรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ภาค 2 ต่อทันทีที่ภาคแรกจบ ในวันพฤหัสบดีที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2546 โดยใน

ภาคที่ 2 นี้ประกอบไปด้วยเนื้อเรื่องทั้งหมด 31 ตอน และในภาคที่ 2 นี้ก็มีเพลงประกอบละครชุดที่ 2 ออกมาเช่นเดียวกัน โดยมีชื่ออัลบั้มว่า “Fantasy Forever” ซึ่งร้องโดย กลุ่ม “F4” เพื่อเป็นการกระตุ้นให้มีกระแสความนิยมของแฟนละครเรื่องนี้อย่างต่อเนื่องด้วย

เนื้อเรื่องของละครได้หวนเรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับชายหนุ่ม 4 คน ที่มีฐานะร่ำรวย หน้าตาดีมารวมตัวกันในนามของกลุ่ม “F4” และกลายมาเป็นขวัญใจของหญิงสาวแทบทุกคนในมหาวิทยาลัย เนื่องจากสมาชิกในกลุ่ม “F4” ทุกคนมีฐานะร่ำรวย พวกเขาจึงมีเงินทอง และอำนาจเหนือกว่าทุกๆ คนในมหาวิทยาลัย จนเมื่อหนึ่งในสมาชิกของกลุ่ม “F4” มาหลงรักกับหญิงสาวรุ่นน้องในมหาวิทยาลัยที่มีฐานะยากจน ขยันทำงาน รักความยุติธรรม และมีวิถีชีวิตที่แตกต่างกับพวกเขาสิ้นเชิง เรื่องราวต่างๆ ก็กลายมาเป็นสาเหตุของการพิสูจน์ความรัก ความเสียสละ ความกตัญญู และการให้อภัยของหนุ่มสาวเหล่านี้

ผลจากละครเรื่องนี้ทำให้ปรากฏการณ์ต่างๆ เกิดขึ้นในทุกประเทศที่ละครเรื่องนี้ได้เข้าไปแพร่ภาพ เช่น คนจากจีนแผ่นดินใหญ่ที่ได้ดูละครเรื่องนี้เดินทางข้ามประเทศเพื่อไปดูคอนเสิร์ตของ F4 ในไต้หวัน หลังจากนั้นเมื่อละครไปเผยแพร่ในฮ่องกง มาเลเซีย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ ปรากฏอาการ “เห่อ” F4 ก็ติดตามไป ช่วงที่ละครเรื่องนี้แพร่ภาพในอินโดนีเซียหันไปทางไหนก็จะเห็นแต่ภาพของ F4 ทั่วไปหมด และในประเทศที่ F4 ได้เข้าไปเปิดคอนเสิร์ตเพื่อโปรโมทละครและเพลงละครของพวกเขา ก็พบว่า ที่มาเลเซียบัตรคอนเสิร์ตขายหมดในเวลาครึ่งชั่วโมง ที่สิงคโปร์ยอดขายเพลงของเขาทำลายสถิติเพลงของนักร้องคนอื่น ๆ และในคอนเสิร์ตไป F4 ไปเล่นที่เมื่อต้นเดือนกุมภาพันธ์ก็มีแฟนละครของ F4 ไปยืนเข้าแถวรอที่ประตูทางเข้าล่วงหน้าก่อนจะมีคอนเสิร์ตนานถึง 10 วัน (มติชน, 23 กุมภาพันธ์ 2546 : 26)

สำนักข่าวบีบีซีของอังกฤษได้รายงานว่ารัฐบาลของสาธารณรัฐประชาชนจีนห้ามฉายละครเรื่องนี้หลังจากแพร่ภาพไปแล้ว 6 ตอนเพราะผู้ปกครองร้องเรียนว่าละครมีแนวโน้มสร้างทัศนคติไม่ดีแก่เยาวชน (บางกอกทูเดย์, 23 กุมภาพันธ์ 2546 : 26)

สำหรับประเทศไทยแล้ว กระแส “เอเชียนมูวี่ส์” ได้เข้ามามีบทบาทกับวงการบันเทิงของประเทศไทยมาสักกระยะแล้ว แต่ก็ไม่รุนแรงและเห็นได้ชัดเท่ากับกระแส “F4 ฟิวเวอร์” และจากกระแสการตอบรับของแฟนละครที่มีอย่างมากมาย โดยเฉพาะกลุ่มเด็กวัยรุ่นที่ชื่นชอบในตัวของ F4 จึงทำให้เกิดแฟนคลับสะสมผลิตภัณฑ์ทุกอย่างที่เป็นของ F4 ไม่ว่าจะเป็นเสื้อยืด ผ้าเช็ดหน้า กระเป๋าสะพาย แฝ้ม อัลบั้มรูปถ่าย โปสเตอร์ ที่คั่นหนังสือ เทปเพลง คาราโอเกะ วีซีดี ละคร โปสเตอร์ หนังสือเฉพาะกิจ ฯลฯ และแหล่งที่แฟนละครจะเข้าไปแสดงความคิดเห็นหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับละครเรื่องนี้ที่ได้รับความนิยมอย่างยิ่ง คือ อินเทอร์เน็ต อาทิ เว็บไซต์เฉพาะกิจของทางช่อง 3 <http://www.thitv3/f4/index2.com> ซึ่งรวบรวมเอาประวัติส่วนตัว ข่าวผลงาน เรื่องย่อ และกระทู้ต่างๆ เกี่ยวกับละครเรื่องรักใสใสหัวใจ 4 ดวงไว้อย่างครบครัน หรือ

เว็บไซต์ของบรรดาแฟนละครคือ <http://www.f4thailand.com> ซึ่งในเว็บไซต์นี้จะค่อนข้างถูกใจบรรดาแฟนคลับของกลุ่ม “F4” เป็นอย่างมาก เนื่องจากรวบรวมเอาเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกลุ่ม “F4” ไว้มาก ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ เป็นต้น

นายบริสุทธิ์ บุณยะสัมฤทธิ์ หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 กล่าวว่า “ส่วนหนึ่งในการความสำเร็จของละครเรื่องนี้ เนื่องจากรสนิยมและวัฒนธรรมบางเรื่องของคนไทยกับไต้หวันจะมีลักษณะคล้ายคลึงกัน จึงทำให้เข้าถึงอารมณ์ผู้ชมได้อย่างรวดเร็ว” (มาฮาแซนแนล, 21 กุมภาพันธ์ 2546 : 1)

โดยจากกระแสความนิยมของละครไต้หวันเรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” นี้ จึงทำให้มีนักวิชาการ นักวิจารณ์ละครโทรทัศน์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องออกมาให้ความคิดเห็นหรือทรรศนะเกี่ยวกับละครเรื่องนี้เป็นจำนวนมาก ซึ่งมีทั้งผลกระทบในแง่บวกและผลกระทบในแง่ลบที่เกิดจากการรับชมละครเรื่องดังกล่าว และจากที่มีบางกระแสต่อต้านละครเรื่องนี้โดยให้เหตุผลว่าละครเรื่องดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้ชมที่เป็นวัยรุ่นซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของละครเรื่องนี้ ทำให้กระทรวงวัฒนธรรมได้ออกเอกสารออกมาแถลงเกี่ยวกับผลกระทบของละครเรื่องนี้ในทันที ซึ่งนางสาวกานิตา คุณผลิน โฆษกกระทรวงวัฒนธรรมกล่าวว่า “จากการที่ละครยอดนิยม “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ได้รับความนิยมอย่างสูงในปัจจุบัน พบว่าเนื้อหาบางส่วนที่ฝ่ายหญิงเป็นผู้รักเสนอตัวให้ผู้ชาย อาจเป็นภาพสะท้อนของวัฒนธรรมบางแง่ที่ไม่เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย โดยเฉพาะทัศนคติเรื่องความรักที่มีการแสดงออกอย่างเปิดเผยจะต้องวิเคราะห์และเลือกมาใช้เฉพาะสิ่งที่ดีงามเท่านั้น”(กระทรวงวัฒนธรรม, 6 มีนาคม 2546)

หลังจากที่กระทรวงวัฒนธรรมได้ออกมาแถลงถึงละครเรื่องนี้ ก็มีสื่อมวลชนมากมายได้มาแสดงทรรศนะไว้ในหนังสือพิมพ์ นิตยสาร อินเทอร์เน็ต ฯลฯ โดยคอลัมน์ TV บันเทิงของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางวัฒนธรรมของละครเรื่องดังกล่าวไว้เช่นกันคือ “การที่กระทรวงวัฒนธรรมได้ออกเอกสารแถลงข่าวแนะนำสาวไทยที่คลั่งไคล้ละครดังกล่าวให้รู้จักรักษาความงามอย่างไทยด้วยการแสดงออกอย่างสำรวมนั้น แสดงว่าผู้ใหญ่ในกระทรวงวัฒนธรรมได้ดูละครสัญชาติไต้หวันเรื่องนี้อย่างถ่องแท้ พินิจพิจารณาเนื้อหาของละครอย่างรู้เท่าทันความเลวร้ายที่อาจจะเกิดขึ้นกับเด็กไทยในอนาคต คนที่ดูละครเรื่องนี้อย่างลึกซึ้งและใคร่ครวญเท่านั้น ถึงจะพูดได้อย่างเต็มปากว่ามันไม่ดีและไม่เหมาะสมต่อวัฒนธรรมชาติเราอย่างไร เพราะมันนำเอาสภาพลักษณะสุดระยำเหลวแหลกยิ่งกว่าละครไทยเป็นไหนๆ” (ไทยรัฐ, 17 มีนาคม 2546 : 37)

แม้ว่าจะมีกระแสต่อต้านละครไต้หวันเรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” นี้ว่าส่งผลกระทบต่อสังคมไทยมากเพียงไรก็ตาม แต่ก็ยังมีสื่อมวลชน นักวิชาการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้ามา

ชี้แจงให้เห็นถึงผลกระทบในแง่บวก และให้ข้อคิดในการรับชมละครโทรทัศน์เรื่องนี้อย่างเหมาะสมไว้อย่างมากมายดังนี้

“ทิศทางของกระแสใจไทยคลั่งใจเอเชียที่ก่อตัวขึ้นนี้ ทำให้พ่อแม่ผู้ปกครองหลายคนเป็นห่วงว่าลูกหลานจะเดินผิดทาง ความจริงแล้วเรื่องแบบนี้ไม่ต้องถึงกับไปห่วงจนเกินพอดี แต่แค่พูดคุยให้รับรู้ว่าจะขอบเขตอยู่แคไหนก็น่าจะเพียงพอ หากไปห้ามปรามตั้งแต่ตอนแรกจะเกิดปัญหาขึ้นได้ แล้วอีกอย่างเรื่องแบบนี้ไม่ใช่เรื่องเสียหาย การชื่นชอบดาราคือเป็นเรื่องปกติมาก ๆ ขอบเขตมันมีอยู่แล้ว ไม่ต้องถึงกับขีดเส้นให้แคบจนเกินไปนัก เพราะเด็กวัยรุ่นมีจินตนาการของตัวเอง อย่าไปขัดขวางจินตนาการของพวกเขา แต่ช่วยให้ความรู้ที่ถูกต้องเสริมเข้าไปจะดีกว่า” (ทีวีวิว, 5 มีนาคม 2546 : 40)

นายมนตรี สันทวิชัย หรือครูย่น ส.ว.สมุทรสาคร ได้เปิดเผยผ่านรายการวิทยุ “สภาทำพระอาทิตย์” ไทยเดย์ เรดิโอ ทางคลื่น 97.5 เมกะเฮิรตซ์ ถึงกระแสคลั่งไคล้กลุ่ม “F4” ในละครเรื่องรักใสใสหัวใจ 4 ดวง ว่า “เป็นโอกาสดีที่จะให้เด็กได้เรียนรู้ดีกว่าเอาแต่ออกข่าวตึงตึงตึงนี้กลัวเด็กไทยไม่รักนวลสงวนตัว เพราะเท่าที่ทราบวิถีชีวิตจริงของกลุ่ม “F4” ก็มีความเป็นมาที่น่าสนใจ มีการต่อสู้ดิ้นรนจากเด็กยากจนมาก่อน มีความกตัญญูต่อพ่อแม่ ตรงนี้เราน่าจะบอกให้เด็กศึกษาชีวิตจากพวกเขา และควรเป็นเรื่องที่จะนำไปถกเถียงในโรงเรียนได้ด้วย จึงไม่ต้องเป็นห่วงว่าเด็กจะคลั่งพวกเขาจนขาดสติ” (ผู้จัดการออนไลน์, 11 มีนาคม 2546)

รศ. จุมพล รอดคำดี คณบดีคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้ทรรศนะในเรื่องนี้ว่า “สำหรับละครวัยรุ่นต่างประเทศ หากผู้ชมวัยรุ่นไทยดูแล้วเข้าใจ เขาได้คำตอบ ได้แง่คิดอะไรบางอย่างในชีวิตก็เป็นข้อดี แต่ถ้าดูแล้วลอกเลียนแบบวัฒนธรรมต่างชาติ รับมาใช้โดยไม่คำนึงถึงวัฒนธรรมดั้งเดิมก็จะเป็นปัญหาได้ในภายหลัง”(เดลินิวส์, 22 กุมภาพันธ์ 2546 : 3)

อย่างไรก็ตาม สุภาพ หริม ผู้ก่อตั้งและนักวิจารณ์ภาพยนตร์ประจำนิตยสารไบโอสโคป ได้ให้ความเห็นว่า “สาเหตุที่ละครได้หัวเรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ได้รับความนิยมจากคนไทยมาก เนื่องจากกลุ่ม “F4” เป็นกลุ่มดาราคือต้องรสนิยมเฉพาะในประเทศเอเชียที่มีวัฒนธรรมจีนอยู่ด้วย จึงไม่แปลกที่ละครเรื่องนี้จะโด่งดังมาจากไต้หวันประเทศแรก ตามด้วยจีน สิงคโปร์ และมาเลเซีย รวมทั้งประเทศไทย แม้ว่าละครเรื่องนี้จะมีลักษณะที่มีวัฒนธรรมของตะวันออกอยู่ด้วย แต่อย่างน้อยที่สุดได้ผ่านการกรองบรรทัดฐานทางสังคมมาแล้วระดับหนึ่ง ซึ่งเชื่อว่าไม่ขัดศีลธรรมสำหรับคนย่านนี้” (เนชั่นสุดสัปดาห์, 21 กุมภาพันธ์ 2546 : 19)

จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับละครไต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ทั้งในแง่บวกและแง่ลบ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่ศึกษาถึงผลกระทบทางวัฒนธรรมจากการรับรู้และทัศนคติของผู้ชมจากการดูละครไต้หวันเรื่องดังกล่าว ซึ่งนับว่าเป็น

ตัวอย่างอันดีในการศึกษาผลกระทบทางวัฒนธรรมของละครต่างชาติที่เข้ามาสร้างกระแสความนิยมในสังคมไทย กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมกรรมการเลียนแบบในกลุ่มผู้ชมโดยผ่านโทรทัศน์ซึ่งเป็นสื่อที่สามารถเข้าถึงประชาชนจำนวนมากของสังคมไทยได้ในเวลาอันรวดเร็ว จนทำให้ผู้ชมเกิดการมีปฏิสัมพันธ์ถึงความจริงกับตัวละครเอกจากในเรื่อง นอกจากนี้ผู้วิจัยยังสนใจที่จะศึกษาถึงการรับวัฒนธรรมต่างชาติ ความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรม ตลอดจนการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่สอดแทรกมากับละครเรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ของผู้ชมด้วย

โดยในการวิจัยครั้งนี้ประเด็นหลักที่ผู้วิจัยมุ่งศึกษา คือ ความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรม การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่ปรากฏในละคร การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4” ของผู้ชม การมอง กลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำรงชีวิตของผู้ชมที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมกับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม และความสัมพันธ์ระหว่างการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4” กับระดับความเป็นแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่น่าเสนอในละครได้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ของผู้ชม
2. เพื่อศึกษาระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่ปรากฏในละครได้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ของผู้ชม
3. เพื่อศึกษาระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4” ของผู้ชมละครได้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”
4. เพื่อศึกษาระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำรงชีวิตของผู้ชมละครได้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่น่าเสนอในละครได้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” กับระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่ปรากฏในละครได้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”
6. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4” ของผู้ชมกับระดับความเป็นแม่แบบของกลุ่ม “F4” ในการดำเนินชีวิตของผู้ชมละครได้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”
7. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่น่าเสนอ การเรียนรู้ค่านิยมเพื่อสังคม ความเป็นแม่แบบ และการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงของผู้ชมละครได้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ที่มีเพศและอายุแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาผู้ชมละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ในกรุงเทพมหานคร ที่ได้แพร่ภาพออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ในปีพ.ศ. 2546 เพียง 2 ภาค เท่านั้น เนื่องจากประชาชนในกรุงเทพมหานครเป็นกลุ่มคนที่ประกอบด้วยคนที่มีความหลากหลาย นอกจากนี้ กรุงเทพมหานครยังมีความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทางการสื่อสารมวลชนมากกว่า โอกาสที่ประชาชนจะเข้าถึงสื่อมวลชนจึงมีมากกว่าประชาชนในจังหวัดอื่น ดังนั้น ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครจึงมีแนวโน้มที่จะได้รับชมละครใต้หวันเรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มากกว่าประชาชนส่วนอื่นๆ ของประเทศ โดยจะศึกษาเฉพาะกลุ่มเป้าหมายหลักของละครเรื่องนี้คือ วัยรุ่น ซึ่งได้แก่ กลุ่มนักเรียน นักศึกษา และกลุ่มผู้เริ่มทำงาน ซึ่งมีอายุระหว่าง 12-29 ปี และดูละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”

คำนิยามศัพท์

ผลกระทบทางวัฒนธรรม หมายถึง ผลเชิงวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นต่อผู้ชมจากการรับชมละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” โดยประเด็นที่ใช้ศึกษาผลกระทบในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผลกระทบจากความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอในละครของผู้ชม ผลกระทบจากการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของผู้ชม ผลกระทบจากการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4” ของผู้ชม และผลกระทบจากการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชม

ความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอ (Cultural Shareability) หมายถึง อิทธิพลของสื่อโทรทัศน์ที่สามารถสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างวัฒนธรรมจีนที่นำเสนอในละครใต้หวันทางโทรทัศน์ เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” และวัฒนธรรมไทยของผู้ชมในประเทศไทย ซึ่งถ่ายทอดออกมาผ่านวิถีชีวิต แบบแผนการประพฤติปฏิบัติ และการแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิดในสถานการณ์ต่างๆ ของตัวละคร สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาองค์ประกอบของวัฒนธรรมที่นำเสนอผ่านเนื้อหาของละครเรื่องนี้ทั้งหมด 3 ประการ คือ ภาษา ความเชื่อ และค่านิยม

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้พิจารณาแต่ละองค์ประกอบในประเด็นดังนี้ ความเหมาะสม ความเข้ากันได้ ความสอดคล้องระหว่างแนวคิดที่นำเสนอในละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” กับวัฒนธรรมในสังคมไทย และความเข้าใจแนวคิดที่นำเสนอ

ค่านิยมส่งเสริมสังคม (Prosocial Values) หมายถึง คุณค่าซึ่งสอดแทรกอยู่ในละคร ไต้หัวหน้าทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” และเป็นคุณค่าที่ถือว่าเป็นที่ต้องการของสังคม โดยสมาชิกส่วนใหญ่ในระบบสังคม โดยประเด็นในการพิจารณาการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม สำหรับงานวิจัยครั้งนี้มี 20 ประการ ได้แก่

1. ความเป็นตัวของตัวเอง	11. ความกล้าหาญ
2. ความซื่อสัตย์	12. การรู้จักประมาณตนและรักสันโดษ
3. ความรับผิดชอบ	13. การให้อภัย
4. ความกตัญญูรู้คุณ	14. ความรักใคร่ชอบพอ
5. การปรับตัวเข้ากับโอกาสต่างๆ	15. ความอ่อนน้อมเชื่อฟัง
6. การรู้จักรักษาน้ำใจผู้อื่น	16. การรู้จักรักษาความสะอาด
7. ความมีน้ำใจเมตตาอารี	17. ความสนุกสนานร่าเริง
8. ความสุภาพ	18. การพึ่งพาอาศัยกัน
9. ความเอาจริงเอาจัง	19. การมีความคิดสร้างสรรค์
10. การแสวงหาความรู้	20. ความทะเยอทะยาน

การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง (Parasocial Interaction) หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชมกับกลุ่ม “F4” ซึ่งเป็นตัวละครเอกในละครไต้หัวหน้าทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” เป็นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นฝ่ายเดียว คือ การที่ผู้ชมมักจินตนาการว่าตนเองมีโอกาสใกล้ชิด รู้จัก และพูดคุยกับกลุ่ม “F4” ราวกับว่ากลุ่ม “F4” เป็นเพื่อนสนิทหรือคนใกล้ชิด ตลอดจนรู้สึกว่เรื่องราวที่เกิดขึ้นในละครเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริง ๆ ซึ่งประเด็นที่ชีวิตในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ความรู้สึกสนิทสนมกับกลุ่ม “F4” เสมือนเป็นเพื่อน ความต้องการพบปะกลุ่ม “F4” ความสนใจติดตามชมตัวละครในกลุ่ม “F4” ตามสื่อต่างๆ ความเข้าใจความรู้สึกของกลุ่ม “F4” และความรู้สึกชื่นชอบตัวละครในกลุ่ม “F4”

แม่แบบ (Role Model) หมายถึง ความเป็นแม่แบบของกลุ่ม “F4” ที่แสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งผู้ชมสามารถสังเกตได้จากในละครไต้หัวหน้าทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แล้วยึดถือเอาเป็นแบบอย่างที่จะปฏิบัติตาม โดยแบ่งได้เป็น 2 ทาง คือ แม่แบบทางบวก คือ การแสดงพฤติกรรมของกลุ่ม “F4” ที่น่าพึงประสงค์ เป็นที่ยอมรับของสังคม ซึ่งส่งผลให้ผู้ชมมีแนวโน้มที่จะเรียนรู้และปฏิบัติตามพฤติกรรมที่เหมาะสมเหล่านั้น ส่วนแม่แบบทางลบ คือ การแสดงพฤติกรรมของกลุ่ม “F4” ที่ไม่เป็นที่พึงปรารถนาของสังคม ซึ่งมีส่วนส่งเสริมให้ผู้ชมเรียนรู้พฤติกรรมที่ไม่เป็นที่ต้องการของสังคม และปฏิบัติตามพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมเหล่านั้น แต่เนื่องจากการเป็นแม่แบบทั้งทางบวกและทางลบของกลุ่ม “F4” ขึ้นอยู่กับการรับรู้ของผู้ชมในแต่ละคน ดังนั้นความเป็นแม่แบบของกลุ่ม “F4” ดังกล่าวจึงแตกต่างกันในแต่ละบุคคลและในแต่ละวัฒนธรรม สำหรับการศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาถึงการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตในสายตาของวัยรุ่นไทยในกรุงเทพมหานคร ซึ่งพิจารณาในประเด็น

ดังนั้น การมองกลุ่ม “F4” ว่าเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับคนไทย การยกย่องการกระทำของกลุ่ม “F4” ว่าควรได้รับการสรรเสริญ การยึดถือกลุ่ม “F4” เป็นแม่แบบในการดำเนินชีวิต

ตัวละครเอก หมายถึง ในการวิจัยครั้งนี้ตัวละครเอก คือ กลุ่ม “F4” ซึ่งเป็นตัวละครที่ดำเนินเรื่องหรือเป็นผู้แสดงพฤติกรรมต่างๆ เป็นศูนย์กลาง และมีบทบาทสำคัญในละครโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”

กลุ่ม F4 หมายถึง ตัวละครเอกในละครโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ซึ่งประกอบไปด้วยตัวละครทั้งหมด 4 ตัว คือ เต๋ามิ่งชื่อ ฮั่วเจ้อเลย เหม่ยจ้าว และซีเหมิน

วัยรุ่น หมายถึง นักเรียน นักศึกษา ผู้เริ่มทำงาน ที่มีอายุระหว่าง 12-29 ปี และดูละครโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาผลของรายการประเภทละครจากประเทศอื่น ๆ ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ทางสังคมในการปลูกฝังค่านิยม ตลอดจนพฤติกรรมที่เป็นที่พึงปรารถนาของสังคมแก่ผู้ชม
2. เพื่อนำไปเป็นกรณีศึกษาสำหรับปลูกฝังค่านิยมที่เป็นประโยชน์ให้กับประชาชนในการพัฒนาจริยธรรมของประชาชน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาประเทศในแง่คุณภาพของประชาชน
3. เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับไปเป็นแนวทางให้หน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุง วางแผน ตลอดจนคัดเลือกละครทางโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาเป็นประโยชน์ มีคุณค่าในการส่งเสริมและพัฒนาจิตใจผู้ชม
4. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ในการวัดคุณภาพ และความสำเร็จของละครโทรทัศน์ผ่านตัวแสดงในละครโทรทัศน์

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “ผลกระทบทางวัฒนธรรมของละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ที่มีต่อวัยรุ่นไทย” นี้ มีแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. อิทธิพลและผลกระทบของสื่อมวลชน
2. แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม การรับวัฒนธรรมจากสังคมอื่น และความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่น่าเสนอ
3. แนวคิดเกี่ยวกับค่านิยมส่งเสริมสังคม (Prosocial Value)
4. แนวคิดเรื่องการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง (Parasocial Relationship)
5. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)
6. ทฤษฎีแม่แบบ (Modeling Theory)
7. แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของผู้รับสาร
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อิทธิพลและผลกระทบของสื่อมวลชน

เนื่องจากสื่อมวลชนเป็นสื่อที่มีความสามารถที่จะเข้าถึงผู้รับสารจำนวนมากได้ในเวลาอันรวดเร็ว ฉะนั้นสื่อมวลชนจึงมีอิทธิพลอย่างมากต่อผู้รับสารมวลชน โดยอิทธิพลของสื่อมวลชนสามารถจำแนกออกมาได้ดังนี้ (ปรมะ สตะเวทิน, 2539)

1. อิทธิพลต่อการซื้อของประชาชน อิทธิพลประการหนึ่งของสื่อมวลชนก็คืออิทธิพลต่อการซื้อของประชาชน บรรดาผู้โฆษณามีความเชื่อว่าการโฆษณานั้นช่วยให้การขายสินค้าและบริการดีขึ้น โรเบิร์ต เอ็นซาร์นอฟฟ์ (Robert N. Sarnoff) ได้กล่าวว่า โทรทัศน์มีบทบาทที่สำคัญในการกระตุ้นความเจริญทางเศรษฐกิจ และส่งเสริมพลังให้แก่กระบวนการประชาธิปไตยในระบบเศรษฐกิจ

2. อิทธิพลทางการเมือง อิทธิพลทางการเมืองของสื่อมวลชนก็คือการเป็นผู้ส่งเสริมให้ประชาชนมีความสนใจการรณรงค์หาเสียงในการเลือกตั้ง และส่งเสริมให้ประชาชนไปทำการออกเสียงเลือกตั้ง วิทยูและโทรทัศน์ปลุกให้ประชาชนหันมาสนใจการเมืองของประเทศ และการเมืองระหว่างประเทศเป็นผู้เปิดเผยให้ทราบทัศนคติและการปฏิบัติงานของนักการเมือง ผู้บริหาร

และผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ของรัฐบาล ชาวทางโทรทัศน์ทุกวันจะปรากฏให้เห็นบุคคลสำคัญ ๆ ทางการเมืองและบุคคลสำคัญ ๆ ของรัฐบาลเป็นประจำ

3. อิทธิพลต่อเด็ก ในบรรดาสื่อมวลชนทั้งหลาย วิทยุและโทรทัศน์เป็นสื่อได้รับความสนใจศึกษาถึงอิทธิพลที่มีต่อเด็กกันมากที่สุด ซึ่งจากผลการวิจัยพอสรุปได้ว่า อิทธิพลที่โทรทัศน์มีต่อเด็กนั้นมีดังต่อไปนี้

3.1 อาจเพิ่มความตื่นตัวของเด็กให้ถึงจุด ๆ หนึ่ง ซึ่งจะทำให้เกิดความตื่นตัวและไม่ชอบดูรายการที่ไม่ตื่นตัว

3.3 อาจสร้างนิสัยรุนแรงและก้าวร้าวให้แก่เด็กได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าความก้าวร้าวถูกกระตุ้นในเวลาต่อมา

3.3 อาจทำให้เด็กรู้สึกลำบากในการที่จะอดใจรอสิ่งที่ปรารถนา

3.4 เปิดโอกาสมากเกินไปที่จะทำให้เด็ก “หลีกหนี” (escape) จากความกดดันทางสังคม ทำให้เด็กไม่มีความรับผิดชอบต่อสังคม

3.5 ทำให้เด็กเพิ่มแนวโน้มของการพอใจในอำนาจ ตามแบบของบุคคลผู้มีอำนาจที่ได้ดูจากทีวี

3.6 อาจแทรกแซงการปฏิบัติในชีวิตจริงของเด็ก พบว่าการดูทีวีทำให้ครอบครัวใกล้ชิดกัน แต่ก็ทำให้เกิดผลเสียต่อการอ่านหนังสือ การเล่น การพูดคุย การช่วยทำงานบ้าน การซ่อมดนตรี และกิจกรรมอื่นๆ ของเด็ก เพราะเด็กใช้เวลาการดูทีวีจนไปเบียดบังเวลาในการทำอย่างอื่นในชีวิตประจำวัน

4. อิทธิพลต่อรสนิยม วิทยุและโทรทัศน์ช่วยยกระดับรสนิยมของประชาชนด้วยการนำศิลปะและดนตรีที่มีรสนิยมดี ซึ่งเป็นที่นิยมชมชอบกันในหมู่คนชั้นสูงมาสู่ความนิยมของมวลชนทั่วไป ศิลปะต่างๆ เหล่านี้รวมไปถึงเรื่องของสถาปัตยกรรม การตกแต่งบ้าน การแต่งกาย กิริยามารยาท ฯลฯ ในขณะที่เดียวได้มีหลักฐานแสดงให้เห็นว่าคนได้หันมาสนใจอ่านสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาสาระประเภทชีวประวัติ ประวัติศาสตร์ และสังคมศาสตร์มากขึ้น

5. อิทธิพลด้านความบันเทิง ความบันเทิงดูเหมือนเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของชีวิต ความบันเทิงช่วยให้จิตใจของคนพ้นจากปัญหาที่กดดัน บรรเทาความตึงเครียด สร้าง รวมทั้งมีผลต่าง ๆ ต่อร่างกายและจิตใจของคน สื่อมวลชนมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อความต้องการความบันเทิงของคน สื่อมวลชนเสนอความบันเทิงเพื่อทำให้แม่บ้านผ่อนคลายจากการเลี้ยงลูกและงานบ้าน ทำให้พ่อบ้านผ่อนคลายความเหน็ดเหนื่อยในการทำงาน ทำให้เด็กหยุดเล่นจากการเล่นที่ต้องออกเรี่ยวแรงจนแทบไม่ได้พักผ่อน สื่อมวลชนจึงสร้างความสุข และความสบายใจให้แก่ประชาชนโดยผ่านความบันเทิง

6. อิทธิพลต่อความก้าวร้าวรุนแรง ความรุนแรงทางโทรทัศน์เป็นจุดตกเถียงกันมาตั้งแต่ตอนต้นของทศวรรษ 1950 นักวิจัยการสื่อสารมวลชนพบว่า ความรุนแรงทางโทรทัศน์มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความรุนแรงหรือความก้าวร้าวของผู้ชม 4 ประการคือ

- 6.1 อิทธิพลต่อการเลียนแบบของผู้ชม
- 6.2 อิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อความรุนแรง
- 6.3 อิทธิพลด้านการกระตุ้นร่างกาย
- 6.4 ก่อให้เกิดกระบวนการอ้างความถูกต้อง

7. อิทธิพลด้านการศึกษา ถ้าเรามองการศึกษานั้นรวมถึงข่าวสารต่างๆที่ทำให้ประชาชนมีความรู้เพิ่มขึ้นแล้ว เราจะเห็นได้ว่าข่าวสารต่างๆที่ผ่านมาทางสื่อมวลชน ไม่เฉพาะแต่รายการข่าวหรือรายการกิจกรรมสาธารณะเท่านั้น แม้แต่รายการบันเทิงก็ทำให้คนได้รับข่าวสารและความรู้เช่นกัน

8. อิทธิพลต่อสังคมกรณี คำว่า สังคมกรณี มาจากภาษาอังกฤษว่า socialization ซึ่งมีความหมายว่า การทำให้เหมาะกับสังคม ประชาชนต้องเผชิญกับคำถามว่าตนเป็นใคร สถานภาพของตนอยู่ตรงไหนของสังคม และควรจะแสดงพฤติกรรมอย่างไรจึงจะเหมาะสมในสังคม สื่อมวลชนสามารถให้คำตอบเหล่านี้ได้เช่นเดียวกับครอบครัวและโรงเรียน

สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ สื่อมวลชนที่มีอิทธิพลและส่งผลกระทบต่อประชาชน คือ โทรทัศน์ เพราะนอกจากประชาชนจะได้รับความบันเทิงจากการรับชมละครได้วันเรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ผ่านสื่อโทรทัศน์แล้ว ประชาชนยังได้รับอิทธิพลและผลกระทบจากสื่อดังกล่าวในด้านอื่นๆ อีกด้วย ทั้งนี้ในการศึกษาเรื่อง “ผลกระทบทางวัฒนธรรมของละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ที่มีต่อวัยรุ่นไทย” ได้ใช้กรอบทฤษฎีและแนวคิดต่างๆ ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการได้รับอิทธิพลจากสื่อ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดเรื่องอิทธิพลและผลกระทบของสื่อมวลชนมาประกอบการศึกษาร่วมกับแนวคิดและทฤษฎีอื่นด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม

การรับวัฒนธรรมจากสังคมอื่น และความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอ

การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม (Intercultural Communication)

การสื่อสารประเภทนี้ เป็นการสื่อสารระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสารที่ความแตกต่างกันทางวัฒนธรรม การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เช่น คนภาคเหนือ, คนภาคกลาง, คนภาคใต้ และคนภาคอีสาน ย่อมมีวัฒนธรรมของคนแต่ละภาคแตกต่างกันออกไป นอกจากนั้น

การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม ยังเกิดขึ้นได้ระหว่างคนที่เป็นคนของประเทศไทยด้วยกันด้วย เช่น การสื่อสารระหว่างคนไทยกับอเมริกัน, การสื่อสารระหว่างคนไทยกับคนซาอุดีอาระเบีย ฯลฯ ซึ่งทั้งสองฝ่ายมีวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน (ปรมะ สตะเวทิน, 2540 : 39)

ซาโมวาและพอร์เตอร์ (Samovar and Porter อ้างถึงในจิราพร บุตรสันต์, 2539 : 12-13) ได้ให้ความหมายของการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมว่า “เป็นการสื่อสารระหว่างบุคคลที่มีการรับรู้ทางวัฒนธรรม และระบบการให้ความหมายที่สามารถบดบังความสำคัญของสถานการณ์ทางการสื่อสาร”

โดยทั่วไปมนุษย์จะมองโลกผ่านประสบการณ์ การรับรู้ และวัฒนธรรม ความเหมือนกันทางวัฒนธรรมจะทำให้เกิดความเข้าใจทางความหมายร่วมกัน เช่น เข้าใจสถานการณ์ทางภาษาและอวัจนภาษา ดังนั้น ความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมจะทำให้พฤติกรรมการสื่อสารของผู้ที่อยู่ในแต่ละวัฒนธรรมแตกต่างกันไปด้วย วัฒนธรรมไม่สามารถเกิดขึ้นได้ ถ้าไม่มีการสื่อสาร เพราะฉะนั้นการที่วัฒนธรรมเปลี่ยนไปเป็นการสื่อสารย่อมตามไปด้วย

สิ่งที่ทำให้วัฒนธรรมแต่ละวัฒนธรรมมีความแตกต่างกันนั้นมีหลายประการ นับจากสภาพทางสรีระหรือชีววิทยาของแต่ละกลุ่มคน รูปแบบการสื่อสารระหว่างบุคคลประเภทต่างๆ ในสังคม ทั้งที่เป็นวัจนหรืออวัจนภาษา ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารระหว่างพ่อแม่ ลูก เพื่อนฝูง ครู หรือนักเรียน รวมทั้งบทบาทขององค์กรต่างๆ อาทิ รัฐบาล ศาสนา บริษัททำงานหรือหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งโครงข่าย (Network) ขององค์กรเหล่านั้นเป็นตัวกำหนดการรวมกลุ่ม และกำหนดกฎระเบียบก่อให้เกิดวัฒนธรรมร่วมกัน นอกจากนี้ เทคโนโลยีก็มีบทบาทในการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมด้วยเช่นกัน รวมทั้งประสบการณ์ หรือเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ก็มีผลต่อการรับรู้ความสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น

การศึกษาความแตกต่างทางวัฒนธรรมที่มีต่อการสื่อสารนั้นมีหลายระดับ ทั้งนี้เราสามารถแยกออกได้เป็น 4 ระดับ (เมตตา วิวัฒนานุกูล, 2536 : 7-8) คือ

1. ระดับบุคคล (individual level)
2. ระดับระหว่างบุคคล (interpersonal level)
3. ระดับองค์กร (organization level)
4. ระดับกลุ่มชน (mass level)

การสื่อสารระดับตัวบุคคล จะรวมแนวคิดเกี่ยวกับความเข้าใจการพัฒนาทางด้านภาษา บทบาทของตัวบุคคล ซึ่งกระบวนการสื่อสารระดับตัวบุคคลสามารถเกิดขึ้นในสถานการณ์ของการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมที่แตกต่างกันตลอดเวลา และวัฒนธรรมเป็นส่วนสำคัญที่จะแสดงให้เห็นถึงระดับและกระบวนการสื่อสารระดับบุคคลว่าเป็นอย่างไร ในระดับการสื่อสารขั้นนี้ เรา

จะต้องให้ความสำคัญทางด้านความตั้งใจ ความเชื่อถือ การสนองตอบโต้ ความไวเนื้อเชื่อใจ และความสัมพันธ์ระหว่างชั้นและฐานะ เป็นต้น เพราะสิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อการสื่อสารระดับนี้มาก

การสื่อสารในระดับองค์กร ในระดับนี้เป็นการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมที่ใหญ่และกว้างกว่าการสื่อสารระดับตัวบุคคล เช่น องค์กรทางสังคม และองค์กรธุรกิจต่างๆ ฯลฯ การสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับองค์กรเหล่านี้มีปัญหาหลายอย่างเกิดขึ้นเสมอ อย่างเช่น ความยากลำบากจากการทำงานในองค์กรที่จะต้องมีการติดต่อกับคนต่างชาติที่มีวัฒนธรรมที่แตกต่างกันออกไป

การสื่อสารระดับกลุ่มชน การสื่อสารในระดับนี้เป็นการสื่อสารหรือติดต่อไปยังกลุ่มชนใหญ่ๆ การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมเกี่ยวข้องกับการใช้ระบบสื่อมวลชนอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้หมายถึง การใช้เครื่องมือในการติดต่อสื่อสารต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร เพื่อติดต่อกับคนต่างชาติต่างวัฒนธรรม

ปัญหาหลักของการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม คือ ความแตกต่างของลักษณะการให้ความหมาย และพฤติกรรมการสื่อสาร เพราะผู้ส่งสารและผู้รับสารมาจากวัฒนธรรมที่ต่างกัน และสร้างความเข้าใจร่วมกันของการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมนั้น ผู้ส่งสารและผู้รับสารจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่อกัน และจะต้องไม่มีความรู้สึกว่าเด่นกว่าหรือด้อยกว่าในการมีปฏิสัมพันธ์ โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีความแตกต่างทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา ชนเผ่า (Samavor and Porter อ้างถึงใน จิราพร บุตรสันต์, 2539 : 15)

การรับวัฒนธรรมจากสังคมอื่น

อมรา พงศาพิชญ์ (2540 : 32) ได้กล่าวไว้ในข้อเขียนเรื่อง มนุษย์กับวัฒนธรรม จากหนังสือสังคมและวัฒนธรรมว่า มนุษย์เราอาจจะรับวัฒนธรรมบางส่วนมาจากสังคมข้างเคียงได้ แต่ทั้งนี้ ย่อมหมายความว่า ส่วนของวัฒนธรรมที่รับมาจากสังคมข้างเคียงนั้นไม่ขัดกับค่านิยมหลักของสังคม ส่วนของวัฒนธรรมของสังคมข้างเคียงที่รับมาจะต้องสอดคล้องกับของเดิมที่มีอยู่ เมื่อสอดคล้องกันได้ก็จะค่อยๆ รับกันไป และในที่สุดก็จะแยกไม่ออกว่าวัฒนธรรมส่วนใดเป็นของเดิมและวัฒนธรรมส่วนใดมาจากสังคมอื่น การรับเอาวัฒนธรรมของสังคมอื่นมาในระยะแรกอาจจะเรียกได้ว่าเป็นการ “ยืม” วัฒนธรรม แต่เมื่อนานๆ ไปเข้าการยืมก็จะกลายเป็นการรับการยืมวัฒนธรรมและการรับวัฒนธรรมนั้นเป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม

การยืมวัฒนธรรมและการรับวัฒนธรรมจากสังคมข้างเคียงเป็นผลมาจากการที่วัฒนธรรมแพร่กระจายออกไป ตอนแรกวัฒนธรรมเกิดขึ้นในสังคม แต่เมื่ออยู่ๆ ไปวัฒนธรรมของสังคม ก. ก็เริ่มขยายอิทธิพลไปยังสังคม ข. และสังคม ค. ตามลำดับ สมาชิกของสังคม ข. และสังคม ค. ในระยะแรกจะยืมวัฒนธรรมของสังคม ก. แต่เมื่อยืมไปนานๆ เข้าก็อาจจะรับเอาไว้เป็นของตัวเอง

หมายความว่า ได้เกิดการกระจายทางวัฒนธรรมจากจุดเริ่มต้นในสังคมหนึ่งไปยังสังคมอื่น ๆ การกระจายทางวัฒนธรรมนี้อาจจะเกิดขึ้นได้จากหลาย ๆ จุด เมื่อวัฒนธรรมบางอย่างของสังคม ก. แพร่กระจายไปยังสังคม ข. และสังคม ค. วัฒนธรรมบางอย่างของสังคม ข. อาจจะแพร่กระจายไปยังสังคม ก. และสังคม ค. ได้

นักวิชาการกลุ่มหนึ่งนำโดยฟรานส์ โบแอส (Franz Boas อ้างถึงใน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะรัฐศาสตร์ ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา, 2540 : 33) แห่งมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย เชื่อในเรื่องการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมจากจุดศูนย์กลางของสังคมหนึ่ง และขยายวงกว้างออกไปยังชุมชนอื่นหรือสังคมอื่น วัฒนธรรมที่แผ่ขยายออกไปยังชุมชนอื่นนี้อาจเป็นวัฒนธรรมย่อยส่วนใดส่วนหนึ่ง ในลักษณะชนบทร่วมประเพณี หรือความเชื่อหรือประติมากรรมและสถาปัตยกรรมก็ได้ แนวคิดนี้ได้ขยายขอบเขตไปเป็นการแบ่งสังคมและวัฒนธรรมในโลกเป็นภาค ๆ ตามความคล้ายคลึงของวัฒนธรรม

การพิจารณาเรื่องการแพร่กระจายของวัฒนธรรมนั้น โบแอส เสนอว่าให้มองวัฒนธรรมที่องค์ประกอบและตัวองค์ประกอบใดมีจุดศูนย์กลางอยู่ที่ใด และแพร่กระจายไปครอบคลุมบริเวณใดบ้าง การพิจารณาด้วยแนวคิดนี้อาจใช้ได้กับวัฒนธรรมที่เป็นวัตถุและวัฒนธรรมที่เป็นความเชื่อเป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมในแนวนอน

จะเห็นได้ว่า การถ่ายทอดวัฒนธรรมภายในสังคมเดียวกัน คือ การสืบทอดวัฒนธรรมในแนวตั้งจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง ในกระบวนการเรียนรู้ที่พ่อแม่อบรมสั่งสอนลูก ส่วนการถ่ายทอดวัฒนธรรมจากสังคมหนึ่งไปสู่อีกสังคมหนึ่ง เป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมในแนวนอน และเป็นการที่สังคมหนึ่งยอมรับวัฒนธรรมของสังคมอื่น โดยที่ฝ่ายรับวัฒนธรรมใหม่อาจจะละทิ้งวัฒนธรรมของตัวเองบางส่วน และทำให้เกิดการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมจนทำให้สูญเสียเอกลักษณ์เดิมไป

ความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรม (Cultural Shareability)

เนื่องจากว่า แนวคิดเกี่ยวกับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมเพิ่งจะได้รับความสนใจจากนักวิชาการและนักวิจัยทางด้านนิเทศศาสตร์ ดังนั้นจึงทำให้มีงานวิจัยจำนวนไม่มากนักที่ได้ศึกษาถึงการยอมรับแนวคิดเชิงวัฒนธรรมของผู้ชม

ปาริชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล และซิงกอล (Sarobol and Singhal, 1998) ได้ศึกษาถึง “ความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่น่าเสนอ ความเป็นแม่แบบ และปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง ในภาพยนตร์ประเภทสาระบันเทิง : ผลกระทบของภาพยนตร์การ์ตูนเรื่อง “คาราเต้คิดส์” ที่มีต่อเด็กจรจัด” โดยภาพยนตร์การ์ตูนดังกล่าว เป็นภาพยนตร์การ์ตูนที่ตั้งใจ

ผลิตขึ้นมาเพื่อลดพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเป็นเอตส์ของกลุ่มเด็กจรจัดที่อยู่ในแต่ละประเทศ ผลการวิจัยพบว่าเด็กจรจัดยอมรับแนวคิดเชิงวัฒนธรรมที่ปรากฏในภาพยนตร์การ์ตูนเรื่อง “คาราเต้ คิตส์” การนำเสนอสารเกี่ยวกับโรคเอตส์เหมาะสมที่จะนำเสนอผ่านสื่อภาพยนตร์การ์ตูน เนื่องจากการ์ตูนเป็นสื่อที่ดูแล้วไม่น่ากลัวจนเกินไป อีกทั้งยังน่าสนใจ ตลกขบขัน และยังสามารถดึงดูดความสนใจของผู้ชม โดยเฉพาะกลุ่มเด็กจรจัดที่มีสมาธิสั้นได้เป็นอย่างดี

ซิงกอล และ เซเวนเคอร์ด (Singhal and SevenKerud, 1994) ได้ชี้ให้เห็นว่า ไม่มีสื่อไหนที่จะสร้างความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมได้สมบูรณ์ ซึ่งผู้ชมในบริบททางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกันจะตีความหมายสารที่ได้รับแตกต่างกันไป นอกจากนี้แนวคิดด้านความใกล้เคียงกันทางวัฒนธรรมเสนอว่า ผู้ชมมีแนวโน้มที่จะยอมรับรายการที่นำเสนอสารที่ใกล้เคียงกันทางวัฒนธรรมของตน ผู้ชมนิยมรายการที่สนับสนุนมรดกทางวัฒนธรรม เชื้อชาติ ศาสนา รวมถึงองค์ประกอบทางวัฒนธรรมเช่น เสื้อผ้า ภาษา ท่าทาง อารมณ์ขัน และดนตรีของประเทศตน กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ถ้ารายการมีความใกล้เคียงกับวัฒนธรรมของผู้ชมมากเท่าไร รายการก็จะสามารถสร้างความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมได้มากเท่านั้น

ตัวอย่างของรายการที่ส่งเสริมความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอ ที่ประสบความสำเร็จ ได้แก่ ละครโทรทัศน์เพื่อการศึกษาที่ผลิตโดยเครือข่ายโทรทัศน์เอกชนของประเทศเม็กซิโก ซึ่งมีชื่อว่า “เทเลวีซ่า” ประสบความสำเร็จได้รับความนิยมอย่างสูงในกลุ่มที่ใช้ภาษาสเปนเป็นภาษาหลัก (นารีแมน, 1993 อ้างถึงใน ซิงกอล, โรเจอร์ส และ บราวน์, 1993) การใช้เพลงหรือคิในการส่งเสริมความรับผิดชอบทางด้านเพศในกลุ่มเยาวชน ในประเทศแถบอเมริกาใต้ หน่วยบริการด้านการสื่อสารประชากรของมหาวิทยาลัยจอห์น ฮอบกินส์ (คินเคด, โรมอน, เพียวโทร และโคลแมน, 1992) และการสร้างภาพยนตร์บันเทิงจำนวนมากที่สอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางเพศของวัยรุ่นและการป้องกันโรคเอตส์ ซึ่งได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางในกลุ่มประเทศแถบแอฟริกา

การศึกษาถึงระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอ นั้น กานต์ อุดรพิมพ์ (Kant Udornpim, 1997) ได้สร้างคำถามออกมา 10 ข้อ โดยลักษณะของคำตอบจะเป็นสเกล 5 ระดับ เริ่มต้นจากไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งไปยังเห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งประเด็นที่นำมาใช้ในการวัดประกอบด้วย ความเหมาะสมทางวัฒนธรรม (Cultural Appropriateness) ความเข้ากันได้ทางวัฒนธรรม (Cultural Compatability) ความเข้าใจกันทางวัฒนธรรม (Cultural Understandability) และความใกล้ชิดทางวัฒนธรรม (Cultural proximity) เครื่องมือดังกล่าวได้นำมาทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .8492

โดยละครได้หันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ซึ่งเป็นละครของประเทศไต้หวันซึ่งมีวัฒนธรรมที่แตกต่างจากประเทศไทย เมื่อนำมาออกอากาศในประเทศไทยผู้วิจัยจึง

สนใจที่จะศึกษาถึงการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมผ่านทางละครได้วันนี้ และการรับวัฒนธรรมจากสังคมอื่นของผู้ชม ซึ่งประเด็นในการวัดได้แก่ ความสอดคล้องทางวัฒนธรรม ความเหมาะสม ตลอดจนความเข้ากันได้ระหว่างวัฒนธรรมที่นำเสนอผ่านเนื้อหาของละครเมื่อนำมาออกอากาศในประเทศไทย เครื่องมือที่ใช้วัดเป็นคำถามปลายปิดจำนวน 10 ข้อ ลักษณะเป็นแบบมาตรฐานประเมินค่า 5 ระดับตามวิธีของลิเคอร์ต (Likert Scale) โดยปัญหานำวิจัยสำหรับประเด็นดังกล่าวมีดังนี้

ปัญหานำวิจัยข้อที่ 1 : ระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมของผู้ชมละครได้วันนี้ทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศและอายุหรือไม่

แนวคิดเกี่ยวกับค่านิยม

ความหมายของคำว่า ค่านิยม ได้มีผู้ให้ความหมายของคำว่า ค่านิยม ในแง่มุมต่างๆ ดังนี้

ค่านิยม หมายถึง การยอมรับนับถือและพร้อมที่จะปฏิบัติตามคุณค่าที่คนหรือกลุ่มคนที่มีอยู่ต่อสิ่งต่างๆ ซึ่งอาจเป็นวัตถุ ความคิด อุดมคติ ทั้งนี้รวมทั้งการกระทำในด้านเศรษฐกิจ สังคม จริยธรรม และสุนทรียภาพ โดยได้ทำการประเมินค่าจากทัศนคติต่างๆ โดยถี่ถ้วนและรอบคอบแล้ว

ก่อ สวัสดิพานิชย์ (2518) อธิบายว่า ค่านิยมหมายถึง ความคิด พฤติกรรม และสิ่งอื่นที่คนในสังคมใดเห็นว่ามีคุณค่า จึงยอมรับมาปฏิบัติตาม และวางแผนไว้ระยะหนึ่ง ค่านิยมหลักเปลี่ยนแปลงไปตามกาลสมัย และความคิดเห็นของคนในสังคม

ไพฑูรย์ เครือแก้ว (2506) กล่าวว่า ค่านิยมของสังคม หมายถึง สิ่งที่คนสนใจ สิ่งที่คนปรารถนาจะได้ ปรารถนาจะเป็น หรือกลับกลายมาเป็น เป็นสิ่งที่คนถือว่าเป็นสิ่งที่ซึ่งบังคับว่า จะต้องทำ ต้องปฏิบัติเป็นสิ่งที่คนบูชายกย่อง และมีความสุขที่จะได้เห็น ได้ฟัง ได้เป็นเจ้าของ ค่านิยมค่านิยมของสังคมจึงเป็น “วิถีของการจัดรูปแบบพฤติกรรม” ที่มีความหมายต่อบุคคล และเป็นแบบฉบับของความคิด ที่ฝังแน่นสำหรับยึดถือในการปฏิบัติตัวของคนในสังคม

ศาสตราจารย์พัทธา สายหู (2516) ให้คำอธิบายว่า ค่านิยมในทางสังคมวิทยาว่า หมายถึง สิ่งที่นิยมยึดถือประจำใจที่ช่วยตัดสินใจในการเลือก ตราบใดที่มนุษย์ต้องเลือกตัดสินใจในการกระทำอยู่ มนุษย์ต้องอาศัยค่าประจำตัวเป็นเครื่องกำหนด แม้แต่สิ่งที่ทำเคยชินเป็นนิสัยฉะนั้นเมื่อเกิดเป็นคนจะเลือกทำอะไรจะต้องอาศัยคุณค่าที่ตนยึดถือเป็นเครื่องกำหนดทั้งสิ้น

มิลตัน โรคิช (1968) ให้ความหมายของค่านิยมว่า “ค่านิยมเป็นความเชื่ออย่างหนึ่งมีลักษณะยืนยงถาวร ซึ่งเป็นแนวทางของการประพฤติปฏิบัติหรือเป้าหมายในการดำเนินชีวิตเป็นสิ่งที่ตนเองหรือสังคมเห็นดีเห็นชอบ สมควรยึดถือปฏิบัติมากกว่าวิถีปฏิบัติหรือเป้าหมายชีวิตอย่างอื่น

สกอต และคลักคอน (1956) อธิบายว่า ค่านิยมเป็นแนวความคิดที่ชัดเจน แน่นนอนของวิถีทางที่พึงปรารถนา ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเลือกรูปแบบความประพฤติ แนวทางในการดำรงชีวิตและเป้าหมายของพฤติกรรม

หน้าที่และความสำคัญของค่านิยม

ค่านิยมมีหน้าที่ (Function) ดังต่อไปนี้ (สุนทรีย์ โคมิน และสนธิ สมัครการ, 2522)

1. ค่านิยมเป็นมาตรฐาน (Standard)

ค่านิยมเป็นมาตรฐานที่ใช้นำการกระทำ พฤติกรรมการปฏิบัติในหลายทาง

- (1) ค่านิยมแสดงจุดยืนของเราในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับสังคมออกมาให้เห็นชัด
- (2) ค่านิยมเป็นตัวช่วยกำหนดให้เราเลือกอุดมการณ์ทางการเมืองบางอุดมการณ์มากกว่าอุดมการณ์อื่น
- (3) ค่านิยมเป็นบรรทัดฐานที่ช่วยนำการกระทำให้เราประพฤติ และแสดงตัวต่อผู้อื่นตามที่ประพฤติเป็นปกติทุกวัน
- (4) ค่านิยมเป็นจุดกลางของการศึกษากระบวนการเปรียบเทียบ คือใช้ค่านิยมเป็นบรรทัดฐานในการเปรียบเทียบว่าเรามีค่านิยมจริยธรรมและค่านิยมความสามารถเท่ากับผู้อื่นมากน้อยแค่ไหน
- (5) ค่านิยมเป็นบรรทัดฐานที่ใช้ในการประเมิน ตัดสิน การชื่นชมยกย่อง และการตำหนิติเตียนต่อการกระทำของตนเองและผู้อื่น
- (6) ค่านิยมเป็นบรรทัดฐานที่ช่วยในการชักชวน หรือสร้างประสิทธิผลต่อผู้อื่น โดยสามารถบอกเราได้ว่า ความเชื่อ ทศนคติ ค่านิยม หรือการกระทำใด ที่มีค่าพอที่เราจะทำหาย คัดค้าน และถกเถียงหรือพยายามที่จะเปลี่ยน
- (7) ค่านิยมเป็นบรรทัดฐานที่ถูกใช้เป็นฐานสำหรับกระบวนการให้เหตุผลต่อความนึกคิดและการกระทำของคน เพื่อรักษาไว้ซึ่งศักดิ์ศรีแห่งตนเอง เช่น “การพูดก้าวร้าวทำให้คนอื่นเจ็บ” ก็ถูกให้เหตุผลว่า เป็นเพราะเห็นคุณค่าของค่านิยม “ความตรงและความจริงใจ” มากกว่ากระบวนการของการอ้างเหตุผล ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญขององค์ประกอบหนึ่งของกลไกป้องกัน

2. ค่านิยมเป็นฐานในแผนสำหรับการตัดสินใจและแก้ไขความขัดแย้ง

เนื่องจากเหตุการณ์ในสถานการณ์หนึ่งจะไม่กระตุ้นเพียงค่านิยมเดียว แต่จะกระตุ้นหลายค่านิยมในระบบค่านิยมของคน ๆ หนึ่ง ฉะนั้นจึงยากที่จะคาดว่าการกระทำของคน ๆ นั้นจะสอดคล้องกับทุกค่านิยมในระบบค่านิยมของเขา เป็นไปได้ที่สถานการณ์หนึ่งจะกระตุ้นให้เกิดความขัดแย้งระหว่างสองค่านิยม เช่น การต้องเลือกประพฤติระหว่างการเป็นตัวของตัวเองกับความอ่อนน้อมเชื่อฟัง หรือระหว่างการประพฤติตนอย่างสุภาพกับประพฤติตนอย่างจริงจัง ฉะนั้นค่านิยมจึงเป็นที่รวมของหลักการ และกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่ได้เรียนรู้มาที่ช่วยให้คนสามารถตัดสินใจเลือกกระหว่างทางเลือกต่างๆ และเป็นการช่วยแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วย

3. ค่านิยมเป็นแรงจูงใจ

ถ้าหน้าที่เฉพาะของค่านิยม เป็นตัวนำพฤติกรรมของมนุษย์ในสถานการณ์ประจำวันแล้ว หน้าที่ระยะยาวของค่านิยมก็จะเป็นตัวบ่งชี้ถึงความต้องการของมนุษย์ ค่านิยมถือว่ามีองค์ประกอบของแรงจูงใจอยู่ในตัวเดียวกับองค์ประกอบทางด้านความระลึกรู้ อารมณ์ และพฤติกรรม ค่านิยม “วิถีปฏิบัติ” เป็นแรงจูงใจก็เพราะวิถีปฏิบัติที่คิดว่าดีที่สุดเป็นวิถีทาง หรือเป็นเครื่องมือที่ช่วยนำไปสู่เป้าหมายปลายทางที่ปรารถนาในค่านิยม “จุดหมายปลายทาง” ค่านิยมจุดหมายปลายทางเป็นแรงจูงใจในแง่ที่เป็นเป้าหมายเร่งด่วนเฉพาะหน้า

ค่านิยมในสังคมไทย

ค่านิยมในสังคมไทย หมายถึง ค่านิยมที่คนไทยส่วนใหญ่ มีความเชื่อและปฏิบัติตามๆ กันมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน และได้ยึดถือปฏิบัติสืบเนื่องกันมาจนเกิดเป็นลักษณะนิสัยประจำชาติ ซึ่งเป็นลักษณะค่านิยมเฉพาะ หรือ ค่านิยมทางระเบียบประเพณีของสังคมไทย ซึ่งเกิดมาจากความคิดความเชื่อและคำสั่งสอนของพุทธศาสนา (อดุลย์ วิเชียรเจริญ, 2519 อ้างถึงในสุนทรী โคมิน และ สนิท สมัครการ, 2522) และมีบางส่วนที่มาจากสภาพแวดล้อมและความเชื่อทางศาสนาพราหมณ์

อย่างไรก็ตาม ค่านิยมของปัจเจกบุคคลหรือสังคมแต่ละแห่ง อาจมีบ่อเกิดหรือปัจจัยแตกต่าง บ่อเกิดหรือที่มาของค่านิยมส่วนมากจะมาจากหลายแห่ง เช่น ความเชื่อ ศาสนา การสั่งสอนอบรม แนวคิดที่ว่าดีงามแล้วนำมาปฏิบัติจนกลายเป็นค่านิยม ประสบการณ์ ความเคยชิน สภาพภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจและการเมือง ตลอดจนสภาพที่เปลี่ยนแปลงและปรับปรุงล้วนเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดค่านิยมได้ สำหรับบ่อเกิดของค่านิยมไทยนั้น ปัจจัยที่ทำให้เกิดค่านิยมไทย พอสรุปได้ดังนี้ (ยิ่งยง เรื่องทอง, 2542)

สุนทรี โคมิน และสนธิ สมัครการ (2522) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ค่านิยมและระบบค่านิยมไทย : เครื่องมือในการสำรวจวัด” พบว่า ค่านิยมส่งเสริมสังคมหลักของไทยมี 23 ประการ ได้แก่

1. ความเป็นตัวของตัวเอง
2. ความซื่อสัตย์
3. ความรับผิดชอบ
4. ความกตัญญูรู้คุณ
5. การปรับตัวเข้ากับโอกาสจังหวะสิ่งแวดล้อม
6. การรักษาน้ำใจกัน
7. การบังคับตัวเอง
8. ความมีน้ำใจเมตตา
9. ความสุภาพ
10. ความเอาจริงเอาจัง
11. การแสวงหาความรู้
12. ความกล้าหาญ
13. การประมาทตนและความรักสันโดษ
14. การมีอารมณ์สงบและสำรวม
15. การให้อภัย
16. การมีแนวคิดกว้าง
17. ความรักใคร่ชอบพอ
18. ความอ่อนน้อมเชื่อฟัง
19. ความสะอาด
20. ความสนุกสนานร่าเริง
21. การพึ่งพาอาศัยกัน
22. ความคิดสร้างสรรค์
23. ความทะเยอทะยาน

อนึ่ง เนื่องจากว่าประเด็นในเรื่องของการเรียนรู้ค่านิยมเพื่อสังคมจากสื่อมวลชนเป็นเรื่องที่น่าสนใจ ดังนั้นจึงมีนักวิจัยจำนวนหนึ่งนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย ได้แก่

ธีรนง เกิดสุคนธ์ (2525) ศึกษาอิทธิพลทางจริยธรรมจากสื่อละครโทรทัศน์ที่มีต่อเยาวชน ศึกษาเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนรัฐบาล สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลทางจริยธรรมจากสื่อละครโทรทัศน์ ตามพฤติกรรมของ

ตัวละครที่กระตุ้นให้ทำดี และเหตุการณ์ที่มีอิทธิพลต่อนักเรียน ซึ่งมีอิทธิพลทางจริยธรรมจากสื่อละครโทรทัศน์ตามพฤติกรรมของตัวละครทำให้นักเรียนเรียนรู้ค่านิยมที่พึงประสงค์ต่าง ๆ

ชฎา เปรมโยธิน (2527) ทำการศึกษาเรื่อง “หนังสือพิมพ์รายวันกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน : ศึกษาเชิงวิเคราะห์เนื้อหาเฉพาะหน้าสำหรับเด็กและเยาวชน” พบว่า มีรูปแบบในการนำเสนอหลายหลากมาก มีการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนสอดคล้องตามเจตนารมณ์ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 2 (ปี 2525-2529) การเสนอเนื้อหาส่วนใหญ่เน้นเกี่ยวกับค่านิยมด้านสติปัญญาเฉลี่ยฉบับละ 1-2 ครั้ง ค่านิยมด้านคุณธรรมและจริยธรรมเฉลี่ยประมาณ 2 ครั้ง ภาษาที่ใช้ส่วนใหญ่เข้าใจง่าย

สุพัตรา คูหากาญจน์ (2529) ศึกษาการวิเคราะห์เนื้อหาด้านจริยธรรมในรายการโทรทัศน์พบว่า รายการโทรทัศน์ทั้งหมดมีรายการที่มีเนื้อหาด้านจริยธรรมทั้งทางด้านบวกและด้านลบ ซึ่งเนื้อหาจริยธรรมด้านบวกและด้านลบที่เสนอมากที่สุด คือ เนื้อหาเกี่ยวกับความยึดมั่นในคุณธรรม รายการโทรทัศน์ที่เสนอเนื้อหาจริยธรรมทั้งด้านบวกและด้านลบสูงคือ รายการละครและภาพยนตร์ รายการข่าวเสนอเนื้อหาจริยธรรมทั้งด้านบวกมากที่สุดเกี่ยวกับความรักชาติ และเนื้อหาจริยธรรมด้านลบมากที่สุดเกี่ยวกับความยึดมั่นในคุณธรรม รายการสารคดีส่วนใหญ่จะเสนอเนื้อหาจริยธรรมด้านบวกและเสนอมากที่สุดในเรื่องความรักชาติ รายการบันเทิงเสนอเนื้อหาจริยธรรมด้านบวกมากที่สุดเกี่ยวกับความมีสติปัญญา เนื้อหาจริยธรรมด้านลบมากที่สุดเกี่ยวกับความยึดมั่นในคุณธรรม รายการละครและภาพยนตร์เสนอเนื้อหาจริยธรรมทั้งด้านบวกและลบมากที่สุด เกี่ยวกับความยึดมั่นในคุณธรรม และความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความเห็นว่า เนื้อหาจริยธรรมที่เสนอในรายการโทรทัศน์ไม่ว่าจะเป็นด้านบวกหรือด้านลบสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

พรชัย เสงวนเดช (2532) ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์เนื้อหาจริยธรรมของภาพยนตร์การ์ตูนสำหรับเด็กที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า เนื้อหาจริยธรรมด้านบวกที่ปรากฏมากที่สุดในภาพยนตร์การ์ตูนที่ศึกษา จำนวน 13 เรื่อง ได้แก่ ความสามัคคี รองลงมาคือ ความมีเหตุผล ความเมตตากรุณา ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความขยันหมั่นเพียร ความกตัญญูกตเวที และความประหยัด จริยธรรมด้านบวกและลบส่วนใหญ่ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ในการศึกษาเรื่องการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม สุนทรี โคมิน (Suntaree Komin, 1991) ได้ระบุถึงค่านิยมส่งเสริมสังคมที่น่าพึงประสงค์ของสังคมไทย 23 ประเด็น ซึ่งประกอบด้วย ความอดทน การพึ่งตนเอง การแสดงออกเหมาะสมตามกาลเทศะ การพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ความเอาจริงเอาจัง ความสุขุมรอบคอบ การรักษาน้ำใจผู้อื่น ความอ่อนโยน การไม่จองเวรจองกรรม ความซื่อสัตย์ และความจงรักภักดีต่อผู้มีพระคุณ

ความมุ่งมั่นทำงานหนัก ความสุภาพอ่อนโยน ความเคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ การนิยมแสวงหา การศึกษาสูง ความกล้าหาญ ความจริงใจ การมีความรับผิดชอบ ความสนุกสนานร่าเริง การมีความคิดสร้างสรรค์ ความสะอาดสะอ้านเรียบร้อย ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และการมีใจกว้าง โดย กานต์ อุดรพิมพ์ (Kant Udornpim, 2540) ได้วัดถึงการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมจาก ภาพยนตร์ญี่ปุ่นชุด “โอชิน” โดยใช้ 23 ค่านิยมดังกล่าวเป็นเกณฑ์ในการสร้างเครื่องมือ ซึ่งในการวัดระดับการเรียนรู้ค่านิยมเพื่อสังคมนั้นใช้สเกล 5 ระดับ เริ่มจากไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งไปยัง เห็นด้วยอย่างยิ่ง เครื่องมือที่สร้างขึ้นได้นำไปทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร ของ Cronbach's Alpha พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้เท่ากับ .9404

ละครได้หวนเรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ที่แพร่ภาพออกทางโทรทัศน์ซึ่งเป็นสื่อมวลชน ที่ได้รับความนิยมจากคนในสังคมมากที่สุด จึงนับได้ว่ามีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังค่านิยมและ จริยธรรมสู่ผู้รับได้เช่นกันแม้ว่าจะไปโดยตั้งใจหรือไม่ก็ตาม ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงนำค่านิยมที่ ปรากฏในละครเรื่องนี้ มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยถึงการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม ของผู้ชมละครได้หวนเรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” สำหรับประเด็นค่านิยมที่ใช้วัด ได้แก่ ความ เป็นตัวของตัวเอง ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความกตัญญูรู้คุณ การปรับตัวเข้ากับโอกาส จังหวะสิ่งแวดล้อม การรักษาน้ำใจกัน ความมีน้ำใจเมตตา ความสุภาพ ความเอาจริงเอาจัง การแสวงหาความรู้ ความกล้าหาญ การประมาทตนและความรักสันโดษ การให้อภัย ความรัก ใคร่ชอบพอ ความอ่อนน้อมเชื่อฟัง ความสะอาด ความสนุกสนานร่าเริง การพึ่งพาอาศัยกัน ความคิดสร้างสรรค์ ความทะเยอทะยาน เครื่องมือที่ใช้ในการวัดเป็นคำถามปลายปิดจำนวน 20 ข้อ ลักษณะเป็นแบบมาตรฐานประเมินค่า 5 ระดับตามวิธีของลิเคอร์ต (Likert Scale) โดย ปัญหาวิจัยสำหรับประเด็นดังกล่าวมีดังนี้

ปัญหาวิจัยข้อที่ 2 : ระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของผู้ชมละครได้หวนทาง โทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศและอายุหรือไม่

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังสนใจที่จะศึกษาถึงความเป็นไปได้ของความสัมพันธ์ระหว่างระดับ ความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมในละครเรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” และระดับการเรียนรู้ ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่ปรากฏอยู่ในละครของผู้ชมเรื่องนี้ด้วย โดยมีปัญหาวิจัยคือ

ปัญหาวิจัยข้อที่ 5 : ระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอในละครได้หวน ทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีความสัมพันธ์กับระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริม สังคมจากละครได้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” หรือไม่

แนวความคิดเรื่องการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง (Parasocial Interaction)

การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงนี้ถูกวางแนวคิดไว้ว่า เปรียบเสมือนการสร้างจินตนาการ เป็นความรู้สึกเกี่ยวกับมิตรภาพ แต่เป็นความรู้สึกเพียงฝ่ายเดียวที่ผู้ชมโทรทัศน์มีให้กับบุคคลที่ปรากฏในสื่อหรือตัวละคร ถึงแม้ว่าความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจะเป็นไปในลักษณะของการมีส่วนร่วมมากกว่าการมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างแท้จริง แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ชมรู้สึกว่ารู้อักและเข้าใจตัวแสดงในทิศทางที่สนิทสนมเช่นเดียวกับที่รู้อัก และเข้าใจเพื่อนที่มีเลือดเนื้อตัวตนจริง ๆ ดังนั้น ความสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง (Parasocial Relationship) จึงถูกวางให้อยู่บนพื้นฐานของความเชื่อที่ว่าตัวแสดงในละครโทรทัศน์มีตัวตนเหมือนคนอื่น ๆ ในวัฏจักรของผู้ชมจริง ๆ (A.M. Rubin & Perse, 1985)

ฮอร์ตตัน และ โวห์ล (Horton and Wohl, 1956) กล่าวว่า ผู้ชมรายการต่างๆ มักมีจินตนาการว่าตนเองมีโอกาสใกล้ชิด รู้อัก และพูดคุยกันแบบตัวต่อตัวกับตัวละคร หรือนักแสดงที่ตนชื่นชอบในแง่มุมต่างๆ หลากหลากมากมาย เสมือนกับว่าเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นเหตุการณ์จริง และราวกับว่าบุคคลดังกล่าวเป็นเพื่อนสนิทหรือคนใกล้ชิด (Quasi-Friendship)

นอกจากนั้น ผู้ชมรายการยังแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และล้นให้ตัวละครดังกล่าวกระทำพฤติกรรมต่างๆ ที่เห็นว่าเหมาะสม ในขณะที่เดียวกัน ผู้ชมบางคนอาจเกิดความผูกพันกับตัวละครมากจนจินตนาการว่า ตน คือตัวละครนั้น (Identification) และพยายามเลียนแบบการแต่งกาย ทรงผม ท่าทาง อากัปกริยา เสียง ตลอดจนพฤติกรรมต่างๆ ของตัวละครดังกล่าว (Sarobol & Singhal, 1998)

ในปี ค.ศ. 1979 มาร์ค อาร์ เลวี (Mark R. Levy, 1979) เพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวโดยกล่าวว่า ความเป็นเพื่อนเป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งของการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง เลวี (Levy, 1979) ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชมข่าวโทรทัศน์กับผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ เขายืนยันว่า ภายใต้ความสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง ผู้ชมจะแสดงออกต่อผู้แสดงในสื่อมวลชนหรือบทบาทที่นักแสดงแสดงราวกับว่าผู้ส่งสาร หรือผู้แสดงบทบาทเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งในกลุ่มเพื่อนของผู้ชม เลวี สรุปว่า ความสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงนั้นตั้งอยู่บนพื้นฐานของความผูกพันระหว่างผู้ชม และผู้ประกาศข่าว นอกจากนี้เขายังอธิบายอีกว่า ถึงแม้ว่าความผูกพันเป็นสิ่งที่ขึ้นอยู่กับตัวของผู้ชม ผู้ชมที่มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงจะเชื่อว่ามันเป็นจริง และตีความพฤติกรรมของผู้ประกาศข่าวว่าเป็นความสัมพันธ์ที่เป็นจริง จากการศึกษาในครั้งนี้ เลวี รายงานว่า มากกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า ผู้ประกาศข่าวเป็นเหมือนเพื่อนที่เจอกันทุกวัน และบางส่วนรู้สึกสับสนระหว่างผู้ประกาศข่าวและเพื่อนของตนเอง อย่างไรก็ตาม โคนนิง และ เลสสัน (Koenig & Lessan, 1985) ตั้งข้อสังเกตว่า ผู้ชมรู้สึกถึงความสัมพันธ์กับบทบาทของผู้แสดงไม่สนิทสนมเท่ากับเพื่อน แต่ก็ยังมีความใกล้ชิดมากกว่า

ความสัมพันธ์กับคนรู้จัก เขาทั้งสองได้เสนอคำว่า “Quasi-Friend” สำหรับความสัมพันธ์ในลักษณะดังกล่าว

ในปี ค.ศ. 1982 โจชัว เมย์โรวิช (Joashua Meyrowitz, 1982) ได้วิเคราะห์ถึงความสามารถของสื่อโทรทัศน์ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชมกับผู้แสดง และความสามารถในการทำให้ผู้ชมรู้สึกเหมือนว่าเป็นการสื่อสารในลักษณะสองทาง เมย์โรวิช เสนอว่าช่องทางโทรทัศน์ (ได้แก่ close-up, medium และ wide) มีความเกี่ยวข้องกับวิธีการที่ผู้ชมรับรู้และตอบสนองต่อระยะห่างระหว่างบุคคล (จากทฤษฎี Proxemics ของ Hall, 1959) โดยระยะห่างระหว่างบุคคลนี้รวมถึงขอบเขต ความสนิทสนม ความเป็นส่วนตัว ความเป็นส่วนตัว ความเป็นสังคม และความเป็นสาธารณะ เมย์โรวิช ยังได้กล่าวถึงการจัดวางตำแหน่งของกล้อง (ข้างหลัง, ข้างหน้า, เหนือไหล่) มีอิทธิพลในการกำหนดว่า ผู้ชมจะมีความเข้าใจในสิ่งที่ตนชื่นชมอย่างไร ตลอดจนทำไมพวกเขาจึงเลือกที่จะมีความรู้สึกเหมือนเป็นตัวละครบางตัว

การศึกษาวิจัยชิ้นหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลอย่างมากต่อการพัฒนาทฤษฎีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงนั้นจัดทำโดย รูบิน, เฟอร์ส และโพลเวลล์ (Rubin, Perse and Powell, 1985) โดยพวกเขามุ่งเน้นที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความโดดเดี่ยว การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง และการชมรายการข่าวทางโทรทัศน์ ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ความโดดเดี่ยวและการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงของผู้ชม ในการศึกษาของ รูบินและคณะ ได้พัฒนาสเกลการวัดปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง (PSIS) เพื่อที่จะวัดระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงของผู้ชม ในการศึกษาของรูบิน ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงว่าเป็น “การมีความเกี่ยวข้องระหว่างบุคคลผู้รับสื่อกับสิ่งที่เขาหรือเธอเปิดรับ รูบินและคณะ ได้ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมว่าการเข้าไปเกี่ยวข้องนั้นเป็นไปได้หลายรูปแบบ ตัวอย่างเช่น ค้นหาคำแนะนำจากบุคคลในสื่อ การเห็นว่าบุคคลในสื่อเป็นเพื่อน การจินตนาการว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ตนปรารถนา และมีความต้องการที่จะพบปะกับนักแสดงในสื่อ สเกลสำหรับวัดการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง (PSIS : Para-Social Interaction Scale) ประกอบด้วยองค์ประกอบด้านความเห็นอกเห็นใจ การรับรู้ว่ามีเหมือนกันและการดึงดูดด้านร่างกาย จากการศึกษาที่ รูบิน และคณะ สรุปว่าสเกลที่ใช้วัดการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงหมายรวมถึงลักษณะที่ ฮอร์ตตัน และ वोห์ล (Horton and Wohl, 1956) อธิบายถึงว่าเป็นการทำให้นึกถึงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลแบบตัวต่อตัว

การประดิษฐ์สเกล PSIS เป็นการคิดค้นที่สำคัญสำหรับการให้ได้มาซึ่งข้อมูลในเรื่องการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง อินฟานต์ แรนเซอร์ และโวมัค (Infante, Rancer and Womack, 1993) กล่าวว่าข้อดีประการหนึ่งของสเกล PSIS ก็คือ มันเป็นสเกลที่สามารถนำไปใช้ในการวัดการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับบทบาทใดก็ตามในสื่อ สเกลรุ่นแรกมีทั้งหมด 29 ประเด็น อย่างไรก็ตาม สเกลรุ่นล่าสุดมีเพียงแค่ 20 ประเด็น รูบินและคณะ (Rubin, Perse

and Powell , 1985) การศึกษาครั้งต่อมาในเรื่องการมีความผูกพันกับละครชุดเรื่องยาวซึ่งจัดทำโดย รูบิน และ เพรส์ (Rubin and Perse , 1987) เสนอว่า สเกลจำนวน 20 ประเด็นสามารถที่จะลดลงได้เหลือเพียงแค่ 10 ประเด็น นอกจากนี้ในการวิจัยแบบจำลองเพื่อที่จะวัดความมี Validity ของสเกล PSIS ได้มีการทำขึ้นโดย ออเทอร์ (Auer, 1992) กลุ่ม treatment กลุ่มหนึ่งชมรายการประเภท situation comedy ซึ่งตัวละครหลักก้าวออกมาพูดคุยกับคนดู โดยออเทอร์เรียกสถานการณ์นี้ว่า “Breaking the fourth wall” ส่วนกลุ่มควบคุมจะดูรายการเดียวกันแต่นักแสดงไม่ได้ออกมาพูดคุยกับผู้ชม ออเทอร์กล่าวว่า กลุ่มทดลองนั้นมีระดับของการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับตัวละครเพิ่มขึ้นเพราะผู้แสดงได้ออกมาพูดคุยโดยตรงกับผู้ชม ซึ่งจะทำให้บทบาทของนักแสดงชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนั้นเขาได้ตั้งสมมติฐานว่าคะแนนของ PSIS ของกลุ่มทดลองจะสูงกว่ากลุ่มควบคุม และสมมติฐานของเขาก็ได้รับการยืนยันด้วย

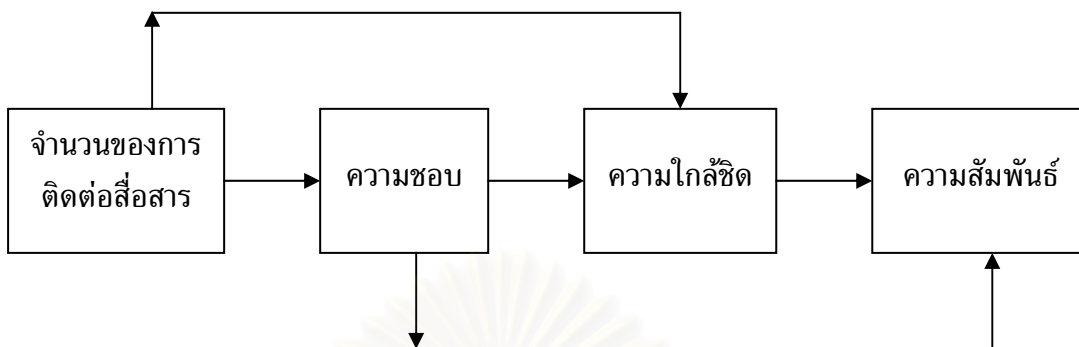
เพกกา ไอโซทาลัส (Pekka Isotalus, 1985) ได้ให้คำอธิบายไว้ว่าความสัมพันธ์นี้ไม่ได้ขึ้นอยู่กับรูปแบบของสื่อ ตัวฟรีเซ็นเตอร์ หรือรายการ หากแต่ขึ้นอยู่กับที่ได้ดูบุคคลในสื่ออย่างต่อเนื่อง มีลักษณะเป็นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นฝ่ายเดียวและขาดการมีปฏิริยาตอบสนองในทันทีทันใด การเกิดความสัมพันธ์นี้มีรากฐานอยู่บนความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ สำหรับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลในสื่อนี้ จะสามารถสร้างความพอใจและตอบสนองความต้องการนี้ได้เพราะว่ารายการโทรทัศน์ส่วนใหญ่จะถูกติดตามชมเนื่องจากผู้ชมต้องการมีเพื่อน เมื่อมีการติดตามอย่างสม่ำเสมอ ผู้ชมจะรู้สึกและมีการเรียนรู้ว่าบุคคลในสื่อ นั้นเปรียบเสมือนเพื่อนเก่า

แนวคิดนี้สนับสนุนการศึกษาว่า ความสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงนี้เกิดขึ้นได้อย่างไร นอกจากนี้ ยังจะสามารถตอบปัญหาได้ถึงความแตกต่างของลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชมที่ชมเป็นประจำ และผู้ชมที่ไม่ได้ชมเป็นประจำ ซึ่งผู้ชมส่วนใหญ่ที่รู้สึกชื่นชมหรือรักเกียจบุคคลในสื่อคนใดคนหนึ่ง เขาต้องมีการติดตามชมรายการโทรทัศน์อย่างสม่ำเสมอ เช่น การที่ผู้ชมรู้สึกต่อนักแสดงคนใดคนหนึ่งนั้น ผู้ชมต้องติดตามละครที่นักแสดงคนนั้นเล่นอย่างสม่ำเสมอ ก่อนที่จะซึมซับเอาความเป็นตัวละครนั้นไว้ในจิตใจ จากนั้นจึงมีการแสดงออกทางความรู้สึกที่มีต่อตัวแสดงตัวนั้น

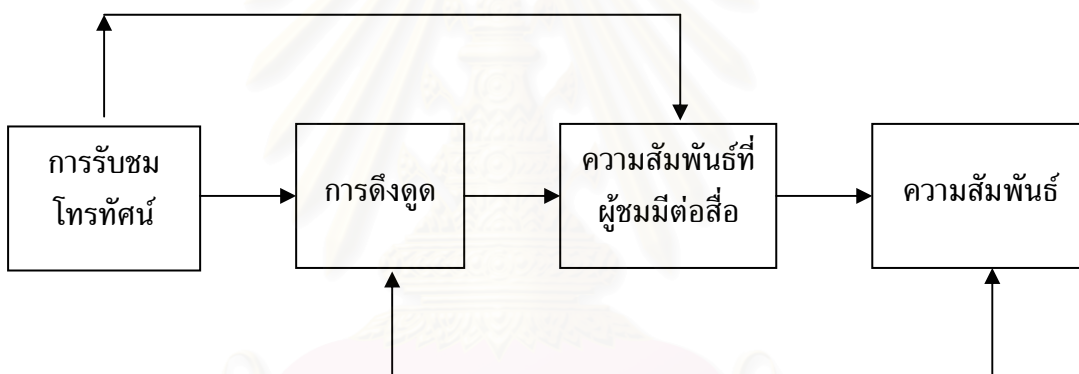
การใกล้ชิดกับโทรทัศน์ ทำให้ผู้ชมสามารถอ่านท่วงท่าในเชิงอวัจนภาษาของตัวแสดงและปล่อยให้ตัวแสดงนั้นสร้างความสัมพันธ์แบบสองทาง กล่าวคือ ตัวละครจะมีปฏิสัมพันธ์ผ่านการโต้ตอบตามบท จากนั้นเมื่อผู้ชมมีการวิพากษ์วิจารณ์ภาพความสัมพันธ์แบบสองทางก็เกิดขึ้น (นันทิพา วาริระนิช, 2543)

แบบจำลองของ รูบินและแมคฮัฟ (Rubin & Mchugh, 1987) ได้แสดงถึงความสัมพันธ์ที่มีต่อสื่อและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลนั้น มีขั้นตอนหรือพัฒนาการที่คล้าย ๆ กัน

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับบุคคล

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสื่อ

รูปที่ 1 แบบจำลองพัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความสัมพันธ์กับสื่อ
รูบิน และ แมคฮัฟ (Rubin & Mchugh, 1987)

จากแบบจำลองได้แสดงให้เห็นว่า พัฒนาการระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความสัมพันธ์ที่บุคคลมีต่อนั้นเป็นไปในรูปแบบที่เหมือนกัน กล่าวคือ ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลนั้น จำเป็นต้องเริ่มจากการที่บุคคลได้ทำการติดต่อสื่อสารระหว่างกันเพื่อที่จะนำไปสู่ความชอบ ยิ่งได้ทำการสื่อสารโดยมีจำนวนครั้งมากเท่าไร ก็ยิ่งจะเพิ่มความชอบมากตามไปด้วยและนี่เองที่จะนำไปสู่ความใกล้ชิดที่มากขึ้น และจากนั้นความสัมพันธ์จึงเกิดขึ้น เช่นเดียวกันกับความสัมพันธ์ที่ผู้ชมมีต่อสื่อ ยิ่งจำนวนการเปิดชมรายการโทรทัศน์มีมากเท่าไรก็จะนำไปสู่การดึงดูดเพื่อให้ผู้ชมรู้สึกผูกพันกับบุคคลในสื่อมากตามไปด้วย และจากนั้นความรู้สึกว่ามีสัมพันธภาพก็เกิดขึ้น

การที่ผู้ชมมีความสัมพันธ์กับตัวละครนั้น เป็นการรวมตัวกันของเรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวกับอารมณ์และความรักที่ถูกนำเสนอออกมา บวกกับตัวแสดงซึ่งเน้นที่ความน่าประทับใจทางด้านรูปลักษณ์ของตัวแสดง และเน้นที่ความเชื่อที่ว่าเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโทรทัศน์นั้นเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริง ๆ (A.M. Rubin & Perse, 1987)

เลวี (Levy, 1979) กล่าวว่า บุคคลในสื่ออาจกลายเป็นผู้นำทางด้านความคิดของผู้ชมได้ นั่นเพราะว่า ผู้ชมเคารพในความคิดของบุคคลในสื่อที่ตนเองชื่นชอบ ตลอดจนผู้ชมเหล่านั้นมักจะนำความคิดเห็นของตนไปเปรียบเทียบกับสิ่งที่บุคคลในสื่อที่ตนชื่นชอบได้กล่าวเอาไว้

สิ่งที่สามารถจะยืนยันได้ว่าผู้ชมมีความรู้สึกผูกพันกับบุคคลในสื่อจริงๆ ก็คือ การที่ผู้ชมให้บุคคลในสื่อเป็นผู้นำของตนทั้งยังมองว่าเขาหรือเธอเป็นเสมือนเพื่อน นอกจากนี้ยังจินตนาการว่าตนได้เป็นส่วนหนึ่งของรายการที่ชอบที่สุดในโลก และที่สำคัญคือการปรารถนาว่าจะได้พบกับบุคคลในสื่อที่ตนชื่นชอบ เช่นเดียวกัน สิ่งที่ใช้เพื่อวัดการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนกับสื่อ นั้นตั้งอยู่บนคุณลักษณะของมิตรภาพ กล่าวคือ การรู้สึกเสียใจกับบุคคลในสื่อ เมื่อมีการกระทำความผิดพลาดเกิดขึ้น ทั้งยังมองเห็นบุคคลเหล่านั้นเปรียบเสมือนบุคคลธรรมดา และรวมไปถึงการรู้สึกสบายกับบุคคลเหล่านั้นที่สื่อได้นำเสนอ

ประเด็นในการวัดการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง อาศัยได้จากคำตอบจากผู้ชม เช่น ลักษณะคำตอบที่บ่งบอกให้เห็นว่า ผู้ชมเสียใจ ถ้าหากว่าตัวแสดงที่เขาชื่นชอบมากที่สุดในโทรทัศน์ได้กระทำความผิดพลาดหรือกับคำตอบในลักษณะที่ว่า ตัวแสดงที่เขาชื่นชอบทำให้เขารู้สึกสบายราวกับว่าได้อยู่กับเพื่อนและพบว่าตัวแสดงเหล่านั้นมีเสน่ห์ทางกายภาพมาก และเมื่อไรก็ตามที่ผู้ชมเหล่านั้นพลาดรายการโทรทัศน์ที่เขาโปรดปรานเขาจะรู้สึกคิดถึง

รูบินและเพิร์ส (A.M. Rubin & Perse, 1987) กล่าวว่า การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ชมกับสื่อ นั้น จะเห็นได้ชัดเจนที่สุดในละครโทรทัศน์ ผู้ชมละครโทรทัศน์จะมีปฏิกริยามมากกับตัวละคร โดยอย่างแรกจะเกิดความหลงใหลในรูปลักษณ์ของตัวละคร และคิดว่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องจริง นอกจากนี้ยังเสนอแนวคิดว่า ผู้คนส่วนมากจะรู้สึกได้ถึงความรู้สึกของความเป็นเพื่อนกับคนที่เขาเฝ้ามองดูอยู่ทุกวัน เขาจะร่วมรู้สึกสุขและทุกข์ รู้สึกเสียใจและยังพร้อมให้อภัยเมื่อบุคคลในดวงใจของเขากระทำผิด

ละครโทรทัศน์จะมีการกระทำต่างๆ ของตัวละครเกิดขึ้น ผู้ชมจะเรียนรู้ทุกอย่างจากบทสนทนา และบทสนทนาที่เอนกที่เป็นส่วนประกอบหลักของละครโทรทัศน์ ไฟน์ (Fine, 1981) นอกจากนี้ มุมกล้อง แสงสี และเสียงเพลงยังเป็นสิ่งที่นำผู้ชมเข้าสู่เรื่อง ทิมเบิร์ก (Timberg, 1983) และส่วนประกอบต่างๆ เหล่านี้เองที่ทำให้เกิดภาพเหมือนของการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ประเด็นนี้สามารถชี้วัดได้ถึงถึงการแสดงออกถึงความสัมพันธ์ที่ผู้ชมมีต่อตัวแสดงได้

ฮอร์ตตัน และ โวห์ล (Horton & Wohl, 1956) พบว่า การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่ความจริงเกิดจากการรวมตัวกันของปัจจัยหลาย ๆ อย่าง ซึ่งได้แก่

1. ระดับของความเป็นไปได้จริงของตัวแสดงและสื่อ ซึ่งถ้ารายการนั้นมีลักษณะเหมือนจริงมากเท่าไร ความเป็นจริงก็จะมีมากขึ้นตามไปด้วย
2. ความถี่และความสม่ำเสมอของการปรากฏตัวทางโทรทัศน์ของตัวแสดง ถ้าหากตัวแสดงมีการปรากฏตัวผ่านจอโทรทัศน์อย่างสม่ำเสมอ ผู้ชมจะรู้สึกคุ้นเคยได้ง่ายกว่าการปรากฏตัวนาน ๆ ครั้ง
3. รูปแบบของพฤติกรรมและการแสดงออกทางบทสนทนาของตัวแสดง จะทำให้ผู้ชมเข้าใจตัวแสดงนั้น ๆ พร้อมทั้งตีความในสิ่งที่ตัวแสดงได้พูดหรือกระทำออกมา ก่อนที่จะนำไปเก็บเป็นความรู้สึกทั้งด้านดีและไม่ดีต่อตัวแสดงนั้น ๆ

ยิ่งผู้ชมมีปฏิสัมพันธ์ต่อตัวแสดงมากเท่าไร ก็เท่ากับว่าผู้ชมนั้นกำลังเข้าสู่การใกล้ชิดกับตัวแสดงอย่างไม่รู้ตัว เฮนดินสัน (Hendinson, 1981) กล่าวว่า นอกจากการอาศัยการมีประสบการณ์ร่วมกันระหว่างผู้ชมกับสื่อแล้ว ในส่วนของการมีปฏิสัมพันธ์โต้ตอบสามารถทำให้เกิดความสัมพันธ์ทางสังคมที่ความจริงได้ ลักษณะที่ว่าเป็นนี้คือ การคิดว่าตนเองเป็นตัวแสดงนั้น ๆ การแสดงความสนใจต่อตัวแสดง การอยากเข้าไปมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวแสดง รวมไปถึงการรู้จักตัวละครในเรื่องนั้นเป็นอย่างดี

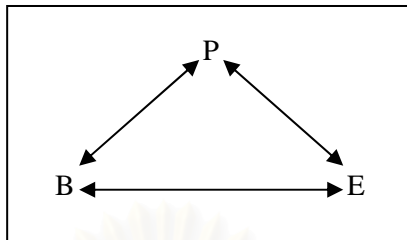
โดยสรุปแล้วสาระสังเขปของแนวคิดเรื่องการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่ความจริงนี้ เป็นการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชมกับตัวแสดง ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ขณะชมละครและหลังชมละครโทรทัศน์ และลักษณะความสัมพันธ์ที่ผู้ชมมีต่อบุคคลที่ปรากฏทางสื่อ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงความสัมพันธ์ทางสังคมที่ความจริงของผู้ชม โดยปัญหาคำวิจัยมีดังนี้

ปัญหาคำวิจัยข้อที่ 3 : ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่ความจริงกับกลุ่ม “F4” ของผู้ชมละครได้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศและอายุหรือไม่

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)

อัลเบิร์ต แบนดูรา (Bandura, 1977) มีความเชื่อว่า พฤติกรรมของมนุษย์นอกเหนือจากปฏิกิริยาสะท้อนเบื้องต้นแล้วเกิดจากการเรียนรู้ทั้งสิ้น และการเรียนรู้พฤติกรรมใหม่เหล่านั้นสามารถเรียนรู้ได้โดยประสบการณ์ตรงหรือไม่ก็โดยการสังเกต องค์ประกอบทางชีววิทยามีบทบาทสำคัญในกระบวนการเรียนรู้พฤติกรรม นั่นก็คือองค์ประกอบในตัวบุคคลมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้พฤติกรรม ในการอธิบายกระบวนการเกิดพฤติกรรมของมนุษย์ แบนดูราได้อธิบาย

ในรูปแบบของการมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่องระหว่างพฤติกรรม องค์ประกอบส่วนบุคคลและองค์ประกอบทางสิ่งแวดล้อม โดยที่องค์ประกอบทั้ง 3 นี้จะมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

รูปที่ 2 แสดงปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างพฤติกรรม องค์ประกอบส่วนบุคคลและองค์ประกอบทางสิ่งแวดล้อม

จากรูปที่ 2 แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรม (B) องค์ประกอบส่วนบุคคล (P) และองค์ประกอบทางสิ่งแวดล้อม (E) มีอิทธิพลซึ่งกันและกัน กล่าวคือ พฤติกรรมของมนุษย์สามารถกำหนดสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมก็สามารถกำหนดพฤติกรรม พฤติกรรมสามารถกำหนดองค์ประกอบส่วนบุคคล องค์ประกอบส่วนบุคคลก็สามารถกำหนดพฤติกรรมได้เช่นกัน ในทำนองเดียวกันองค์ประกอบทางสิ่งแวดล้อมและองค์ประกอบส่วนบุคคลก็มีอิทธิพลซึ่งกันและกัน

ตัวกำหนดพฤติกรรม (Behavior Determinants)

แบนดูรา ได้กล่าวถึงตัวกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ไว้ 2 ประการด้วยกัน ได้แก่

1. ตัวกำหนดพฤติกรรมที่เกิดขึ้นก่อน (Antecedent determinants) แบนดูราได้อธิบายเรื่องนี้ไว้ว่า ถ้ามีเหตุการณ์ต่างๆ เกิดขึ้นในสิ่งแวดล้อมเช่นนั้นเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้บุคคลสามารถคาดการณ์ได้ว่า ถ้ามีสิ่งหนึ่งเกิดขึ้นแล้วจะมีอีกสิ่งหนึ่งตามมา การรู้ความสัมพันธ์ของเงื่อนไขต่างๆ เหล่านี้ทำให้บุคคลสามารถทำนายเหตุการณ์ได้ว่า อะไรจะเกิดขึ้นอย่างไรภายใต้ภาวะการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นก่อน ถ้าบุคคลนั้นมีความสามารถทางสติปัญญาสูงก็จะสามารถคาดการณ์ถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้ และจะเลือกกระทำหรือแสดงพฤติกรรมของเขาให้สอดคล้องกับการคาดการณ์ของเขา ซึ่งเป็นการเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าหนึ่งกับอีกสิ่งเร้าหนึ่งนั่นเอง ดังนั้นการเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าหนึ่งกับอีกสิ่งเร้าหนึ่งจะมีผลต่อการเกิดหรือไม่เกิดพฤติกรรม จะมีผลต่อการคงอยู่หรือการหดหายของพฤติกรรมของบุคคล เพราะบุคคลจะยึดเอาสิ่งเร้าหนึ่งมาทำนายการเกิดของอีกสิ่งเร้าหนึ่ง เช่น เมื่อเห็นท้องฟ้ามีดลัวบุคคลก็รีบเดินทางกลับบ้าน ทั้งนี้เพราะคาดการณ์ว่าฝนจะต้องตกลงมาแน่นอน ฉะนั้นตัวกำหนดพฤติกรรมที่เป็นสิ่งเร้าจึงได้แก่สิ่งเร้าต่างๆ ที่มากระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม และเป็นสิ่งเร้าที่

ปรากฏในสภาพแวดล้อมของบุคคล ซึ่งเกิดก่อนพฤติกรรม จึงเรียกดักำหนดพฤติกรรมนี้อีกอย่างหนึ่งว่าตัวกำหนดพฤติกรรม ซึ่งก็คือสิ่งเร้านั่นเอง

2. ตัวกำหนดที่เกิดจากผลที่ตามมา (Consequent determinants) ตัวกำหนดพฤติกรรมอีกตัวหนึ่งก็ได้แก่ผลที่ตามมา แบนดูรามีความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า การเรียนรู้สิ่งต่างๆในสังคมของมนุษย์ เป็นการเรียนรู้เงื่อนไขของผลที่ตามมาว่า พฤติกรรมใดกระทำแล้วจะได้รับรางวัลหรือผลกรรมทางบวก และพฤติกรรมใดกระทำแล้วจะได้ผลกรรมทางลบ การเรียนรู้เงื่อนไขผลกรรมดังกล่าวจะทำให้มนุษย์เลือกกระทำพฤติกรรมที่ได้รับผลกรรมทางบวก หรือการเสริมแรงและจะหลีกเลี่ยงการกระทำพฤติกรรมที่จะได้รับผลกรรมทางลบหรือการลงโทษ ดังนั้น การเกิดพฤติกรรมจึงขึ้นอยู่กับผลกรรมอีกด้วย ถ้ากระทำพฤติกรรมใดแล้วได้รับผลที่ตามมาทางบวกพฤติกรรมนั้นก็จะเกิดขึ้นและถ้ากระทำพฤติกรรมใดแล้วได้รับผลที่ตามมาทางลบพฤติกรรมนั้นก็จะลดลงหรือหายไป อย่างไรก็ตามการเรียนรู้เงื่อนไขผลที่ตามมานี้สามารถเรียนรู้ได้ทั้งจากประสบการณ์ตรง และจากการสังเกตจากตัวแบบหรือการกระทำของผู้อื่นที่สังเกตเห็น ซึ่งเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ทางอ้อม

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบทฤษฎีแม่แบบในการศึกษาระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบของผู้ชมละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง รักใสใสหัวใจ 4 ดวง ซึ่งในการวัดระดับความเป็นแม่แบบนั้นจำเป็นต้องใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมประกอบด้วย เนื่องจากในทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม แบนดูรา (Bandura, 1977) กล่าวว่า บุคคลไม่สามารถเกิดพฤติกรรมอื่นๆ ได้เอง แต่จะต้องมีการเรียนรู้พฤติกรรมเหล่านั้นทั้งสิ้น ดังนั้นรูปแบบพฤติกรรมอันใหม่ของบุคคลสามารถเกิดขึ้นได้จากการสังเกตคนอื่นหรือแม่แบบทางสื่อมวลชน หรืออาจกล่าวได้ว่าในการวัดระดับความเป็นแม่แบบของกลุ่ม “F4” นั้น ก็เท่ากับเป็นการวัดระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ทางสังคมของผู้ชมด้วย

ทฤษฎีแม่แบบ (Modeling Theory)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ อัลเบิร์ต แบนดูรา (Bandura, 1977) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีแม่แบบไว้ดังนี้คือ มนุษย์เรียนรู้พฤติกรรมใหม่ๆ จากการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลอื่นๆ หรือพฤติกรรมของบุคคลที่ปรากฏในสื่อมวลชน ทั้งนี้แม่แบบในเชิงบวกที่แสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่เหมาะสมเป็นที่ยอมรับของสังคม มีแนวโน้มที่จะทำให้ผู้รับสารเรียนรู้พฤติกรรมที่น่าพึงปรารถนาของสังคม ในขณะที่เดียวกันแม่แบบในเชิงลบที่มีพฤติกรรมตรงข้ามกับแม่แบบในเชิงบวกก็มีส่วนส่งเสริมให้ผู้รับสารมีพฤติกรรมที่ไม่เป็นที่ต้องการของสังคม

รางวัลและการลงโทษที่ผูกติดกับพฤติกรรมอันเป็นแม่แบบ ถือว่าเป็นแรงจูงใจที่สำคัญสำหรับผู้รับสารที่จะมีพฤติกรรมที่น่าพึงประสงค์ หรือพฤติกรรมที่ไม่เป็นที่ต้องการของสังคม

ดังนั้น รายการประเภทบันเทิง อาทิ ละคร จึงมุ่งจะให้รางวัลกับแม่แบบในเชิงบวกและลงโทษแม่แบบในเชิงลบเพื่อให้ผู้รับสารเลียนแบบพฤติกรรมของแม่แบบในเชิงบวก และต่อต้านพฤติกรรมของแม่แบบในเชิงลบ

ในแง่มุมของการสื่อสาร ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม อธิบายถึงการเลียนแบบว่า ในวัยเด็กมนุษย์มักจะเรียนรู้ความเป็นไปในโลกจากสิ่งแวดล้อม ประสบการณ์ที่เด็กได้เห็นจะทำให้เด็กจดจำและเลียนแบบพฤติกรรมนั้นๆ ประสบการณ์ที่ได้รับผ่านทางสื่อมวลชน ไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์ โทรทัศน์ วิทยุ ก็ทำให้เด็กได้รับและจดจำ การศึกษาวิจัยของอัลเบิร์ต แบนดูรา ที่ได้ทำการทดสอบเด็กในห้องทดลองทางพฤติกรรมศาสตร์ โดยแบ่งกลุ่มเด็กออกเป็นกลุ่มทดลอง 3 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มทดลองกลุ่มแรกได้ชมรายการโทรทัศน์ที่แสดงการต่อยตีตุ๊กตาล้มลุก (Babo doll) กลุ่มที่สองได้เห็นผู้ใหญ่ทำการต่อยตีตุ๊กตาในสถานการณ์จริง และกลุ่มที่สามได้เห็นภาพยนตร์การ์ตูนที่มีแมวต่อสู้กับตุ๊กตา Babo ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้ดูอะไรเลย ผลจากการทดลองนี้ได้แสดงให้เห็นชัดว่ามีการเลียนแบบพฤติกรรมที่ได้เห็น โดยเมื่อจัดให้เด็กอยู่ในห้องที่มีตุ๊กตา Babo ปะปนกับของเล่นอื่นๆ เด็กในกลุ่มทดลองจะแสดงพฤติกรรมที่ได้เห็นจากตัวอย่างกับตุ๊กตา Babo ที่มีโอกาสได้เล่นจริงๆ

การเรียนรู้จากตัวแบบอาศัยกระบวนการเรียนรู้โดยการสังเกตเป็นสำคัญ กระบวนการเรียนรู้จากการสังเกตตัวแบบจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1. กระบวนการใส่ใจ (Attention processes) มนุษย์จะไม่สามารถเรียนรู้อะไรได้เลย ถ้าขาดความเอาใจใส่และขาดการรับรู้ในสิ่งนั้น การเรียนรู้จากตัวแบบก็เช่นกัน หากผู้เรียนขาดความใส่ใจและขาดการรับรู้พฤติกรรมของตัวแบบที่แสดงออกมา สิ่งที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการใส่ใจมีอยู่ 2 ประการ คือ

1.1 ลักษณะของตัวแบบ ตัวแบบที่มีลักษณะเด่น มีความดึงดูดใจสูง มีความซับซ้อนของพฤติกรรมน้อยจะมีโอกาสให้ผู้สังเกตใส่ใจได้มาก นอกจากนี้ หากพฤติกรรมที่ตัวแบบแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สังเกตก็จะโน้มน้าวให้ผู้สังเกตใส่ใจได้มาก

1.2 ความสามารถของผู้สังเกต ผู้สังเกตจะต้องมีความสามารถในการรับรู้การกระทำของตัวแบบจึงทำให้การเรียนรู้เกิดขึ้นได้

2. กระบวนการเก็บจำ (Retention processes) ในการเรียนรู้โดยการสังเกตมนุษย์จะไม่สามารถเรียนรู้ได้เลย ถ้าจำการกระทำของตัวแบบไม่ได้ ดังนั้นในการเรียนรู้โดยการสังเกต กระบวนการเก็บจำ เป็นการเก็บรวบรวมแบบแผนของพฤติกรรมของตัวแบบที่ได้สังเกตเห็นทุกครั้ง แล้วนำมาสร้างรูปแบบของพฤติกรรมที่แน่ชัด การเก็บจะกระทำในรูปของระบบการลงรหัส ซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ การเก็บจำในรูปของมโนภาพ และการเก็บจำในรูปของสัญลักษณ์ทางภาษา ซึ่งการจำในลักษณะสัญลักษณ์ทั้งสองประการนี้จะช่วยให้จำได้ง่ายและคงทน สำหรับการฝึกฝน

และทบทวนในใจหรือการกระทำจะส่งเสริมให้ผู้สังเกตจำพฤติกรรมของตัวแบบได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้น การเก็บจำรายละเอียดเกี่ยวกับพฤติกรรมของตัวแบบ จึงเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ในการเรียนรู้โดยการ สังเกต

3. กระบวนการกระทำทางกาย (Motor reproduction processes) ในการเรียนรู้โดยการสังเกตนั้น กระบวนการทางกายเป็นกระบวนการที่ผู้สังเกตเปลี่ยนสัญลักษณ์ที่เก็บจำไว้มาเป็นการกระทำที่เหมาะสม การกระทำตามตัวแบบจำเป็นต้องจัดระเบียบการกระทำไว้ในระบบความจำโดยให้สอดคล้องกับแบบแผนพฤติกรรมที่ตัวแบบกระทำ ในระยะแรกของการกระทำตามตัวแบบ การดัดแปลงการกระทำให้มาเป็นพฤติกรรมใหม่ที่เหมาะสมจะทำได้ยาก แต่เมื่อทราบข้อบกพร่องระหว่างการดัดแปลง สัญลักษณ์มาเป็นการกระทำจะช่วยให้การทำตามตัวแบบในระยะต่อมาถูกต้องมากยิ่งขึ้น ในการเรียนรู้พฤติกรรมทั้งหลายในชีวิตประจำวันของมนุษย์ มนุษย์จะค่อย ๆ ปรับแก้พฤติกรรมที่ละน้อยที่ละน้อยจนกระทั่งกระทำได้อย่างถูกต้อง ทั้งนี้ต้องอาศัยการกระทำที่ผ่านมาเป็นข้อมูลย้อนกลับ (information feedback)

4. กระบวนการจูงใจ (Motivational processes) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมแสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ได้เรียนรู้มากับการแสดงออก เนื่องจากในชีวิตจริงของมนุษย์ในสังคมนั้นมีพฤติกรรมมากมายที่มนุษย์พบเห็นผู้อื่นกระทำ มนุษย์จึงไม่สามารถกระทำพฤติกรรมตามตัวแบบได้ทั้งหมด มนุษย์จึงเลือกกระทำตามตัวแบบเฉพาะการกระทำที่เขาเห็นว่า การกระทำนั้นให้ผลกรรมทางบวกแก่เขา และจะไม่กระทำตามตัวแบบ ถ้าเขาเห็นว่า การกระทำนั้นให้ผลทางลบ ฉะนั้นผลกรรมที่สังเกตเห็นจึงเป็นสิ่งที่มียุทธูปถัมภ์ต่อการจูงใจในการเรียนรู้โดยการ สังเกต

ดังนั้น ในการเรียนรู้จากการเลียนแบบองค์ประกอบทั้ง 4 ประการดังกล่าวนี้ เป็น องค์ประกอบที่จำเป็นจะขาดไม่ได้ ถ้าขาดกระบวนการใดกระบวนการหนึ่งจะทำให้การเรียนรู้จากการเลียนแบบขาดความสมบูรณ์ ทั้งนี้ เพราะการเรียนรู้จากตัวแบบจะต้องมีความใส่ใจตัวแบบ จนกระทั่งสามารถจำและแปลงระบบสัญลักษณ์ไปสู่การกระทำในภายหลังได้ โดยมีองค์ประกอบสุดท้ายคือแรงจูงใจที่จูงใจให้ผู้สังเกตแสดงการกระทำตามตัวแบบนั้นออกมาในที่สุด

อิทธิพลของแม่แบบที่มีต่อผู้สังเกต

แบนดูรา (1977) ได้กล่าวถึงอิทธิพลของแม่แบบที่มีต่อผู้สังเกตไว้พอสรุปได้ดังนี้

1. การสร้างพฤติกรรมใหม่ ตัวแบบสามารถช่วยให้ผู้สังเกตสร้างพฤติกรรมใหม่โดยผู้สังเกตจะรวบรวมแบบแผนการกระทำที่เห็น หรือได้ยินมาแล้วถ่ายทอดออกมาเป็นการกระทำ

ซึ่งแม่แบบสามารถเป็นได้ทั้งตัวแบบในชีวิตจริงของเรา หรือจะเป็นแม่แบบในสื่อต่างๆ อาทิ ภาพยนตร์ ละครโทรทัศน์

2. การสร้างกฎเกณฑ์ ในสภาพการณ์ที่ผู้สังเกตได้สังเกตเห็นการกระทำของแม่แบบ แม่แบบจะช่วยให้ผู้สังเกตสามารถสร้างกฎเกณฑ์หรือหลักการใหม่ขึ้นมาได้ เช่น การเรียนรู้ทาง ภาษา ผู้เรียนสามารถสร้างหลักการในการเข้าประโยคจากการได้ยินแม่แบบพูดโดยจะเห็นได้ชัดว่าสื่อมวลชนในปัจจุบันมีอิทธิพลต่อภาษาอย่างมาก ภาษาหรือไวยากรณ์ที่ผิดบางอย่างเมื่อนำมาเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนบ่อยครั้งส่งผลให้ไวยากรณ์เหล่านั้นเป็นที่ยอมรับในที่สุด นอกจากนี้ ภาษาแสลงในปัจจุบันมักมีต้นกำเนิดมาจากสื่อมวลชน

3. การสอนพฤติกรรมสร้างสรรค์ แม่แบบจะช่วยพัฒนาพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ขึ้นมาได้ ทั้งนี้เนื่องจากการได้เห็นพฤติกรรมหนึ่งจากแม่แบบ มนุษย์สามารถนำประสบการณ์ที่ตนมีอยู่ประกอบกับการกระทำของแม่แบบพัฒนาขึ้นมาเป็นพฤติกรรมใหม่ๆ ได้

4. การยับยั้งการกระทำและการหวั่นเกรงที่จะกระทำ แม่แบบมีอิทธิพลต่อการยับยั้งหรือความหวั่นเกรงที่จะกระทำพฤติกรรม กล่าวคือ ถ้าผู้สังเกตได้เห็นแม่แบบถูกลงโทษโดยเฉพาะแม่แบบในสื่อมวลชน จะทำให้ผู้สังเกตมีแนวโน้มที่จะไม่กระทำตามแม่แบบนั้น และในทางตรงกันข้าม ถ้าผู้สังเกตเห็นแม่แบบกระทำพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องและถูกห้ามปรามแล้วไม่มีผลกรรมใด ๆ ตามมา ผู้สังเกตก็มีแนวโน้มที่จะกระทำตามตัวแบบนั้น

5. การส่งเสริมการกระทำ แม่แบบมีอิทธิพลต่อการส่งเสริมการกระทำทั้งทางบวกและทางลบ ถ้าผู้สังเกตเห็นตัวแบบการกระทำพฤติกรรมใดแล้วได้รับการเสริมแรง (Vicarious reinforcement) ผู้สังเกตมีแนวโน้มที่จะกระทำตามมากยิ่งขึ้น และในทำนองเดียวกันถ้าผู้สังเกตเห็นตัวแบบที่แสดงความก้าวร้าว และได้รับการยกย่องว่าเป็นสิ่งที่ดี ผู้สังเกตก็มีแนวโน้มที่จะกระทำตามมากขึ้นเช่นกัน

6. ด้านอารมณ์ นอกจากแม่แบบจะมีอิทธิพลต่อผู้สังเกตในการกระทำตามแม่แบบดังกล่าวมาแล้ว แม่แบบยังมีอิทธิพลต่ออารมณ์ของผู้สังเกตอีกด้วย แม่แบบจะกระตุ้นให้ผู้สังเกตเกิดแนวคิดและเกิดความรู้สึกคล้ายตามแม่แบบ ลักษณะเช่นนี้เห็นได้ชัดในสื่อมวลชนผู้รับสารที่เป็นผู้สังเกตการกระทำของแม่แบบมักจะมีความรู้สึกคล้ายตาม เห็นอกเห็นใจแม่แบบที่ตนสังเกตในสื่อมวลชน

7. การเผยแพร่แนวคิดและการกระทำ การกระทำของแม่แบบจะมีอิทธิพลต่อการเผยแพร่แนวคิดและการกระทำต่างๆ ให้บุคคลในสังคมกระทำตาม นอกจากนี้แม่แบบยังสามารถเผยแพร่แนวคิด และการกระทำดังกล่าวนั้นจากสังคมหนึ่งไปสู่อีกสังคมหนึ่งได้ด้วยกระบวนการเผยแพร่พฤติกรรมทางสังคมใหม่ๆ ดังกล่าวนี้มี 2 กระบวนการ คือ กระบวนการเรียนรู้โดยตรง

เป็นการเรียนรู้จากแม่แบบแล้วนำมากระทำ และอีกกระบวนการหนึ่งได้แก่ การตัดแปลงประสบการณ์ที่ได้รับจากการสังเกตแม่แบบแล้วแสดงออกมา ดังนั้นการเรียนรู้จากการเลียนแบบนอกจากผู้สังเกตจะเกิดการเปลี่ยนแปลงภายในตนเองแล้ว ยังมีผลให้สังคมเปลี่ยนแปลงอีกด้วย

การวิจัยชิ้นหนึ่งพบว่า การให้เด็กชมแม่แบบตีตุ๊กตาด้วยช้อนไม้ ไม่เพียงแต่ทำให้เด็กเลียนแบบพฤติกรรมดังกล่าว แต่กลับทำให้เด็กใช้ช้อนไม้ในการทำกิจกรรมต่างๆ มากกว่าเด็กคนอื่นที่ไม่เคยเห็นแม่แบบใช้ช้อนไม้ ดังนั้นอาจทำให้สรุปได้ว่า อิทธิพลของแม่แบบเป็นได้ทั้งผู้สอน ผู้ส่งเสริมหรือขัดขวางพฤติกรรม และผู้กระตุ้นอารมณ์ (Bandura, 1977)

งานวิจัยของ แบนดูรา, กรูเซค และ เมนเลฟ (Bandura, Grusec, & Menlove, 1966) แสดงให้เห็นว่า แม่แบบในสื่อโทรทัศน์มีประสิทธิภาพในการดึงดูดความสนใจของผู้ชมมากจนกระทั่งผู้ชมเกิดการเรียนรู้ และเลียนแบบสิ่งที่ตนเห็นโดยไม่ต้องใช้แรงจูงใจใดๆ เสริมเลย นอกจากนี้ในการศึกษาของ ไลเบิร์ต, นีล และเดวิดสัน (Libert, Neale, & Davidson, 1973) ชี้ให้เห็นว่า ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ต่างก็ได้รับทัศนคติและพฤติกรรมใหม่ๆ จากแม่แบบในโทรทัศน์ด้วยเหตุนี้แม่แบบโทรทัศน์จึงมีอิทธิพลอย่างมากในการสร้างรูปแบบของทัศนคติ และพฤติกรรมทางสังคม (Bandura, 1977)

มนต์ชัย นินนาทนนท์ (2526) ศึกษาอิทธิพลของโทรทัศน์ที่มีต่อเยาวชนในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ พบว่าเยาวชนชายหญิงจะชมโทรทัศน์ทุกวัน วันละประมาณ 1-2 ชั่วโมง เยาวชนชายชอบภาพยนตร์การ์ตูนมากที่สุด ในขณะที่เยาวชนหญิงชอบรายการละครสำหรับเด็กมากที่สุด ส่วนมากเยาวชนจะเลียนแบบจากรายการโทรทัศน์ในเรื่องคำพูด ท่าทาง

ในการวัดถึงระดับความเป็นแม่แบบนั้น กานต์ อุดรพิมพ์ (Kant Udornpim, 1997) ได้สร้างเครื่องมือออกมาเป็นคำถามปลายเปิด 5 ข้อ ซึ่งคำตอบมีลักษณะเป็นสเกล 5 ระดับ เริ่มจากไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งไปจนถึงเห็นด้วยอย่างยิ่ง ประเด็นหลักที่ใช้ในการถามประกอบด้วย การมองตัวละครหลักในภาพยนตร์ในฐานะแม่แบบ ความต้องการให้บุคคลใกล้ชิดมีลักษณะเหมือนตัวละครหลัก ตัวละครหลักควรที่จะได้รับรางวัลตอบแทนความดี พฤติกรรมของตัวละครหลัก เป็นสิ่งที่น่ายกย่องในสังคมไทย และความต้องการของผู้ชมที่จะมีลักษณะนิสัยเหมือนตัวละครหลัก โดยได้มีการนำเครื่องมือดังกล่าวมาทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .8962

กลุ่ม “F4” ซึ่งเป็นตัวละครหลักในละครได้หัวนเรื่องรักใสใสหัวใจ 4 ดวง ถือว่าเป็นตัวละครที่มีความน่าสนใจ และมีความเป็นแม่แบบทั้งในด้านพฤติกรรมและความคิดของผู้ชมในหลายๆ ด้าน ดังนั้นจึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชม ซึ่งประเด็นที่ใช้ในการวัด ได้แก่ ความเป็นแม่แบบในสายตาของผู้ชมต่อคุณลักษณะของกลุ่ม “F4” ความเป็นแม่แบบทางความประพฤติและรูปแบบในการดำเนินชีวิต

ความเป็นแม่แบบทางความคิดในการตัดสินใจแก้ปัญหา การกระทำที่นำยกย่องสรรเสริญ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวัดเป็นคำถามปลายปิดจำนวน 10 ข้อ ลักษณะเป็นแบบมาตรฐานประเมินค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ต (Likert Scale) โดยปัญหานำวิจัยมีดังนี้

ปัญหานำวิจัยข้อที่ 4 : ระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชมละครได้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศและอายุหรือไม่

นอกจากนั้นแล้ว แนวคิดนี้ยังแสดงถึงความเป็นไปได้ของความสัมพันธ์ระหว่างระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง และความพยายามที่จะประพฤติปฏิบัติตนไปในแนวทางที่เหมาะสมของผู้ชมละครเรื่องดังกล่าว ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำเอาความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ทั้งสองมาเป็นกรอบในการวิจัย เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ของระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงและระดับความเป็นแม่แบบของกลุ่ม “F4” ในการดำเนินชีวิตของผู้ชมละครได้หวนเรื่องรักใสใสหัวใจ 4 ดวง ภายใต้ปัญหานำวิจัยที่ว่า

ปัญหานำวิจัยข้อที่ 6 : ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4” มีความสัมพันธ์กับระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชมละครได้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” หรือไม่ อย่างไร

แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของผู้รับสาร

ผู้รับสาร ถือว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญไม่น้อยในกระบวนการสื่อสารที่จะกำหนดว่าการสื่อสารนั้นจะประสบความสำเร็จหรือไม่ เนื่องจากผู้รับสารแต่ละคนมีคุณลักษณะเฉพาะตัวตน เช่น อายุ เพศ บุคลิกภาพ สติปัญญา ทักษะและประสบการณ์ เป็นต้น (ปรมะ สตะเวทิน, 2533)

การวิจัยทางด้านนิเทศศาสตร์ได้ชี้ให้เห็นว่าลักษณะทางประชากรของผู้รับสารซึ่งประกอบด้วย อายุ เพศ การศึกษา สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้รับสารมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อปฏิกริยาของผู้รับสารที่มีต่อผู้ส่งสารและสาร (ปรมะ สตะเวทิน, 2540)

ความใกล้ชิดทางการสื่อสาร (Proximity) หมายถึง ระดับที่ปัจเจกบุคคล 2 คนในระบบสังคมที่มีเครือข่ายการสื่อสารที่ซ้อนกันอยู่ ด้วยเหตุนี้เองความเชื่อมโยงระหว่างสองบุคคลนี้ในเครือข่ายการสื่อสาร สามารถที่จะอธิบายได้โดยปริมาณระดับของการซ้อนกันของเครือข่ายการสื่อสารของทั้งสองฝ่าย

ความใกล้ชิดทางการสื่อสาร นับว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลกระทบต่อศักยภาพของการสื่อสาร โรเจอร์ส และ คินเคด (Rogers & Kincaid, 1981) กล่าวว่า ระดับของความใกล้ชิดมีความสัมพันธ์ในเชิงลบต่อประสิทธิภาพในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ เนื่องจากว่าความสัมพันธ์แบบใกล้ชิดของบุคคลสองคนที่มีเครือข่ายซ้อนกันมาก จะทำให้เป็นการปิดกั้นการที่จะติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น และเป็นการสกัดกั้นการได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ (Asante & Gudykunst, 1995)

ดังนั้นจึงแสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้รับสารที่มีเครือข่ายการสื่อสารซ้อนกันมาก มีแนวโน้มที่จะมีลักษณะทางประชากร ทักษะคิด ค่านิยม ความเชื่อ ตลอดจนพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารที่คล้ายคลึงกัน ในขณะที่กลุ่มผู้รับสารที่ไม่มีเครือข่ายการสื่อสารซ้อนกันก็มีแนวโน้มที่จะมีลักษณะทางประชากร ความเชื่อ ทักษะคิด และพฤติกรรมในด้านการสื่อสารที่แตกต่างกัน

โดยการศึกษาเรื่อง “ผลกระทบทางวัฒนธรรมของละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ที่มีต่อวัยรุ่นไทย” นี้ผู้วิจัยได้นำลักษณะทางประชากรมาใช้ในการศึกษาคั้งนี้ด้วย คือ เพศและอายุ ซึ่งมีรายละเอียดของแต่ละตัวแปรดังนี้ (ปรมะ สตะเวทิน, 2541)

เพศ (Sex)

งานวิจัยทางจิตวิทยาหลายชิ้นเกี่ยวกับปัจจัยด้านเพศได้แสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงกับผู้ชายมีความแตกต่างกันอย่างมากในเรื่องความคิด ค่านิยมและทักษะคิด ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมและสังคมกำหนดบทบาทและกิจกรรมของคนสองเพศไว้ต่างกัน ผู้หญิงจึงมักจะเป็นคนที่มีจิตใจอ่อนไหวหรือเจ้าอารมณ์ โอนอ่อนผ่อนตามและเป็นแม่บ้านแม่เรือน (นฤบดี วรรณาคม, 2541)

นอกจากนั้น การวิจัยหลายชิ้นยังพบว่าผู้หญิงถูกใจง่ายกว่าผู้ชาย เช่น การวิจัยที่ทดลองกับนักศึกษามหาวิทยาลัยวอชิงตัน โดยให้นักศึกษาหญิงและชายฟังปาฐกถาที่คัดค้านการเข้าแทรกแซงในเรื่องสาธารณสุขและการศึกษาของรัฐบาลกลาง ผลการทดสอบปรากฏว่า นักศึกษาหญิงเปลี่ยนทัศนคติของตนหรือถูกใจใจมากกว่านักศึกษาชาย และผู้ชายยังใช้เหตุผลมากกว่าผู้หญิง รวมทั้งจดจำข่าวสารได้มากกว่าผู้หญิงด้วย แต่ผู้หญิงเป็นเพศที่หยิ่งถึงจิตใจของคนได้ดีกว่าผู้ชาย (more people – centered) (สุพรรณธ ตั้งทวิวัฒนา, 2544)

อายุ (Age)

อายุของผู้รับสาร เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนมีความแตกต่างกันในเรื่องความคิด และพฤติกรรม โดยทั่วไปแล้วคนที่มีอายุน้อยมักจะมีความคิดเสรีนิยมมากกว่า (more liberal) คนที่มีอายุมาก ในขณะที่คนอายุมากมักจะมีความคิดอนุรักษมากกว่า (more conservative) คนที่มี

อายุน้อย คนที่มีอายุน้อยมักจะเป็นคนที่ยึดถืออุดมการณ์กว่า ใจร้อนกว่าและมองโลกในแง่ดีกว่า คนที่มีอายุมาก ในขณะที่คนที่มีอายุมากมักเป็นคนที่ยึดถือการปฏิบัติมากกว่ามีความระมัดระวัง และมองโลกในแง่ร้าย สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากคนที่มีอายุมากมีประสบการณ์ในชีวิตซึ่งเคยผ่านยุคเชษฐต่าง ๆ ตลอดจนมีความผูกพันและมีผลประโยชน์ในสังคมมากกว่าคนที่มีอายุน้อย คนที่มีอายุมากกว่ามีทรัพย์สินสมบัติมากกว่าคนที่มีอายุน้อย จึงมักไม่ค่อยยอมให้มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในสังคมเพราะการเปลี่ยนแปลงในสังคมย่อมมีผลกระทบต่อทรัพย์สิน สถานะทางสังคม และความลำบากในการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง

นอกจากความแตกต่างเรื่องความคิดแล้ว อายุยังเป็นตัวกำหนดความแตกต่างในเรื่องความยากง่ายในการชักจูงใจด้วย การวิจัยทางจิตวิทยาพบว่าเมื่อคนมีอายุมากขึ้นโอกาสที่คนจะเปลี่ยนใจหรือถูกชักจูงใจจะน้อยลง นอกจากนั้นโดยปกติแล้วคนที่มีวัยต่างกันมักจะมีความต้องการในสิ่งต่าง ๆ แตกต่างไปด้วย เช่น คนวัยกลางคนและคนสูงอายุมักจะคิดถึงเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การรักษาพยาบาล การมีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง ในขณะที่คนหนุ่มสาวจะสนใจเรื่องการศึกษาค้นคว้า ความยุติธรรมและความเสมอภาคในสังคม

จากแนวคิดเรื่องความใกล้ชิดทางการสื่อสารและลักษณะทางประชากรของผู้รับสาร ทำให้เห็นว่าบุคคลที่มีความเหมือนกัน (homophily) ในเรื่องของตัวแปรทางด้านประชากร เช่น เพศ อายุ อาชีพ รายได้ เชื้อชาติมีแนวโน้มที่จะมีความใกล้ชิด มีเครือข่ายที่ซ้อนกัน ดังนั้นคนเหล่านี้ น่าจะมีความเชื่อ ทศนคติ ค่านิยมที่คล้ายคลึงกัน ในขณะที่บุคคลที่มีความแตกต่างกัน มาจากคนละวัฒนธรรม มีลักษณะด้านประชากรที่แตกต่างกันก็จะไม่มีเครือข่ายการสื่อสารที่ซ้อนกัน ส่งผลให้ไม่มีความสัมพันธ์กันแบบใกล้ชิด

จากหลักการข้างต้นพอจะกล่าวได้ว่า การสื่อสารจะได้ผลดีเมื่อได้สื่อสารกับคนที่เหมือนเรา เมื่อพิจารณาองค์ประกอบทั้ง 5 ประการของการสื่อสารระหว่างบุคคลที่มีประสิทธิภาพก็นำมาสรุปได้ว่า (เสนาะ ตีเขาว์, 2541)

ประการที่ 1 บุคคลที่คล้ายกันมากก็ยิ่งเปิดเผยซึ่งกันและกันมากขึ้น ทั้งนี้เพราะโดยทั่วไปแล้วเราจะมีความสบายใจมากที่สุดเมื่อได้อยู่กับคนที่เหมือนเรา ผลก็คือเรามีความโน้มเอียงที่จะเปิดเผยกับบุคคลที่เหมือนกับเราเหล่านี้

ประการที่ 2 บุคคลมีความเห็นอกเห็นใจกับคนที่เหมือนกันมากกว่าคนที่แตกต่างกัน คนเรามักจะมีความรู้สึกอ่อนไหวกับคนที่อยู่ในสภาพที่เหมือนกัน แต่ไม่ค่อยเข้าใจ และรู้สึกอย่างเดียวกันกับบุคคลที่อยู่ในสภาพแตกต่างกัน

ประการที่ 3 คนมักจะต้องการสนับสนุนกับบุคคลอื่นที่เหมือนกันมากกว่าบุคคลที่แตกต่างกัน เพราะเท่ากับเป็นการสนับสนุนตัวเองและเรามักคิดว่าคนที่อยู่ในสภาพเดียวกับเราก็จะสนับสนุนเราเช่นกัน ในทางตรงกันข้ามหากเราเมินเฉยไม่สนับสนุนคนที่เหมือนกับเราก็มักจะเกิดความไม่สบายใจ

ประการที่ 4 เมื่อคนได้อยู่ร่วมกับบุคคลที่มีสภาพเหมือนกัน ก็มักจะเกิดความรู้สึกในแง่ดีแก่ตนเอง ดังนั้นคนเรายังมีความสบายใจเมื่อได้ติดต่อกับคนที่อยู่ในฐานะเดียวกันด้วยเหตุผลว่า คนเรายังจะชอบคนที่เหมือนเรามากกว่าคนที่ไม่เหมือนตัวเรา

ประการที่ 5 ความเท่าเทียมกันจะเกิดขึ้นกับบุคคลที่อยู่ในสภาพเหมือนกัน ดังนั้นจึงเป็นสภาพที่คนมีอิสระที่จะแสดงความคิดเห็นใดๆ ออกมาก็ได้ และเป็นบรรยากาศที่ส่งเสริมให้ทั้งสองฝ่ายมีส่วนร่วมในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน

แนวคิดทางด้านประชากรศาสตร์จึงเชื่อในความคิดที่ว่า คนที่มีคุณสมบัติทางประชากรแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันไปด้วย การสื่อสารก็จัดเป็นพฤติกรรมสำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์ ดังนั้น นักวิชาการสื่อสารบางกลุ่มจึงเชื่อว่าพฤติกรรมเกี่ยวกับการสื่อสารของบุคคลนั้นๆ จึงน่าจะแตกต่างด้วย พฤติกรรมการสื่อสารดังกล่าวนอกจากจะหมายถึงการเลือกใช้ถ้อยคำภาษา หรือ การใช้วัจนภาษา ตลอดจนกลยุทธ์ต่างๆ ในการสื่อสารให้สำเร็จตามประสงค์แล้ว ยังรวมไปถึงการเลือกใช้สื่อ หรือ การเปิดรับข่าวสารข้อมูลจากสื่อต่างๆ ตามที่ผู้รับสารต้องการ

งานวิจัยที่ใช้แนวคิดทฤษฎีประชากรศาสตร์ มักจะมองหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านประชากรกับพฤติกรรมการเปิดรับสารจากสื่อต่างๆ เนื่องจากบุคคลที่อยู่ในแต่ละกลุ่มประชากรย่อมจะมีกิจกรรม และการดำเนินชีวิต ตลอดจนการมีเวลาว่างที่แตกต่างกัน ผู้หญิงที่เป็นกลุ่มแม่บ้านนิยมฟังวิทยุ หรือดูโทรทัศน์มากกว่าการอ่านหนังสือพิมพ์ คุณสมบัติทางด้านประชากรศาสตร์ได้ผลักดันให้คนที่มีความสัมพันธ์เช่นเดียวกันต้องมีกิจกรรมในทำนองเดียวกัน และพฤติกรรมต่างๆ ก็จะไปคล้ายคลึงหรือเหมือนกัน (Defleur, M.L., 1996)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงลักษณะทางประชากรทางด้านเพศและอายุที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดประสิทธิภาพของการสื่อสาร โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาผลของการสื่อสารเมื่อผู้ชมมีเพศและอายุที่แตกต่างกัน ซึ่งปัญหานำวิจัยมีดังนี้ คือ

ปัญหานำวิจัยข้อที่ 1 ระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอของผู้ชมละครได้ผ่านทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศและอายุหรือไม่

ปัญหานำวิจัยข้อที่ 2 ระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของผู้ชมละครได้ผ่านทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศและอายุหรือไม่

ปัญหานำวิจัยข้อที่ 3 ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่แท้จริงกับกลุ่ม “F4” ของผู้ชมละครได้ผ่านทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศและอายุหรือไม่

ปัญหานำวิจัยข้อที่ 4 ระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบของผู้ชมละครได้ผ่านทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศและอายุหรือไม่

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กานต์ อุดรพิมพ์ (Kant Udornpim, 1997) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การศึกษาผลกระทบของรายการประเภทสารระบับเทงที่ส่งเสริมการยอมรับแนวคิดเชิงวัฒนธรรม : กรณี ศึกษาภาพยนตร์ญี่ปุ่นชุดทางโทรทัศน์เรื่องโอชิน” ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ผู้ชมภาพยนตร์เรื่องดังกล่าวได้เรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมหลักๆ 4 ด้าน ได้แก่ การเอาใจเขามาใส่ใจเรา การแสดงซึ่งพฤติกรรมที่เหมาะสม การอุทิศตนเพื่อสังคมและการมีความคิดสร้างสรรค์ นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ชมชาวไทยมีความเข้าใจในวัฒนธรรมที่น่าเสนอในภาพยนตร์ญี่ปุ่นชุดดังกล่าว ผู้ชมชาวไทยมองโอชินซึ่งเป็นตัวละครหลักในฐานะตัวแบบการดำรงชีวิตและผู้วิจัยยังพบว่า ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม

จินตนา รุ่งเจริญ (2539) ทำการศึกษาเรื่อง “ทัศนคติของผู้ชมผู้แสดงบทดีและผู้แสดงบทร้ายในละครโทรทัศน์ในกรุงเทพมหานคร” เพื่อดูความแตกต่างโดยใช้กรอบของสถานภาพทางชนชั้นผลการวิจัยพบว่า ผู้ชมละครโทรทัศน์จะมีทัศนคติเชิงบวกต่อผู้แสดงบทดีมากกว่าผู้แสดงบทร้าย โดยผู้ชมละครโทรทัศน์ที่มีสถานภาพทางชนชั้นสูงกว่า จะมีทัศนคติเชิงบวกต่อผู้แสดงบทดี และผู้แสดงร้ายน้อยกว่าผู้ชมละครโทรทัศน์ที่มีสถานภาพทางชนชั้นต่ำกว่า นอกจากนี้ ผู้ชมละครโทรทัศน์ที่มีอายุมากกว่า จะมีทัศนคติเชิงบวกต่อผู้แสดงบทดีและบทร้ายไม่แตกต่างไปจากผู้ชมที่มีอายุน้อยกว่า และผู้ชมละครโทรทัศน์ที่เป็นเพศชายจะมีทัศนคติเชิงบวกต่อผู้แสดงบทดีและบทร้ายน้อยกว่าผู้ชมละครโทรทัศน์ที่เป็นเพศหญิง รวมไปถึงผู้ชมละครโทรทัศน์ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าจะมีทัศนคติเชิงบวกต่อผู้แสดงบทดี และบทร้ายน้อยกว่าผู้ชมละครโทรทัศน์ที่มีการศึกษาต่ำกว่า

จีรบุญย์ ทศนบรรจง (2534) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การศึกษาเชิงวิเคราะห์ลักษณะของภาพยนตร์ไทยยอดนิยมประเภทวัยรุ่น” พบว่า รูปแบบของภาพยนตร์ไทยยอดนิยมประเภทวัยรุ่นส่วนใหญ่มีโครงเรื่องที่แสดงถึงชีวิตของนักเรียน นักศึกษา ซึ่งล้วนแต่เป็นเรื่องใกล้ตัวของวัยรุ่นทั้งสิ้น โดยแนวคิดสำคัญที่ปรากฏในภาพยนตร์ส่วนใหญ่เป็นแนวคิดเกี่ยวกับความเสียสละ ความผูกพันระหว่างเพื่อน และความเอื้ออาทรต่อกัน ในด้านวัฒนธรรมย่อยที่ปรากฏนั้นส่วนใหญ่อยู่ในรูปแบบของภาษา และการแต่งกาย

จุฑามาศ สุกิจจานนท์ (2539) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “จริยธรรมที่ปรากฏในภาพยนตร์การ์ตูนของวอลท์ ดิสนีย์” โดยได้ทำการวิเคราะห์จากเรื่อง สโนไวท์กับคนแคระทั้งเจ็ด เงือกน้อยผจญภัยและเดอะ ไลอ้อน คิงส์ ถึงจริยธรรมด้านความรักพวกพ้อง ความเคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ ความกตัญญู ความรับผิดชอบ ความเมตตา ความกล้าหาญ และความเคารพในสิทธิของตนเองและของผู้อื่น รวมทั้งการวิเคราะห์สิ่งที่ตรงข้ามกับจริยธรรมดังกล่าว พบว่าเนื้อหาได้สื่อความหมายด้านจริยธรรม และสิ่งที่ตรงกันข้ามกับจริยธรรมดังกล่าวผ่านทางลักษณะและการ

แสดงออกของตัวละคร ภาพและมุมกล้อง เสียงและแสงสี ซึ่งผู้รับสารสามารถรับรู้และตีความสิ่งที่ปรากฏในภาพยนตร์การ์ตูนดังกล่าวได้ถูกต้อง

นฤบดี วรรณาคม (2541) ได้ทำการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาผลทางสังคมของภาพยนตร์จีนชุดทางโทรทัศน์เรื่อง “เป่าบุ๋นจิ้น” ต่อผู้ชมในกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ชมมีการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม โดยที่ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่ผู้ชมเรียนรู้มากที่สุด คือ ความกตัญญูตเวที นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ชมมีความเข้าใจในวัฒนธรรมที่น่าเสน มีการมองเป่าบุ๋นจิ้นในฐานะตัวแบบในการดำเนินชีวิต และมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับเป่าบุ๋นจิ้นระดับปานกลาง และพบว่าระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของผู้ชม รวมทั้งค้นพบว่าระดับความเหมาะสมของวัฒนธรรมที่น่าเสนอ การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม การมองเป่าบุ๋นจิ้นจะแตกต่างกันตามเพศและเชื้อชาติของผู้ชม

สิริวรรณ ลอพันธุ์ไพบูลย์ (2532) ทำการศึกษาเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบบทบาททางจริยธรรมของตัวละครในภาพยนตร์ชุดโทรทัศน์ไทย, จีน, และญี่ปุ่น” พบว่า ภาพยนตร์ไทยมีการนำเสนอบทบาททางจริยธรรมทางด้านบวก 51.82% และด้านลบ 48.18% ภาพยนตร์จีนชุดทางโทรทัศน์มีการนำเสนอบทบาททางจริยธรรมด้านบวก 65.96% และด้านลบ 34.04% ภาพยนตร์ญี่ปุ่นชุดทางโทรทัศน์มีการนำเสนอบทบาททางจริยธรรมด้านบวก 62.59% ในขณะที่ด้านลบถูกนำเสนอ 37.14% โดยการนำเสนอบทบาททางจริยธรรมของตัวละครและภาพยนตร์ชุดทางโทรทัศน์แต่ละชาติที่มีการนำเสนออย่างชัดเจนมีดังนี้ คือ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญูตเวที ความอดทนอดกลั้น และความมีสติปัญญา

สุรพรรณ ตั้งทวีวัฒนา (2544) ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของภาพยนตร์ญี่ปุ่นทางโทรทัศน์เรื่อง “เนรน้อยเจ้าปัญญา” ที่มีต่อผู้ชม พบว่า ผู้ชมมีการเรียนรู้ค่านิยมเพื่อสังคมที่ปรากฏในภาพยนตร์การ์ตูนเรื่องดังกล่าวในระดับสูง โดยค่านิยมที่ผู้ชมเรียนรู้มากที่สุด คือ ความมีไหวพริบปฏิภาณ รวมทั้งยังพบว่าผู้ชมมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับอิคคิวซังในระดับปานกลาง และอิคคิวซังมีระดับความเป็นแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชมในระดับปานกลาง นอกจากนั้น ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับอิคคิวซังมีก็ยังความสัมพันธ์กับระดับความเป็นแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชมด้วย โดยระดับความเป็นแม่แบบของอิคคิวซังในการดำเนินชีวิตของผู้ชมแตกต่างกันตามเพศและอายุของผู้ชม ในขณะที่ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับอิคคิวซังไม่แตกต่างกันตามเพศและอายุของผู้ชม

อภิญา ศรีรัตนสมบูรณ์ (2534) ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์ละครโทรทัศน์ชุดคุณธรรมในการถ่ายทอดความเชื่อและค่านิยมในสังคมไทย” ในการวิเคราะห์ตัวบทละคร พบว่า ละครโทรทัศน์ชุดนี้ได้ถ่ายทอดแนวคิดที่สะท้อนความเชื่อและค่านิยมรวม 6 แนวคิดสำคัญ คือ

แนวคิดในเรื่องความรัก แนวคิดในเรื่องความรับผิดชอบต่อครอบครัว แนวคิดในเรื่องบทบาททางสังคมตามลักษณะทางเพศ แนวคิดในเรื่องการดำรงชีวิต แนวคิดในเรื่องความไม่เท่าเทียมกันและแนวคิดที่เกี่ยวกับศาสนาและความเชื่อ โดยแนวคิดเหล่านี้ได้รับการถ่ายทอดผ่านทางคำพูดและการกระทำของตัวละครเป็นส่วนใหญ่

ไคลทีย์ จารุภูมิ (2535) ศึกษาถึงความพอใจที่ได้รับจากละครโทรทัศน์ของผู้หญิงในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ติดตามดูละครโทรทัศน์หลังข่าวภาค 20.00 น. เป็นเวลาอย่างต่ำ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 30 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความตั้งใจมากทั้งก่อนและระหว่างดูละครโทรทัศน์ รวมถึงมีการวิพากษ์วิจารณ์ละครในแง่ของเนื้อเรื่อง และบทบาทการแสดงของตัวละคร และได้นำสาระในละครไปใช้อรรถประโยชน์ทางสังคม โดยนำไปเป็นประเด็นสนทนาและเป็นสื่อกลางในการเข้าร่วมกลุ่ม ความพึงพอใจหลักที่ได้รับจากละครโทรทัศน์ คือ ความสนุกสนานเพลิดเพลินจากเนื้อเรื่อง นักแสดง ฉาก และเครื่องแต่งกาย การผ่อนคลายหรือหลีกเลี่ยงจากความเครียดในปัญหาชีวิตประจำวัน การสำรวจความเป็นจริงและการได้รับคำแนะนำ และประสบการณ์ที่ได้รับจากละครโทรทัศน์ คือ ความเชื่อเรื่องพรหมจรรย์เป็นสิ่งสำคัญสำหรับชีวิตผู้หญิง และความเชื่อในเรื่องการทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

อลิซาเบธ เอ็ม เพิร์ส (Elizabeth M. Perse, 1986) ศึกษารูปแบบการดูละครโทรทัศน์ (Soap Open Viewing Pattern) ของนักศึกษาวิทยาลัยและการปลูกฝัง (Cultivation) งานวิจัยนี้ศึกษาแรงจูงใจในการดูละครน้ำเน่าที่ก่อให้เกิดการปลูกฝัง โดยใช้วิธีการสำรวจนักศึกษาระดับวิทยาลัยที่ดูละครน้ำเน่าทั้งหมด 313 คน เพื่อวัดแรงจูงใจในการดูละครน้ำเน่า ทศนคติ พฤติกรรม และการรับรู้สิ่งที่ได้รับการปลูกฝังจากการดูละครน้ำเน่า ผลการศึกษาที่ได้มานั้นไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของทฤษฎีการปลูกฝังซึ่งกล่าวว่า ยิ่งมีการดูละครน้ำเน่าแบบเป็นกิจวัตร (Ritualistic Use) มากขึ้นเท่าไรก็ยิ่งมีความสัมพันธ์กับการปลูกฝังมากขึ้น แต่ผลการศึกษา กลับพบคำตอบที่ตรงกันข้ามกับทฤษฎีการปลูกฝังนั่นคือ พบว่า ผลการปลูกฝังจากละครบางประการที่ทำการสังเกตนั้น มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการดูละครน้ำเน่าแบบมีวัตถุประสงค์ (Instrumental Use) มากขึ้น และมีความสัมพันธ์กับระดับการดูละครน้ำเน่าที่มากขึ้น ช่วงระยะเวลาดูละครน้ำเน่าที่นานขึ้น และระดับความผูกพันกับความเป็นจริงที่รับรู้มากขึ้นด้วย

ฮอฟเนอร์ (Hoffner, 1996) ได้ทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับบุคลิกลักษณะของตัวละครทางทีวีที่ชื่นชอบของเด็ก อันได้แก่ ความน่าดึงดูดใจ ความเข้มแข็ง ความมีอารมณ์ขัน ความฉลาด และพฤติกรรมทางสังคม พบว่า บุคลิกลักษณะของตัวละครที่เป็นเพศชาย การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงจะถูกกำหนดโดยความฉลาดและความน่าดึงดูดใจสำหรับผู้ชมที่เป็นเด็กผู้หญิง ในขณะที่ผู้ชมที่เป็นเด็กชายการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงจะถูกกำหนดโดยความฉลาด ความน่าดึงดูดใจ และความ

เข้มแข็ง ส่วนบุคลิกลักษณะของตัวละครที่เป็นเพศหญิง (ตอบโดยผู้ชมที่เป็นเพศหญิงเท่านั้น) ความน่าดึงดูดใจเป็นตัวแปรที่โดดเด่นเพียงตัวเดียวในการศึกษาครั้งนี้

สรุปกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาผลจากการรับชมละครโทรทัศน์ของผู้ชมที่ก่อให้เกิดการรับรู้ในเรื่องของความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอผ่านเนื้อหาในละคร การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม ซึ่งจากงานวิจัยข้างต้นพบว่าผู้ชมส่วนใหญ่จะเรียนรู้ถึงค่านิยมในด้านบวกมากกว่าในด้านลบแต่ค่านิยมที่สอดแทรกอยู่ในละครเรื่องต่างๆ จะแตกต่างกันออกไป และผู้ชมสามารถเข้าใจวัฒนธรรมต่างๆที่นำเสนอในละครได้ดี นอกจากนั้นในการรับชมละครบางเรื่องยังอาจส่งผลให้ผู้ชมเกิดทัศนคติ ตลอดจนพฤติกรรมซึ่งเกิดขึ้นในอิทธิพลของตัวละครเรื่องนั้น ๆ จนเกิดเป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชมกับตัวละคร หรือการยึดถือเอาความคิด พฤติกรรมที่ตัวละครแสดงออกมาเป็นแม่แบบในการดำรงชีวิต จึงจำเป็นต้องอาศัยแนวคิดเรื่องการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง และทฤษฎีแม่แบบในการอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเหล่านี้จากการดูละครของผู้ชมด้วย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ผลกระทบทางวัฒนธรรมของละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ที่มีต่อวัยรุ่นไทย” นี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Method) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ด้วยการวัดตัวแปรเป็นการสอบวัดเพียงครั้งเดียว (One-shot Descriptive Study) และใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตอบปัญหานี้ โดยให้ผู้ตอบเป็นผู้กรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง (Self-administered)

ประชากร

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ประชาชนในกรุงเทพมหานคร ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตการปกครอง 50 เขตของกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีอายุระหว่าง 12-29 ปี จำนวน 1,544,414 คน และดูละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ทั้งนี้เพราะการวัดผลกลุ่มเป้าหมายจะสามารถเห็นผลได้ชัดเจนมากกว่าคนกลุ่มอื่น และตรงตามกลุ่มเป้าหมายหลักของละครเรื่องนี้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้จากการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane (วิเชียร เกตุสิงห์, 2543) ที่ระดับความเชื่อถือได้ 95% ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% พบว่า จำนวนตัวอย่างจะต้องไม่น้อยกว่า 398 คน แต่เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้ ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าที่ตารางกำหนดไว้เป็น 450 คน

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากเป้าหมายหลักของละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” นี้ คือ กลุ่มนักเรียน กลุ่มนักศึกษา และกลุ่มผู้เริ่มทำงาน ซึ่งมีอายุระหว่าง 12-29 ปี (ธราภุษา จารุวัฒนะ, หัวหน้าฝ่ายการตลาดสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3, สัมภาษณ์, 22 พฤษภาคม 2546) โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างที่ใช้จะเป็นแบบการสุ่มตัวอย่างหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ซึ่งเรียงลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

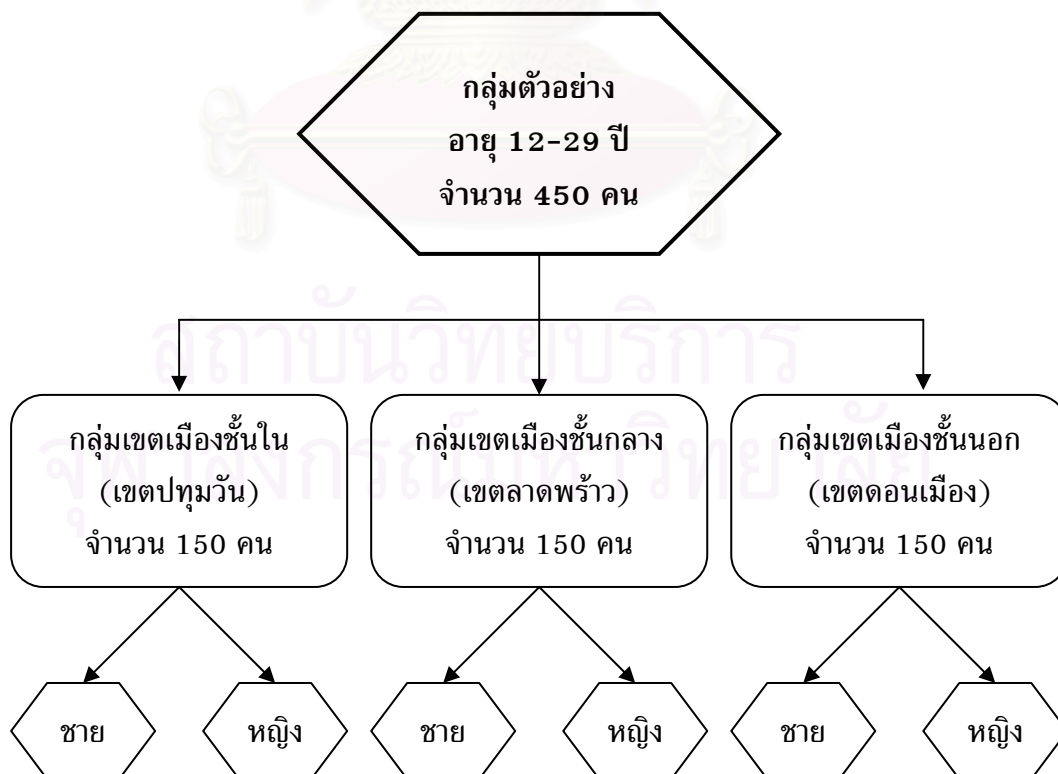
ขั้นตอนที่ 1 : ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยแบ่งพื้นที่ที่ต้องการศึกษาจากเขตการปกครองทั้งหมด 50 เขต เป็น 3 กลุ่มเขต ตามการแบ่งของกระทรวงมหาดไทย คือ เขตเมืองชั้นใน เขตเมืองชั้นกลาง และเขตเมืองชั้นนอก

ขั้นตอนที่ 2 : ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อคัดเลือกตัวอย่างจากแต่ละกลุ่มเขตโดยวิธีการจับฉลาก ผลการจับฉลากเป็นดังนี้

1. กลุ่มเขตเมืองชั้นใน	1	เขต	คือ	เขตปทุมวัน
2. กลุ่มเขตต่อเมืองชั้นกลาง	1	เขต	คือ	เขตลาดพร้าว
3. กลุ่มเขตเมืองชั้นนอก	1	เขต	คือ	เขตดอนเมือง

ขั้นตอนที่ 3 : ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เฉพาะผู้ที่มีอายุ 12-29 ปี เพื่อให้ได้มาซึ่งตัวอย่างตามที่กำหนดไว้ โดยเก็บข้อมูลจากตัวอย่างในแต่ละเขตตามห้างสรรพสินค้าของเขตนั้นๆ ทั้งนี้เนื่องจากห้างสรรพสินค้าจะมีประชาชนที่มีลักษณะประชากรที่หลากหลาย โดยแบ่งพื้นที่ในการเก็บข้อมูลดังนี้

1. เขตปทุมวัน	:	บริเวณหน้าห้างสรรพสินค้ามาบุญครองและสยามเซ็นเตอร์
2. เขตลาดพร้าว	:	บริเวณหน้าห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลลาดพร้าว
3. เขตดอนเมือง	:	บริเวณหน้าห้างสรรพสินค้าฟิวเจอร์พาร์ค รังสิต

รูปที่ 3 แสดงขั้นตอนการแบ่งกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้ทำการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงคละกันไปจนได้ครบตามจำนวนที่ต้องการคือ จำนวน 450 คนแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์และเหมาะสมเหลือเพียง 438 ชุด ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 97.33 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้มากที่สุด

ตัวแปรในการวิจัย

1. สมมติฐาน : ระดับของความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอของผู้ชมละครได้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศและอายุ

ตัวแปรต้น : เพศและอายุของผู้ชม

ตัวแปรตาม : ระดับของความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอของผู้ชม

2. สมมติฐาน : ระดับของการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของผู้ชมละครได้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศและอายุ

ตัวแปรต้น : เพศและอายุของผู้ชม

ตัวแปรตาม : ระดับของการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของผู้ชม

3. สมมติฐาน : ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4” ของผู้ชมละครได้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศและอายุ

ตัวแปรต้น : เพศและอายุของผู้ชม

ตัวแปรตาม : ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับ “F4” ของผู้ชม

4. สมมติฐาน : ระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชมละครได้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศและอายุ

ตัวแปรต้น : เพศและอายุของผู้ชม

ตัวแปรตาม : ระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชมละคร

5. สมมติฐาน : ระดับของความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอของผู้ชมในละคร ได้เห็นทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีความสัมพันธ์กับระดับของการเรียนรู้ค่านิยม ส่งเสริมสังคมของผู้ชมละครได้เห็นทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”

ตัวแปรต้น : ระดับของความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอของผู้ชม

ตัวแปรตาม : ระดับของการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของผู้ชม

6. สมมติฐาน : ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4” มีความสัมพันธ์กับระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบของในการดำเนินชีวิตของผู้ชมละคร ได้เห็นทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”

ตัวแปรต้น : ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4” ของผู้ชม

ตัวแปรตาม : ระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบของในการดำเนินชีวิตของผู้ชม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามปลายปิด (Closed-Ended Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้ค้นคว้าและดัดแปลงจากแนวคิดงานวิจัยที่ใกล้เคียงของผู้อื่นกระบวนการสำหรับการสร้างแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ละครได้เห็นทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” เพื่อนำมาสร้างประเด็นคำถามสำหรับการวัดตัวแปรค่านิยมส่งเสริมสังคม โดยทำการวิเคราะห์เนื้อหาของละครได้เห็นเรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ทั้ง 2 ภาค รวม 50 ตอน ซึ่งได้แก่ ภาค 1 จำนวน 19 ตอน และภาค 2 จำนวน 31 ตอน มีความยาวรวมประมาณ 25 ชั่วโมง สาเหตุที่ผู้วิจัยจำเป็นต้องศึกษาเนื้อหาครบทุกตอน เนื่องจากเนื้อหาของละครเรื่องนี้ไม่ได้จบลงในแต่ละตอนแต่มีเนื้อหาต่อเนื่องกันทุกตอน เพื่อให้ได้ประเด็นคำถามที่ครบถ้วน ผู้วิจัยจึงต้องศึกษาเนื้อหาทั้งหมด โดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ค่านิยมที่ปรากฏในเรื่องด้วยการอาศัยคุณลักษณะค่านิยมส่งเสริมสังคมมาเป็นดัชนีในการวิเคราะห์

2. การสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group Interview) เพื่อนำมาใช้ในการสร้างประเด็นคำถามสำหรับการวัดตัวแปรค่านิยมส่งเสริมสังคม การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง และความเป็นแม่แบบของกลุ่ม “F4” ในการดำเนินชีวิตของผู้ชม สำหรับการสัมภาษณ์กลุ่มนั้นผู้วิจัยจะทำหน้าที่เป็นผู้ควบคุมการสัมภาษณ์ (Moderator) ด้วยตนเอง โดยจะมีกลุ่มตัวอย่าง 1 กลุ่ม

ประกอบไปด้วยผู้เข้าร่วมสัมภาษณ์จำนวน 10 คน โดยแต่ละคนจะต้องเป็นผู้ที่เคยชมละคร ได้ผ่านทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” โดยมีขั้นตอนในการสัมภาษณ์กลุ่มดังนี้

2.1 เริ่มต้นด้วยการกล่าวสวัสดิ และพูดคุยกับผู้ร่วมสัมภาษณ์แต่ละคน โดยผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ได้ถามถึงข้อมูลเบื้องต้นของแต่ละบุคคล เปิดการสัมภาษณ์ด้วยคำถามที่เป็นการสร้างความคุ้นเคยซึ่งกันและกันระหว่างผู้เข้าร่วมสัมภาษณ์กลุ่ม

2.2 ผู้วิจัยเปิดวิดีโอตัวอย่างของละครได้วันเรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” จำนวน 2 ตอน โดยแบ่งเป็น ตอนที่ 1 ของภาคแรก และ ตอนที่ 1 ของภาค 2 ใช้เวลาประมาณ 60 นาที เพื่อเป็นการเตือนความทรงจำ (recall) ของผู้เข้าร่วมสัมภาษณ์

2.3 หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้เริ่มนำกลุ่มตัวอย่างเข้าสู่ประเด็นคำถาม ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Question) ถามผู้เข้าร่วมสัมภาษณ์แบบกลุ่ม โดยในระหว่างทำการสัมภาษณ์ได้มีการบันทึกแถบเสียงไว้โดยตลอด เพื่อเป็นการเก็บรวบรวมประเด็นและรายละเอียดในการสัมภาษณ์ให้ครบถ้วนถูกต้องและแม่นยำ เมื่อเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์แบบกลุ่มแล้ว ผู้ดำเนินการก็จะกล่าวปิดและขอบคุณผู้เข้าร่วมสัมภาษณ์ทุกคน

3. หลังจากนั้น นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหาและการสัมภาษณ์กลุ่มมาใช้ในการจัดทำแบบสอบถาม เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ตรงตามประเด็นที่ต้องการศึกษาวิจัยได้อย่างครบถ้วน ถูกต้อง และเที่ยงตรง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดลำดับเนื้อหาแบบสอบถามให้ครอบคลุมข้อมูลที่ต้องการ โดยแบ่งเป็น 5 ตอน คือ คำถามเพื่อวัดตัวแปรลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ และการศึกษา คำถามเพื่อวัดระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่น่าเสนอ ระดับการเรียนรู้ ค่านิยมส่งเสริมสังคม ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง และระดับความเป็นแม่แบบในการดำเนินชีวิต ซึ่งในแต่ละตอนมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเพื่อวัดตัวแปรลักษณะทางประชากรและพฤติกรรมการชมละครได้วัน ทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ของผู้ชม ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ระดับของความจำเกี่ยวกับตัวเองในเรื่อง ความบ่อยครั้งในการชมละครได้วันเรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ตลอดจนการพูดคุยเกี่ยวกับละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”

ตอนที่ 2 คำถามเพื่อวัดตัวแปร “ความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่น่าเสนอ”

การศึกษาเรื่องความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่น่าเสนอ ประกอบด้วยคำถามจำนวน 10 ข้อ ซึ่งประเด็นที่ศึกษาได้แก่ ความเหมาะสม ความเข้ากันได้ และความสอดคล้องระหว่างวัฒนธรรมที่น่าเสนอในละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” กับวัฒนธรรมของ

ผู้ชมคนไทย คำตอบสำหรับคำถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ต (Likert) 5 ระดับ ซึ่งผู้ทำแบบสอบถามต้องจัดลำดับความมาก-น้อยของความเห็น เริ่มต้นจากไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งไปจนถึงเห็นด้วยอย่างยิ่ง เพื่อให้ได้ทราบถึงระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่น่าเสนอของกลุ่มตัวอย่าง โดยคำถามทั้ง 10 ข้อ ได้พัฒนาจากชุดคำถามการวัดตัวแปรการยอมรับแนวคิดเชิงวัฒนธรรมในละครโทรทัศน์ของ กานต์ อุดรพิมพ์ (Kant Undorpim, 1997)

ตอนที่ 3 คำถามเพื่อวัดตัวแปร “การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม”

เครื่องมือในการศึกษาการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของผู้ชมละครโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ประกอบด้วยคำถามปลายปิดจำนวน 20 ข้อ โดยคำตอบสำหรับคำถามในส่วนนี้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ต (Likert) 5 ระดับ ซึ่งผู้ทำแบบสอบถามต้องจัดลำดับความมาก-น้อยของความเห็น เริ่มต้นจากไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งไปจนถึงเห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งจะทำให้เห็นถึงระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของกลุ่มตัวอย่าง โดยคำถามทั้ง 20 ข้อ ได้มาจากงานวิจัยเรื่อง “ค่านิยมและระบบค่านิยมในสังคมไทย : เครื่องมือในการสำรวจวัด” ของสุนทรี โคมิน และสนธิ สมัครการ และชุดคำถามการวัดตัวแปรค่านิยมเพื่อสังคมในละครโทรทัศน์ของ กานต์ อุดรพิมพ์ (Kant Udorpim, 1997)

ตอนที่ 4 คำถามเพื่อวัดตัวแปร “การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง”

เครื่องมือสำหรับศึกษาการมีปฏิสัมพันธ์ถึงความจริงระหว่างผู้ชมกับกลุ่ม “F4” ประกอบด้วยคำถามจำนวน 10 ข้อ ซึ่งประเด็นที่ศึกษา ได้แก่ ความรู้สึกสนิมสนมกับกลุ่ม “F4” เสมือนเป็นเพื่อน ความต้องการพบปะกลุ่ม “F4” ความสนใจติดตามชมตัวละครในกลุ่ม “F4” ตามสื่อต่างๆ ความเข้าใจความรู้สึกของกลุ่ม “F4” และความรู้สึกชื่นชอบตัวละครในกลุ่ม “F4” โดยลักษณะคำตอบของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งเริ่มต้นจากเห็นด้วยอย่างยิ่งไปจนถึงไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องประเมินค่าคำถามในแต่ละข้อตามความคิดเห็นของตน เพื่อให้ทราบถึงระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4” ของกลุ่มตัวอย่าง โดยคำตอบสำหรับคำถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีลิเคอร์ต (Likert) 5 ระดับ ซึ่งคำถามในสเกลดังกล่าวพัฒนาขึ้นโดย รูบิน, เพิร์ส และ โปเวล (Rubin, Perse & Powell, 1985) โดยเป็นคำถามที่เหมาะสมสำหรับการวัดผู้ชมละครโทรทัศน์ ซึ่งคำถามชุดดังกล่าวได้ผ่านการตรวจสอบค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดย เพิร์ส (Perse, 1990)

ตอนที่ 5 คำถามเพื่อวัดตัวแปร “ความเป็นแม่แบบ”

เครื่องมือในการศึกษาความเป็นแม่แบบของละครโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ประกอบด้วยคำถามปลายปิดจำนวน 10 ข้อ ซึ่งประเด็นที่ศึกษาได้แก่ การมอง

กลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชม ความต้องการของผู้ชมที่จะมีลักษณะเหมือนกลุ่ม “F4” พฤติกรรมของกลุ่ม “F4” ที่ควรได้รับการสรรเสริญ ความรู้สึกยกย่องในพฤติกรรมของกลุ่ม “F4” โดยลักษณะคำตอบของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งเริ่มต้นจากเห็นด้วยอย่างยิ่งไปจนถึงไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องประเมินค่าคำถามในแต่ละข้อตามความคิดเห็นของตน เพื่อให้ทราบถึงระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตในสายตาของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้ คำถามทั้ง 10 ข้อ ได้พัฒนามาจากชุดคำถามการวัดตัวแปรความเป็นแม่แบบของตัวละครโทรทัศน์ของ กานต์ อุดรพิมพ์ (Kant Udornpim, 1997)

เกณฑ์การให้คะแนน

ในการให้คะแนนเกี่ยวกับระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่น่าเสนอ การเรียนรู้ ค่านิยมเพื่อสังคม การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง และระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชมนั้น ผู้วิจัยมีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

1. ระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่น่าเสนอ

วัดตัวแปรความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่น่าเสนอในละครใต้หวนทางโทรทัศน์ เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีจำนวน 10 ข้อ โดยมีการจัดเรียงลำดับสเกลดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	5	คะแนน
เห็นด้วย	=	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	=	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	=	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	1	คะแนน

โดยจัดระดับของค่าคะแนนเฉลี่ย

คะแนนระหว่าง 1.00-2.00 ระดับต่ำ หรือเกิดความเข้าใจทางวัฒนธรรมต่ำ

คะแนนระหว่าง 2.01-4.00 ระดับกลางหรือเกิดความเข้าใจทางวัฒนธรรมกลาง

คะแนนระหว่าง 4.01-5.00 ระดับสูง หรือเกิดความเข้าใจทางวัฒนธรรมสูง

2. ระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม

วัดตัวแปรการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมจากละครใต้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีจำนวน 20 ข้อ โดยมีการจัดเรียงลำดับสเกลดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	5	คะแนน
เห็นด้วย	=	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	=	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	=	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	1	คะแนน

โดยจัดระดับของค่าคะแนนเฉลี่ย

คะแนนระหว่าง 1.00-2.00	ระดับต่ำ	หรือมีการเรียนรู้ต่ำ
คะแนนระหว่าง 2.01-4.00	ระดับกลาง	หรือมีการเรียนรู้ปานกลาง
คะแนนระหว่าง 4.01-5.00	ระดับสูง	หรือมีการเรียนรู้สูง

3. ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง

วัตถุประสงค์การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับละครใต้วันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีจำนวน 10 ข้อ โดยมีการจัดเรียงลำดับสเกลดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	5	คะแนน
เห็นด้วย	=	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	=	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	=	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	1	คะแนน

โดยจัดระดับของค่าคะแนนเฉลี่ย

คะแนนระหว่าง 1.00-2.00	ระดับต่ำ	หรือมีปฏิสัมพันธ์ต่ำ
คะแนนระหว่าง 2.01-4.00	ระดับกลาง	หรือมีปฏิสัมพันธ์ปานกลาง
คะแนนระหว่าง 4.01-5.00	ระดับสูง	หรือมีปฏิสัมพันธ์สูง

4. ความเป็นแม่แบบของกลุ่ม “F4”

วัตถุประสงค์ความเป็นแม่แบบของกลุ่ม “F4” มีจำนวน 10 ข้อ โดยมีการจัดเรียงลำดับสเกลดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	5	คะแนน
เห็นด้วย	=	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	=	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	=	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	1	คะแนน

โดยจัดระดับของค่าคะแนนเฉลี่ย

คะแนนระหว่าง 1.00-2.00 ระดับต่ำ หรือความเป็นแม่แบบต่ำ

คะแนนระหว่าง 2.01-4.00 ระดับกลาง หรือความเป็นแม่แบบระดับกลาง

คะแนนระหว่าง 4.01-5.00 ระดับสูง หรือความเป็นแม่แบบระดับสูง

เกณฑ์การประเมินระดับความสัมพันธ์ (ค่าสหสัมพันธ์)

การวิเคราะห์ข้อมูลในการหาระดับความสัมพันธ์ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ จะพิจารณาโดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คะแนนความสัมพันธ์ระหว่าง 0.00-0.33 คือ ระดับความสัมพันธ์ต่ำ

คะแนนความสัมพันธ์ระหว่าง 0.34-0.66 คือ ระดับความสัมพันธ์ปานกลาง

คะแนนความสัมพันธ์ระหว่าง 0.67 ขึ้นไป คือ ระดับความสัมพันธ์สูง

การทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

การทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือดังกล่าวไปทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยขั้นตอนในการทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือมี 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. การตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ได้เรียบเรียงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษา นักวิชาการ เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) ตลอดจนความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) เพื่อขอคำแนะนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสมในการนำไปเก็บข้อมูลจริง

2. การทดสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบหาความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยนำไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน โดยการคำนวณหาค่า Internal Consistency ด้วยสูตรของ Cronbach's Alpha ได้ผลดังนี้

2.1 ค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามในส่วนของความมีส่วนร่วมในวัฒนธรรมที่นำเสนอพบว่ามีค่าเท่ากับ .8477 โดยค่าความเชื่อถือได้ดังกล่าวถือเป็นค่าที่เชื่อถือได้ในระดับดี

2.2 ค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามในส่วนของความรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมพบว่ามีค่าเท่ากับ .9782 โดยค่าความเชื่อถือได้ดังกล่าวถือเป็นค่าที่เชื่อถือได้ในระดับดี

2.3 ค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามในส่วนของกรมมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงพบว่ามีค่าเท่ากับ .9325 โดยค่าความเชื่อถือได้ดังกล่าวถือเป็นค่าที่เชื่อถือได้ในระดับดี

2.4 ค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามในส่วนของความเป็นแม่แบบพบว่ามีค่าเท่ากับ .9575 โดยค่าความเชื่อถือได้ดังกล่าวถือเป็นค่าที่เชื่อถือได้ในระดับดี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง พร้อมกับผู้ช่วยวิจัยอีก 6 คน โดยผู้วิจัยจะชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลในแบบสอบถามก่อนเก็บข้อมูลจริง การเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยเชิงสำรวจใช้วิธีนำแบบสอบถามไปขอความร่วมมือจากผู้สมัครได้ผ่านทางโทรศัพท์สนเรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ผู้วิจัยได้แบ่งผู้ช่วยวิจัยออกเป็นเขตละ 2 คน โดยที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจะเข้าไปแนะนำตัว แจงความจำนง และสอบถามคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ถูกต้องด้วยหลักเกณฑ์ 2 ข้อ คือ

1. ท่านเคยดูละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” หรือไม่
2. ท่านมีอายุระหว่าง 12-29 ปี หรือไม่

เมื่อได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างตามที่ต้องการแล้ว ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจึงขอความร่วมมือในการสละเวลาตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง อธิบายการกรอกแบบสอบถาม โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง และรอเก็บแบบสอบถามกลับมาเลยเมื่อผู้ตอบแบบสอบถามตอบเสร็จสิ้นแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ประเด็น คือ

1. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเชิงบรรยาย (Descriptive Analysis)

1.1 ข้อมูลส่วนตัว ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ระดับของความจำเกี่ยวกับตัวเอกในเรื่อง ความบ่อยครั้งในการชมละครใต้หวันเรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ตลอดจนการพูดคุยกับบุคคลอื่นเกี่ยวกับละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”

การวิเคราะห์ที่ใช้หาค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลด้วยตารางแจกแจงความถี่

1.2 ระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอในละครใต้หันทงโทรทัศน์ เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”

การวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

1.3 ระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของผู้ชมละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”

การวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

1.4 ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4” ของผู้ชมละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”

การวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

1.5 ระดับการมองกลุ่ม “F4” ฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชมละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”

การวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing)

2.1 ระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอในละครใต้หันทงโทรทัศน์ เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศและอายุของผู้ชม

การวิเคราะห์ที่ใช้การหาค่า t-test และค่าความแปรปรวน (One-way ANOVA)

2.2 ระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของผู้ชมละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศและอายุ

การวิเคราะห์ที่ใช้การหาค่า t-test และค่าความแปรปรวน (One-way ANOVA)

2.3 ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4” ของผู้ชมแตกต่างกันตามเพศและอายุ

การวิเคราะห์ที่ใช้การหาค่า t-test และค่าความแปรปรวน (One-way ANOVA)

2.4 ระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชมแตกต่างกันตามเพศและอายุ

การวิเคราะห์ที่ใช้การหาค่า t -test และค่าความแปรปรวน (One-way ANOVA)

2.5 ระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอในละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีความสัมพันธ์กับระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของผู้ชม

การวิเคราะห์ที่ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

2.5 ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4” ของผู้ชมมีความสัมพันธ์กับระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชม

การวิเคราะห์ที่ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

การประมวลผลข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว รวมทั้งตรวจสอบความถูกต้อง และสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว จากนั้นนำไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ให้คะแนนและทำการลงรหัส (coding) ในแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามที่ให้คะแนน และลงรหัสข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ไปเขียนลงในกระดาษลงรหัส (coding form) และป้อนโปรแกรมข้อมูล พร้อมทั้งประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows เพื่อคำนวณค่าสถิติที่ต้องการใช้ในการวิจัย
3. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ป้อนเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์จากข้อมูลที่พิมพ์ออกมา (print out) เพื่อตรวจสอบความผิดพลาดในการลงรหัสหรือบันทึกข้อมูล หลังจากนั้นจึงจัดทำตารางวิเคราะห์ทางสถิติ
4. แปลความหมายข้อมูลที่ได้จากการประมวลผลเพื่อจัดทำรายงานการวิเคราะห์ และสรุปผล

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสำหรับงานวิจัยเรื่อง “ผลกระทบทางวัฒนธรรมของละครใต้หวันทางโทรทัศน์ เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง ที่มีต่อวัยรุ่นไทย” แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนแรก ได้แก่ ข้อมูลเชิงบรรยาย ซึ่งประกอบด้วยลักษณะทางประชากร ระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรม ระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4” และการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิต

ส่วนที่สอง เป็นการทดสอบสมมติฐานในประเด็นดังนี้ การทดสอบระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรม การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4” และระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบตามปัจจัยเพศและอายุ ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมกับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตกับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4”

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเชิงบรรยาย

ผลการวิจัยในส่วนนี้นำเสนอข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างในเชิงประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ความจำเกี่ยวกับตัวละครเอกของละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ความบ่อยครั้งในการชมละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” และการพูดคุยกับบุคคลอื่นเกี่ยวกับละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ตลอดจนระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรม ระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4” และระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิต

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	225	51.4
หญิง	213	48.6
รวม	438	100

จากตารางที่ 2 พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายจำนวน 225 คน หรือร้อยละ 51.4 และเพศหญิงจำนวน 213 คน หรือร้อยละ 48.6 โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายมีมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงจำนวนเพียงเล็กน้อย คือ ร้อยละ 1.4

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
12-14 ปี	68	15.5
15-17 ปี	93	21.2
18-21 ปี	50	11.4
22-29 ปี	227	51.5
รวม	438	100

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 22-29 ปี มีจำนวนมากที่สุด คือ มีจำนวนครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 15-17 ปี มีจำนวนรองลงมา คือ มีร้อยละ 21.2 และกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 18- 21 ปี มีร้อยละ 11.4

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	8	1.8
มัธยมศึกษาตอนต้น	81	18.5
มัธยมศึกษาตอนปลาย	97	22.1
อาชีวศึกษา	41	9.4
ปริญญาตรี	182	41.6
สูงกว่าปริญญาตรี	29	6.6
รวม	438	100

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คือ ร้อยละ 41.6 รองลงมาคือกลุ่มที่จบมัธยมศึกษาตอนปลาย มีจำนวนร้อยละ 22.1 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีน้อยที่สุดคือ กลุ่มที่จบประถมศึกษา มีเพียงร้อยละ 1.8

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ		
นักเรียน	167	38.1
นักศึกษา	72	16.4
พนักงานบริษัทเอกชน	157	35.8
ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	42	9.6
รวม	438	100

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีมากที่สุดคือ กลุ่มนักเรียน คือ ร้อยละ 38.1 รองลงมาคือ พนักงานบริษัทเอกชน มีจำนวนร้อยละ 35.8 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีน้อยที่สุด คือ กลุ่มข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ เพียงร้อยละ 9.6

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความจำเกี่ยวกับตัวเอกของละครใต้ห้วงทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
ความจำเกี่ยวกับตัวเอกในเรื่อง		
จำได้ดีมาก	93	21.2
จำได้ดี	101	23.1
พอจำได้	142	32.4
จำได้เล็กน้อย	102	23.3
จำไม่ได้	-	-
รวม	438	100

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 32.4 พอจำตัวเอกของละครใต้ห้วงทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ได้ กลุ่มตัวอย่างที่จำได้เล็กน้อยและจำได้ดีมีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 23.3 และ 23.1 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่จำได้ดีมากมีจำนวนร้อยละ 21.2 และกลุ่มที่จำไม่ได้นั้นไม่พบเลย

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้งในการชมละครใต้ห้วงทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ของผู้ชม

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
ความบ่อยครั้งในการชม		
ชมหมดหรือเกือบหมดทุกตอน (มากกว่า 90%)	105	24.0
ชมมากกว่าครึ่งหนึ่ง (มากกว่า 50% แต่น้อยกว่า 90%)	110	25.1
ชมน้อยกว่าครึ่งหนึ่ง (น้อยกว่า 50% แต่น้อยกว่า 10%)	113	25.8
เกือบไม่ได้ชมเลย (น้อยกว่า 10%)	110	25.1
รวม	438	100

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 25.8 ชมละครใต้ห้วงเรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนตอนทั้งหมด กลุ่มที่รองลงมา คือ กลุ่มที่ชมมากกว่าครึ่งหนึ่ง และ เกือบไม่ได้ชมเลย ซึ่งมีจำนวนเท่ากันคือร้อยละ 25.1 ส่วนร้อยละ 24.0 เป็นกลุ่มที่ชมหมดหรือเกือบหมดทุกตอน

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการพูดคุยกับบุคคลอื่นเกี่ยวกับละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ของผู้ชม

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
การพูดคุยกับบุคคลอื่นเกี่ยวกับละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”		
เคยบ่อยๆ	69	15.8
เคยบ้าง	289	66.0
ไม่เคย	80	18.3
รวม	438	100

จากตารางที่ 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งเคยพูดคุยกับบุคคลอื่นเกี่ยวกับละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยพูดคุยกับบุคคลอื่นเลยและกลุ่มตัวอย่างที่เคยพูดคุยกับคนอื่นบ่อยๆ มีจำนวนใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 18.3 และ ร้อยละ 15.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจำแนกตามประเด็นความเข้าใจร่วมกัน
ทางวัฒนธรรม

ความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความเข้าใจ
1. ละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีความเหมาะสมต่อการออกอากาศในประเทศไทย	3.76	.83	ปานกลาง
2. ข้าพเจ้าเชื่อว่า ความเชื่อเกี่ยวกับการได้ดื่มน้ำศักดิ์สิทธิ์ที่กรุงบาร์เซโลนา ประเทศสเปนแล้ว จะทำให้ได้กลับไป ณ สถานที่แห่งนั้นอีกครั้ง ในละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” เป็นเรื่องที่สามารถเกิดขึ้นได้จริง	2.78	.91	ปานกลาง
3. การแสดงความรัก (แบบหนุ่มสาว) ในละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีความสอดคล้องกับค่านิยมของสังคมไทย	2.99	.93	ปานกลาง
4. วัฒนธรรมที่นำเสนอในละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” เข้ากันได้กับวัฒนธรรมไทย	2.99	.92	ปานกลาง
5. ข้าพเจ้าเห็นว่าความอ่อนน้อมเชื่อฟังผู้ใหญ่ของตัวละครในละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีความสอดคล้องกับค่านิยมของสังคมไทย	3.49	.91	ปานกลาง
6. วิถีชีวิตของตัวละครในละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีลักษณะเข้ากันได้กับวิถีชีวิตของคนไทย	3.14	.90	ปานกลาง
7. ข้าพเจ้าสามารถร้องเพลงประกอบละครเรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ได้เป็นอย่างดี	2.53	1.26	ปานกลาง
8. ละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ทำให้ข้าพเจ้ารู้จักศัพท์ภาษาจีนเพิ่มขึ้น	2.57	1.18	ปานกลาง

ความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความเข้าใจ
9. ข้าพเจ้าเชื่อว่า ความเชื่อเกี่ยวกับอาถรรพ์ของแหวนดาวตกในละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” เป็นเรื่องที่สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตจริง	2.51	1.03	ปานกลาง
10. เมื่อข้าพเจ้าได้ชมละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ข้าพเจ้าก็ตัดสินใจเรียนภาษาจีน	2.26	1.09	ปานกลาง
รวม	2.90	.61	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอผ่านละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.90 โดยประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยมากที่สุด คือ ละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีความเหมาะสมต่อการออกอากาศในประเทศไทย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 รองลงมาคือ ความอ่อนน้อมเชื่อฟังผู้ใหญ่ของตัวละครในละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีความสอดคล้องกับค่านิยมของสังคมไทย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 ส่วนประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยน้อยที่สุด คือ การตัดสินใจเรียนภาษาจีนของผู้ชมหลังจากที่ได้ชมละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.26

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจำแนกตามประเด็นค่านิยมส่งเสริมสังคม
หลักของสังคมไทย

ค่านิยมส่งเสริมสังคม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับการ เรียนรู้
1. ความเป็นตัวของตัวเอง	2.91	1.03	ปานกลาง
2. ความซื่อสัตย์	2.98	1.03	ปานกลาง
3. ความรับผิดชอบ	2.97	1.08	ปานกลาง
4. ความกตัญญูรู้คุณ	3.02	1.04	ปานกลาง
5. ความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับโอกาส ต่างๆ ได้	3.11	1.05	ปานกลาง
6. การรู้จักรักษาน้ำใจผู้อื่น	3.30	1.09	ปานกลาง
7. ความมีน้ำใจเมตตาอารี	3.11	1.06	ปานกลาง
8. ความสุภาพ	2.91	1.01	ปานกลาง
9. ความเอาจริงเอาจัง	2.91	1.00	ปานกลาง
10. การนิยมแสวงหาความรู้	2.93	1.08	ปานกลาง
11. ความกล้าหาญ	3.06	1.09	ปานกลาง
12. การรู้จักประมาณตน และรักความสันโดษ	2.94	1.05	ปานกลาง
13. การรู้จักให้อภัย	3.18	1.07	ปานกลาง
14. การรู้จักให้ความรักใคร่สนิทสนมกับคนอื่น	3.22	1.09	ปานกลาง
15. ความอ่อนน้อมเชื่อฟังผู้ใหญ่	2.97	1.08	ปานกลาง
16. การรู้จักรักความสะอาด	2.89	1.06	ปานกลาง
17. ความสนุกสนาน ร่าเริง	3.36	1.11	ปานกลาง
18. การรู้จักพึ่งพาอาศัยกันและกัน	3.24	1.10	ปานกลาง
19. ความคิดสร้างสรรค์	3.05	1.08	ปานกลาง
20. ความทะเยอทะยาน	2.77	1.06	ปานกลาง
รวม	3.04	.88	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่ปรากฏในละคร
ใต้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04
ค่านิยมที่กลุ่มตัวอย่างมีการเรียนรู้สูง 5 อันดับแรกได้แก่ ความสนุกสนานร่าเริง (มีค่าเฉลี่ยเท่า
กับ 3.36) การรู้จักรักษาน้ำใจผู้อื่น (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30) การรู้จักพึ่งพาอาศัยกันและกัน
(มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.24) ความรักใคร่สนิทสนมกับคนอื่น (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22) การรู้จักให้อ
ภัย (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18) โดยค่านิยมความทะเยอทะยานเป็นค่านิยมที่กลุ่มตัวอย่างมี
ระดับการเรียนรู้ต่ำสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.77

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4”

การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4”	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ถึงความจริง
1. กลุ่ม “F4” เป็นเสมือนเพื่อนหรือคนคุ้นเคยของข้าพเจ้า	2.69	1.16	ปานกลาง
2. เมื่อกลุ่ม “F4” ประสบกับปัญหาซับซ้อน ข้าพเจ้ามักจะล้นให้กลุ่ม “F4” สามารถแก้ปัญหาเหล่านั้นลุล่วงไปด้วยดี	3.34	1.13	ปานกลาง
3. เมื่อละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” จบแต่ละตอน ข้าพเจ้ามักเฝ้ารอชมตอนต่อไป	3.18	1.24	ปานกลาง
4. ข้าพเจ้ารู้สึกตื่นเต้นดีใจ เมื่อเห็นภาพของกลุ่ม “F4” ปรากฏในสื่ออื่นๆ อาทิ โฆษณา มิวสิควิดีโอ	2.97	1.28	ปานกลาง
5. ถ้าข้าพเจ้าพบเรื่องราวเกี่ยวกับกลุ่ม “F4” ในหนังสือพิมพ์ หรือนิตยสาร ข้าพเจ้าจะอ่านเรื่องราวเหล่านั้น	3.05	1.26	ปานกลาง
6. ข้าพเจ้าชอบสะสมสิ่งของต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกลุ่ม “F4”	2.34	1.22	ปานกลาง
7. ข้าพเจ้าอยากจะไปพบตัวจริงของกลุ่ม “F4” ที่ได้เห็น	2.64	1.38	ปานกลาง
8. ข้าพเจ้ารู้สึกเศร้าและเสียใจ เมื่อข้าพเจ้าเห็นกลุ่ม “F4” มีความทุกข์	2.39	1.19	ปานกลาง
9. ถ้ามีการนำกลุ่ม “F4” มาพบปะกับแฟนละครที่ประเทศไทย ข้าพเจ้าจะไปร่วมงาน	2.71	1.31	ปานกลาง
10. ถ้ามีการนำละครได้วันเรื่องนี้กลับมาแพร่ภาพอีกครั้ง ข้าพเจ้าจะติดตามชมอย่างแน่นอน	3.12	1.24	ปานกลาง
รวม	2.84	1.02	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4” ในระดับกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 โดยประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงมากที่สุด คือ เมื่อกลุ่ม “F4” ประสบกับปัญหาคับขัน กลุ่มตัวอย่างมักจะลุ่มให้กลุ่ม “F4” สามารถแก้ปัญหาเหล่านั้นลุล่วงไปด้วยดี รองลงมาคือ เมื่อละครได้วันทางโทรทัศน์ เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” จบแต่ละตอน กลุ่มตัวอย่างมักเฝ้ารอชมตอนต่อไป และ ถ้ามีการนำละครได้วันเรื่องนี้กลับมาเผยแพร่อีกครั้ง กลุ่มตัวอย่างจะติดตามชมอย่างแน่นอน คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 และ 3.12 ตามลำดับ ส่วนประเด็นอื่นๆ ที่เหลือได้แสดงให้เห็นถึงระดับของการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงของกลุ่มตัวอย่างกับกลุ่ม “F4” ในระดับที่แตกต่างกันออกไปคือ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.05-2.39 สำหรับประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยน้อยที่สุด คือ การสะสมสิ่งของต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกลุ่ม “F4”

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจำแนกตามระดับการมองกลุ่ม “F4” ใน
ฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิต

การมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ เป็นแม่แบบ
1. กลุ่ม “F4” เป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับคนไทย	2.97	.93	ปานกลาง
2. รูปแบบในการดำเนินชีวิตของกลุ่ม “F4” เป็น แม่แบบที่ข้าพเจ้ายึดถือและปฏิบัติตาม	2.55	1.01	ปานกลาง
3. พฤติกรรมของกลุ่ม “F4” เป็นพฤติกรรมที่ควร ได้รับการสรรเสริญ	2.58	1.02	ปานกลาง
4. ข้าพเจ้าได้นำแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของกลุ่ม “F4” มาประยุกต์ในการแก้ปัญหาที่ เกิดกับตัวเอง	2.91	1.06	ปานกลาง
5. ข้าพเจ้าอยากจะมีคุณลักษณะเหมือนอย่างกลุ่ม “F4”	2.69	1.10	ปานกลาง
6. ข้าพเจ้ายึดถือกลุ่ม “F4” เป็นแบบอย่างในเรื่อง ของความรักเพื่อน	3.51	1.14	ปานกลาง
7. ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับการตัดสินใจเลือกรูปแบบ ในการดำเนินชีวิตของกลุ่ม “F4”	2.78	1.07	ปานกลาง
8. กลุ่ม “F4” ได้แสดงให้เห็นว่าการใช้ กำลังเป็นทางออกที่ดีในการแก้ปัญหาต่างๆ	2.26	1.19	ปานกลาง
9. ข้าพเจ้ามีความเห็นว่ากลุ่ม “F4” เป็นคนที่ สมบูรณ์แบบ	2.61	1.12	ปานกลาง
10. ข้าพเจ้ามักจะยกย่องการกระทำของกลุ่ม “F4” ให้คนอื่นฟัง	2.38	1.15	ปานกลาง
รวม	2.72	.81	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการ
ดำเนินชีวิตในระดับกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72 โดยประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยมากที่สุดคือ
การที่กลุ่มตัวอย่างยึดถือกลุ่ม “F4” เป็นแบบอย่างในเรื่องของความรักเพื่อน มีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 3.51 รองลงมาคือ การมองว่ากลุ่ม “F4” เป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับคนไทย มีค่าเฉลี่ยเท่า
กับ 2.97 ส่วนในประเด็นอื่นๆ ที่เหลือได้แสดงให้เห็นถึงการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบใน
การดำเนินชีวิตในระดับใกล้เคียงกัน คือ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.38-2.91 ตามลำดับ ส่วนประเด็น
ที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยน้อยที่สุด คือ ประเด็นที่ว่ากลุ่ม “F4” ได้แสดงให้เห็นว่าการใช้กำลังเป็น
ทางออกที่ดีในการแก้ปัญหาต่างๆ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.26

ส่วนที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัยในส่วนนี้จะนำเสนอผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยเรื่อง “ผลกระทบทางวัฒนธรรมของละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ที่มีต่อวัยรุ่นไทย” โดยจะแยกพิจารณาตามสมมติฐานในแต่ละข้อ ซึ่งมีทั้งหมด 5 ข้อดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมของผู้ชมละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศและอายุ

ตารางที่ 13 ผลการทดสอบความต่างของค่าเฉลี่ยความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมระหว่างเพศ

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	T	P
ชาย	225	2.7484	.5658	5.690***	.000
หญิง	213	3.0742	.6318		

***p < 0.001

จากตารางที่ 13 พบว่าระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอของผู้ชมที่มีเพศต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งถือว่าเป็นไปตามสมมติฐาน โดยผู้ชมเพศหญิงมีความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมมากกว่าผู้ชมเพศชาย

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมระหว่างอายุ

อายุ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	P
12-14 ปี	68	2.8912	.6757	.937	.423
15-17 ปี	93	2.8247	.7230		
18-21 ปี	50	2.9900	.6840		
22-29 ปี	227	2.9269	.5373		

จากตารางที่ 14 พบว่า ระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอของผู้ชมที่มีอายุต่างกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงถือว่าปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 2 ระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของผู้ชมละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศและอายุ

ตารางที่ 15 ผลการทดสอบความต่างของค่าเฉลี่ยการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมระหว่างเพศ

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	T	P
ชาย	225	2.8518	.8222	4.866***	.000
หญิง	213	3.2512	.8954		

***p < 0.001

จากตารางที่ 15 พบว่า ระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของผู้ชมที่มีเพศต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งถือว่าเป็นไปตามสมมติฐาน โดยผู้ชมเพศหญิงมีการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมมากกว่าเพศชาย

ตารางที่ 16 ผลการทดสอบความต่างของค่าเฉลี่ยการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมระหว่างอายุ

อายุ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	P	คู่ที่ต่างกัน
(1) 12-14 ปี	68	3.1037	.8726	3.593*	.014	(3) > (4)
(2) 15-17 ปี	93	3.0360	.9394			
(3) 18-21 ปี	50	3.3960	.7618			
(4) 22-29 ปี	227	2.9557	.8672			

*p < .05

จากตารางที่ 16 พบว่า ระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของผู้ชมที่มีอายุต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงถือว่าเป็นไปตามสมมติฐาน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 18-21 ปี มีการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 22-29 ปี

สมมติฐานข้อที่ 3 ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4” ของผู้ชมละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศและอายุ

ตารางที่ 17 ผลการทดสอบความต่างของค่าเฉลี่ยการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงระหว่างเพศ

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	T	P
ชาย	225	2.4418	.8806	9.235***	.000
หญิง	213	3.2756	1.0011		

***p < 0.001

จากตารางที่ 17 พบว่าระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงของผู้ชมที่มีเพศต่างก็มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .0001 ซึ่งถือว่าเป็นไปตามสมมติฐานโดยผู้ชมเพศหญิงมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงมากกว่าผู้ชมเพศชาย

ตารางที่ 18 ผลการทดสอบความต่างของค่าเฉลี่ยการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงระหว่างอายุ

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	P
12-14 ปี	68	2.8338	1.1118	1.822	.142
15-17 ปี	93	2.8505	1.1294		
18-21 ปี	50	3.1560	1.0677		
22-29 ปี	227	2.7819	.9418		

จากตารางที่ 18 พบว่า ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงของผู้ชมที่มีอายุต่างกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงถือว่าปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 4 ระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบของผู้ชมละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศและอายุ

ตารางที่ 19 ผลการทดสอบความต่างของค่าเฉลี่ยการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตระหว่างเพศ

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	T	P
ชาย	225	2.5760	.7620	4.106***	.00
หญิง	213	2.8901	.8388		

***p < 0.001

จากตารางที่ 19 พบว่า ระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชมที่มีเพศต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ถือว่าเป็นไปตามสมมติฐานโดยผู้ชมเพศหญิงมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงมากกว่าผู้ชมเพศชาย

ตารางที่ 20 ผลการทดสอบความต่างของค่าเฉลี่ยการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตระหว่างอายุ

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F	P
12-14 ปี	68	2.7279	.9124	1.820	.143
15-17 ปี	93	2.6667	.8272		
18-21 ปี	50	2.9760	.9371		
22-29 ปี	227	2.7000	.7428		

จากตารางที่ 20 พบว่า ระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชมที่มีอายุต่างกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ถือว่าปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 5 ระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้
ค่านิยมส่งเสริมสังคมของผู้ชมละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”

ตารางที่ 21 แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมกับระดับ
การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม

	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ กับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรม
การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม	.481**

**p < .01

จากตารางที่ 21 พบว่า ระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กับระดับ
การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงว่าเป็นไปตาม
สมมติฐาน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .481 กล่าวได้ว่าเป็นความสัมพันธ์ทางบวกใน
ระดับปานกลาง

สมมติฐานข้อที่ 6 ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง มีความสัมพันธ์ในเชิง
บวกกับระดับการมองกลุ่ม “F4” ในการดำเนินชีวิตของผู้ชมละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รัก
ใสใสหัวใจ 4 ดวง”

ตารางที่ 22 แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงมีกับ
ระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิต

	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ กับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง
ความเป็นแม่แบบในการดำรงชีวิต	.754**

**p < .01

จากตารางที่ 22 พบว่าระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงมีความสัมพันธ์กับ
ระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01 ซึ่งแสดงว่าเป็นไปตามสมมติฐาน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .754
กล่าวได้ว่าเป็นความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ผลกระทบทางวัฒนธรรมของละครใต้หันทงโทรทัศน์ เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ที่มีต่อวัยรุ่นไทย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจแบบวัดตัวแปรเพียงครั้งเดียว มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอ
2. เพื่อศึกษาระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของผู้ชม
3. เพื่อศึกษาระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4” ของผู้ชม
4. เพื่อศึกษาระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชม
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอกับระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม
6. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4” กับระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชม
7. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอ การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงของผู้ชมละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” และการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชมที่มีเพศและอายุแตกต่างกัน

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุระหว่าง 12-29 ปี และดูละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามปลายปิด (Closed-Ended Questionnaire) ซึ่งใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ในการประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเชิงบรรยาย โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการอธิบายข้อมูลลักษณะทางประชากร ระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรม ระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง ระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชม และทำการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน, t-test และ One-way ANOVA ในการทดสอบสมมติฐานที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเคยชมละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” และมีอายุระหว่าง 12-29 ปี จำนวน 438 คน โดยมีลักษณะทางประชากร ดังนี้

เพศ

กลุ่มตัวอย่างเพศชายมีจำนวนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิงเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

อายุ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่หรือจำนวนครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีอายุ 22-29 ปี

การศึกษา

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่หรือเกือบครึ่งหนึ่งจบการศึกษาระดับปริญญาตรี

อาชีพ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักเรียน

ความจำเกี่ยวกับตัวละครเอก

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พอจำตัวละครเอกของละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ได้

ความบ่อยครั้งในการชม

สำหรับความบ่อยครั้งในการชมละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนเฉลี่ยเท่า ๆ กัน คือ มีจำนวนกลุ่มละ 1 ใน 4 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

การพูดคุยกับบุคคลอื่นเกี่ยวกับละคร

กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งเคยพูดคุยกับบุคคลอื่นเกี่ยวกับละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” บ้าง

5.1.2 ความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรม

กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอในละครใต้หวนทางโทรทัศน์ เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ในระดับปานกลาง โดยประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยมากที่สุด คือในด้านของความเหมาะสมต่อการออกอากาศในประเทศไทย ในขณะที่ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมน้อยที่สุด คือ การตัดสินใจเรียนภาษาจีนของผู้ชมเมื่อได้ชมละครใต้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”

5.1.3 การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม

กลุ่มตัวอย่างมีการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่ปรากฏในละครใต้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ในระดับปานกลาง โดยค่านิยมเรื่องความสนุกสนานร่าเริงเป็นค่านิยมที่กลุ่มตัวอย่างมีการเรียนรู้มากที่สุด ส่วนค่านิยมที่กลุ่มตัวอย่างมีการเรียนรู้ในระดับที่รองลงมาคือ ค่านิยมเรื่องการเรียนรู้จากผู้อื่น การรู้จักพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ความรักใคร่สนิทสนมกับคนอื่นตามลำดับ ในขณะที่ค่านิยมเรื่องความทะเยอทะยานเป็นค่านิยมที่กลุ่มตัวอย่างมีระดับการเรียนรู้ต่ำที่สุด

5.1.4 การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง

สำหรับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง กลุ่มตัวอย่างมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4” ในระดับกลาง โดยประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงมากที่สุด คือ เมื่อกลุ่ม “F4” ประสบกับปัญหาซับซ้อน กลุ่มตัวอย่างมักจะสนับสนุนให้กลุ่ม “F4” สามารถแก้ปัญหาเหล่านั้นลุล่วงไปด้วยดี และประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยน้อยที่สุด คือ การสะสมสิ่งของต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่ม “F4”

5.1.5 การมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิต

กลุ่มตัวอย่างมีระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตในระดับกลาง โดยประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยมากที่สุด คือ กลุ่ม “F4” เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องของความรักเพื่อน รองลงมาคือ การมองว่ากลุ่ม “F4” เป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับคนไทย ส่วนประเด็นที่ว่ากลุ่ม “F4” ได้แสดงให้เห็นว่าการใช้กำลังเป็นทางออกที่ดีในการแก้ปัญหาต่างๆ เป็นประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยน้อยที่สุด

5.2 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “ผลกระทบทางวัฒนธรรมของละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ที่มีต่อวัยรุ่นไทย” ประกอบด้วยสมมติฐานทั้ง 6 ข้อ โดยผู้วิจัยได้ทำการทดสอบแล้วพบว่า ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐาน 3 ข้อ และปฏิเสธสมมติฐาน 3 ข้อ โดยผลการวิจัยมีดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมของผู้ชมละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศและอายุ

ผลการทดสอบ พบว่า ความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมของผู้ชมที่มีเพศต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งถือว่าเป็นไปตามสมมติฐาน ในขณะที่ความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมของผู้ชมที่มีอายุแตกต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงถือว่าเป็นปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 2 ระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของผู้ชมละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศและอายุ

ผลการทดสอบ พบว่า การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของผู้ชมที่มีเพศและอายุแตกต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งถือว่าเป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 3 ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับ “F4” ของผู้ชมละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศและอายุ

ผลการทดสอบ พบว่า การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับ “F4” ของผู้ชมที่มีเพศแตกต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งถือว่าเป็นไปตามสมมติฐาน ในขณะที่การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับ “F4” ของผู้ชมที่มีอายุแตกต่างกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงถือว่าเป็นปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 4 ระดับการมอง “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชมละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศและอายุ

ผลการทดสอบ พบว่า การมอง “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชมที่มีเพศแตกต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งถือว่าเป็นไปตามสมมติฐาน ในขณะที่การมอง “F4” ในฐานะแม่แบบของผู้ชมที่มีอายุแตกต่างกันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงถือว่าเป็นปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 5 ระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของผู้ชมละครเรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมกับระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของผู้ชมละครเรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” พบว่า ระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก กับระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของผู้ชมละครได้ผ่านทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งถือว่าเป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 6 ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4” มีความสัมพันธ์กับระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชมละครได้ผ่านทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับระดับการมองกลุ่ม “F4” ในการดำเนินชีวิตของผู้ชมละครได้ผ่านทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” พบว่า การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชมละครได้ผ่านทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งถือว่าเป็นไปตามสมมติฐาน

5.3 อภิปรายผลการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาถึงเรื่อง ความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรม การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับตัวละครของผู้ชม และการมองตัวละครเอกเป็นแม่แบบของผู้ชมละครได้ผ่านทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” เนื่องจากว่าละครเรื่องดังกล่าว สร้างกระแสความนิยมในเรื่องของวัฒนธรรมต่างชาติที่เข้ามามีบทบาทต่อการรับรู้ ทศนคติ รวมถึงพฤติกรรมบางอย่างของผู้ชมโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้ชมที่เป็นวัยรุ่นซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของละคร อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีเอกสารหรือหลักฐานอ้างอิงใดๆ ที่จะบ่งบอกถึงผลกระทบของละครดังกล่าวในประเด็นที่เป็นข้อโต้แย้งในสังคมได้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าละครเรื่องนี้เหมาะสมในการที่จะนำมาเป็นกรณีศึกษา เพื่อที่จะแสดงให้เห็นถึงมุมมองและความคิดของผู้ชมว่าละครในลักษณะนี้จะทำให้เกิดกระแสความเปลี่ยนแปลงในสังคมได้มากน้อยเพียงใด

จากผลการวิจัยดังกล่าว พบว่า มีความสอดคล้องกับแนวคิด และทฤษฎีทางด้านความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรม การเรียนรู้ทางสังคม การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง และทฤษฎีแม่แบบ รวมทั้งงานวิจัยต่างๆ ที่ผ่านมา โดยประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลมีดังนี้

5.3.1 ความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรม

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ชมมีความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอในละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ในระดับปานกลาง โดยประเด็นที่ผู้ชมส่วนใหญ่เห็นด้วยมาก คือ ละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีความเหมาะสมต่อการออกอากาศในประเทศไทย ความอ่อนน้อมเชื่อฟังผู้ใหญ่ของตัวละครในละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีความสอดคล้องกับค่านิยมของสังคมไทย ในขณะที่ประเด็นที่ผู้ชมเห็นด้วยน้อยที่สุด คือ การตัดลีนใจเรียนภาษาจีนของผู้ชมหลังจากที่ได้ชมละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”

จากผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่าความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมระหว่างวัฒนธรรมจีนที่นำเสนอในละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” และวัฒนธรรมไทยของผู้ชมสามารถเข้ากันได้ ทั้งนี้เนื่องจากประเทศไทยและใต้หันทงได้สานความสัมพันธ์ด้วยการสื่อสารมาเป็นเวลานาน ทั้งในการสื่อสารระดับบุคคล การสื่อสารระดับองค์กร และการสื่อสารระดับกลุ่มชน ซึ่งความสัมพันธ์เหล่านี้ชี้ให้เห็นถึงความสอดคล้องกับงานเขียน เรื่อง มนุษย์กับวัฒนธรรมของอมรา พงศาพิชญ์ (2540 : 32) ว่า มนุษย์เราอาจจะรับวัฒนธรรมบางส่วนมาจากสังคมข้างเคียงได้ แต่ทั้งนี้ย่อมหมายความว่า ส่วนของวัฒนธรรมของสังคมข้างเคียงที่รับมาจากสังคมข้างเคียงจะต้องสอดคล้องกับของเดิมที่มีอยู่ เมื่อสอดคล้องกันได้ก็จะค่อยๆ รับกันไป จึงเป็นสาเหตุให้วัฒนธรรมจีนและวัฒนธรรมไทยมีความใกล้เคียงกัน ซึ่งความเหมือนกันทางวัฒนธรรมจะทำให้เกิดความเข้าใจทางด้านความหมายร่วมกัน (นิษฐา จันทปัญญาศิลป์, 2541)

แนวคิดความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมของละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” นี้มีความสอดคล้องกับแนวคิดของ ซิงกอล และ เซเวนเคอร์ด (Singhal and Sevenkerud, 1994) ที่ว่า ผู้ชมมีแนวโน้มที่จะยอมรับรายการที่นำเสนอสารที่ใกล้เคียงกับวัฒนธรรมของตน หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ ถ้ารายการมีความใกล้เคียงกับวัฒนธรรมของผู้ชมมากเท่าไร รายการก็จะสามารถสร้างความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมได้มากเท่านั้น จากแนวคิดของซิงกอลและเซเวนเคอร์ด สามารถช่วยอธิบายถึงความเข้าใจร่วมกันของผู้ชมละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ได้ เนื่องจากละครเรื่องนี้เป็นละครที่ผลิตจากใต้หันทงซึ่งมีวัฒนธรรมเช่นเดียวกับวัฒนธรรมจีน แม้ว่าเนื้อหาของละครเรื่องนี้จะมาจากการ์ตูนเรื่อง “สาวแกร่งแรงเกินร้อย” ซึ่งเป็นการ์ตูนของประเทศญี่ปุ่น แต่ก็ได้รับการปรับปรุงและปรับเปลี่ยนทั้งบทโทรทัศน์ ฉาก ภาษา การแต่งกาย และการถ่ายทอดทั้งทางวีจนะและอวีจนะภาษาให้เหมาะสมกับวัฒนธรรมจีนเรียบร้อยแล้วจึงถือได้ว่าละครเรื่องดังกล่าวเป็นการถ่ายทอดลักษณะของวัฒนธรรมจีน ซึ่งเป็นวัฒนธรรมที่มีความใกล้ชิดกับวัฒนธรรมไทยมา และประเทศไทยได้นำละครที่ผลิตในใต้หันทงเข้ามาแพร่ภาพแล้วหลายเรื่อง ทำให้ผู้ชมรับเอาวัฒนธรรมจีนที่สอดแทรกในเนื้อหาของละครเหล่านั้นไว้บ้างแล้ว ผู้ชมส่วนใหญ่จึงเห็นด้วยว่าละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใส

หัวใจ 4 ดวง” มีความเหมาะสมต่อการออกอากาศในประเทศไทย ในระดับกลางค่อนข้างสูง และไม่รู้สึกรังเกียจความขัดแย้งทางวัฒนธรรมมากนัก ด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้ชมละครใต้หวันทางโทรทัศน์ เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” สามารถเข้าใจวัฒนธรรมจีนที่น่าเสนอในละครเรื่องนี้ได้ รวมไปถึงประเด็นความอ่อนน้อมเชื่อฟังผู้ใหญ่ของผู้ใหญ่ของตัวละครในละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีความสอดคล้องกับค่านิยมของสังคมไทย ซึ่งหมายถึงว่า ตัวละครมีการแสดงออกถึงความอ่อนน้อมเชื่อฟังผู้ใหญ่ของวัฒนธรรมจีนที่มีความใกล้เคียงกับวัฒนธรรมไทย ผู้ชมส่วนใหญ่จึงสามารถเข้าใจในวัฒนธรรมดังกล่าวได้ดีเช่นกัน

นอกจากนี้ ผลการวิจัยเรื่องนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ โรเจอร์ส, ซิงกอล และบราวน์ (Rogers, Singhal and Brown, 1993) ซึ่งพบว่า ละครโทรทัศน์เพื่อการศึกษาที่ประสบความสำเร็จอย่างสูงในกลุ่มประเทศอเมริกาใต้นั้นมีสาเหตุเนื่องมาจากว่า มีการใช้ภาษาสเปนซึ่งถือเป็นภาษาของประเทศในแถบนั้น ซึ่งการใช้ภาษาเดียวกันถือเป็นลักษณะของความใกล้ชิดทางวัฒนธรรมในรูปแบบหนึ่ง ละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ก็เช่นกัน ถึงแม้ว่าภาษาต้นฉบับจะเป็นภาษาจีนกลาง แต่เนื้อหาและการนำเสนอมีลักษณะที่สอดคล้องกับความเชื่อ ค่านิยมของคนไทยและสังคมไทย รวมทั้งทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ได้มีส่วนช่วยให้ผู้ชมมีความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมภาษามากขึ้น ด้วยการเขียนคำอ่านของเนื้อร้องเพลงประกอบละครเป็นภาษาไทย เพื่อให้ผู้ชมสามารถร้องตามได้ และแม้ว่าภาษาจีนจะไม่ใช้ภาษาทางราชการของประเทศไทย แต่การเรียนรู้ภาษาจีนของคนไทย นับว่าได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย และถูกบรรจุอยู่ในวิชาภาษาตะวันออกของสถาบันการศึกษาหลายแห่ง ทำให้มีคนไทยที่รู้ภาษาจีนอยู่ไม่น้อย ซึ่งนับเป็นประเด็นหนึ่งที่ชี้ให้เห็นถึงความใกล้ชิดทางวัฒนธรรม ส่วนประเด็นอื่นๆ ในด้านความใกล้ชิดทางวัฒนธรรมที่เห็นได้ชัดคือ การแสดงความรักแบบหนุ่มสาวในละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีความสอดคล้องกับค่านิยมของสังคมไทย และ วิถีชีวิตของตัวละครกับวิถีชีวิตของคนไทย ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าความใกล้ชิดทางวัฒนธรรมระหว่างประเทศผู้ผลิตรายการกับประเทศที่นำรายการนั้นไปออกอากาศ เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลอย่างมากต่อความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมของผู้ชม โดยที่ประเด็นในด้านความใกล้ชิดทางวัฒนธรรมมีได้ตั้งแต่ เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา ขนบธรรมเนียม ประเพณี เป็นต้น (นฤปดี วรรณาคม, 2541)

รวมทั้งผลการวิจัยข้างต้นยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉัตรกุล ทองเกตต์ (2539) ซึ่งได้ทำการศึกษาถึง การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาวัฒนธรรมวัยรุ่นที่ปรากฏในภาพยนตร์ไทยปี พ.ศ. 2535 โดยได้วิเคราะห์เนื้อหาในภาพยนตร์ไทยวัยรุ่นจำนวน 9 เรื่อง พบว่า เนื้อหาวัฒนธรรมวัยรุ่นที่ปรากฏนั้นเป็นวัฒนธรรมเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของวัยรุ่น พบว่า ส่วนใหญ่จะนำเสนอเรื่องราวชีวิตของวัยรุ่นในเมืองที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอุดมศึกษา เนื้อหาโดยรวมเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นด้านการเรียน การเที่ยวเตร่กับเพื่อน ตามห้างสรรพสินค้า ดิสโก้เธค ให้ความสำคัญกับการคบเพื่อน ด้านความรักซึ่งมีทั้งสมหวัง

และผิดหวังและด้านชีวิตครอบครัว ซึ่งนำเสนอถึงปัญหาภายในครอบครัวที่มีสาเหตุมาจากการเกิดช่องว่างระหว่างวัยของวัยรุ่นกับผู้ปกครอง จากผลการวิจัยนี้เองแสดงให้เห็นว่าเนื้อหาทางด้านวัฒนธรรมของภาพยนตร์ไทยทั้ง 9 เรื่องกับเนื้อหาของละครใต้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีเนื้อหาทางวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน โดยในประเด็นที่เห็นได้ชัดเจน คือ วิถีชีวิตของตัวละครในเรื่องที่แสดงให้เห็นถึงการดำเนินชีวิตของวัยรุ่น ทำให้ผู้ชมสามารถเข้าใจในวัฒนธรรมที่นำเสนอได้ง่ายขึ้น

5.3.2 การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ชมมีการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่ปรากฏในละครใต้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาค่านิยมที่ผู้ชมมีการเรียนรู้มาก 5 อันดับแรก ได้แก่ ความสนุกสนานร่าเริง การรู้จักรักษาน้ำใจผู้อื่น การรู้จักพึ่งพาอาศัยกัน และกัน ความรักใคร่สนิทสนมกับคนอื่น การรู้จักให้อภัย ในขณะที่ค่านิยมความทะเยอทะยานเป็นค่านิยมที่กลุ่มตัวอย่างมีระดับการเรียนรู้ที่น้อยที่สุด

จากผลการวิจัยพบว่าค่านิยมส่งเสริมสังคมที่ผู้ชมเรียนรู้มากในระดับต้น ๆ เป็นค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนทั้งสิ้น ซึ่งได้แก่ ค่านิยมความสนุกสนานร่าเริง การรู้จักรักษาน้ำใจผู้อื่น การรู้จักพึ่งพาอาศัยกันและกัน ความรักใคร่สนิทสนมกับคนอื่น และการรู้จักให้อภัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพรพรรณ ตั้งทวีวัฒนา (2544) ที่ได้ศึกษาเรื่องผลกระทบของภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นทางโทรทัศน์เรื่อง “เนรน้อยเจ้าปัญญา” ที่มีต่อผู้ชม พบว่า ค่านิยมที่ผู้ชมมีการเรียนรู้ในระดับสูงทั้งหมด 8 ประการนั้น มากกว่าครึ่งหนึ่งเป็นค่านิยมที่เกี่ยวกับการรักษาสัมพันธภาพให้มั่นคง ซึ่งได้แก่ ค่านิยมในด้านความกตัญญูกตเวที ความอดทนอดกลั้น ความยุติธรรม ความเมตตา และการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าโดยปกติแล้วคนไทยเป็นคนที่รักพวกพ้อง และให้ความสำคัญกับการมีสัมพันธอันดีกับบุคคลเป็นอย่างมาก จนอาจกล่าวได้ว่าลักษณะดังกล่าวเป็นบุคลิกลักษณะของคนไทยก็ได้ จึงมีส่วนทำให้ผู้ชมมีการเรียนรู้ประเด็นเหล่านั้นในระดับสูง

นอกจากนั้นผลการวิจัยข้างต้นยังมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีรบุณย์ ทศนบรรจง (2534) ที่ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาเชิงวิเคราะห์ลักษณะของภาพยนตร์ไทยยอดนิยมประเภทวัยรุ่น พบว่า รูปแบบของภาพยนตร์ไทยยอดนิยมประเภทวัยรุ่นนั้นส่วนใหญ่มีโครงเรื่องที่แสดงถึงชีวิตของนักเรียน นักศึกษา ซึ่งล้วนแต่เป็นเรื่องใกล้ตัวของวัยรุ่นทั้งสิ้น แนวคิดสำคัญที่ปรากฏในภาพยนตร์ส่วนใหญ่เกี่ยวกับความเสียสละ ความผูกพันระหว่างเพื่อน และความเอื้ออาทรเช่นเดียวกันกับละครใต้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความผูกพันระหว่างเพื่อน ทำให้วัยรุ่นที่ได้ชมละครเรื่องนี้สามารถเรียนรู้ค่านิยมหลัก ๆ จากเรื่องได้ดีกว่า เนื่องจากมีโครงเรื่องใกล้เคียงกับวัยของผู้ชม

ประเด็นด้านการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่ผู้ชมเรียนรู้มากที่สุด คือ ความสนุกสนาน ร่าเริงนั้นมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสรี วงษ์มณฑา (2531) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติ และพฤติกรรมต่อความรุนแรงของเยาวชนกับพฤติกรรมการดูโทรทัศน์ พบว่า รายการโทรทัศน์ที่เยาวชนไทยนิยมชมชอบมากที่สุดคือ ตลกขบขัน และในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ละครหรือภาพยนตร์ไทยและจีนที่เยาวชนไทยนิยมดู คือ ประเภทชีวิตและคุณธรรม เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของ ไสลทิพย์ จารุภูมิ (2535) ที่ทำการศึกษาความพึงพอใจที่ได้รับจากละครโทรทัศน์ พบว่า ความพึงพอใจหลักที่ได้รับจากละครโทรทัศน์ คือ ความสนุกสนาน เพลิดเพลินจากเนื้อเรื่อง ดารา ฉาก และเครื่องแต่งกาย การผ่อนคลาย หรือหลีกเลี่ยงจากความตึงเครียดในชีวิตประจำวัน

จากประเด็นด้านการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของผู้ชมในอันดับรองลงมา ชี้ให้เห็นว่าลักษณะของละครหรือภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาวัยรุ่นส่วนใหญ่ มักมีแนวคิดเกี่ยวกับค่านิยมไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อธิรงค์ เกิดสุคนธ์ (2525) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องอิทธิพลทางจริยธรรมจากสื่อละครโทรทัศน์ที่มีต่อเยาวชน เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลทางด้านจริยธรรมจากสื่อละครโทรทัศน์ที่มีต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร ในเรื่องความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีเหตุผล ความกตัญญูกตเวที ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ ความสามัคคี การประหยัด ความยุติธรรม ความอดุสาหะ และยังศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลทางจริยธรรมจากสื่อละครโทรทัศน์กับองค์ประกอบทางครอบครัว พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลทางจริยธรรมจากสื่อละครโทรทัศน์ตามพฤติกรรมของตัวละคร ที่กระตุ้นให้ทำดีและจากเหตุการณ์ที่มีผลต่อนักเรียนเหล่านั้น

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนทรี โคมิน ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยถึงค่านิยมของคนไทยในปี พ.ศ. 2522 ที่ทำการศึกษาโดยใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งประเทศ กับการศึกษาในปี พ.ศ. 2525 ที่ใช้กลุ่มตัวอย่างเฉพาะในเขตชนบท และพบว่า จากค่านิยมในกลุ่ม high values ทั้งหมด 8 ประการ เป็นค่านิยมที่เน้นถึงความสัมพันธ์ของบุคคลและความราบรื่นในสังคมถึง 6 ประการ ซึ่งเป็นเครื่องตอกย้ำให้เห็นว่าคนไทยให้ความสำคัญกับค่านิยมประเภทดังกล่าวได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้การศึกษาของสุนทรี โคมิน ในปี ค.ศ. 1992 (Suntaree Komin, 1992) ที่ศึกษาถึงค่านิยมในสังคมไทย พบว่า คนไทยให้ความสำคัญกับความกตัญญูตอบแทนบุญคุณและความสัมพันธ์ที่ราบรื่น ในลำดับต้นๆ ด้วย

5.3.3 การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ชมมีระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4” ในระดับกลาง โดยประเด็นที่ผู้ชมมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงมาก ได้แก่ เมื่อกลุ่ม “F4” ประสบกับปัญหาซับซ้อน ผู้ชมมักจะลุ่มให้กลุ่ม “F4” สามารถแก้ปัญหาเหล่านั้นลุล่วงไปด้วยดี

เมื่อละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” จบแต่ละตอน ผู้ชมมักเฝ้ารอชมตอนต่อไป และถ้ามีการนำละครได้วันเรื่องนี้กลับมาเผยแพร่อีกครั้ง ผู้ชมจะติดตามชมอย่างแน่นอน สำหรับประเด็นที่ผู้ชมเห็นด้วยน้อยที่สุด คือ การสะสมสิ่งของต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่ม “F4”

จากผลการศึกษาเกี่ยวกับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4” ของผู้ชม แสดงให้เห็นว่าการที่ละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” เพิ่มเวลาออกอากาศจาก 1 วันเป็น 2 วันต่อสัปดาห์ มีผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงของผู้ชมกับกลุ่ม “F4” ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของเพกกา ไอโซทาลัส (Pekka Isotalus, 1985) ที่ได้อธิบายไว้ว่า ความสัมพันธ์ไม่ได้ขึ้นอยู่กับรูปแบบของสื่อ ตัวฟรีเซเตอร์ หรือรายการ หากแต่ขึ้นอยู่กับ การได้ดูบุคคลในสื่ออย่างต่อเนื่อง การมีความสัมพันธ์กับบุคคลในสื่อนี้จะสามารถสร้างความพอใจและตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของบุคคลได้ เช่นเดียวกับทฤษฎีของ รูบินและแมคฮิว (Rubin & Mchugh, 1987) ที่ได้อธิบายถึงความสัมพันธ์ที่บุคคลมีต่อสื่อว่า การสร้างสัมพันธ์ระหว่างบุคคลจำเป็นต้องเริ่มจากการที่บุคคลได้ทำการสื่อสารระหว่างกัน เพื่อที่จะนำไปสู่ความชอบ ยิ่งได้ทำการสื่อสารโดยมีจำนวนครั้งมากครั้งเท่าไร ก็ยิ่งเพิ่มความชอบมากตามไปด้วยและนี่เองที่จะนำไปสู่ความใกล้ชิดที่มากขึ้นและจากนั้นความสัมพันธ์จึงเกิดขึ้น เช่นกันกับประเด็นที่ว่าเมื่อละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” จบแต่ละตอน ผู้ชมมักจะเฝ้ารอชมตอนต่อไป ทั้งนี้เนื่องมาจากความสม่ำเสมอของผู้ชมกับสื่อที่พัฒนามาเป็นความสัมพันธ์ที่เหมือนกับแรงดึงดูดให้ผู้ชมติดตามชมอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งเกิดความสัมพันธ์เชิงบวกกับตัวละคร ทำให้ผู้ชมเห็นด้วยกับประเด็นที่ว่าถ้ามีการนำละครเรื่องนี้กลับมาแพร่ภาพอีกครั้ง ผู้ชมจะติดตามชมอย่างแน่นอน ซึ่งในประเด็นนี้ตรงกับผลการศึกษาของ สุรพรรณ ตั้งทวีวัฒนา (2544) ที่พบว่า ถ้ามีการนำการ์ตูนญี่ปุ่นทางโทรทัศน์เรื่อง “เณรน้อยเจ้าปัญญา” กลับมาแพร่ภาพอีกครั้ง ผู้ชมจะติดตามชมอย่างแน่นอน โดยอธิบายว่า การที่ผู้ชมมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงในระดับสูง เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความผูกพันของผู้ชมที่มีต่อตัวละครในฐานะเพื่อน หรือคนใกล้ชิดได้เป็นอย่างดี เพราะถึงแม้ว่าการได้รับชมภาพยนตร์การ์ตูนเรื่องดังกล่าวอีกครั้ง ผู้ชมอาจจะไม่ได้เกิดการลุ้นหรือเชียร์อีกควงเหมือนที่ได้ชมในสมัยที่ยังเป็นเด็ก แต่ก็เปรียบเสมือนการได้ไปพบปะกับบุคคลที่คุ้นเคยในอดีต อันเป็นการแสดงให้เห็นถึงการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงเชิงความรู้สึกระหว่างผู้ชมกับตัวละครเช่นเดียวกัน

นอกจากความถี่และความสม่ำเสมอของการปรากฏตัวทางโทรทัศน์ของตัวละคร จะมีผลกับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงของผู้ชมแล้ว การปรากฏตัวในสื่ออื่นๆ ของตัวละครยังมีส่วนช่วยกระตุ้นให้ผู้ชมความสัมพันธ์กับตัวละครเพิ่มมากขึ้นด้วย จึงน่าจะเป็นเหตุผลให้ผู้ชมเกิดการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงในประเด็นที่ว่า ผู้ชมรู้สึกตื่นเต้นดีใจ เมื่อเห็นภาพของกลุ่ม “F4” ปรากฏในสื่ออื่นๆ อาทิ โฆษณา มิวสิควีดีโอ และในประเด็นที่ว่า ถ้าผู้ชมพบเรื่องราวเกี่ยวกับกลุ่ม “F4” ในหนังสือพิมพ์ หรือนิตยสาร ผู้ชมจะอ่านเรื่องราวเหล่านั้นทันที ซึ่ง

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นันทิพา วาริระนิช (2543) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงระหว่างผู้ชมกับตัวแสดงในละครโทรทัศน์ไทย พบว่า ในประเด็นของการคงความสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงของผู้ชมในเชิงจิตวิทยานั้น การชื่นชอบตัวแสดงก็คล้ายกับการชื่นชอบบุคคลหนึ่งๆ ที่เมื่อคนเราชอบใครแล้วก็มักจะชอบตลอด หรืออาจกล่าวได้ว่า เมื่อบุคคลเกิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับตัวแสดงใดแล้ว การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงนั้นก็คงอยู่เรื่อยมา

จากประเด็นการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4” ของผู้ชมข้างต้น ยังผลให้ผู้ชมที่ได้รับชมละครโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” อย่างต่อเนื่องเกิดความสัมพันธ์กับตัวละครในเรื่อง จนทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกต่างๆ ร่วมไปกับละครนั้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ เอ. เอ็ม. รูบิน และ เพิร์ส (A.M. Rubin & Perse, 1987) ที่กล่าวว่า การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ชมกับสื่อจะเห็นได้ชัดที่สุดในละคร ผู้ชมละครโทรทัศน์จะมีปฏิกริยามากกับตัวละคร โดยอย่างแรกจะเกิดความหลงใหลในรูปลักษณะของตัวละคร และคิดว่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องจริง นอกจากนี้ ยังเสนอแนวคิดอีกว่าผู้คนส่วนมากจะรู้สึกได้ถึงความรู้สึกของความเป็นเพื่อนกับคนที่เขาเฝ้ามองดูอยู่ทุกวัน เขาจะร่วมทุกข์ร่วมสุข รู้สึกเสียใจ แต่ยังไม่พร้อมให้อภัยเมื่อบุคคลในดวงใจของเขากระทำผิด โดยประเด็นที่ผู้ชมมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับกลุ่ม “F4” ของผู้ชมส่วนใหญ่ คือ ผู้ชมมักจะลุ่มหลงกับกลุ่ม “F4” สามารถแก้ปัญหาเหล่านั้นลุล่วงไปด้วยดี เมื่อกลุ่ม “F4” ประสบกับปัญหาคับขัน มีความสอดคล้องกับทฤษฎีของรูบินและเพิร์ส แต่ในประเด็นที่ผู้ชมรู้สึกเศร้าและเสียใจเมื่อเห็นกลุ่ม “F4” มีความทุกข์ ยังมีระดับกลางค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่าบุคลิกของกลุ่ม “F4” เป็นตัวละครที่มีลักษณะนิสัยร่าเริง สนุกสนาน ผู้ชมจึงไม่ซึมซับถึงความทุกข์ของตัวละครดังกล่าวมากนัก

สำหรับประเด็นที่ผู้ชมคิดว่ากลุ่ม “F4” เป็นเสมือนเพื่อนหรือคนคุ้นเคยนั้น สามารถอธิบายได้จาก ทฤษฎีของ มาร์ค อาร์ เลวี (Mark R. Levy, 1979) ที่ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชมข่าวโทรทัศน์กับผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ ซึ่งพบว่า ผู้ชมมากกว่าครึ่งหนึ่งเห็นด้วยว่าผู้ประกาศเป็นเสมือนเพื่อนที่เจอกันทุกวัน และบางส่วนรู้สึกสับสนระหว่างเพื่อนกับตนเอง และทฤษฎีของ ฮอร์ตตันและวอห์ล (Horton & Wohl, 1956) ที่กล่าวว่า ผู้ชมรายการต่างๆ มักมีจินตนาการว่าตนเองมีโอกาสได้ใกล้ชิด รู้จักและพูดคุยกันตัวต่อตัวกับตัวละคร หรือนักแสดงที่ตนชื่นชอบในแง่มุมต่างๆ หลากหลายมากมาย เสมือนกับว่าเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นเหตุการณ์จริงและราวกับว่าบุคคลดังกล่าวเป็นเพื่อนสนิทหรือคนใกล้ชิด

สำหรับประเด็นที่ว่า ถ้ามีการนำกลุ่ม “F4” มาพบปะกับแฟนละครที่ประเทศไทย ผู้ชมจะไปร่วมงาน หรือแม้แต่ประเด็นที่ว่าผู้ชมอยากจะไปพบตัวจริงของกลุ่ม “F4” ที่ได้หวั่น นั้นข้อสนับสนุนอย่างดีของทั้ง 2 ประเด็น คือ ทฤษฎีของ เฮนดินสัน (Hendinson, 1981) ที่กล่าวว่า นอกจากการอาศัยประสบการณ์ร่วมกันระหว่างผู้ชมกับสื่อแล้ว ในส่วนของการมีปฏิกริยาโต้ตอบ

สามารถทำให้เกิดความสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงได้ ลักษณะที่ว่าเป็นคือ การคิดว่าตนเองเป็นตัวแสดงนั้น ๆ การแสดงความสนใจต่อตัวแสดง การอยากเข้าไปมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวแสดง รวมไปถึงรู้จักตัวละครนั้นเป็นอย่างดีนั้น เพราะการได้พบตัวจริงของนักแสดง จะช่วยให้ผู้ชมรู้จัก และมีโอกาสใกล้ชิดกับตัวแสดงที่พวกเขาชื่นชอบมากขึ้น

5.3.4 ความเป็นแม่แบบ

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ชมมีระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตในระดับกลาง โดยประเด็นที่ผู้ชมเห็นด้วยมากคือ การที่กลุ่มตัวอย่างยึดถือกลุ่ม “F4” เป็นแบบอย่างในเรื่องของความรักเพื่อน การมองว่ากลุ่ม “F4” เป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับคนไทย ส่วนในประเด็นอื่นๆ ที่เหลือได้แสดงให้เห็นถึงการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตในระดับใกล้เคียงกัน ส่วนประเด็นที่ผู้ชมเห็นด้วยน้อยที่สุด คือ กลุ่ม “F4” ได้แสดงให้เห็นว่าการใช้กำลังเป็นทางออกที่ดีในการแก้ปัญหาต่างๆ

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับทฤษฎีแม่แบบของ อัลเบิร์ต แบนดูรา (Bandura, 1977) ที่ว่ามนุษย์เรียนรู้พฤติกรรมใหม่ๆ จากการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลอื่นหรือบุคคลที่ปรากฏในสื่อมวลชน โดยแม่แบบเชิงบวกที่แสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่เหมาะสมเป็นที่ยอมรับของสังคมก็จะได้รับรางวัล และแม่แบบในเชิงลบที่แสดงออกพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ไม่เป็นที่ปรารถนาของสังคมก็จะได้รับการลงโทษ เช่นเดียวกับประเด็นที่ผู้ชมยึดถือกลุ่ม “F4” เป็นแบบอย่างในเรื่องของความรักเพื่อน ซึ่งถือว่าเป็นแม่แบบในเชิงบวกของสังคมและเป็นเนื้อหาหลักของเรื่อง จึงเป็นประเด็นที่ผู้ชมรับรู้ถึงความแม่แบบมากที่สุด และจากความเป็นแม่แบบในเชิงบวกที่ปรากฏเป็นส่วนใหญ่ในละครเรื่องนี้เอง ทำให้ผู้ชมเห็นด้วยว่ากลุ่ม “F4” เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม ส่วนประเด็นที่ว่า กลุ่ม “F4” ได้แสดงให้เห็นว่าการใช้กำลังเป็นทางออกที่ดีในการแก้ปัญหาต่างๆ นั้นถูกนำเสนอในละครในรูปแบบของแม่แบบในเชิงลบ เพราะจากการใช้กำลังในการแก้ปัญหาของกลุ่ม “F4” ทำให้พวกเขาได้รับการลงโทษจากคนที่ถูกพวกเขาใช้กำลังด้วย ผู้ชมจึงยึดถือความเป็นแม่แบบในเชิงลบประเด็นนี้น้อยที่สุด สำหรับประเด็นนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤบดี วรรณาคม (2541) ที่ทำการศึกษาเรื่อง ผลทางสังคมของภาพยนตร์จีนชุด “เป่าบู๋นจิ้น” ที่มีต่อผู้ชมในกรุงเทพมหานคร พบว่า ภาพยนตร์จีนชุด “เป่าบู๋นจิ้น” เป็นภาพยนตร์จีนเรื่องหนึ่งของผู้ชมจะเห็นได้ชัดว่าแม่แบบในเชิงลบ ซึ่งก็หมายถึงผู้ที่กระทำผิดกฎหมาย คนเลว ในท้ายที่สุดของเรื่องก็มักจะได้รับลงโทษเหมือนกัน ซึ่งก็คือ การประหาร ไม่ว่าคนนั้นจะเป็นคนอยู่ในชนชั้นใดของสังคมก็ได้รับการลงโทษเช่นเดียวกัน ซึ่งถือว่าภาพยนตร์จีนชุด “เป่าบู๋นจิ้น” ได้ทำให้ผู้ชมได้เห็นถึงแม่แบบทั้งเชิงบวกและเชิงลบอย่างชัดเจน อีกทั้งในทุกๆ ตอน แม่แบบในเชิงลบก็มักจะได้รับคามทุกข์ทรมานอย่างแสนสาหัส ทั้งจากการได้รับการลงโทษจากเป่าบู๋นจิ้นและการได้รับการลงโทษจากสังคม

โดยในประเด็นนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรพรรณ ตั้งทวีวัฒนา (2544) ที่พบว่า อิคคิวซังได้แสดงให้เห็นว่าการใช้กำลังไม่ใช่ทางออกในการแก้ปัญหาต่างๆ เนื่องจากการที่เมืองไทยเป็นสังคมของชาวพุทธ ซึ่งหลักธรรมคำสอนของพุทธศาสนาส่วนหนึ่งได้สั่งสอนไม่ให้ทำบาปโดยการประทุษร้ายต่อชีวิตหรือทรัพย์สินของผู้อื่น จึงทำให้คนไทยมีแนวโน้มไม่นิยมความก้าวร้าวรุนแรง ไม่ชอบการเผชิญหน้าหรือแม้แต่ขัดแย้งโดยตรงไปตรงมา และในขณะเดียวกัน ศาสนาพุทธยังได้มุ่งเน้นไปในเรื่องของการทำสมาธิ การฝึกจิตให้สงบ จึงทำให้คนไทยได้รับการปลูกฝังคำสอนเหล่านั้นมาตั้งแต่เด็กจนกลายเป็นทัศนคติ จึงทำให้ผู้ชมเห็นด้วยในประเด็นดังกล่าวสูงที่สุด

จากประเด็นข้างต้น ชี้ให้เห็นว่า แม้ว่าละครได้หันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” จะมีจุดมุ่งหมายเพื่อความบันเทิง ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของรายการโทรทัศน์ประเภทละครก็ตาม แต่ในเนื้อหาก็ยังคงชี้ให้เห็นถึงความเป็นแบบอย่างที่ดีและไม่ดีของตัวละครได้อย่างชัดเจน ซึ่งอาจเป็นผลมาจากลักษณะของตัวแบบคือ กลุ่ม “F4” ซึ่งมีลักษณะเด่น มีความดึงดูดใจ และมีความซับซ้อนของพฤติกรรมน้อยจะมีโอกาสให้ผู้ชมสังเกตใสใจได้มาก ทำให้ผู้ชมสามารถแยกแยะออกและนำไปเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้อง

สาเหตุที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้จาก ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura, 1977) เกี่ยวกับกระบวนการจูงใจไว้ว่า ในชีวิตจริงของมนุษย์ในสังคมนั้นมีพฤติกรรมมากมายที่มนุษย์พบเห็นผู้อื่นกระทำ มนุษย์จึงไม่สามารถกระทำพฤติกรรมตามตัวแบบได้ทั้งหมด ดังนั้นมนุษย์จึงเลือกกระทำตามตัวแบบเฉพาะการกระทำที่เขาเห็นว่าการกระทำนั้นให้ผลทางบวกแก่เขา และจะไม่กระทำตามตัวแบบถ้าเห็นว่าการกระทำนั้นให้ผลทางลบ ฉะนั้นผลกระทบที่สังเกตเห็นจึงเป็นสิ่งที่มียุทธพลต่อการจูงใจในการเรียนรู้โดยการสังเกต

นอกจากนั้น ผู้ชมยังสามารถดึงเอาแบบอย่างที่ดีในละครมาประยุกต์ใช้กับตนเองด้วย ดังเช่นในประเด็นที่มีผู้ชมเห็นด้วยรองลงมาคือ ผู้ชมได้นำแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของกลุ่ม “F4” มาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวเอง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีแม่แบบของแบนดูรา (Bandura, 1977) ที่ได้กล่าวถึงอิทธิพลแม่แบบที่มีต่อผู้สังเกตไว้ว่า แม่แบบจะช่วยพัฒนาพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ขึ้นมา ทั้งนี้เนื่องจากการได้เห็นพฤติกรรมหนึ่งจากแม่แบบมนุษย์สามารถนำประสบการณ์ที่ตนมีอยู่ประกอบกับการกระทำของแม่แบบพัฒนาขึ้นมาเป็นพฤติกรรมใหม่ๆ ได้

รวมทั้งผลการวิจัยดังกล่าวยังสอดคล้องกับงานวิจัยของไลเบิร์ต, นีล และเดวิดสัน (Libert, Neale & Davidson, 1973) ที่ชี้ให้เห็นว่า ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ต่างก็ได้รับทัศนคติและพฤติกรรมใหม่ๆ จากแม่แบบในโทรทัศน์ ด้วยเหตุนี้แม่แบบโทรทัศน์จึงมีอิทธิพลอย่างมากในการสร้างรูปแบบของทัศนคติและพฤติกรรมทางสังคม และงานวิจัยของ แบนดูรา, กรูเชค และ

เมนเลฟ (Bandura, Grusec & Menlove, 1966) ที่พบว่า แม่แบบในสื่อโทรทัศน์มีประสิทธิภาพในการดึงดูดความสนใจของผู้ชมมากจนกระทั่งผู้ชมเกิดการเรียนรู้ และเลียนแบบสิ่งที่ตนเห็น โดยไม่ต้องใช้แรงจูงใจใด ๆ เสริมเลย จึงไม่เป็นที่น่าแปลกใจว่าเหตุใดละครใต้หน้าต่างโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” จึงสามารถเป็นต้นแบบให้กับผู้ชมในการเลียนแบบในพฤติกรรมต่างๆ ของตัวละครเอกได้ แม้ว่าละครเรื่องกล่าวจะมีระยะเวลาแพร่ภาพอยู่เพียงไม่กี่เดือนก็ตาม แต่ผู้ชมก็สามารถได้รับอิทธิพลความเป็นแม่แบบของ “F4” ได้ แต่จะมากน้อยเพียงไรนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นๆ ของผู้ชมแต่ละคนด้วย อาทิ ลักษณะทางประชากร เป็นต้น

5.4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

1) สมมติฐานข้อที่ 1 ระดับของความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอของผู้ชมละครใต้หน้าต่างโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศและอายุ

ผลการวิจัย พบว่า ระดับของความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอของผู้ชมละครใต้หน้าต่างโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศของผู้ชม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งถือว่าเป็นไปตามสมมติฐาน โดยความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมนี้จะเกิดกับผู้ชมที่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย

จากผลการวิจัยดังกล่าว มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ กานต์ อุดรพิมพ์ (Kant Udornpim, 1997) ที่ว่า ระดับการมีส่วนร่วมในวัฒนธรรมที่นำเสนอของผู้ชมภาพยนตร์ญี่ปุ่นชุด “โอชิน” จะแตกต่างกันตามเพศ โดยผลการวิจัยทางด้านจิตวิทยาหลายชิ้นเกี่ยวกับปัจจัยด้านเพศพบว่า ผู้หญิงกับผู้ชายมีความแตกต่างกันอย่างมากในเรื่องของระบบความคิด ค่านิยม และทัศนคติ ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมและสังคมกำหนดบทบาทและกิจกรรมของทั้งสองเพศไว้ต่างกัน นอกจากนี้ยังมีประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจคือ ผู้หญิงมักจะเป็นคนมีจิตใจอ่อนไหวหรือเจ้าอารมณ์มากกว่าผู้ชาย ดังนั้นรูปแบบในการสื่อสารกับเพศหญิงควรจะเป็นลักษณะที่ใช้แรงจูงใจในด้านอารมณ์ความรู้สึกมากกว่าในประเด็นอื่น (ประมะ สตะเวทิน, 2533) ด้วยเหตุที่ผู้หญิงมีอารมณ์ที่ละเอียดอ่อนมากกว่าเพศชายนี้เอง จึงทำให้สามารถเข้าถึงเนื้อหาในวัฒนธรรมได้อย่างลึกซึ้งกว่าเพศชาย การมีส่วนร่วมในวัฒนธรรมที่นำเสนอในละครใต้หน้าต่างโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ของผู้หญิงจึงเกิดขึ้นมากกว่าผู้ชายด้วย

ในขณะที่ระดับของความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอของผู้ชมละครใต้หน้าต่างโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” นั้นกลับไม่มีความแตกต่างกับอายุของผู้ชมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งถือว่าเป็นปฏิเสธสมมติฐาน

สาเหตุที่ตัวแปรด้านความแตกต่างของอายุ ไม่ก่อให้เกิดผลกับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมนั้น เนื่องจากวัฒนธรรมที่นำเสนอในละครใต้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แม้ว่าจะเป็นวัฒนธรรมต่างชาติ แต่วัฒนธรรมจีนก็มีส่วนคล้ายคลึงกับวัฒนธรรมไทยอยู่มาก เพราะเป็นวัฒนธรรมตะวันออกเหมือนกัน อีกทั้งผู้ชมที่ได้ทำการศึกษาครั้งนี้อยู่ในวัยเรียนและวัยทำงาน จึงเคยได้รับการศึกษาเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมในสถาบันการศึกษามาบ้างแล้ว นอกจากนี้ประเทศไทยและใต้หวนยังถูกจัดอยู่ในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาเช่นกัน ความเจริญทางวัฒนธรรมจึงอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน ทำให้ผู้ชมไม่รู้ลึกถึงความแตกต่างและสับสนในเนื้อหาทางด้านวัฒนธรรมของละครเรื่องนี้มากนัก ด้วยเหตุนี้การที่ผู้ชมไม่ว่าจะอยู่ในวัยใดก็สามารถมีความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมในละครใต้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ได้ไม่แตกต่างกัน

2) สมมติฐานข้อที่ 2 ระดับของการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของผู้ชมละครใต้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศและอายุ

ผลการวิจัย พบว่า เป็นไปตามสมมติฐาน คือ ระดับของการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของผู้ชมในละครใต้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศและอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ชมเพศหญิงจะมีระดับของการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในระดับที่สูงกว่าเพศชายและผู้ชมที่มีอายุระหว่าง 18-21 ปี จะมีการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในละครใต้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มากกว่ากลุ่มผู้ชมที่มีอายุ 22-29 ปี

การที่ระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของผู้ชมในละครใต้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศนั้น อธิบายได้จากการวิจัยหลายชั้นที่พบว่า ผู้หญิงถูกชักจูงใจง่ายกว่าผู้ชาย เช่น การวิจัยที่ทดลองกับนักศึกษามหาวิทยาลัยวอชิงตัน โดยให้นักศึกษาหญิงและชายเข้าฟังปาฐกถาคัดค้านการเข้าแทรกแซงในเรื่องสาธารณสุข และการศึกษาของรัฐบาลกลาง ผลการทดสอบปรากฏว่านักศึกษาหญิงเปลี่ยนทัศนคติของตนหรือถูกจูงใจมากกว่านักศึกษาชาย และผู้ชายยังใช้เหตุผลมากกว่าผู้หญิง รวมทั้งจดจำข่าวสารได้มากกว่าผู้หญิงด้วย แต่ผู้หญิงเป็นเพศที่หยั่งถึงจิตใจของคนได้ดีกว่าผู้ชาย (more people – centered) (ปรมะ สตะเวทิน, 2541) ทั้งนี้เป็นผลมาจากพื้นฐานทางด้านจิตใจ และความคิดของผู้หญิงที่แตกต่างกับเพศชาย จึงทำให้สรุปได้ว่าการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมจะมีผลต่อผู้ชมเพศหญิงมากกว่าด้วย

สำหรับประเด็นความแตกต่างทางด้านอายุ มีผลต่อระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของผู้ชมนั้น มีสาเหตุมาจากหน้าที่เฉพาะของแต่ละค่านิยมมีความแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับว่าบุคคลในวัยใดต้องการค่านิยมที่มีหน้าที่อะไร โดยหน้าที่ของค่านิยมประกอบไปด้วย 3

ประการ (สุนทรื โคมิน และ สนิท สัมครการ, 2522) คือ ประการแรก ค่านิยมเป็นมาตรฐานที่ใช้นำการกระทำ ประการที่สอง ค่านิยมเป็นมาตรฐานในการตัดสินใจและแก้ไขความขัดแย้ง ประการที่สาม ค่านิยมเป็นแรงจูงใจ โดยค่านิยมส่งเสริมสังคมในละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ประกอบไปด้วยค่านิยมถึง 20 ประการ ไม่ได้ประกอบไปด้วยค่านิยมเพียงประการเดียว จึงเกิดการเรียนรู้ค่านิยมหลายประการในระบบค่านิยมของผู้ชมแต่ละคน ฉะนั้น จึงยากที่จะคาดเดาว่าการกระทำของผู้ชมคนนั้นจะสอดคล้องกับทุกค่านิยมที่ได้เรียนรู้จากละครเรื่องนี้ แต่เนื่องจากค่านิยมที่พบในละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ที่ผู้ชมเรียนรู้มากเป็นอันดับต้นๆ เป็นค่านิยมเกี่ยวกับสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน ทำให้ผู้ชมที่มีอายุระหว่าง 18-21 ปี สามารถเรียนรู้ได้มากกว่า เนื่องจากค่านิยมเหล่านี้เป็นสิ่งที่อยู่ในความสนใจของผู้ชมในวัยนี้มากกว่า และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้มากกว่าผู้ชมที่มีอายุ 22-29 ปี ซึ่งอยู่ในวัยเริ่มทำงานที่มีความสนใจที่จะเรียนรู้ในค่านิยมที่ใกล้เคียงกับชีวิตการทำงาน เช่น ความอดุสาหะ ความสุขุมรอบคอบ เป็นต้น แต่เป็นค่านิยมที่ไม่ปรากฏอยู่ในละครเรื่องนี้ ดังนั้นความแตกต่างทางอายุจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้ชมเกิดการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกัน

3) สมมติฐานข้อที่ 3 ระดับของการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงของผู้ชมละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศและอายุ

ผลการวิจัย พบว่า ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงของผู้ชมละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศของผู้ชม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งถือว่าเป็นไปตามสมมติฐาน โดยผู้ชมที่เป็นเพศหญิงจะมีระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงกับละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มากกว่าเพศชาย ในขณะที่ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงของผู้ชมละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ไม่มีความแตกต่างกันตามอายุของผู้ชม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งถือว่าเป็นปฏิเสธสมมติฐาน

จากผลการวิจัยข้างต้น สามารถวิเคราะห์ได้ว่า การที่ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงของผู้ชมละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศของผู้ชมนั้น เนื่องจากตัวแสดงเอก ซึ่งก็คือ “F4” เป็นตัวละครชายที่มีลักษณะ ท่าทาง น่าดึงดูดใจ มีเสน่ห์ทางกายภาพมาก ทำให้ผู้ชมที่เป็นเพศหญิงเกิดความหลงใหลในรูปลักษณ์ของตัวละคร รวมทั้งบทบาทในละครที่กลุ่ม “F4” ได้รับคือ เป็นขวัญใจของนักเรียนหญิงทุกคนในมหาวิทยาลัย เมื่อผู้ชมที่เป็นเพศหญิงได้ชมละครเรื่องนี้ ก็จะสามารถเข้าถึงความรู้สึกนี้ได้ดีกว่าเพศชาย จนกระทั่งคิดว่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องจริง ทำให้ผู้ชมเหล่านั้นเกิดความรู้สึกของความเป็นเพื่อนกับคนที่เขาเฝ้ามองดูอยู่ทุกวัน ผู้ชมเหล่านั้นจะรู้สึกสุขและทุกข์ รู้สึกเสียใจแต่ยังพร้อมจะให้ภัยเมื่อบุคคลในดวงใจของเขากระทำผิด (เอ. เอ็ม. รูบิน และ เลสสัน, 1985)

และเมื่อไรก็ตามที่ผู้ชมเหล่านั้นพลาดละครเรื่องที่โปรดปรานนี้ไป ผู้ชมจะรู้สึกคิดถึง (นันทิพา วาวิระนิช, 2543)

ส่วนการที่ระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงของผู้ชมละครได้ผ่านทาง โทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ไม่มีความแตกต่างกันตามอายุของผู้ชมนั้น เนื่องจากว่า การที่คนเราจะมีอารมณ์ตามไปกับตัวละครหนึ่งหรือมีความรู้สึกร่วมไปกับละครเรื่องหนึ่งๆ ได้นั้นจะต้องมีการรวบรวมอารมณ์ของตัวละครและบรรยากาศในเรื่องนั้นๆ มาไว้ในตัวเรา ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องความใกล้ชิดทางการสื่อสาร และลักษณะทางประชากรของผู้รับสาร (homophily) ที่ว่าบุคคลจะมีความเห็นอกเห็นใจกับคนที่เหมือนกันมากกว่าคนที่แตกต่างกัน คนเรายังมีความรู้สึกอ่อนไหวกับคนที่อยู่ในสภาพเหมือนกัน แต่จะไม่ค่อยเข้าใจและรู้สึกอย่างเดียวกันกับบุคคลที่อยู่ในสภาพต่างกัน (เสนาะ ตีเยาว์, 2541) ดังนั้นยิ่งถ้าผู้ชมมีลักษณะคล้ายคลึงกับตัวละครมากเท่าไร ผู้ชมก็จะยิ่งสามารถเข้าใจบทบาทที่ตัวละครนั้นๆ ไปได้มากเท่านั้น ในละครได้ผ่านทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” นี้ อายุของตัวละครในเรื่องและผู้ชมมีความใกล้เคียงกัน คือ เนื้อหาที่ตัวละครในเรื่องได้ดำเนินเรื่องเริ่มตั้งแต่วัยเรียนจนถึงวัยทำงานและผู้ชมที่ได้ศึกษาในครั้งนี้อยู่ในวัยเรียนและวัยทำงานเช่นกัน จึงไม่เป็นการยากที่ผู้ชมจะสามารถเข้าถึงเนื้อหา และเกิดประสบการณ์ร่วมกับการชมละครด้วย

4) สมมติฐานข้อที่ 4 ระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชมละครได้ผ่านทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศและอายุ

ผลการวิจัย พบว่า ระดับการการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชมละครได้ผ่านทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” แตกต่างกันตามเพศของผู้ชม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งถือว่าเป็นไปตามสมมติฐาน โดยผู้ชมที่เป็นเพศหญิงจะมีระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตมากกว่าเพศชาย ในขณะที่ระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชมละครได้ผ่านทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ไม่มีความแตกต่างกันตามอายุของผู้ชม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งถือว่าปฏิเสธสมมติฐาน

สาเหตุที่เพศหญิงมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตมากกว่าเพศชาย เนื่องมาจากลักษณะทางจิตวิทยาของเพศชายที่มักจะมีเชื่อมั่นในตนเอง และดื้อรั้นสูงกว่าเพศหญิง ไม่ค่อยยอมที่จะเชื่อฟังคำแนะนำของใครโดยง่าย โดยงานวิจัยในต่างประเทศชิ้นหนึ่งได้ระบุว่า เพศหญิงจะมีพฤติกรรมในการถามทางจากคนแปลกหน้ามากกว่าเพศชายในขณะที่ตนหลงทาง ซึ่งผู้ชายมักจะไม่ถามทางคนแปลกหน้าและพยายามที่จะแก้ปัญหาด้วยตนเอง จากประเด็นดังกล่าวทำให้เห็นภาพได้ชัดว่า ผู้หญิงมีแนวโน้มที่จะยึดถือบุคคลเป็นแม่แบบ และยอมรับคำแนะนำจากคนอื่นง่ายกว่าเพศชาย (ปรมะ สตะเวทิน, 2533)

และจากการที่พบว่าผู้ชมมักจะยกย่องการกระทำของกลุ่ม “F4” ให้คนอื่นฟังนั้น งานวิจัยของบราวน์ (Brown, 1983) ได้อธิบายว่า การวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับละครที่ได้ดูนั้น เป็นลักษณะนิสัยเฉพาะอย่างหนึ่งของผู้หญิง การชู้ชบนิทา วิพากษ์วิจารณ์นี้เป็นรูปแบบหนึ่ง ที่แสดงความเป็นเพศหญิง และยังเป็นแหล่งที่ทำให้เกิดความเพลิดเพลินใจ เป็นการเชื่อมร้อย และร่วมแบ่งปันความสนใจต่าง ๆ ของผู้หญิงเข้าด้วยกัน กลุ่ม “F4” ก็นับว่าเป็นนักแสดงที่ได้รับความนิยมสูง จึงกลายเป็นหัวข้อสนทนาของผู้หญิงมากกว่า ส่วนเนื้อหาในละครที่นำมาสนทนากัน คือ ความประทับใจที่มีต่อพฤติกรรมของนักแสดงนำที่ตนเองชื่นชอบ คือ กลุ่ม “F4” นั้นเอง

สำหรับในด้านอายุนั้น การที่ระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชมละครได้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ไม่มีความแตกต่างกัน่าจะมาจากผลการวิจัยที่ผู้ชมเห็นด้วยว่ากลุ่ม “F4” เป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับคนไทย แสดงให้เห็นว่าบทบาทของกลุ่ม “F4” ถูกนำเสนอออกมาในเชิงบวกมากกว่าเชิงลบ ทำให้ผู้ชมเกิดการสังเกตและเรียนรู้พฤติกรรมของกลุ่ม “F4” ว่าเป็นพฤติกรรมที่พึงปรารถนา อาทิ ความรักเพื่อน เป็นต้น ผู้ชมจึงมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบของการกระทำ โดยผู้ชมจะค่อย ๆ จดจำพฤติกรรมที่ละเอียดที่ละน้อยขึ้นอยู่กับความบ่อยครั้งในการรับชม คือ ยิ่งถ้าผู้ชมดูละครได้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” บ่อยเท่าไร ผู้ชมก็จะสามารถจดจำพฤติกรรมต่างๆ ของกลุ่ม “F4” ได้มากเท่านั้นและเท่ากับว่ากลุ่ม “F4” ก็จะมีอิทธิพลในฐานะเป็นแม่แบบพฤติกรรมของผู้ชมมากขึ้นด้วย ดังนั้นความแตกต่างด้านอายุจึงไม่มีผลต่อระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชมละครได้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ที่แตกต่างกัน เพราะไม่ว่าจะเป็นบุคคลจะมีอายุน้อยหรือมาก ย่อมเลือกที่จะกระทำตามแบบที่เป็นที่พึงปรารถนาของตนเองและผู้อื่นทั้งสิ้น

5) **สมมติฐานข้อที่ 5** ระดับของความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอของผู้ชมละครได้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีความสัมพันธ์กับระดับของการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของผู้ชมละครได้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”

ผลการวิจัย พบว่า เป็นไปตามสมมติฐาน แสดงว่า ระดับความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอของผู้ชมละครได้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับระดับของการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของผู้ชมละครได้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ผู้ชมมีความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมที่นำเสนอในละครได้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” นั้นหมายถึงว่า ผู้ชมไม่รู้สึกรังเกียจขัดแย้งทางวัฒนธรรมระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมจีน เมื่อผู้ชมรู้สึกยอมรับก็จะก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการเปิดรับชมละครเรื่องนี้ผู้ชมจึงมีการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่สอดแทรกอยู่ในเนื้อหาของละครเรื่องนี้ด้วย เนื่องจากค่านิยมเป็นองค์ประกอบหนึ่งของวัฒนธรรม เมื่อวัฒนธรรมจีนมี

ความสอดคล้องกับวัฒนธรรมไทย ค่านิยมจีนก็ย่อมมีความสอดคล้องกับค่านิยมไทยเช่นกัน โดยถ้าความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมและค่านิยมของทั้งสองชาติน้อย แนวโน้มที่ผู้ชมจะเรียนรู้ย่อมมีมาก

6) **สมมติฐานข้อที่ 6** ระดับของการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงของผู้ชมละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีความสัมพันธ์กับระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชมละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”

ผลการวิจัย พบว่า เป็นไปตามสมมติฐาน คือ ระดับของการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงของผู้ชมละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับระดับการมองกลุ่ม “F4” ในฐานะแม่แบบในการดำเนินชีวิตของผู้ชมละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การที่ผู้ชมมีความสนใจในบทบาทของกลุ่ม “F4” ผู้ชมก็จะเกิดการเรียนรู้พฤติกรรมที่กลุ่ม “F4” แสดงออกมา ตลอดจนจดจำพฤติกรรมดังกล่าวได้ เนื่องจากบุคคลในสื่ออาจกลายเป็นผู้นำทางความคิดของผู้ชมได้ นั่นเพราะว่า ผู้ชมเคารพในความคิดของบุคคลในสื่อที่ตนชื่นชอบ ตลอดจนผู้ชมเหล่านั้นมักจะนำเอาความคิดของตนไปเปรียบเทียบกับสิ่งที่บุคคลในสื่อที่ตนชื่นชอบได้กล่าวเอาไว้ (มาร์ค อาร์. เลวี, 1979) โดยการที่ผู้ชมเกิดการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับกลุ่ม “F4” มากก็จะทำให้ผู้ชมสังเกตพฤติกรรมของตัวละครมากด้วย ซึ่งจะทำให้มีแนวโน้มที่ผู้ชมจะเกิดพฤติกรรมการเลียนแบบของกลุ่ม “F4” ได้มากขึ้นจนกระทั่งมีผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ชม ทั้งนี้แบนดูรา (Bandura, 1986) ได้อธิบายว่า การเรียนรู้จากตัวแบบจะต้องมีความใส่ใจในตัวแบบ จนกระทั่งสามารถจำและแปลงระบบสัญลักษณ์ไปสู่การกระทำได้ในภายหลัง โดยมีแรงประกอบสุดท้าย คือ แรงจูงใจที่จูงใจให้ผู้สังเกตแสดงการกระทำตามตัวแบบนั้นออกมาในที่สุด สำหรับแรงจูงใจในการศึกษาครั้งนี้ คือ ภาพลักษณ์ของตัวละครที่น่าดึงดูดใจให้ผู้ชมสนใจ

5.5 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผลจากการศึกษาครั้งนี้เป็นกรณีศึกษาสำหรับรายการประเภทละครวัยรุ่นที่มีเนื้อหาเป็นประเด็นขัดแย้งในสังคมเกี่ยวกับความแตกต่างทางวัฒนธรรม ซึ่งผลการวิจัยแสดงให้เห็นแล้วว่าผู้ชมสามารถมีความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรมได้ ตลอดจนเห็นว่าวัฒนธรรมที่น่าเสนอในละครนั้นมีความเหมาะสม เข้ากันได้กัน และสอดคล้องกับค่านิยม ความเชื่อ ภาษา และวิถีชีวิต ของคนไทยได้ เนื่องจากเนื้อหาในละครบางส่วนแม้ว่าจะมีความแตกต่างจากวัฒนธรรมไทย

ไปบ้าง แต่ก็ไม่ขัดกับศีลธรรมและจริยธรรมไทยในสายตาของผู้ชมจนเห็นว่าไม่เหมาะสมที่จะนำมาแพร่ภาพในประเทศไทย ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงวัฒนธรรม จึงควรนำละครที่เป็นประเด็นปัญหาเช่นนี้มาชี้แจงให้ผู้ชมเข้าใจมากขึ้นถึงการเลือกรับวัฒนธรรมต่างชาติที่ดี และเพื่อเป็นการปลูกฝังให้คนไทยรู้จักเรียนรู้วัฒนธรรมผ่านทางละครโทรทัศน์ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ของผู้ชมในการชมละครเรื่องต่อไปด้วย

2. ผู้ผลิตควรตระหนักว่าในรายการประเภทละครนั้นมีเนื้อหาที่สอดแทรกค่านิยมในทางบวกและค่านิยมในทางลบ โดยในการสอดแทรกค่านิยมในทางลบก็ควรแสดงถึงผลเสียให้ผู้ชมรับรู้ได้อย่างชัดเจนด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันการเรียนรู้ค่านิยมที่ไม่เหมาะสมของผู้ชม รวมทั้งยังเป็นการปลูกฝังค่านิยมที่ดีให้กับคนไทยอีกทางหนึ่งด้วย

3. ควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์ หรือ กำหนดข้อตกลงระหว่างหน่วยงานของรัฐและองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นมาตรฐานในการตรวจสอบรายการประเภทละครโทรทัศน์ก่อนมีการแพร่ภาพ ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ชมเกิดความสับสนจากการแสดงความคิดเห็นของหน่วยงานและสื่อมวลชนต่างๆ และเพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากการดูละครอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาโดยวิเคราะห์เปรียบเทียบรูปแบบและเนื้อหาของละครโทรทัศน์ไทยกับละครโทรทัศน์ที่มาจากประเทศอื่นๆ อาทิ เอเชียซีกูร์ส ว่ามีวิธีการดำเนินเรื่อง วิธีการผูกเรื่อง และวิธีการสร้างความน่าสนใจให้กับผู้ชมแตกต่างกันอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาละครโทรทัศน์ไทยให้มีความน่าสนใจ และได้รับความนิยมเช่นเดียวกับละครโทรทัศน์ของประเทศอื่นๆ

2. ในการทำการศึกษาวิจัยรายการโทรทัศน์ประเภทละครครั้งต่อไปควรที่จะเลือกศึกษาละครโทรทัศน์ประเภทที่ส่งเสริมศาสนา โดยศึกษาเปรียบเทียบระหว่างผู้ชมที่ช่วงอายุตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยชรา และผู้ชมที่ประกอบอาชีพแตกต่างกัน ทั้งนี้เพื่อศึกษาการเรียนรู้ค่านิยม ความเชื่อของผู้ชมจากละครโทรทัศน์ประเภทส่งเสริมศาสนา เพื่อใช้ปรับปรุงกลยุทธ์ในการสอดแทรกจริยธรรมและศีลธรรมผสมผสานไปกับความบันเทิงในรูปแบบของละครให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ควรมีการนำระดับการศึกษา และอาชีพมาเป็นตัวแปรทดสอบในการศึกษาวิจัยรายการประเภทละครครั้งต่อไปด้วย ซึ่งน่าจะพบความแตกต่างเช่นเดียวกับเพศ ทั้งนี้เนื่องจากว่าทั้งเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ น่าจะมีผลต่อรสนิยมและพฤติกรรมของผู้ชมเช่นกัน

4. ประเด็นที่น่าสนใจศึกษาอีกประเด็นหนึ่งคือ การศึกษาผลกระทบทางสังคมของละครไทยทางโทรทัศน์ที่มีผลต่อผู้ชมในระยะยาว เช่น ละครที่แพร่ภาพมากกว่า 2 ปีขึ้นไป ทั้งนี้เนื่องจากว่าการศึกษาละครโทรทัศน์ที่แพร่ภาพในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ นั้น จะมีผลกระทบต่อผู้ชมไม่นาน เมื่อรายการจบไประยะหนึ่ง ผลกระทบที่มีต่อผู้ชมก็จะค่อย ๆ ลดน้อยลง นอกจากนี้จะได้รับการกระตุ้นจากสื่อประเภทอื่น ๆ อยู่เสมอ แต่การศึกษาการผลกระทบของละครไทยทางโทรทัศน์ที่มีผลต่อผู้ชมในระยะยาวนั้น ผู้ชมจะได้รับอิทธิพลจากละครดังกล่าวมากกว่าเนื่องจากมีความสม่ำเสมอและระยะเวลาที่ยาวนานกว่าละครโทรทัศน์ที่แพร่ภาพในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ แม้ว่าละครจะจบไปนานแล้ว ผู้ชมก็ยังสามารถจำรายละเอียดในเรื่องได้ และผู้ชมก็ยังคงได้รับอิทธิพลจากละครเรื่องนั้นอยู่ ซึ่งทำให้สามารถศึกษาวิจัยผลกระทบของละครได้อย่างแท้จริง

5. นอกเหนือจากการศึกษาละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่องรักใสใสหัวใจ 4 ดวง แล้ว จะมีการศึกษาวิจัยละครโทรทัศน์เรื่องอื่นๆ ที่มีกลุ่ม “F4” เป็นตัวละครเอก ด้วยเหตุที่กลุ่ม “F4” เป็นตัวละครที่ได้รับความนิยมจากผู้ชมมาก จึงควรที่จะศึกษาการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงและความแม่แบบของกลุ่ม “F4” ในละครเรื่องอื่นๆ แล้วนำมาเปรียบเทียบกับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ว่าระดับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง และความแม่แบบของกลุ่ม “F4” จะมีความเปลี่ยนแปลงไปมากน้อยเพียงไร ซึ่งผลที่ได้รับจะนำไปเป็นข้อมูลสำหรับผู้ผลิตรายการโทรทัศน์และนักวิชาการด้านนิเทศศาสตร์พัฒนาการในการวิเคราะห์ผู้ส่งสารและผู้รับสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถผลิตรายการที่เหมาะสมกับผู้รับสารแต่ละกลุ่มได้อย่างมีคุณภาพ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

โฆษกกระทรวงวัฒนธรรม, สำนัก. กระทรวงวัฒนธรรมแนะสาว ๆ กรีด F4 แสดงความงามอย่างหญิงไทย. ข่าวกระทรวงวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร : สำนักโฆษกกระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม, 6 มีนาคม 2546.

จินตนา รุ่งเจริญ. ทัศนคติของผู้ชมที่มีต่อผู้แสดงบทดีและผู้แสดงบทร้ายในละครโทรทัศน์ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

จิราพร บุตรสันต์. ลักษณะและปัญหาในการสื่อสารต่างวัฒนธรรมระหว่างชาวเลกับเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน : กรณีศึกษาโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเลในตำบลราไวย์ อำเภอเมืองจังหวัดภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะรัฐศาสตร์. ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา. สังคมและวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

แจ้วริมจ้อ. คนไทยรีเปลา. ไทยรัฐ (17 มีนาคม 2536) : 37.

ฉัตรกุล ทองเกต. การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาวัฒนธรรมวัยรุ่นที่ปรากฏในภาพยนตร์ไทยปี พ.ศ. 2535. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

ชฎา เปรมโยธิน. หนังสือพิมพ์รายวันกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน : ศึกษาเชิงวิเคราะห์เนื้อหาเฉพาะหน้าสำหรับเด็กและเยาวชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

ชำนาญ รอดเหตุภัย. สัมมนาการใช้ภาษาไทยปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพการพิมพ์, 2522.

ต้อย แอ็คเนอร์. “เอฟ 4” พีเวอร์ แชมป์ละครหลังข่าว “ช่อง 3” ชื่อภาค 2 ออกอากาศต่อ. มายาแซนแนล. 153 (22-28 กุมภาพันธ์ 2546) : 4.

ดาตี-หน้าตี-ชื่อฝรั่ง “คลังใจนอก” รักใส่ไสยอย่าไรกัน. เดลินิวส์ (11 มิถุนายน 2546) : 3.

เตอกี่ล่า เป็ก. อภินิหารปลาติบ-กิมจิ. ทีวีวิว. 174 (6-12 มีนาคม 2546) : 40.

ธราภุช จารุวัฒน์. หัวหน้าฝ่ายการตลาดสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3. สัมภาษณ์, 22 พฤษภาคม 2546.

ธีรณง เกิดสุคนธ์. “การศึกษาอิทธิพลทางจริยธรรมจากสื่อละครโทรทัศน์ที่มีต่อเยาวชน : ศึกษาเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนรัฐบาล สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในกรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

นพคุณ บัวศรี. ถามตอบกับ 4 ตี F4. มติชน (23 กุมภาพันธ์ 2546) : 26.

นฤปดี วรรณาคม. ผลทางสังคมของภาพยนตร์จีนชุด “เป่าบุ๋นจิ้น” ที่มีต่อผู้ชมในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

นันทิพา วารีระนิช. ความสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงระหว่างผู้ชมกับตัวแสดงในละครโทรทัศน์ไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

นิษฐา จันทปัญญาศิลป์. พฤติกรรมจริยธรรมของตัวละครเอกชาวจีนในนวนิยายไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

บุญเลิศ ศุภดิolk. สื่อมวลชนและการพัฒนาการศึกษาในประเทศไทย สภาพความเป็นจริงและความหวัง. วารสารการศึกษาแห่งชาติ (มิถุนายน-กรกฎาคม 2527) : 15-36.

บำรุง สุขพรรณ. บทบาทของสื่อมวลชนในการเผยแพร่และปลูกฝังค่านิยมที่พึงประสงค์ต่อเยาวชนไทย. กรุงเทพมหานคร : คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.

ปิยวัฒน์ ประยุกต์ศิลป์. “F4” โดนใจอีกนานหรือปรากฏการณ์ “ฝนดาวตก”. เนชั่นสุดสัปดาห์ (21 กุมภาพันธ์ 2546) : 18-19.

ปรมะ สตะเวทิน. การสื่อสารมวลชน : กระบวนการและทฤษฎี. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : ภาพพิมพ์, 2539.

ปรมะ สตะเวทิน. หลักนิเทศศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร : ภาพพิมพ์, 2540.

ปรมะ สตะเวทิน. การสื่อสารมวลชน : กระบวนการและทฤษฎี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ภาพพิมพ์, 2541.

พรชัย เชาวเดช. การวิเคราะห์เนื้อหาต้านจริยธรรมของภาพยนตร์การ์ตูนสำหรับเด็กที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531

มนต์ชัย นินนาทนนท์. อิทธิพลของโทรทัศน์ที่มีต่อเยาวชนในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาสื่อสารมวลชน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2526.

มาณวิกา ตันตีสกุล. “ละครโทรทัศน์” วารสารมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 9 (มกราคม-ธันวาคม 2522) : 55-58.

เมตตา วิวัฒน์นุกุล. ลักษณะและปัญหาการสื่อสารต่างวัฒนธรรมในบริษัทนานาชาติในประเทศไทย : รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

ยิ่งยง เรื่องทอง. พื้นฐานวัฒนธรรมไทย. อุบลราชธานี : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี, 2542.

รักใสใสหัวใจ F4. บางกอกทูเดย์บันเทิง (23 กุมภาพันธ์ 2546) : 1.

วิเชียร เกตุสิงห์. คู่มือการวิจัยเชิงปฏิบัติการ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2543.

ไศลทิพย์ จารุภูมิ. การศึกษาความพึงพอใจที่ได้รับจากละครโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

- สิริวรรณ ลอพันธุ์ไพบูลย์. การศึกษาเปรียบเทียบบทบาททางจริยธรรมของตัวละครและภาพยนตร์ชุดโทรทัศน์ไทย จีน และญี่ปุ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- สุนทร โคมิน และ สนิท สัมครการ. ค่านิยมและระบบค่านิยมไทย : เครื่องมือในการสำรวจวัด. กรุงเทพมหานคร : สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2522.
- สุพัตรา คุณากาญจน์. การวิเคราะห์เนื้อหาด้านจริยธรรมในรายการโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- สุรพรรณ ตั้งทวีวัฒนา. ผลกระทบของภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นทางโทรทัศน์เรื่อง “เนรน้อยเจ้าปัญญา” ที่มีต่อผู้ชม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- เสนาะ ดิยาวัว. การสื่อสารในองค์กร. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541.
- เสรี วงษ์มณฑา. ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและพฤติกรรมต่อความรุนแรงของเยาวชนกับพฤติกรรมในการดูโทรทัศน์:กรณีศึกษาเฉพาะกลุ่มนักเรียนมัธยมต้น. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2533
- อภิญา ศรีรัตนสมบูรณ์. การวิเคราะห์ละครโทรทัศน์ชุด “คู่กรรม” ในการถ่ายทอดความเชื่อและค่านิยมในสังคมไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- อมรา พงศาพิชญ์. วัฒนธรรม ศาสนา และชาติพันธุ์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

ภาษาอังกฤษ

Asante, Molefi Kete & Gudykunst, William B. Handbook of International and Intercultural Communication. : Sage, 1996.

Auter, P.J. TV that talks back : An experimental validation of a parasocial interaction scale. Journal of Broadcasting & Electronic Media 36, 1992.

Bandura, A. Social Learning Theory. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall, 1977.

Horton, D. & Wohl, R.R. Mass Communication and Parasocial Interaction : Observations on intimacy at distance. Psychiatry 19 (1956) : 215-229.

Infante, Dominic., Rancer, Andrew., & Womack, Deanna. Building Communication Theory. Propect Heights, Illinois : Waveland Press, 1993.

Kincaid, D.L., Rimon, J.G., Piotrow, P.T., & Coleman, P.L. The enter-educate approach : Using entertainment to change health behavior. A paper presented at the annual meeting of the Population Association of America : Denver, 1992.

Koenig, F., & Lessan, G. Viewers' relationship to television personalities. Psychological Reports 57 (1985) : 263-266.

Komin, Suntaree. Values and Behavioral Patterns. Bangkok : Research Center National Institution of Development Administration (NIDA), 1991.

Levy, M.R. Watching TV news as parasocial interaction. Journal of Broadcasting 23 (1979) : 69-80.

Meyrowitz, Joshua. No sense of place : the impact of electronic media on social behavior. New York : Oxford University Press, 1985.

- Rubin, A.M. & Perse, E.M. Audience activity and soap opera involvement : A uses and effects investigation. Human Communication Research 14 (1987) : 246-268.
- Rubin R.B., & McHugh, M.P. Development of Parasocial Interaction Relationships. Journal of Broadcasting & Electronic Media 31 (1987) : 279-292.
- Sarobol, Parichart Sthapitanonda & Singhal, Arvind. Cultural Shareability. Role Modeling and Para-Social ? Interaction in an Entertainment-Education Film : The Effects of "Karate Kids" on Thai Street Children. pp. 1-30 Paper presented at the 1998 International Broadcasting Symposium on the Youth and Global Media, Manchester. England, 1998.
- Sevenkerud, P.J., Rahoi, R.L., & Singhal, A. Incorporating ambiguity and archetypes in entertainment-education programming : Lessons learned from "Oshin". Gazette 55 (1995) : 151-167.
- Singhal, A., Rogers, E.M., & Brown, W.J. Harnessing the potential of entertainment-education telenovels. Gazette 51 (1993) : 1-8.
- Turner, J.R. Interpersonal and Psychological predictors of parasocial interaction with different television performers. Communication Quarterly 44 (1993) : 443-453.
- Udornpim, Kant. The Impacts of Culturally-Shareable Entertainment Education Program : A Study of the Japanese TV Program, "Oshin", in Thailand. Bangkok : Faculty of the Graduate School of Bangkok University, 1997.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก : แบบสอบถาม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

คำชี้แจง : แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อต้องการเก็บรวบรวมข้อมูลไปใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลกระทบทางวัฒนธรรมของละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ที่มีต่อวัยรุ่นไทย เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนาการ ภาควิชา การประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามชุดที่..... วันที่...../...../.....

ตอนที่ 1 : ข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง : ในส่วนนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับตัวท่าน กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ หรือกรอกข้อมูลลงใน ช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ : ชาย หญิง
2. อายุ : _____ ปี
3. การศึกษา : ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย
 ปวช. / ปวส. ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี
4. อาชีพ : นักเรียน นักศึกษา พนักงานบริษัทเอกชน
 ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าของกิจการ/ผู้ประกอบการ
 แม่บ้าน/ว่างงาน
5. ท่านจำตัวละครเอกของละครใต้หวันเรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ซึ่งคือ “F4” ได้ดีแค่ไหน ?
 จำได้ดีมาก จำได้ดี พอจำได้
 จำได้เล็กน้อย จำไม่ได้
6. ท่านเคยชมละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ทั้งหมดประมาณกี่ตอน ?
 ชมหมดหรือเกือบหมดทุกตอน (มากกว่า 90%)
 ชมมากกว่าครึ่งหนึ่ง (มากกว่า 50% แต่น้อยกว่า 90%)
 ชมน้อยกว่าครึ่งหนึ่ง (น้อยกว่า 50% แต่มากกว่า 10%)
 เกือบไม่ได้ชมเลย (น้อยกว่า 10%)

7. ท่านเคยพูดคุยกับคนอื่นเกี่ยวกับละครใต้หวันทางโทรทัศน์ เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” หรือตัวละครเอก “F4” หรือไม่ ?

ไม่เคย เคย เคยบ่อยๆ

ตอนที่ 2 : ความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรม (Cultural Shareability)

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความจริงมากที่สุด

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1. ละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีความเหมาะสมต่อการออกอากาศในประเทศไทย					
2. ข้าพเจ้าเชื่อว่าความเชื่อเกี่ยวกับการได้ดื่มน้ำศักดิ์สิทธิ์ที่กรุงบาร์เซโลนา ประเทศสเปน แล้วจะทำให้ได้กลับไป ณ สถานที่แห่งนั้นอีกครั้ง ในละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” เป็นเรื่องที่สามารถเกิดขึ้นได้จริง					
3. การแสดงความรัก(แบบหนุ่มสาว) ในละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีความสอดคล้องกับค่านิยมของสังคมไทย					
4. วัฒนธรรมที่น่าเสนอในละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีลักษณะเข้ากันได้กับวัฒนธรรมไทย					
5. ข้าพเจ้าเห็นว่าความอ่อนน้อมเชื่อฟังผู้ใหญ่ของตัวละครในละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีความสอดคล้องกับค่านิยมของสังคมไทย					
6. วิถีชีวิตของตัวละครในละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีลักษณะเข้ากันได้กับวิถีชีวิตของคนไทย					
7. ข้าพเจ้าสามารถร้องเพลงประกอบละครเรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ได้เป็นอย่างดี					
8. ละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ทำให้ข้าพเจ้ารู้จักศัพท์ภาษาจีนเพิ่มขึ้น					

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
9. ข้าพเจ้าเชื่อว่าความเชื่อเกี่ยวกับอาถรรพ์ของแหวนดาวตกในละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” เป็นเรื่องที่สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตจริง					
10. เมื่อข้าพเจ้าได้ชมละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ข้าพเจ้าก็ตัดสินใจเรียนภาษาจีน					

ตอนที่ 3 : การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมจากละครใต้หวันเรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”
โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความจริงมากที่สุด

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1. ละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ข้าพเจ้าเป็นคนที่มีความเป็นตัวของตัวเอง					
2. ละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ข้าพเจ้าเป็นคนมีความซื่อสัตย์					
3. ละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ข้าพเจ้าเป็นคนมีความรับผิดชอบ					
4. ละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ข้าพเจ้าเป็นคนมีความกตัญญูรู้คุณ					
5. ละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ข้าพเจ้าเป็นคนที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับโอกาสต่างๆ ได้					
6. ละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ข้าพเจ้ารู้จักรักษาน้ำใจผู้อื่น					
7. ละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ข้าพเจ้ามีน้ำใจเมตตาอารี					

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
8. ละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”มีส่วนช่วยให้ข้าพเจ้ามีความสุขภาพ					
9. ละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”มีส่วนช่วยให้ข้าพเจ้าเป็นคนเอาจริงเอาจัง					
10. ละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”มีส่วนช่วยให้ข้าพเจ้านิยมแสวงหาความรู้					
11. ละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ข้าพเจ้าเป็นคนที่มีความกล้าหาญ					
12. ละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ข้าพเจ้ารู้จักประมาณตน และรักความสันโดษ					
13. ละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ข้าพเจ้ารู้จักการให้อภัย					
14. ละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”มีส่วนช่วยให้ข้าพเจ้ารู้จักให้ความรักใคร่ สนิทสนมกับคนอื่น					
15. ละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ข้าพเจ้าเป็นคนอ่อนน้อมเชื่อฟังผู้ใหญ่					
16. ละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ข้าพเจ้ารู้จักรักความสะอาด					
17. ละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ข้าพเจ้าเป็นคนสนุกสนาน ร่าเริง					
18. ละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”มีส่วนช่วยให้ข้าพเจ้ารู้จักพึ่งพาอาศัยกันและกัน					
19. ละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ข้าพเจ้าเป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์					
20. ละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”มีส่วนช่วยให้ข้าพเจ้ามีความทะเยอทะยาน					

ตอนที่ 4 : การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง (Parasocial Interaction)

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความจริงมากที่สุด

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1. กลุ่ม “F4” เป็นเสมือนเพื่อนหรือคนคุ้นเคยของ ข้าพเจ้า					
2. เมื่อกลุ่ม “F4” ประสบกับปัญหาซับซ้อน ข้าพเจ้า มักจะลุ่นให้กลุ่ม “F4” สามารถแก้ปัญหาเหล่านั้น ลุล่วงไปด้วยดี					
3. เมื่อละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใส หัวใจ 4 ดวง” จบแต่ละตอน ข้าพเจ้ามักจะเฝ้ารอชม ตอนต่อไป					
4. ข้าพเจ้ารู้สึกตื่นเต้น ตีใจ เมื่อเห็นภาพของกลุ่ม “F4” ปรากฏในสื่ออื่นๆ อาทิ โฆษณา มิวสิควีดีโอ					
5. ถ้าข้าพเจ้าพบเรื่องราวเกี่ยวกับกลุ่ม “F4” ใน หนังสือพิมพ์ หรือนิตยสาร ข้าพเจ้าจะอ่านเรื่องราว เหล่านั้น					
6. ข้าพเจ้าชอบสะสมสิ่งของต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่ม “F4”					
7. ข้าพเจ้าอยากจะไปพบตัวจริงของกลุ่ม “F4” ที่ ไต้หวัน					
8. ข้าพเจ้ารู้สึกเศร้าและเสียใจ เมื่อข้าพเจ้าเห็นกลุ่ม “F4” มีความทุกข์					
9. ถ้ามีการนำกลุ่ม “F4” มาพบปะกับแฟนละครที่ ประเทศไทย ข้าพเจ้าจะไปร่วมงาน					
10. ถ้ามีการนำละครใต้หวันเรื่องนี้กลับมาแพร่ภาพ อีกครั้ง ข้าพเจ้าจะติดตามชมอย่างแน่นอน					

ตอนที่ 5 : ความเป็นแม่แบบ (Role Modeling)

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความจริงมากที่สุด

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1. กลุ่ม “F4” เป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับคนไทย					
2. รูปแบบในการดำเนินชีวิตของกลุ่ม “F4” เป็นแม่แบบที่ข้าพเจ้ายึดถือและปฏิบัติตาม					
3. พฤติกรรมของกลุ่ม “F4” เป็นพฤติกรรมที่ควรได้รับการสรรเสริญ					
4. ข้าพเจ้าได้นำแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของกลุ่ม “F4” มาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวเอง					
5. ข้าพเจ้าอยากจะมีคุณลักษณะเหมือนอย่างกลุ่ม “F4”					
6. ข้าพเจ้ายึดถือกลุ่ม “F4” เป็นแบบอย่างในเรื่องของความรักเพื่อน					
7. ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับการตัดสินใจเลือกรูปแบบในการดำเนินชีวิตของกลุ่ม “F4”					
8. กลุ่ม “F4” ได้แสดงให้เห็นว่าการใช้กำลังเป็นทางออกที่ดีในการแก้ปัญหาต่างๆ					
9. ข้าพเจ้ามีความเห็นว่ากลุ่ม “F4” เป็นคนที่สมบูรณ์แบบ					
10. ข้าพเจ้ามักจะยกย่องการกระทำของกลุ่ม “F4” ให้คนอื่นฟัง					

ภาคผนวก ข : ตารางแสดงผลการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การมีความเข้าใจร่วมกันทางวัฒนธรรม

ตารางที่ 23 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความเหมาะสมต่อการออกอากาศในเมืองไทย

ความเหมาะสมต่อการออกอากาศในเมืองไทย	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	7	1.6
เห็นด้วย	25	5.7
ไม่แน่ใจ	98	22.4
ไม่เห็นด้วย	242	55.3
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	66	15.1
รวม	438	100

จากตารางที่ 23 เมื่อพิจารณาถึงความเหมาะสมต่อการออกอากาศในประเทศไทยของละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” พบว่า ร้อยละ 55.3 ของกลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วยในประเด็นดังกล่าว ที่มีมารองลงมาคือ กลุ่มที่ไม่แน่ใจว่าละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีความเหมาะสมต่อการออกอากาศในประเทศไทยหรือไม่ และสำหรับกลุ่มที่เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งต่อประเด็นนี้มีเพียงร้อยละ 5.7 และ 1.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 24 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความเชื่อเกี่ยวกับการได้ดื่มน้ำศักดิ์สิทธิ์ที่กรุงบาร์เซโลนา ประเทศสเปนแล้ว จะทำให้ได้กลับไป ณ สถานที่แห่งนั้นอีกครั้งว่าเป็นเรื่องที่สามารถเกิดขึ้นได้จริง

ความเชื่อที่สามารถเกิดขึ้นได้จริง	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	37	8.4
เห็นด้วย	117	26.7
ไม่แน่ใจ	196	44.7
ไม่เห็นด้วย	78	17.8
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	10	2.3
รวม	438	100

จากตารางที่ 24 พบว่า ร้อยละ 44.7 ของกลุ่มตัวอย่างไม่แน่ใจว่าความเชื่อเกี่ยวกับการได้ดื่มน้ำศักดิ์สิทธิ์ที่กรุงบาร์เซโลนา ประเทศสเปนแล้วจะทำให้ได้กลับไป ณ สถานที่แห่งนั้นอีกครั้งว่าเป็นเรื่องที่สามารถเกิดขึ้นได้จริง รองลงมาคือกลุ่มที่เห็นด้วย มีจำนวนร้อยละ 26.7 ส่วนกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งมีเพียงร้อยละ 2.3 เท่านั้น

ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความสอดคล้องในการแสดงความรัก (แบบหนุ่มสาว) ในละครใต้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” กับค่านิยมของสังคมไทย

ความสอดคล้องกับค่านิยมของสังคมไทย	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	18	4.1
เห็นด้วย	124	28.3
ไม่แน่ใจ	154	35.2
ไม่เห็นด้วย	126	28.8
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	16	3.7
รวม	438	100

จากตารางที่ 25 พบว่า ร้อยละ 35.2 ของกลุ่มตัวอย่างไม่แน่ใจว่าการแสดงความรัก (แบบหนุ่มสาว) ในละครใต้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีความสอดคล้องกับค่านิยมของสังคมไทย ส่วนกลุ่มที่มีมารองลงมาตามลำดับคือกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยและกลุ่มที่เห็นด้วย ส่วนกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งมีเพียงร้อยละ 3.7

ตารางที่ 26 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความเข้ากันได้ของวัฒนธรรมที่นำเสนอในละครใต้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” กับวัฒนธรรมไทย

ความเข้ากันได้กับวัฒนธรรมไทย	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	19	4.3
เห็นด้วย	115	26.3
ไม่แน่ใจ	172	39.3
ไม่เห็นด้วย	115	26.3
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	17	3.9
รวม	438	100

จากตารางที่ 26 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่แน่ใจว่าวัฒนธรรมที่นำเสนอในละครใต้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีความเข้ากันได้กับวัฒนธรรมไทย ซึ่งมีร้อยละ 39.3 ส่วนกลุ่มที่รองลงมามีจำนวนเท่ากันคือ กลุ่มที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย มีร้อยละ 26.3 และกลุ่มเห็นด้วยอย่างยิ่งและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น คือ ร้อยละ 4.3 และ 3.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 27 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับความอ่อนน้อมเชื่อฟังผู้ใหญ่ของตัวละครกับค่านิยมของสังคมไทย

ความสอดคล้องกับค่านิยมของสังคมไทย	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	12	2.7
เห็นด้วย	56	12.8
ไม่แน่ใจ	112	25.6
ไม่เห็นด้วย	220	50.2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	38	8.7
รวม	438	100

จากตารางที่ 27 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 50.2 ไม่เห็นด้วยว่าเนื้อหาเกี่ยวกับความอ่อนน้อมเชื่อฟังผู้ใหญ่ของตัวละครมีความสอดคล้องกับค่านิยมของสังคมไทย รองลงมาคือ กลุ่มที่ไม่แน่ใจ ซึ่งมีร้อยละ 25.6 และกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ กลุ่มที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งมีเพียงร้อยละ 2.7

ตารางที่ 28 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความเข้ากันได้ของวิถีชีวิตตัวละครในละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” กับวิถีชีวิตของคนไทย

ความเข้ากันได้ของวิถีชีวิตตัวละครกับคนไทย	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	13	3.0
เห็นด้วย	93	21.2
ไม่แน่ใจ	168	38.4
ไม่เห็นด้วย	146	33.3
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	18	4.1
รวม	438	100

จากตารางที่ 28 พบว่า ร้อยละ 38.4 ของกลุ่มตัวอย่างไม่แน่ใจว่าวิถีชีวิตตัวละครในละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีความเข้ากันได้กับวิถีชีวิตของคนไทย ที่มีมากรองลงมาคือ กลุ่มที่ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่เห็นด้วยอย่างยิ่งมีจำนวนเพียงเล็กน้อยไม่ถึงร้อยละ 10

ตารางที่ 29 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความสามารถในการร้องเพลงประกอบละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”

ความสามารถในการร้องเพลงประกอบละคร	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	124	28.3
เห็นด้วย	99	22.6
ไม่แน่ใจ	100	22.8
ไม่เห็นด้วย	88	20.1
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	27	6.2
รวม	438	100

จากตารางที่ 29 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าสามารถในการร้องเพลงประกอบละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ได้อย่างดี ซึ่งมีจำนวนร้อยละ 28.3 ส่วนในกลุ่มที่รองลงมามีจำนวนใกล้เคียงกันคือ กลุ่มที่ไม่แน่ใจ เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย ตามลำดับ และมีกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งเพียงร้อยละ 6.2

ตารางที่ 30 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเรียนรู้ภาษาจีนจากละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”

การเรียนรู้ภาษาจีน	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	96	21.9
เห็นด้วย	129	29.5
ไม่แน่ใจ	101	23.1
ไม่เห็นด้วย	89	20.3
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	23	5.3
รวม	438	100

จากตารางที่ 30 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 29.5 เห็นด้วยกับการเรียนรู้ภาษาจีนจากละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” รองลงมาคือ กลุ่มที่ไม่แน่ใจ เห็นด้วยอย่างยิ่ง และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และมีเพียงร้อยละ 5.3 เท่านั้นที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตารางที่ 31 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความเชื่อเกี่ยวกับอาการพรพ
ของแหวนดาวตกในละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”
ว่าสามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตจริง

ความเชื่อเกี่ยวกับอาการพรพแหวนดาวตก	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	78	17.8
เห็นด้วย	143	32.6
ไม่แน่ใจ	143	32.6
ไม่เห็นด้วย	61	13.9
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	13	3.0
รวม	438	100

จากตารางที่ 31 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับความเชื่อเกี่ยวกับ
อาการพรพของแหวนดาวตกในละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” ว่าสามารถ
เกิดขึ้นได้ในชีวิตจริง มีจำนวนเท่ากันคือร้อยละ 32.6 รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยอย่าง
ยิ่ง คือ ร้อยละ 17.8 และกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีร้อยละ 3.0

ตารางที่ 32 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการตัดสินใจเรียน
ภาษาจีนเมื่อได้ชมละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง”

การตัดสินใจเรียนภาษาจีน	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	122	27.9
เห็นด้วย	161	36.8
ไม่แน่ใจ	82	18.7
ไม่เห็นด้วย	61	13.9
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	12	2.7
รวม	438	100

จากตารางที่ 32 พบว่า ร้อยละ 36.8 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการตัดสินใจเรียน
ภาษาจีนเมื่อได้ชมละครใต้หันทงโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” รองลงมาคือกลุ่มที่เห็น
ด้วยอย่างยิ่ง มีร้อยละ 27.9 ส่วนกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งมี
เพียงร้อยละ 2.7

การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม

ตารางที่ 33 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเรียนรู้ค่านิยม ความเป็นตัวของตัวเอง

ความเป็นตัวของตัวเอง	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	40	9.1
เห็นด้วย	119	27.2
ไม่แน่ใจ	132	30.1
ไม่เห็นด้วย	132	30.1
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	15	3.4
รวม	438	100

จากตารางที่ 33 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่แน่ใจ และไม่เห็นด้วยว่าละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ตนมีความเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งมีจำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 30.1 โดยกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยมีร้อยละ 27.2 มีเพียงเล็กน้อยที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับประเด็นดังกล่าวคือ ร้อยละ 3.4

ตารางที่ 34 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเรียนรู้ค่านิยมความ ซื่อสัตย์

ค่านิยมความซื่อสัตย์	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	37	8.4
เห็นด้วย	111	25.3
ไม่แน่ใจ	126	28.8
ไม่เห็นด้วย	149	34.0
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	15	3.4
รวม	438	100

จากตารางที่ 34 พบว่า ร้อยละ 34.0 ของกลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วยว่าละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ตนเป็นคนมีความซื่อสัตย์ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุด คือ กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีร้อยละ 3.4

ตารางที่ 35 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเรียนรู้ค่านิยม
ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบ	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	44	10.0
เห็นด้วย	109	24.9
ไม่แน่ใจ	120	27.4
ไม่เห็นด้วย	143	32.6
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	22	5.0
รวม	438	100

จากตารางที่ 35 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 32.6 ไม่เห็นด้วยว่าละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ตนเป็นคนมีความรับผิดชอบ รองลงมาคือกลุ่มที่ไม่แน่ใจ กลุ่มที่เห็นด้วย และกลุ่มที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และมีเพียงไม่ถึงร้อยละ 10 ที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตารางที่ 36 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเรียนรู้ค่านิยมความ
กตัญญู

ความกตัญญู	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	38	8.7
เห็นด้วย	101	23.1
ไม่แน่ใจ	134	30.6
ไม่เห็นด้วย	144	32.9
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	21	4.8
รวม	438	100

จากตารางที่ 36 พบว่า ร้อยละ 32.9 ของกลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วยว่าละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ตนเป็นคนมีความกตัญญู กลุ่มที่ไม่แน่ใจมีจำนวนรองลงมาคือ ร้อยละ 30.6 ในขณะที่มีเพียงเล็กน้อยที่เห็นด้วยอย่างยิ่งและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับประเด็นดังกล่าว

ตารางที่ 37 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเรียนรู้ค่านิยมการรู้จักปรับตัวให้เข้ากับโอกาสต่างๆ

การรู้จักปรับตัวให้เข้ากับโอกาสต่างๆ	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	38	8.7
เห็นด้วย	83	18.9
ไม่แน่ใจ	132	30.1
ไม่เห็นด้วย	160	36.5
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	25	5.7
รวม	438	100

จากตารางที่ 37 พบว่า ร้อยละ 36.5 ของกลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วยว่าละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ตนเป็นคนที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับโอกาสต่างๆ ได้ รองลงมาคือ กลุ่มที่ไม่แน่ใจ กลุ่มที่เห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่งตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่น้อยที่สุดคือกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีร้อยละ 5.7

ตารางที่ 38 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเรียนรู้ค่านิยมการรู้จักรักษาน้ำใจผู้อื่น

การรู้จักรักษาน้ำใจผู้อื่น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	36	8.2
เห็นด้วย	72	16.4
ไม่แน่ใจ	91	20.8
ไม่เห็นด้วย	201	45.9
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	38	8.7
รวม	438	100

จากตารางที่ 38 พบว่า ร้อยละ 45.9 ของกลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วยว่าละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ตนเป็นคนรู้จักรักษาน้ำใจผู้อื่น ส่วนกลุ่มที่ไม่แน่ใจ เห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่งมีจำนวนรองลงมา โดยกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งมีไม่ถึงร้อยละ 10

ตารางที่ 39 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเรียนรู้ค่านิยม
ความมีน้ำใจเมตตาอาวี

ความมีน้ำใจเมตตาอาวี	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	34	7.8
เห็นด้วย	91	20.8
ไม่แน่ใจ	135	30.8
ไม่เห็นด้วย	146	33.3
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	32	7.3
รวม	438	100

จากตารางที่ 39 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 33.3 ไม่เห็นด้วยว่าละครใต้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ตนเป็นคนมีน้ำใจเมตตาอาวี รองลงมาคือกลุ่มที่ไม่แน่ใจ และกลุ่มที่เห็นด้วยตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่เห็นด้วยอย่างยิ่งและกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ตารางที่ 40 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเรียนรู้ค่านิยม
ความสุภาพ

ความสุภาพ	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	40	9.1
เห็นด้วย	107	24.4
ไม่แน่ใจ	157	35.8
ไม่เห็นด้วย	118	26.9
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	16	3.7
รวม	438	100

ตารางที่ 40 พบว่า ร้อยละ 35.8 ของกลุ่มตัวอย่างไม่แน่ใจว่าละครใต้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ตนเป็นคนสุภาพหรือไม่ โดยกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยมีจำนวนรองลงมาคือ 26.9 และกลุ่มที่เห็นด้วยมีจำนวนร้อยละ 24.4 กลุ่มที่เห็นด้วยอย่างยิ่งมีจำนวนไม่ถึงร้อยละ 10 ส่วนกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งมีจำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 3.7

ตารางที่ 41 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเรียนรู้ค่านิยม
ความเอาจริงเอาจัง

ความเอาจริงเอาจัง	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	40	9.1
เห็นด้วย	107	24.4
ไม่แน่ใจ	158	36.1
ไม่เห็นด้วย	118	26.9
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	15	3.4
รวม	438	100

จากตารางที่ 41 พบว่า ร้อยละ 36.1 ของกลุ่มตัวอย่างไม่แน่ใจว่าละครได้วันทาง
โทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ตนเป็นคนเอาจริงเอาจังหรือไม่ ที่มีมากรอง
ลงมาคือ กลุ่มที่ไม่เห็นด้วย กลุ่มที่เห็นด้วย และกลุ่มที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง สำหรับกลุ่มที่ไม่เห็น
ด้วยอย่างยิ่งมีเพียงร้อยละ 3.4

ตารางที่ 42 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการเรียนรู้ค่านิยม
การแสวงหาความรู้

การนิยมแสวงหาความรู้	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	48	11.0
เห็นด้วย	105	24.0
ไม่แน่ใจ	137	31.3
ไม่เห็นด้วย	125	28.5
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	23	5.3
รวม	438	100

จากตารางที่ 42 พบว่า ร้อยละ 28.5 ของกลุ่มตัวอย่าง ไม่เห็นด้วยว่าละครได้วันทาง
โทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ตนเป็นคนนิยมแสวงหาความรู้ กลุ่มที่รอง
ลงมามีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยและกลุ่มที่เห็นด้วยตามลำดับ โดยกลุ่มที่มี
จำนวนน้อยที่สุดคือ กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตารางที่ 43 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเรียนรู้ค่านิยม
ความกล้าหาญ

ความกล้าหาญ	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	39	8.9
เห็นด้วย	102	23.3
ไม่แน่ใจ	121	27.6
ไม่เห็นด้วย	144	32.9
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	32	7.3
รวม	438	100

จากตารางที่ 43 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่าละครได้วันทางโทรทัศน์ เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ตนเป็นคนกล้าหาญ ซึ่งมีจำนวนร้อยละ 32.9 ส่วนกลุ่มที่มีมากรองลงมาคือกลุ่มที่ไม่แน่ใจ กลุ่มที่เห็นด้วย และกลุ่มที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ กลุ่มที่ไม่เห็นด้วย มีร้อยละ 7.3

ตารางที่ 44 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเรียนรู้ค่านิยม
การรู้จักประมาณตนและรักความสันโดษ

การรู้จักประมาณตนและรักความสันโดษ	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	38	8.7
เห็นด้วย	113	25.8
ไม่แน่ใจ	148	33.8
ไม่เห็นด้วย	112	25.6
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	27	6.2
รวม	438	100

จากตารางที่ 44 พบว่า ร้อยละ 33.8 ของกลุ่มตัวอย่างไม่แน่ใจว่าละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ตนเป็นคนรู้จักประมาณตนและรักความสันโดษหรือไม่ โดยกลุ่มที่รองลงมาคือกลุ่มที่เห็นด้วยและกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกัน มีร้อยละ 25.8 และ 25.6 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งมีร้อยละ 6.2

ตารางที่ 45 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเรียนรู้ค่านิยม
การให้อภัย

การให้อภัย	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	31	7.1
เห็นด้วย	96	21.9
ไม่แน่ใจ	104	23.7
ไม่เห็นด้วย	175	40.0
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	32	7.3
รวม	438	100

จากตารางที่ 45 พบว่า กลุ่มตัวอย่างถึงร้อยละ 40.0 ไม่เห็นด้วยว่าละครได้หวนทาง
โทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ตนเป็นคนที่รู้จักการให้อภัย โดยกลุ่มที่มี
จำนวนรองลงมาคือ กลุ่มที่ไม่แน่ใจ สำหรับกลุ่มที่เห็นด้วยอย่างยิ่งและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งมี
จำนวนเล็กน้อยเท่านั้น

ตารางที่ 46 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเรียนรู้ค่านิยม
การรู้จักให้ความรักใคร่สนิทสนมกับคนอื่น

การรู้จักให้ความรักใคร่สนิทสนมกับคนอื่น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	32	7.3
เห็นด้วย	89	20.3
ไม่แน่ใจ	104	23.7
ไม่เห็นด้วย	174	39.7
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	39	8.9
รวม	438	100

จากตารางที่ 46 พบว่า ร้อยละ 39.7 ของกลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วยว่าละครได้หวนทาง
โทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ตนเป็นคนที่รู้จักให้ความรักใคร่สนิทสนมกับ
คนอื่น โดยกลุ่มที่ไม่แน่ใจ และกลุ่มที่เห็นด้วยมีจำนวนรองลงมาตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่มี
จำนวนน้อยที่สุดคือ กลุ่มที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีร้อยละ 7.3

ตารางที่ 47 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเรียนรู้ค่านิยม
ความอ่อนน้อมเชื่อฟังผู้ใหญ่

ความอ่อนน้อมเชื่อฟังผู้ใหญ่	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	45	10.3
เห็นด้วย	105	24.0
ไม่แน่ใจ	124	28.3
ไม่เห็นด้วย	143	32.6
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	21	4.8
รวม	438	100

จากตารางที่ 47 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 32.6 ไม่เห็นด้วยว่าละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ตนเป็นคนที่ยอ่อนน้อมเชื่อฟังผู้ใหญ่ รองลงมาคือกลุ่มที่ไม่แน่ใจ มีร้อยละ 28.3 และกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับประเด็นดังกล่าว มีเพียงร้อยละ 4.8

ตารางที่ 48 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเรียนรู้ค่านิยม
การรู้จักรักษาความสะอาด

การรู้จักรักษาความสะอาด	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	45	10.3
เห็นด้วย	117	26.7
ไม่แน่ใจ	138	31.5
ไม่เห็นด้วย	117	26.7
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	21	4.8
รวม	438	100

จากตารางที่ 48 พบว่า ร้อยละ 31.5 ของกลุ่มตัวอย่างไม่แน่ใจว่าละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ตนเป็นคนรู้จักรักษาความสะอาดหรือไม่ รองลงมาคือกลุ่มที่เห็นด้วยและกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยมีจำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 26.7 โดยกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตารางที่ 49 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเรียนรู้ค่านิยม
ความสนุกสนาน ร่าเริง

ความสนุกสนาน ร่าเริง	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	28	6.4
เห็นด้วย	81	18.5
ไม่แน่ใจ	92	21.0
ไม่เห็นด้วย	179	40.9
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	58	13.2
รวม	438	100

จากตารางที่ 49 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่าละครได้วันทางโทรทัศน์ เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ตนเป็นคนสนุกสนาน ร่าเริง ซึ่งมีร้อยละ 40.9 โดยกลุ่มที่รองลงมาคือ กลุ่มที่ไม่แน่ใจ กลุ่มที่เห็นด้วย และ กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งตามลำดับ มีเพียงเล็กน้อยที่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับประเด็นดังกล่าว

ตารางที่ 50 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเรียนรู้ค่านิยม
การรู้จักฟังพาวาคัยซึ่งกันและกัน

การฟังพาวาคัยซึ่งกันและกัน	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	33	7.5
เห็นด้วย	83	18.9
ไม่แน่ใจ	110	25.1
ไม่เห็นด้วย	167	38.1
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	45	10.3
รวม	438	100

จากตารางที่ 50 พบว่า ร้อยละ 38.1 ของกลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วยว่าละครได้วันทางโทรทัศน์ เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ตนเป็นคนที่รู้จักฟังพาวาคัยซึ่งกันและกัน สำหรับกลุ่มที่มีจำนวนรองลงมาคือ กลุ่มที่ไม่แน่ใจ กลุ่มที่เห็นด้วย และกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งตามลำดับ โดยกลุ่มที่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับประเด็นดังกล่าวมีไม่ถึงร้อยละ 10

ตารางที่ 51 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเรียนรู้ค่านิยมการมีความคิดสร้างสรรค์

การมีความคิดสร้างสรรค์	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	42	9.6
เห็นด้วย	86	19.6
ไม่แน่ใจ	148	33.8
ไม่เห็นด้วย	130	29.7
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	32	7.3
รวม	438	100

จากตารางที่ 51 พบว่า ร้อยละ 33.8 ของกลุ่มตัวอย่างไม่แน่ใจว่าละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ตนเป็นคนมีความคิดสร้างสรรค์ รองลงมาคือ กลุ่มที่ไม่เห็นด้วย เห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่งตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับประเด็นดังกล่าวมีจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 7.3

ตารางที่ 52 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเรียนรู้ค่านิยมความทะเยอทะยาน

ความทะเยอทะยาน	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	51	11.6
เห็นด้วย	136	31.1
ไม่แน่ใจ	133	30.4
ไม่เห็นด้วย	97	22.1
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	21	4.8
รวม	438	100

จากตารางที่ 52 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 31.1 เห็นด้วยว่าละครใต้หวันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” มีส่วนช่วยให้ตนเป็นคนมีความทะเยอทะยาน ส่วนที่มีมากรองลงมาคือ กลุ่มที่ไม่แน่ใจ กลุ่มที่ไม่เห็นด้วย และกลุ่มที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ตามลำดับ มีเพียงไม่ถึงร้อยละ 5 ของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับประเด็นดังกล่าว

การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง

ตารางที่ 53 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการที่กลุ่ม “F4” เป็น
เหมือนเพื่อนหรือคนคุ้นเคย

การที่กลุ่ม“F4”เป็นเหมือนเพื่อนหรือคนคุ้นเคย	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	71	16.2
เห็นด้วย	145	33.1
ไม่แน่ใจ	99	22.6
ไม่เห็นด้วย	94	21.5
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	29	6.6
รวม	438	100

จากตารางที่ 53 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 33.1 เห็นด้วยว่ากลุ่ม “F4” เป็นเหมือนเพื่อนหรือคนคุ้นเคย รองลงมาคือ กลุ่มที่ไม่แน่ใจ กลุ่มที่ไม่เห็นด้วย และกลุ่มที่เห็นด้วยอย่างยิ่งตามลำดับ แต่กลุ่มที่น้อยที่สุดคือ กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตารางที่ 54 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการลှ้ให้กลุ่ม “F4”
แก้ปัญหาได้ลู่่วงเมื่อประสบสถานการณ์ค้บชั้น

การลှ้ให้กลุ่ม “F4” แก้ปัญหาได้ลู่่วงเมื่อประสบสถานการณ์ค้บชั้น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	34	7.8
เห็นด้วย	68	15.5
ไม่แน่ใจ	110	25.1
ไม่เห็นด้วย	165	37.7
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	61	13.9
รวม	438	100

จากตารางที่ 54 พบว่า ร้อยละ 37.7 ของกลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วยว่าตนรู้สึกลှ้ให้กลุ่ม “F4” แก้ปัญหาได้ลู่่วงเมื่อประสบสถานการณ์ค้บชั้น รองลงมาคือกลุ่มที่ไม่แน่ใจ กลุ่มที่เห็นและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ตามลำดับ มีเพียงเล็กน้อยที่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับประเด็นดังกล่าว

ตารางที่ 55 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการเฝ้าระชมตอนต่อไป

การเฝ้าระชมตอนต่อไป	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	49	11.2
เห็นด้วย	86	19.6
ไม่แน่ใจ	110	25.1
ไม่เห็นด้วย	119	27.2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	74	16.9
รวม	438	100

จากตารางที่ 55 พบว่า ร้อยละ 27.2 ของกลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วยว่าตนมักจะเฝ้าระชมตอนต่อไปเมื่อละครได้วันทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” จบแต่ละตอน รองลงมาคือ กลุ่มที่ไม่แน่ใจ กลุ่มที่เห็นด้วย และกลุ่มที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ กลุ่มที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตารางที่ 56 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการติดตามชมกลุ่ม “F4” ในสื่ออื่นๆ

การติดตามชมกลุ่ม “F4” ในสื่ออื่นๆ	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	68	15.5
เห็นด้วย	107	24.4
ไม่แน่ใจ	88	20.1
ไม่เห็นด้วย	118	26.9
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	57	13.0
รวม	438	100

จากตารางที่ 56 พบว่า ร้อยละ 26.9 ของกลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วยว่าตนรู้สึกตื่นเต้นดีใจ เมื่อเห็นภาพของกลุ่ม “F4” ในสื่ออื่นๆ รองลงมาคือ กลุ่มที่เห็นด้วย กลุ่มที่ไม่แน่ใจ และกลุ่มที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับประเด็นดังกล่าวมีจำนวนน้อยที่สุด

ตารางที่ 57 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการติดตามเรื่องราวของกลุ่ม “F4” ในหนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร

การติดตามเรื่องราวของกลุ่ม”F4” ในหนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	59	13.5
เห็นด้วย	100	22.8
ไม่แน่ใจ	95	21.7
ไม่เห็นด้วย	125	28.5
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	59	13.5
รวม	438	100

จากตารางที่ 57 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 28.5 ไม่เห็นด้วยว่าตนได้ติดตามอ่านเรื่องราวของของงกลุ่ม “F4” ในหนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร ส่วนกลุ่มที่รองลงมาคือ กลุ่มที่เห็นด้วยและกลุ่มที่ไม่แน่ใจ ตามลำดับ สำหรับกลุ่มที่เห็นด้วยอย่างยิ่งและกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งมีจำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 13.5

ตารางที่ 58 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความชอบสะสมสิ่งของต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่ม “F4”

ความชอบสะสมสิ่งของต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่ม “F4”	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	131	29.9
เห็นด้วย	140	32.0
ไม่แน่ใจ	83	18.9
ไม่เห็นด้วย	53	12.1
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	31	7.1
รวม	438	100

จากตารางที่ 58 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 32 เห็นด้วยว่าชอบสะสมสิ่งของต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่ม “F4” รองลงมาคือกลุ่มที่เห็นด้วยมีร้อยละ 32.0 ในขณะที่กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยกับประเด็นนี้มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 7.1

ตารางที่ 59 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความอยากจะพบตัวจริง
ของกลุ่ม “F4” ที่ได้หวน

ความอยากจะพบตัวจริงของกลุ่ม “F4” ที่ได้หวน	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	121	27.6
เห็นด้วย	104	23.7
ไม่แน่ใจ	84	19.2
ไม่เห็นด้วย	69	15.8
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	60	13.7
รวม	438	100

จากตารางที่ 59 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 27.6 เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าตนอยากจะพบตัวจริงของกลุ่ม “F4” ที่ได้หวน รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วย มีร้อยละ 23.7 กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับประเด็นดังกล่าวมีจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 13.7

ตารางที่ 60 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความรู้สึกเศร้าและเสียใจ
เมื่อเห็นกลุ่ม “F4” มีความทุกข์

ความรู้สึกเศร้าและเสียใจเมื่อเห็นกลุ่ม “F4” มีความทุกข์	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	127	29.0
เห็นด้วย	122	27.9
ไม่แน่ใจ	104	23.7
ไม่เห็นด้วย	61	13.9
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	24	5.5
รวม	438	100

จากตารางที่ 60 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 29.0 เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าตนรู้สึกเศร้าและเสียใจเมื่อเห็นกลุ่ม “F4” มีความทุกข์ รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วย กลุ่มตัวอย่างที่ไม่แน่ใจ และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เห็นด้วย ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งมีเพียงเล็กน้อย คือ ร้อยละ 5.5

ตารางที่ 61 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความอยากจะไปร่วมงาน พบปะกลุ่ม “F4” ถ้ามีการนำกลุ่ม “F4” มาพบปะแฟนละครในประเทศไทย

ความอยากพบกลุ่ม “F4” ถ้ามีการนำกลุ่ม “F4” มาพบปะแฟนละครในประเทศไทย	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	104	23.7
เห็นด้วย	93	21.2
ไม่แน่ใจ	117	26.7
ไม่เห็นด้วย	71	16.2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	53	12.1
รวม	438	100

จากตารางที่ 61 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 26.7 ไม่แน่ใจว่าถ้ามีการนำกลุ่ม “F4” มาพบปะแฟนละครในประเทศไทยตนอยากจะไปร่วมงานด้วยหรือไม่ ส่วนกลุ่มที่รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีจำนวนร้อยละ 23.7 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งมีจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 12.1

ตารางที่ 62 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการติดตามชมเมื่อนำกลับมาแพร่ภาพอีกครั้ง

การติดตามชมเมื่อนำกลับมาแพร่ภาพอีกครั้ง	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	65	14.8
เห็นด้วย	58	13.2
ไม่แน่ใจ	136	31.1
ไม่เห็นด้วย	117	16.7
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	62	14.2
รวม	438	100

จากตารางที่ 62 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 31.1 ไม่แน่ใจว่าเมื่อมีการนำละครได้หวนทางโทรทัศน์เรื่อง “รักใสใสหัวใจ 4 ดวง” กลับมาแพร่ภาพอีกครั้ง ตนจะติดตามชมหรือไม่ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เหลือมีจำนวนใกล้เคียงคือ กลุ่มที่ไม่เห็นด้วย กลุ่มที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และกลุ่มที่เห็นด้วย มีร้อยละ 16.7, 14.8, 14.2 และ 13.2 ตามลำดับ

ความเป็นแม่แบบ

ตารางที่ 63 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับคนไทยของกลุ่ม “F4”

กลุ่ม “F4” เป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับคนไทย	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	30	6.8
เห็นด้วย	88	20.1
ไม่แน่ใจ	203	46.3
ไม่เห็นด้วย	99	22.6
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	18	4.1
รวม	438	100

จากตารางที่ 63 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 46.3 ไม่แน่ใจว่ากลุ่ม “F4” เป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับคนไทยหรือไม่ ที่รองลงมาคือกลุ่มที่ไม่เห็นด้วย กลุ่มที่เห็นด้วย และกลุ่มที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีร้อยละ 22.6, 20.1 และ 6.8 ตามลำดับ มีเพียงเล็กน้อยที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตารางที่ 64 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการยึดถือกลุ่ม “F4” เป็นแม่แบบในการดำเนินชีวิต

การยึดถือกลุ่ม “F4” เป็นแม่แบบในการดำเนินชีวิต	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	71	16.2
เห็นด้วย	140	32.0
ไม่แน่ใจ	154	35.2
ไม่เห็นด้วย	60	13.7
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	13	3.0
รวม	438	100

จากตารางที่ 64 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 35.2 ที่ไม่แน่ใจว่าตนยึดถือกลุ่ม “F4” เป็นแม่แบบในการดำเนินชีวิตหรือไม่ รองลงมาคือกลุ่มที่เห็นด้วย มีจำนวนร้อยละ 32.0 ในขณะที่มีเพียงเล็กน้อยที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตารางที่ 65 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความเห็นว่าเป็นว่าพฤติกรรม
ของกลุ่ม “F4” เป็นพฤติกรรมที่ควรได้รับการสรรเสริญ

พฤติกรรมของกลุ่ม “F4” เป็นพฤติกรรมที่ ควรได้รับการสรรเสริญ	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	72	16.4
เห็นด้วย	127	29.0
ไม่แน่ใจ	161	36.8
ไม่เห็นด้วย	65	14.8
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	13	3.0
รวม	438	100

จากตารางที่ 65 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 36.8 ไม่แน่ใจว่าพฤติกรรมของกลุ่ม “F4” เป็นพฤติกรรมที่ควรได้รับการสรรเสริญหรือไม่ รองลงมาคือกลุ่มที่เห็นด้วยซึ่งมีร้อยละ 29.0 มีจำนวนเพียงเล็กน้อยเท่านั้นที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งสมควรได้รับการสรรเสริญ

ตารางที่ 66 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการนำแนวทางในแก้ไข
ปัญหาของกลุ่ม “F4” มาประยุกต์ใช้กับตัวเอง

การนำแนวทางในแก้ไขปัญหาของกลุ่ม “F4” มาประยุกต์ใช้กับตัวเอง	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	53	12.1
เห็นด้วย	92	21.0
ไม่แน่ใจ	153	34.9
ไม่เห็นด้วย	121	27.6
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	19	4.3
รวม	438	100

จากตารางที่ 66 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 34.9 ไม่แน่ใจว่าตนได้นำแนวทางในการแก้ไขปัญหาของกลุ่ม “F4” มาประยุกต์ใช้กับตัวเอง รองลงมาคือกลุ่มที่ไม่เห็นด้วย กลุ่มที่เห็นด้วย และกลุ่มที่เห็นด้วยอย่างยิ่งมีร้อยละ 27.6, 21.0 และ 12.1 ตามลำดับ สำหรับกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งมีเพียงร้อยละ 4.3

ตารางที่ 67 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความอยากมีลักษณะเหมือนกลุ่ม “F4”

ความอยากมีลักษณะเหมือนกลุ่ม “F4”	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	72	16.4
เห็นด้วย	116	26.5
ไม่แน่ใจ	145	33.1
ไม่เห็นด้วย	83	18.9
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	22	5.0
รวม	438	100

จากตารางที่ 67 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 33.1 ไม่แน่ใจว่าตนเองอยากมีลักษณะเหมือนกลุ่ม “F4” หรือไม่ รองลงมาคือกลุ่มที่เห็นด้วย มีร้อยละ 26.5 และกลุ่มที่มีน้อยที่สุดคือกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตารางที่ 68 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการยึดถือกลุ่ม “F4” เป็นแบบอย่างในเรื่องของความรักเพื่อน

การยึดถือกลุ่ม “F4” เป็นแบบอย่างในเรื่องของความรักเพื่อน	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	41	9.4
เห็นด้วย	39	8.9
ไม่แน่ใจ	81	18.5
ไม่เห็นด้วย	208	47.5
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	69	15.8
รวม	438	100

จากตารางที่ 68 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 47.5 ไม่เห็นด้วยว่าตนได้ยึดถือกลุ่ม “F4” เป็นแบบอย่างในเรื่องของความรักเพื่อน ในขณะที่รองลงมาคือ กลุ่มที่ไม่แน่ใจ กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และกลุ่มที่เห็นด้วยอย่างยิ่งตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่เห็นด้วยมีจำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 8.9

ตารางที่ 69 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความเห็นด้วยกับการตัดสินใจเลือกรูปแบบในการดำเนินชีวิตของกลุ่ม “F4”

ความเห็นด้วยกับการตัดสินใจเลือกรูปแบบในการดำเนินชีวิตของกลุ่ม “F4”	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	60	13.7
เห็นด้วย	103	23.5
ไม่แน่ใจ	172	39.3
ไม่เห็นด้วย	77	17.6
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	26	5.9
รวม	438	100

จากตารางที่ 69 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 39.3 ไม่แน่ใจว่าตนเห็นด้วยกับการตัดสินใจเลือกรูปแบบในการดำเนินชีวิตของกลุ่ม “F4” โดยกลุ่มที่รองลงมาคือร้อยละ 23.5 เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าว ส่วนกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งมีเพียง 5.9

ตารางที่ 70 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความเห็นด้วยกับการใช้กำลังในการแก้ปัญหาต่างๆ ของกลุ่ม “F4”

ความเห็นด้วยกับการใช้กำลังในการแก้ปัญหาต่างๆ ของกลุ่ม “F4”	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	150	34.2
เห็นด้วย	122	27.9
ไม่แน่ใจ	83	18.9
ไม่เห็นด้วย	64	14.6
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	19	4.3
รวม	438	100

จากตารางที่ 70 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 34.2 เห็นด้วยยิ่งยกว่ากลุ่ม “F4” แสดงให้เห็นว่าการใช้กำลังเป็นทางออกที่ดีในการแก้ปัญหาต่างๆ รองลงมาคือ กลุ่มที่เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าว ซึ่งมีร้อยละ 27.9 ในขณะที่กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งมีเพียงร้อยละ 4.3

ตารางที่ 71 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความเห็นว่าคุณกลุ่ม “F4” เป็นคนที่สมบูรณ์แบบ

ความเห็นว่าคุณกลุ่ม “F4” เป็นคนที่สมบูรณ์แบบ	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	82	18.7
เห็นด้วย	126	28.8
ไม่แน่ใจ	128	29.2
ไม่เห็นด้วย	81	18.5
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	21	4.8
รวม	438	100

จากตารางที่ 71 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 29.2 ไม่แน่ใจว่าคุณกลุ่ม “F4” เป็นคนที่สมบูรณ์แบบ ที่มีมารองลงมาคือกลุ่มที่เห็นด้วย มีร้อยละ 28.8 และร้อยละ 18.7 เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าคุณกลุ่ม “F4” เป็นคนที่สมบูรณ์แบบ ในขณะที่มีเพียงร้อยละ 4.8 ที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตารางที่ 72 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการยกย่องการกระทำของกลุ่ม “F4” ให้คนอื่นฟัง

การยกย่องการกระทำของกลุ่ม “F4” ให้คนอื่นฟัง	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	113	25.8
เห็นด้วย	151	34.5
ไม่แน่ใจ	91	20.8
ไม่เห็นด้วย	60	13.7
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	23	5.3
รวม	438	100

จากตารางที่ 72 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 34.5 เห็นด้วยว่าได้ยกย่องการกระทำของกลุ่ม “F4” ให้คนอื่นฟัง รองลงมาคือกลุ่มที่เห็นด้วย ซึ่งมีร้อยละ 25.8 และกลุ่มที่ไม่แน่ใจมีร้อยละ 20.8 แต่กลุ่มที่มีน้อยที่สุดคือกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ภาคผนวก ค : ภาพประกอบ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

F4 Fanclub Party

‘ใหญ่คิดดีไม่มีมั่วสุม’

4 หนุ่มหน้าดีชื่อฝรั่งนาม F4 กำลัง
 ฉลาดวาดกระชากใจสาวน้อยสาวใหญ่ จน
 กลายเป็นกระแสฟีเวอร์ทั่วเอเชีย
 แม้แต่ในเมืองไทยเองกระแส
 นี้ก็ลุกลามอย่างรวดเร็ว จนสาวก
 F4 อุดรทนไม่ได้เรียกร้องให้จัด
 F4 Fanclub Party ขึ้นเมื่อวันที่
 15.มี.ค. ที่ผ่านมา
 Party เริ่มต้นขึ้นด้วยเสียง
 กรีดดดด..... ของน้อง ๆ
 Fanclub เมือง
 จากมี

การ
 ฉาย
 ไปร เจค
 เตอร์จอใหญ่
 ยักขให้ชมการ
 แสดงคอนเสิร์ตของ
 F4 รวมไปถึงเพลงที่ทั้ง
 4 หนุ่มร้องเดี่ยว

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก วันอาทิตย์ที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2546

รักใสๆ หัวใจ F4

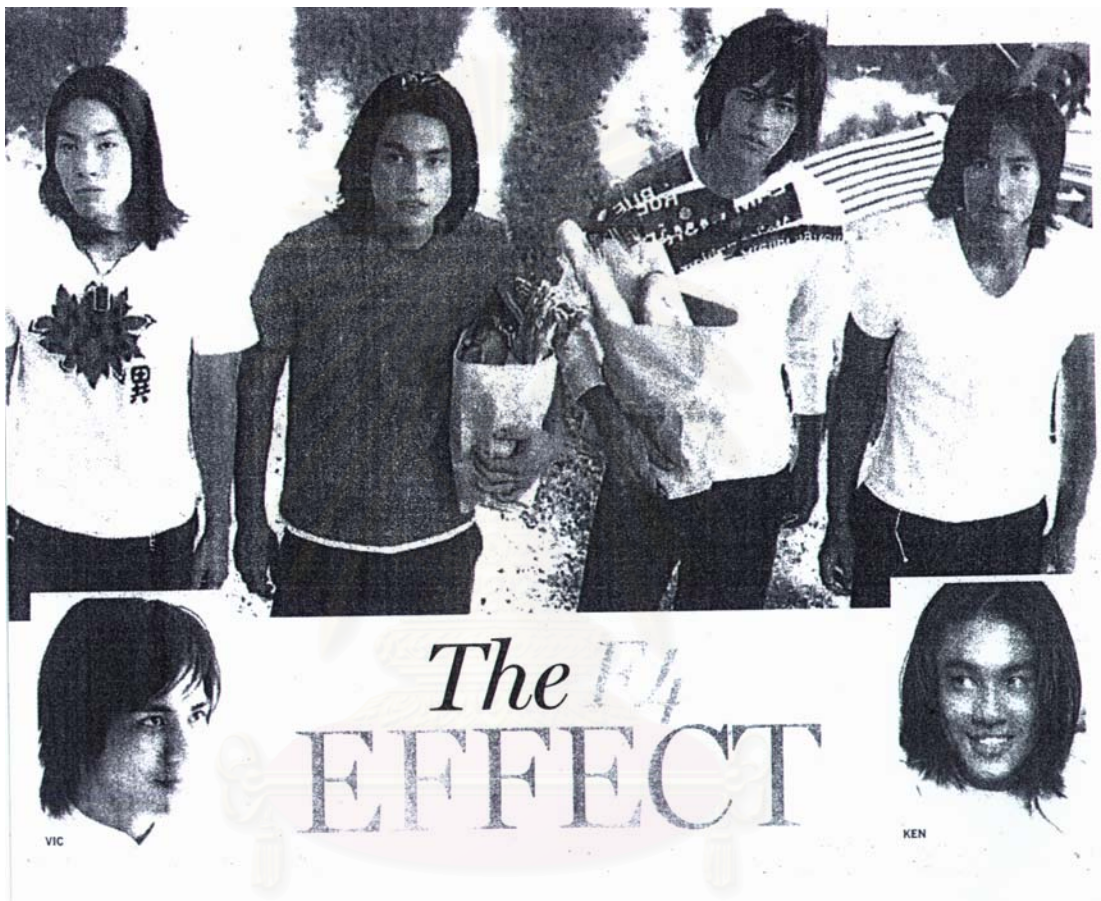
กระแสความสดของ
ละครที่เรียกกันว่า
“เอเชียนมูวี่ส์” เริ่ม
เข้ามาจับจองส่วนแบ่ง
ละครในเมืองไทย
และที่ตั้งระเบิดไปทั้ง
วงการในตอนนั้นคง
หนีไม่พ้น 4 หนุ่ม F4
ที่มาสร้างปรากฏ
การณ์ “สวนฝนดาว
ตก” พีเวอร์ในเมือง
ไทย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หนังสือพิมพ์บางกอกทูเดย์ วันอาทิตย์ที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546

หนังสือพิมพ์มติชน วันอาทิตย์ที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
หนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น วันจันทร์ที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2546

กระแสบ้าๆ

"ที่ว่าละครต่างชาติบางเรื่อง ดีและมีคุณภาพกว่าละครไทยนั้น เห็นทีจะเป็นแค่การจุดกระแสซะมากกว่า..."

ข้อความข้างต้น เป็นส่วนหนึ่งของความคิดเห็นของผู้ปกครองท่านหนึ่ง ซึ่งมีต่อละครวัยรุ่น (F4) ที่กำลังมาแรงอยู่ในขณะนี้

"คิดฉันไม่เชื่อว่าละครเรื่องนี้ดีกว่าละครวัยรุ่นของไทย เป็นละครแค่ดูได้เท่านั้น..."

ครับ, ผมอึดอัดพอสมควรเหมือนกันกับกระแสคลั่งไคล้ F4 ของวัยรุ่นไทยกลุ่มหนึ่ง กับแรงกระแทกของผู้ปกครองบางส่วนที่คิดและมองไปอีกมุม

ผมไม่เคยชื่นชมหรือเชียร์ละครเรื่องนี้ แต่เคยบอกว่า เป็นทางเลือกใหม่ของวัยรุ่นไทยที่มั่วถูกจังหวะเท่านั้น

เห็นด้วยว่า เนื้อหาของ F4 วันเวียนอยู่แค่ความรักของกลุ่มวัยรุ่น

ตัวละครบางตัวออกจะแกล่แค้นเด็กเสนอตัวให้ผู้ชายล่วงเกิน ถึงขนาดเชิญชวนผู้ชายเข้าโรงแรม

เป็นจินตนาการของสาววัยรุ่นจีนที่เพ้อฝันและไร้สาระพอสมควร

ผมเรียนด้วยความเคารพ ผู้ปกครองทุกท่านที่ถูกหลานติดละครเรื่องนี้ ว่าต้องแนะนำอย่างใกล้ชิด

อย่าไปปิดกั้นความบันเทิงด้านนี้ แต่พยายามให้เด็กๆคิดตามละครและชี้ช่องความไม่เหมาะสมให้ถูกหลานเรารู้เท่าทัน คิดว่านี่เป็นเพียงแค่ "กระแส" ที่พัดชั่วคราว แล้วคงพัดผ่านหายไป

เช่นเดียวกับความหลงใหลของกลุ่มวัยรุ่นพวกเขาและเธอจะมองเป็นแค่ความบันเทิง และความคลั่งไคล้เท่านั้น

แต่เหนืออื่นใด ผมไม่อยากจะให้ผู้ใหญ่จุดกระแสวัฒนธรรมต่างชาติที่เลวร้ายมาล้างสมองหรือยั่วกิเลสเด็กไทย

แม้แต่ละครที่ว่าเป็นความบันเทิงนี้แหละ จะต้องคิดให้มากๆ เพราะเส้นทางของวัยรุ่นไทยก็ต้องเดินบนทางของเรา

ครับ, ผมขอมให้กระแสบ้าๆค่าผม ใครมีลูกสาว แล้วทำพฤติกรรมเลวๆอย่างตัวละครบางตัว แล้วจะปวดร้าวนะ

แก้ผ้าต่อหน้าผู้ชาย ชั่วชวนให้ผู้ชายชมดูภาพที่ปรากฏทางจอเมื่อคืนวันศุกร์ที่ผ่านมา

ไม่สมควรจะปรากฏเป็นละครให้เด็กไทยชมแม้แต่ภาพเดียว

เจ็บปวดจริงๆครับ!!

F4 พีเออร์ระลอกใหม่ 1 เมษายนนี้ !

VCD 1-31

แผ่นที่ 1-30 เป็นตอนที่ 1-30*
แผ่นที่ 31 เป็นตอนจบและเบื้องหลังการถ่ายทำ

รักใสใส F4 หัวใจ 4 ดวง ภาค 2 (จบสมบูรณ์)

ลงทุนสร้างยิ่งใหญ่ยกกองไปถ่ายทำที่นครบาร์เซโลนา ประเทศสเปน เค้าหมูจึง กับ ตามได้ ได้ประกาศเป็นคนรักกันอย่างเปิดเผย และเดินทางไม่ทองเที่ยวที่ "บาร์เซโลนา" อย่างมีความสุขและเตรียมเข้าพิธีแต่งงานในโบสถ์แห่งหนึ่งของเมืองของ "บาร์เซโลนา" แต่มีเรื่องราวมากมายเกิดขึ้น ที่คุณต้องติดตาม ...

31 แผ่น x 99.- = 3,069.-

ราคาพิเศษ 2,450.-

โบนัสพิเศษสำหรับแฟน F4
แผ่นที่ 1 แถม F4 GIFT BAG COLLECTION
แผ่นที่ 2 แถมโปสเตอร์ 4 สี ขนาดยักษ์ 21" x 31"

DUAL LANGUAGE
เลือกภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษ

ร้านค้าส่งชื่อดังได้ : - โทร. 0 29113311-5 FAX : 0 25879567

หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ วันพุธที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2546

เดลิ@Web

<http://www.f4thailand.com>

เอฟ 4 ไทยแลนด์

ยังคงอยู่ในกระแสความนิยมของวัยรุ่นไทย โดยเฉพาะสาว ๆ สำหรับ 4 หนุ่มหน้าใส "เอฟโฟร์ (F4)" ที่กำลังมีผลงานเรื่อง "รักใสใสหัวใจสี่ดวง ภาค 2" ผ่านจอแก้วในขณะนี้

ด้วยกระแสความแรงหนุ่มตีดินแดนได้วันนี้ จึงก่อให้เกิด F4-ไทยแลนด์ แฟนคลับ ขึ้น ประกอบไปด้วยเนื้อหาอันแน่นสำหรับแฟน F4 โดยเฉพาะไม่ว่าจะเป็น ประวัติของสมาชิก F4 ทั้งหมดในหัวข้อ รายงานตัว หรือสนใจผลงานทั้ง เพลงดังและละครฮิต ก็จะมีให้ที่ ผลงาน สำหรับหัวข้อ ข่าว/บทความ อ่านกันดูใจกับบทสัมภาษณ์และข่าวคราวความเคลื่อนไหวอย่างใกล้ชิด

นอกจากนี้ในหัวข้อ เกี่ยวกับฝาก พบกับภาพสวยขนาดใจสาวภาพออสตินเปอร์ และหน้าภาคโปรแกรมวินแอม (Winamp Skin) และหากชมแล้วไม่จุใจ เข้าไปที่ เกาะซิดคิดชอบริค

หนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ วันจันทร์ที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2546

Soap, songs and sales

ENTERTAINMENT: Taiwanese boy band F4 scoring on multiple fronts

WORANUJ MANEERUNGSEE

The biggest selling boy band in Asia, F4, not only is making Mando-pop waves among adoring Thai fans, but boosting the entertainment business through thriving merchandise sales.

Driven by the F4 fever, sales of the Taiwanese boy band's VCDs, CDs and other merchandise in Thailand have reached nearly 100 million baht since TV Channel 3 began broadcasting the Taiwanese soap opera *Meteor Garden I* two months ago.

The soap, based on a Japanese comic, is a teenage love story starring the F4 members: Jerry (Yan Cheng Xu), Ken (Chu Hsiao Ten), Vic (Chou Yu Ming) and Vanness (Wu Jian Hao).

Thais have become enamoured with the boy band since TV Channel 3 began broadcasting the soap after F4 fever hit many Asian countries last year. The soap is being shown in the 8.30-10.30 pm slot on Thursday and Friday, a time normally slotted for Thai soaps.

Sales of *Meteor Garden I* VCDs, released two weeks ago, have already reached 50,000 sets to gross about 50 million baht, according to Wichien Koothanaraj, the managing director of Amigo Studio Co, the distributor and sub-rights owner in Thailand.

Sales have easily topped the previous record of 15,000 sets for the hit Chinese martial arts epic *Jor Wela Ha Jinxi* or *A Step into the Past*, broadcast by TV Channel 3 eighteen months ago.

The retail price of the 19-disc *Meteor Garden I* set is 2,560 baht, although after discounts, prices of 1,700 to 2,000 baht are more typical.

Mr Wichien said F4 fever had led the firm to raise production of the VCD set in anticipation of higher demand.

F4 members Jerry, Ken, Vic and Vanness have become a staple on Channel 3 prime time, with some young fans saying they would rather watch the musicians act than watch them sing.

He said it was too early to estimate total sales for the Taiwanese soap VCDs, but that Thai sales was likely to come under the 100,000 sets sold in Indonesia and 300,000 sets in Taiwan.

Amigo paid more than 10 million baht for the rights to distribute the VCD and shares revenues with Golden Town, the copyright owner in Thailand.

But Amigo has declined to distribute *Meteor Garden II* due to unfavourable ratings in other countries.

The popularity of the soap opera has helped generate added sales for the band's music.

One F4 fan, 12-year-old Phanita Sitthichok-mongkol, said she was drawn to the band's good looks as she browsed over several VCD discs from the *Meteor Garden I* series.

"Actually, my friends and I like to watch them act more than watching them sing," she said.

Sony Music BEC-Tero Entertainment Co, the producer of F4's first album *Meteor Rain*, say the album

reached platinum sales of over 50,000 units early this year.

"The last album to reach platinum sales this fast was the *Titanic* soundtrack album," said one Sony executive.

"I think F4 is very hot . . . We're very surprised because they are not *farang* (western look), but Asian."

Price for individual F4's CDs and VCDs, which include a collection of member photos, is 399 baht.

Sony Music BEC-Tero is planning a series of F4-related releases, including karaoke CDs, concerts and individual band member albums as well.

The F4 popularity has led to booming pirate sales as well. Amigo's Mr Wichien said fake VCD packages were available at only 1,400 baht a set.

But Sony executives say F4 fans were opting to buy the real albums due to higher quality and packaging.

Thai magazines have also looked to capitalise on the F4 boom. The band has appeared on the covers of some 20 local publications in recent weeks.

หนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ วันจันทร์ที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2546

'ครูย่น' สอนมวยกระทรวงวัฒนธรรม ใช้กระแส "F4" เป็นโอกาสเด็กได้เรียนรู้

ผู้จัดการออนไลน์ - "ครูย่น" สอนมวยกระทรวงวัฒนธรรมให้รู้จักแปรกระแส "เอฟโฟร์" เป็นโอกาสให้เด็กเรียนรู้ดีกว่าเอาแต่อกข่าวถึงรุ่นดังในวัยเด็กไทยไม่รักนวลสงวนตัว เผยวัฒนธรรมใหม่ต้องดูถึงวิถีชีวิตเพื่อสอนให้เด็กเรียนรู้อย่างแท้จริง

นายณตรี ลิ้มทวีชัย "ครูย่น" ส.ว.สมุทรสาคร เปิดเผยผ่านรายการวิทยุ "สภาทนายธรรม" ไทยเคย์เรดิโอ ทางคลื่น 97.5 เมกะเฮิรตซ์ อ.ส.ม.ท.เมื่อวานนี้ (10 มี.ค.) ถึงกระแสคลื่นโดลด์ วงดนตรีวัยรุ่นยุคนิยมของโดลด์ "เอฟโฟร์" (F4) ของกระทรวงวัฒนธรรมต้องออกแถลงข่าวเตือนเยาวชนไทยว่า การเตือนของกระทรวง

วัฒนธรรมของเด็กตามไม่ทันสังคม เพราะ กทม.ที่เด็กชายหรือหญิง ใครจะบอกไว้ก่อนหรือไม่มีก็ไม่เกี่ยวกับกระทรวงสงวนตัว สังคมยุคใหม่ถ้าผู้หญิงบอกรักขายก่อนถือว่าเป็นความกล้าเสียด้วยซ้ำกับอุปนิสัย การบอกไว้ก่อนเด็กไปละเมิดใครหรือไม่ นายณตรี กล่าวว่า บทบาทของกระทรวงวัฒนธรรมที่ผ่านมากทำงานไม่เป็นชิ้นเป็นอัน เพราะไม่ว่าเรื่องอะไรเป็นภาระแต่สังคมก็คอยเตือนซ้ำคิดเสียหรือเตือนให้เด็กอย่างหลงระเหิดหรือวัฒนธรรมไทย แต่ไม่บอกว่าเป็นภาระหรือไม่เหมือนอย่างไร

พร้อมมองว่าเรื่องวัฒนธรรมไม่ใช่ในที่นี้ จะให้คนเมกนใจวัฒนธรรม

ไม่ใช่แค่การแสดงหรือโชว์ เท่านั้น วัฒนธรรมต้องเป็นเรื่องวิถีชีวิต มองวัฒนธรรมใหม่ให้เข้าใจ" ครูย่น กล่าว ครูย่นยังกล่าวอีกว่า อย่างเรื่องเอฟโฟร์ กระทรวงวัฒนธรรมหากต้องการสอนเด็กก็ควรสอนให้เขารู้ว่าควรเรียนรู้ วิถีชีวิตของเอฟโฟร์ว่าเป็นอย่างไร ไม่ต้องเป็นห่วงว่าเด็กจะคลั่งพวกเขาขนาดลดี

เท่าที่ทราบ วงดนตรีวงนี้เขามีความเป็นที่น่าสนใจ มีการต่อสู้ดิ้นรนจากเด็กยากจนมาก่อน มีความกตัญญูต่อพ่อแม่ ตรงที่เราเล่าจะบอกให้เด็กศึกษาชีวิตจากพวกเขา และควรเป็นเรื่องที่จะนำไปถกเถียงกันในโรงเรียนได้ด้วย"

ด้านนายสนธิ ลิ้มทองกุล ผู้ก่อตั้งหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ และผู้ดำเนินรายการ "สภาทนายธรรม" กล่าวเสริมว่า ความนิยมในวงดนตรีเอฟโฟร์ หรือ ละครที่พวกเขาแต่งมา จะเกิดจากกระแสของเอเชียที่มาแรงมากขณะที่ตราจุกครึ่งของฝรั่งเริ่มตก

"สมัยก่อนกระแสตะวันตกแรงมาก ความคลั่งโดลด์ในสัตว์คาราโอก็ร้องอย่าง เอลวิส เพรสลีย์ ผู้ใหญ่สมัยนั้นก็กลัวเด็กบ้าเหมือนบ้าเอฟโฟร์ สมัยนี้แต่ก็ไม่มีอะไรเกิดขึ้นถ้าเราบริหารจัดการที่ดีพอ" นายสนธิ กล่าว

ก่อนหน้านี้ น.ส.กวนิดา คุณะหลิน โฆษกกระทรวงวัฒนธรรม ให้สัมภาษณ์ถึงกระแสโดลด์ปัจจุบันที่วัยรุ่น

ไทยกำลังคลั่งละครเรื่อง "รักใสใสหัวใจสีชมพู" ที่มีนักร้องได้หัวหน้าวงเอฟโฟร์มาแสดงอย่างหนัก

ทางกระทรวงจึงออกเอกสารแถลงข่าวแนะนำสาวไทยที่คลั่งโดลด์นักร้องวงดังกล่าว ให้รู้จักรักษาความงามแบบหญิงไทย โดยเฉพาะทัศนคติการแสดงออกในเรื่องความรักอย่างเปิดเผยว่า เพื่อได้แสดงออกในเรื่องความรักอย่างเหมาะสม โดยแนะนำว่า ความอ่อนหวาน คือเสน่ห์ของสาวไทย

โฆษกกระทรวงวัฒนธรรมระบุว่า ละครเรื่องดังกล่าวสะท้อนภาพที่ไม่เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย โดยเฉพาะเมื่อหากบางส่วนที่นำเสนอได้ฝ่ายหญิงเป็นฝ่ายถูกเสนอตัวให้ผู้ชาย จึง

เป็นเรื่องที่ผู้ปกครองและครูจะต้องดูแลเป็นพิเศษ เพื่อรู้จักพฤติกรรมการใช้ชีวิต ตลอดจนมุมมองในการดำเนินชีวิตของเด็กวัยรุ่นในยุคนี้ โดยกระทรวงวัฒนธรรมก็เห็นได้ชัดให้วัยรุ่นรู้เรื่องความงามอย่างไทยด้วยการแสดงออกอย่างสุภาพ มีความอ่อนหวาน ซึ่งเป็นเสน่ห์ของสาวไทย

ทางกระทรวงวัฒนธรรม ได้เฝ้าระวังกระแสละครวัยรุ่นจากต่างประเทศเป็นพิเศษ โดยมีกลุ่มเฝ้าระวังการตรวจสอบและติดตามความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของเยาวชนรุ่นใหม่อย่างใกล้ชิด พร้อมรับแจ้งจากประชาชนที่มีหมายเลขโทร. 0-2247-0013 ต่อ 1422 และ 1423 ■

จวกกระทรวง วัฒนธรรมหากินกับ'F4'

นิร วาฑุณี, สนธิ ลิ้มทองกุล และ มนตรี สินศิริชัย หรือครูขุน แสดงความคิดเห็นไม่เห็นด้วยกับกระทรวงวัฒนธรรม ผ่าน 97.5 MHz 'คณินสามัญประจําบ้าน' เมื่อวันที่ 10 มีนาคมที่ผ่านมา

ยังคงถูกกระแสใจคือออกมาอย่างต่อนื่องสำหรับซีรีส์ได้ทัน "รักใสๆหัวใจ 4 ดวง" ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 33 สาธุกระทรวงวัฒนธรรมก็ออกมาวิพากษ์วิจารณ์ซีรีส์เรื่องนี้ว่าทำให้สังคมไทยเสื่อมเสียและเป็นตัวการทำลายวัฒนธรรมไทย

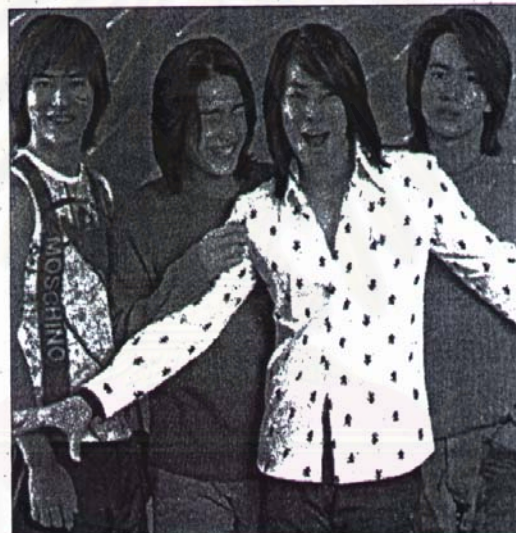
คณินสามัญประจําบ้าน FM 97.5 MHz ในช่วง "เป็นเรื่องกับต๋องพงษ์" ได้หยิบยกเอาเรื่องนี้ขึ้นมาพูดคุยในช่วงเวลา 21.00 - 24.00 น. เมื่อคืนวันที่ 10 กุมภาพันธ์ที่ผ่านมา และนี่คือบางส่วนของความคิดเห็นจากผู้ฟัง

นิร วาฑุณี สิริมิ่งคณากร ซึ่งเคยเป็นแขกรับเชิญในเรื่องเดียวกันนี้มาแล้วครั้งหนึ่ง เมื่อไม่กี่วันก่อน ซึ่งเธอก็ได้โทรศัพท์เข้ามาในรายการพร้อมกับบอกว่าไม่เห็นว้าวซีรีส์เรื่องดังกล่าวจะเป็นตัวการทำลายวัฒนธรรมไทยแต่อย่างใด

"ก็เหมือนละครไทยทั่วไปไม่ได้เลวร้ายถึงขนาดทำให้หญิงไทยเสื่อมเสีย มีบทเสียชิ้นบ้าง ไม่แตกต่างไปจากละครไทยทั่วไปหรอก ก็ยกยกจะบอกโฆษกกระทรวงวัฒนธรรมว่าละครเรื่องดังกล่าวไม่ได้ทำลายวัฒนธรรมไทยเลย...เรามีสิทธิ์ที่จะเลือกเองว่าจะดูละครอะไร จะทำอะไรแล้วละครเขาก็ไม่ได้ทำให้วัฒนธรรมไทยเสียหาย เรามีการสำรวจอยู่แล้ว เราไม่ได้กลัวว่าเราจะแค่แสดงความคิดเห็นเท่านั้นเอง"

ทางด้านผู้ที่ใช้ชื่อว่า "ทิวา" ได้โทรศัพท์ร่วมแสดงความคิดเห็นว่าโฆษกของกระทรวงวัฒนธรรมคงไม่ได้ดูละครรักใสๆหัวใจ 4 ดวง ถึงได้แถลงข่าวออกมาแบบนี้

"ผมต้องขอตำหนิกระทรวงวัฒนธรรมอย่างแรง ผมเข้าใจว่าเขาคงไม่ได้ดูละครเรื่องดังกล่าวนะ คงจะไปอ่านจากคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์รายวันฉบับหนึ่งแล้วเอาความรู้ลึจาก

โดนอีกรอบสำหรับซีรีส์"รักใสๆหัวใจ 4 ดวง" คราวนี้โฆษกกระทรวงวัฒนธรรมออกมาบอกว่าละครเรื่องนี้จะทำให้ผู้หญิงไทย,สังคมไทยและวัฒนธรรมไทยเสื่อม

คอลัมน์นี้สัมพันธ์กับของตัวเองมา...ผมว่าการที่เราจะวิจารณ์อะไรเราต้องดูตั้งแต่ต้นเหตุ เขาจะแกะกระแสมากกว่า ผมว่ากระทรวงวัฒนธรรมควรจะเอาตรงๆมาใช้ประโยชน์ โดยการหาแง่มุมที่จะทำให้วัยรุ่นรู้สึกดีกับวัฒนธรรมบ้านเรา ไม่ใช่วิจารณ์กันอย่างเดียว"

"ถ้าแกะกระแสแล้วมาวิจารณ์กันแบบนี้ผมว่าอย่าดีกว่าเหมือนกับทำปิ่นเส้นใส่ตัวเอง ออกมาฝากให้ท่านโฆษกกรุณาดูละครเรื่องนี้หน่อยมีแค่ วันพฤหัสบดีกับวันศุกร์" นอกจากช่วง "เป็นเรื่องกับต๋องพงษ์แล้ว" รายการ

"สภาพท่าพระอาทิตย์" ซึ่งออกอากาศในคลื่น FM 97.5 MHz (ช่วงเวลา 07.30-10.00 น.) เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ก็ได้หยิบยกประเด็นนี้ขึ้นมาพูดคุยด้วยเช่นกัน โดยนายมนตรี สินศิริชัย หรือ ครูขุน วุฒิสภา จ.สมุทรสงคราม รวมทั้งกรมการศึกษานอกโรงเรียน และผู้สูงอายุของ วุฒิสภาได้พูดคุยผ่านรายการโดยระบุว่าภารกิจกระทรวงวัฒนธรรมทำแบบนี้ก็เหมือนกับการฉีกรัฐธรรมนูญของเด็กวัยรุ่น...

"เหมือนกับว่าเราไปฉีกรัฐธรรมนูญของเด็กวัยรุ่น ถ้าเขาชื่นชอบแล้ว

คนไทยรีเปล่า? (1)

เข้ามาทันจังหวะดีมาก สำหรับบทบาทสำคัญของกระทรวงวัฒนธรรม อันมีต่อกระแสละครสัญชาติไต้หวันเรื่อง "รักใสใส หัวใจ 4 ดวง" ที่นำแสดงโดยนักร้องหนุ่มวง "เอฟ 4"

โฆษกกระทรวงวัฒนธรรม โดย น.ส.กวนนิดา คุณผลิติน ได้แถลงไว้ชัดเจนดังนี้ครับ

"เนื่องจากวัยรุ่นไทยกำลังคลั่งละครเรื่อง รักใสใส หัวใจ 4 ดวง ของเอฟโฟร์อย่างหนัก กระทรวงวัฒนธรรมจึงออกเอกสารแถลงข่าวแนะนำสาวไทยที่คลั่งไคล้ละครดังกล่าว ให้รู้จักรักษาความงามแบบหญิงไทย

โดยเฉพาะทัศนคติในเรื่องความรักที่มีการแสดงออกอย่างเปิดเผย แต่ควรแสดงออกอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ ได้แนะนำด้วยว่า ความอ่อนหวานคือเสน่ห์ของสาวไทย

ละครเรื่องรักใสใส หัวใจ 4 ดวง ได้สะท้อนภาพที่ไม่เหมาะสมกับวัฒนธรรม โดยเฉพาะเนื้อหาบางส่วนที่ฝ่ายหญิงเป็นฝ่ายรุกเสนอตัวให้ผู้ชาย

จึงเป็นเรื่องที่ผู้ปกครองและครู จะต้องดูแลเป็นพิเศษ เพื่อรู้จักพฤติกรรมการใช้ชีวิต ตลอดจนมุมมองในการดำเนินชีวิตของเด็กวัยรุ่นในยุคนี้

โดยกระทรวงวัฒนธรรมได้เน้นให้วัยรุ่นไทยรู้เรื่องความงามอย่างไทย ด้วยการแสดงออกอย่างสำรวม มีความอ่อนหวาน ซึ่งเป็นเสน่ห์ของสาวไทยที่มีมานานทุกยุคทุกสมัย"

ครับ, นี่คือความจริงที่กระทรวงวัฒนธรรม ไม่ใช่โคโคโนเสาร์ เต่าล้านปี แต่วิเคราะห์เหตุแห่งความจริงได้ทันสมัยมาก

แสดงว่า ผู้ใหญ่ในกระทรวงวัฒนธรรม ได้ดูละครสัญชาติไต้หวันเรื่องนี้อย่างถ่องแท้ พินิจพิจารณาเนื้อหาของละครอย่างรู้เท่าทัน ความเลวร้ายที่อาจจะเกิดขึ้นกับเด็กไทยในอนาคต

แม้จะไม่มีอำนาจไปถึงการเซ็นเซอร์ละคร แต่การออกโรงแถลงข่าว ชี้แนะ ตักเตือนไปถึงวัยรุ่นและผู้ปกครอง ตลอดจนทั้งครูบาอาจารย์

ถือว่ากระทรวงวัฒนธรรมทำหน้าที่อย่างเข้มแข็ง เหมาะควรกับสถานการณ์แล้ว

คนที่ดูละครเรื่องนี้อย่างลึกซึ้งและใคร่ครวญเท่านั้น ถึงจะพูดได้อย่างเต็มปากว่า มันไม่ดีและไม่เหมาะสมต่อวัฒนธรรมชาติเราอย่างไร?

เพราะมันน้ำเน่า ส่อภาพลักษณ์สุทธระยาเหลวแหลกยิ่งกว่าละครไทยเป็นไหนๆ

แต่ก็ยังมีพวก "มือถือสาก ปากถือศีล" ดัดจริตออกมาโอบอุ้ม ลากงูวัยรุ่นไทยลงเหว

เน่าระย้าอย่างไร ขอยกยอดไปว่ากันพุงนี้ครับ!!

แฉวัยรุ่น

คนไทยรีเปล่า? (2)

อย่างที่ผมได้ไว้เมื่อฉบับวันวาน...
ละครสัญชาติได้หัวเรื่อง "รักใสใส หัวใจ
4 ดวง" พื้นฐานคือละครน้ำเน่าสุดขีด

จะโด่งดังตามกระแสก็แค่นำนักร้องหนุ่ม
วง "เอฟ 4" มาแสดงนำเท่านั้น แต่เนื้อหานอกนั้น
เหลวแหลกกว่าละครไทยเยอะ

ผมจะไม่ขอเอ่ยชื่อตัวละครใดๆ แต่จะ
ชี้ให้เห็นถึงพฤติกรรมที่น่าระย้าสุดกู่

อาทิ แม่ของนางอิจฉา แสดงออกทั้ง
ด้วยคำพูดและการกระทำ เพื่อให้ลูกสาว (เป็น
นักศึกษา) ใส่จับเสรัชฐี (พระเอก) มาเป็น
ผัวให้ได้

บทละครถ่ายทอดออกมาอย่างเถื่อนดิบ
ด้วยคำพูดของนางอิจฉาที่ยั่ววนเชิญชวน

พฤติกรรมร่าเริงระคะ ทั้งใส่ดื้อนกดจูบ
พระเอก ไปจนถึงการปล้ำเพื่อยึดเบียดความ
สาวให้ฝ่ายชาย

เหมือนสัตรีสาวไร้ยางอายปานนั้น
ยิ่งแม่ของนางอิจฉารู้ว่า ลูกสาวยังหว่าน
เร็นร่างให้พระเอกเซชข่มไม่ได้ ก็ยิ่งโกรธหัวฟัด
หัวเหวี่ยง

หรือบทของลูกชายเจ้าของโรงเรียน
ไล่ข่มขู่คนอื่น คบหัวใครต่อใครในโรงเรียน ซึ่ง
เป็นพฤติกรรมที่น่าสนิท

หรือบทนางเอกเซอโง้งใจบาริสตานั้น
ประเทืองสมองไปกว่าละครไทยบางเรื่อง
แค่นี้ไหน?

นี่เอากันเฉพาะเนื้อหาส่วนๆ ไม่ต้อง
มองไปถึงประเด็นอื่น จึงอยากถามว่า ถ้าเป็น
ละครไทยทำออกมาแบบนี้ จะถูกวิจารณ์และทะเล
ขนาดไหน?

ก็คงถูกพวก "มือถือสาก ปากถือศีล"
คำยับชนิดไม่ได้พูด ไม่ได้เกิด จนเสียผู้เสียคน
ไปเท่านั้น

ยิ่งพวกที่ไม่เคยดูละครเรื่องนี้แล้วสะอេះ
อวดรู้ ออกมาวิพากษ์วิจารณ์ มันน่าเน่ายิ่งกว่า
ละครเสียอีก

หัวใจเป็นไทยรีเปล่า? ถ้ายังเป็นไทย
ก็อย่ากย่องพฤติกรรมความระย้าของละคร
ต่างชาติมาเหนือกว่าชีวิตเด็กไทยอีกหลาย
ล้านคน

เหมาะแล้วที่กระทรวงวัฒนธรรมกระทำ
บทบาทเหมือน "แม่" คอยปกป้องภัยให้ "ลูก"

เมื่อเดินหน้ามาถูกทาง...ดีหรือไม่ดีอย่างไร
ก็ควรพูดกันตรงๆ

อย่าดัดจริต!!

แจ๊วรีเปล่า

จุดหมายแห่งใจ

รักใสๆ หัวใจ4ดวง (2)

ที่นี้ก็จะมาว่ากันถึงสาเหตุที่ว่า ทำไมซีรีส์รักใสๆ หัวใจ 4 ดวง ถึงได้ฮิตนักหนา ซึ่งหลังจากที่ได้ลองติดตามชมอยู่หลายตอนก็พอจะมองเห็นคำตอบ

นอกจากสาเหตุหลักที่เป็นเพราะเสน่ห์เฉพาะตัวของ 4 หนุ่ม F4 ที่มีเสน่ห์กันคนละแบบเจอร์รี่ ไม่หล่อมากแต่ดูเพ่แบบแมนๆ ตุ เจียบขริ่ม ลีกลับชวนค้นหา, วิค ก็หล่อสดใสหล่อหนุ่มญี่ปุ่น, เคน ก็เพ่ คาแรกเตอร์สบายๆ เข้าถึงง่าย และ แวนเนส ก็เป็นผู้ชายหน้าสวย ใครชอบสเปกไหนก็ตามเลือกกันเอาเอง

มาถึงเนื้อหาละคร ก็ไม่ได้มีอะไรแปลกใหม่พิสดาร ก็เป็นเรื่องรักข้ามชนชั้น พระเอกรวย นางเอกจน เหมือนที่เราๆ ท่านๆ เคยดูกันมาเป็นร้อยๆ เรื่องนั่นแหละ แต่ที่แปลกกว่าเรื่องอื่นก็คือ

คาแรกเตอร์พระเอกที่เป็นลูกคนรวยที่นิสัยหัวๆ คิดยังไงก็พูดอย่างนั้น ที่เด็ดอยู่ตรงที่ ถึงแม้ว่าเขาจะรักนางเอกมาก แต่เวลาที่อยู่ด้วยกันแล้ว เขาก็เป็นผู้ชายประเภทเอาใจผู้หญิงไม่เป็น แคมด้าพูดไม่รู้ฟัง พี่แกก็จะตบนางเอกหน้าตาเฉย คำพูดที่ได้ยินเขาพูดกับนางเอกบ่อยๆ ก็คือ "อย่าพูดมากน่าเดี๋ยวย่อยเลย"

เรียกว่าคาแรกเตอร์พระเอกคนนี้น้องๆ พิศาล อัครเศรณี เจ้าของฉายา พระเอกจอมชาติสต ที่ชอบ "ตบแล้วจูบ จูบแล้วตบ" ในหนังแทบทุกเรื่องของเขา ที่เคยเป็นหนังสืออยู่พักหนึ่ง

แต่ประธานโฆส สำหรับนายเจอร์รี่ พระเอกเรื่องนี้ ที่แกลบอย่างเดียว ไม่มีจูบนะจะผมไม่แน่ใจว่าน่าจะจริงเรื่องนางเอก ชานโซ่ จะถูกพระเอกตบไปกี่ครั้ง แต่นางเอกก็ยังรักพระเอกไม่เสื่อมคลาย

นี่ถ้าเป็นสมัยก่อน พระเอกคนนี้จะถูกตำว่าเป็นพระเอกชาติสต นิยมใช้ความรุนแรงกับผู้หญิง ทั้งที่บางครั้งบางเรื่องก็ไม่น่าจะต้องถึงกับลงไม้ลงมือ ถึงแม้ว่าอาจจะวิเคราะห์ได้ว่า เขาก็เกิดจากปัญหาครอบครัว ที่มีมารดาที่เป็นจอมบงการก็ตาม แต่มาสมัยนี้ พฤติกรรมนี้กลับกลายเป็นที่ชื่นชอบของผู้ชมที่สำคัญส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงเสียด้วย ซึ่งพิสูจน์ได้จากช่วงหลังละครจบที่ช่อง 3 ได้จัดช่วงพิเศษแจกรางวัลแก่ผู้ชมละครเรื่องนี้ มีพิธีกรออกไปสัมภาษณ์ผู้ชมสาวๆ ทั้งหลาย ซึ่งหลายคนบอกว่า ชื่นชอบพระเอกนางเอกกับความรักแบบ "รักต้องอด" ที่มีทั้งตบ ทั้งคำที่ผมจำได้ก็คือ นุ้ย-สุจิรา อรุณพิพัฒน์ หนึ่งในคนที่โดนสัมภาษณ์ เธอยังมีว่าบอกว่า เธอกับเพื่อนชอบดูละครเรื่องนี้มาก ชอบที่พระเอกโหดดี เวลาโกรธขึ้นมาก็ตบนางเอกเลยเหล่านี้คงพอจะบอกอะไรได้บ้าง

พฤติกรรมอารมณ์แปรปรวน บางครั้งใช้ความรุนแรง ค้อนข้างเอาแต่ใจตัวเอง กลับกลายเป็นที่ถูกอกถูกใจ ผู้ชมเพศหญิง แต่ถ้าพยายามมองเขาอย่างเข้าใจ ก็ต้องบอกว่า เขาเป็นผู้ชายประเภท แข็งนอกอ่อนใน เป็น คุณหนูอารมณ์ร้าย คุณชายปากแข็งที่เป็นไปได้ว่า ผู้หญิงชื่นชอบเพราะอยากจะทำเขาชนะ "ผู้ชายประเภทนี้ให้ได้" เหมือนการปราบ "ม้าพยศ"

และนี่แหละที่เป็นเสน่ห์ที่มัดใจสาวไทยไปคอนประเทศแล้ว

คมแห่งธรรม

สถาบันวิจัยประชากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หนังสือพิมพ์สยามรัฐ วันอังคารที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2546

กระทรวงวัฒนธรรมออกโรงแจง ไม่เคยดำ'F4'ทำลายสังคมไทย

กระทรวงวัฒนธรรม
แจงไม่เคยจวก "F4" ทำลาย
วัฒนธรรมไทย พร้อมปฏิเสธ
ไม่ได้จับกระแสเพื่อสร้างผลงาน
ยืนยันคงจะไม่ห้ามใครไม่ให้ดู
ไม่ได้ ที่ทำเพียงแต่ต้องการใช้
สื่อร่วมสร้างวัฒนธรรม

หลังจากเป็นข่าวกรณี
วิพากษ์วิจารณ์ว่าซีรีส์ "รักใสๆ
หัวใจ 4 ดวง" ทางช่อง 3 ซึ่ง
นำแสดงโดย 4 หนุ่มนักร้อง
ได้หวั่น "เอฟ 4" ที่กำลังเป็นที่
คลั่งไคล้ของวัยรุ่นไทยว่ามี

เนื้อหาที่ล่อแหลมและมีส่วนที่จะทำลายวัฒนธรรมไทย กระทั่งถูกหลายๆ
ฝ่ายวิจารณ์ถึงการดำเนินงานที่ไม่เข้าท่าพร้อมกับบอกว่าเหตุที่กระทรวงวัฒนธรรม
ออกมาพูดเช่นนี้ก็เพื่ออาศัยกระแสความดังของซีรีส์เรื่องดังกล่าวสร้างผลงานนั้น

ล่าสุดทางกระทรวงวัฒนธรรมโดย น.ส.กวนิดา คุณผลสิน โฆษก
กระทรวงวัฒนธรรมได้ชี้แจงผ่านบทสัมภาษณ์ "ผู้จัดการรายวัน" ว่า ที่ผ่านมาทาง
กระทรวงวัฒนธรรมเองไม่เคยกล่าวหาว่าละครเรื่องนี้เป็นตัวทำลายวัฒนธรรม
แต่อย่างใด

"ต้องให้เห็นว่าต้นฉบับที่เราส่งขานั้นคืออะไร... ทิศทางของเราเป็นไป
แบบแนะผู้ปกครองให้มีส่วนร่วมในการสร้างวัฒนธรรม แต่ข้อเท็จจริงกลับ
ไปอีกทิศทางหนึ่งว่า กระทรวงวัฒนธรรมจวกเอฟ4 ซึ่งเรียนตามตรงเลยว่า
ไม่เคยพูดว่าเอฟ 4 ทำลายวัฒนธรรมไทยเลย"

โฆษกกระทรวงวัฒนธรรมชี้แจงต่อไปว่าคงจะเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ที่
จะไปห้ามไม่ให้ใครต่อใครดูละครเรื่องนั้นเรื่องนี้ เพียงแต่กระทรวงฯ อยาก
ให้ทุกคนใช้ช่วงเวลาดังกล่าวให้เกิดประโยชน์ พร้อมกันนี้นางสาวกวนิดายัง
ยืนยันด้วยว่ากระทรวงวัฒนธรรมไม่ได้อาศัยกระแสความแรงของเอฟ 4 เพื่อ
สร้างผลงาน แต่เป็นการทำงานที่เป็นไปตามนโยบายที่มีมาตั้งแต่ต้น

"ต้องเรียนตามตรงว่าเราขอความร่วมมือในการสร้างสรรค์ ขอความ
ร่วมมือผู้ปกครอง ขอความร่วมมือสังคม นั่นคือประเด็น เราไม่ได้มีเจตนา
จะไปจับกระแสเอฟ 4 ไม่ใช่... ก่อนหน้าจะเกิดเหตุการณ์นี้เนี่ย โดยนโยบายที่
เราบังคับตั้งแต่ตั้งกระทรวงขึ้นมาทางรองนายกรัฐมนตรี ฉายแสง มาเยี่ยม
ท่านได้พูดถึงทิศทางของสื่อ ในเชิงของละครทีวี หลังจากท่านกลับไป
กระทรวงวัฒนธรรมเราก็ได้เชิญผู้จัดละครไทยมาหารือกัน ว่าทิศทางของเรา
ที่จะช่วยกันออกจะฝากวัฒนธรรมไทยที่ดีๆ ทำอย่างไรจะให้เด็กกลับมา
แล้วอบอุ่นในครอบครัว ทำอย่างไรที่จะสอนเด็กและผู้ปกครองไปในตัว"

"เอฟ4 ไม่ใช่ไม่ดี เป็นทิศทางที่เราต้องเปิดรับกระแสซึ่งกระแสนี้ก็ไม่ใช่
ฟังมา สมัยที่เราเป็นวัยรุ่นเราได้เห็นตั้งแต่มีกรรหยุก เจ้าพ่อเชียงใหม่ มันเป็นเรื่องปกติ เราปรับมาตั้งแต่สมัยคุณพ่อคุณแม่เรา จะไม่ปิดกั้นไม่ได้ เราไม่
สามารถจะไปบังคับว่าห้ามดู เป็นไปไม่ได้ สิ่งที่กระทรวงวัฒนธรรมห่วง และ
ฝากออกมาก็คือเมื่อเวลาดูแล้วนี่ อย่าปล่อยโอกาสไปเฉยๆ นะ ขอให้ทุกท่าน
สอดแทรกความเข้าใจในด้านวัฒนธรรมเข้าไป"

"แต่ไม่ใช่ช่วยปล่อยให้เด็กรับสื่อนี้ไปโดยให้คิดเอาเอง เข้าใจเอง ตรงนี้ผู้
ปกครองน่าจะมีส่วนร่วมในการฝากข้อคิดให้เขาวิเคราะห์แล้วไปสร้างเป็นตัว
ตนของเด็กคนนั้น นี่เป็นจุดที่เราทำหน้าที่และค่อยๆ สอดรับตรงนั้นเข้าไปใน
กระแสสังคม" ■

หนุ่มๆ ข้า...ใครอย่าแตะ

แฟนๆ F4 ชาวไทยในงานรวมพลคนรักหนุ่มๆ จากโตเกียว ซึ่งจัดเป็นครั้งแรกเมื่อสุดสัปดาห์ที่ผ่านมา

วงการบอยแบนด์ทั้งไทยและเทศคงต้องหลบฉากไปชั่วคราว เพราะตำนานความแรงของสี่หนุ่มดี F4 จากเกาะโตเกียวไม่ไหว ล่าสุดแฟนคลับชาวไทยนัดรวมตัวเป็นทางการครั้งแรก ยิ่งสะท้อนความรู้สึกที่มีต่อสี่หนุ่มกลุ่มนี้ในระดับเฮฟวี่เวท **ก๊วยพิมล เกียรติวาทิรัตน์** ไปพูดคุยและตั้งคำถามสนุกๆ กับคนกลุ่มนี้ที่ไม่ชอบให้ใครมาดูถูกความรู้สึก เพราะลึกๆ แล้วมันมีอะไรมากกว่านั้น

หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ วันพุธที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2546

F4 THAILAND

1234

หน้าแรก รายงานตัว ข่าว/บทความ ผลงาน เก็บมาฝาก เกาะติดดารา เมืองหลัง สมุดปกความคิดเห็น แลกสิ่งค

ข่าว F4

เยาวชนแผ่นดินใหญ่ คลังละครทีวีได้หวั่น

จีนแผ่นดินใหญ่ยุคเปิดประเทศในวันนี้ เต็มไปด้วยความเคลื่อนไหวทางสังคมจนน่าจับตา ดังตัวอย่างของความนิยมที่มีต่อ "เมท็อด การ์เดน" สื่อวัฒนธรรมจากไต้หวัน ที่ดึงดูดสายตาทั้งคนรุ่นใหม่ได้ดินอยู่ตามหัวเมืองใหญ่ สะท้อนถึงรสนิยมของประชาชน ที่เดินสวนกับนโยบายของรัฐอย่างชัดเจน

อึ้งฉวี นิตคำ เบซโตวา รายงานถึงเหตุการณ์ที่เห็นและเป็นอยู่

บักกิ่ง ตัวอย่างการที่สั้น หากจากอากาศที่หนาวชื้นได้ทางข้ามถนนของกรุงปักกิ่ง เชื้อยวนเย่กำลังโฆษณาขายหนังสือไต้หวันที่ว่าไว้ว่ามีสินค้าเมืองหน้าด้วยคำที่เชื่อถือ

.....หนังสือ เมท็อดการ์เดน ละครทีวีไต้หวันที่ถูกแบน กับซีวีดี เมท็อดการ์เดน ขายคู่กันในราคา 35 หยวนเท่านั้น (ราคา 189 บาท) แยกคำโฆษณา

.....ผู้คนที่หลบฝนเข้ามาจับจ่ายซื้อแล้วเดินออกไปเพราะกลัวตำรวจจับดูเงิน หนังสือเหล่านี้ไม่เพียงจะถูกตีพิมพ์โดยมีกฎเกณฑ์ที่แน่นอน แต่ยังมีเนื้อหาที่ถูกกล่าวหาว่าบ่งบอภัยถึงสิ่งที่ถูกสั่งห้ามมิให้ออกอากาศทางโทรทัศน์ของจีน

.....นิยายรักอันแสนสนุกของนักเขียนวัยรุ่นที่มียอดขายในไต้หวันที่สูงกว่านิยายเรื่องอื่นๆที่ออกสู่สาธารณะก็ขายดีเป็นอันดับต้นๆในไต้หวันด้วย

.....เมท็อด การ์เดน (สวนดาวตก) ซึ่งน่าจะขายโดยสถานีโทรทัศน์อาร์บีบี ถูกห้ามมิให้เผยแพร่ด้วยเหตุผลว่า "ชักนำวัยรุ่นไปในทางที่ผิด" ทั้งนี้เป็นคำสั่งของฝ่ายบริหารวิทยุ ภาพยนตร์ และโทรทัศน์ของรัฐ คำสั่งดังกล่าวถูกนำมาทบทองไว้ใน หนังสือพิมพ์เยาวชนปักกิ่งรายวัน เมื่อกลางเดือนมีนาคม

.....กระนั้นไม่กี่สัปดาห์หลังจากถูกสั่งห้ามบทโทรทัศน์ละครเรื่องนี้ได้รับการตีพิมพ์ออกมาในรูปแบบหนังสือปกอ่อนในภาคเหนือของจีน กระทั่งกลายเป็นที่นิยมไปทั่วเมืองหลวงปักกิ่งอย่างรวดเร็ว

.....ไม่เพียงนิยายจีนมีผู้ทีวีซีดีเถื่อน และแอบขายกันอยู่ตามแผง หรือตามหัวมุมถนนของปักกิ่ง ยังแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าทัศนคติในการทำทนายรัฐของผู้คนที่ไม่เป็นอย่างไรก็ตาม แต่แม้กระทั่งสื่อที่รัฐอนุญาตก็เข้ามาช่วยมีบทบาทในการทำลายคำสั่งด้วย กล่าวคือนิยายสารคดีปกแข็งชื่อ เราเดิน วิเศษณ์ ซึ่งถือว่าเป็นหนึ่งในนิยายสารคดีแนววิทยาศาสตร์ของจีน ได้ทำโพลสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับละครโทรทัศน์ดังกล่าว ทั้งยังกล้าตีพิมพ์ผลการสำรวจนั้นออกมา

.....ร้อยละ 78 ของผู้ตอบคำถามที่อยู่ในเมืองใหญ่ของจีน อย่างเช่น ปักกิ่ง เซี่ยงไฮ้ กวางโจว ไม่เห็นด้วยกับอำนาจของรัฐที่ว่าละครเรื่องนี้ส่งเสริม "ชีวิตหรูหราอันเสื่อมทราม" และทำให้ผู้คน "ยกย่องเงินทอง"

.....กว่าร้อยละ 40 คิดว่า "ไม่จำเป็น" ที่จะสั่งสั่งห้ามละครเรื่องนี้ออกอากาศ และอีก 30 เปอร์เซ็นต์ก็ให้ความเห็นว่ายิ่งห้าม "ก็ยิ่งอยากดู"

F4 หรือ "สี่ตอกไม้" ดาราหน้าชายใน "เมทีออร์ การ์เดน"

จากหนึ่งในละครซีรีส์ของไต้หวัน

... หลังจากสั่งห้ามเราขายละครเรื่องนี้ได้กว่า 50 ชุดในหนึ่งสัปดาห์" หลี่เจี๋ยเซ่ หญิงสาววัย 23 ปี พนักงานขายของร้านวีซีดีย่านกลางกรุงปักกิ่งกล่าว "ตัวฉันเองดูละครเรื่องนี้มาแล้ว 3 ครั้ง" เธอว่า

... เมทีออร์ การ์เดน ไม่ใช่เรื่องแรกที่นักวิจารณ์จีนพรรณนาเป็น ละครชวนหลงใหล ซึ่งนำเข้าไปประเทศจีนจนกลายเป็นที่วิจารณ์กันอย่างอื้อจาว กระนั้นแรกที่นำเข้ามาฉายในจีนเมื่อเดือนมีนาคม เมทีออร์การ์เดน เป็นละครชุดฮิตในหมู่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้มาก่อนแล้ว กระทั่งทำให้ผู้ผลิตรายชาย 4 คนซึ่งไม่มีชื่อเสียงมาก่อนกลายเป็นดาราดังขึ้นมาทันที

... อัลบั้มชุดแรกที่ชื่อ เมทีออร์ เรน (หรือฝนดาวตก) ของพวกเขาที่ออกสู่ตลาดเมื่อเดือนสิงหาคมปีก่อน ขณะนี้เปลี่ยนมาเป็นแผ่นแพลตตินั่ม เฉพาะในไต้หวันขายได้กว่า 2 แสนแผ่น ขณะชื่อของดารานำฝ่ายชาย 4คนซึ่งเรียกว่าสี่ตอกไม้ อาจทำให้สาววัยรุ่นรู้สึกปลาบปลืมนั้น แต่ผู้ปกครองคิดว่าตัวละครใน เมทีออร์ การ์เดน ดูร้าย หลวไหล และสร้างความเสื่อมเสียให้กับคุณค่าทางจิตใจที่เป็น "หลักยึด" อันแท้จริง

... ชีวิตอันมั่งคั่งของคนชั้นสูงในไต้หวัน ซึ่งสะท้อนอยู่ในละครเหมือนกับการโยกเกลือในบาดแผล "ฉันคิดว่าละครเรื่องนี้เล่าร้ายเหมือนของเล่นอิเล็กทรอนิกส์" มารดาผู้มีบุตรสาววัย 16 ซึ่งมีกฎกรบวงเวลานอนในช่วงที่มีละครกล่าว

... "หลังจากดูละครเรื่องนี้แล้ว ลูกสาวของฉันพูดว่าเป็นเรื่องธรรมดาของเด็กสาวที่จะมีคู่ควง และมีคนรักในเวลาเดียวกัน นั่นไม่ใช่เรื่องเหลือเชื่อหรือ?" เธอกล่าว

... "เมทีออร์ การ์เดน เป็นส่วนที่งดงาม และเต็มไปด้วยสิ่งล่อใจยากจะต้านทาน มันงามเกินกว่าที่จะเป็นความจริง การหลงใหลสิ่งงดงามเป็นธรรมชาติของมนุษย์ แต่เราไม่อาจมีตัวตนในโลกแห่งความฝันได้" ผู้เข้าไปเยือน www.sina.com รายหนึ่งกล่าวว่า เว็บไซต์นี้ได้รับความนิยมในประเทศจีน

... ละครเรื่องนี้พยายามทำอะไรบางอย่างมากกว่าสักแต่เป็นซินเดอเรลลาของยุคใหม่ เด็กสาวในเรื่องนี้ซึ่งยากจนแต่น่ารัก สามารถเอาชนะใจเจ้าของของเธอ ซึ่งในตอนแรกมีที่ท่าหึงงัน โต้แย้งที่สุดก็แสดงมิตรไมตรีจิตออกมา

... เมทีออร์ การ์เดน เป็นเรื่องที่ดัดแปลงมาจากการตูนเรื่อง ฮานา ไยริ ดันโก (เด็กหนุ่มที่งดงามกว่าตอกไม้) ของญี่ปุ่น แต่เป็นเรื่องที่นักการศึกษาไม่ชอบเนื่องจากเป็น "จักรวรรดินิยมทางวัฒนธรรมญี่ปุ่นอีกด้วย" หลิว อาจารย์ผู้สอนภาษาจีนแห่งมหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และการค้ากล่าว

... ผลการสำรวจของ เขาเทร็น วิกเอนด์ ระบุว่าร้อยละ 45 ของวัยรุ่นผู้ชมละครเรื่องดังกล่าว ระบุว่าผู้ปกครองของพวกเขาห้ามมิให้ดู ด้วยเกรงว่าการได้เห็นชีวิตของเด็กวัยรุ่นไต้หวัน จะทำให้วัยรุ่นจีนเกิดความคาดหวังที่ไม่เป็นจริง

"ชีวิตที่ไร้ซึ่งความปรารถนา มีแต่ความจิตซิด" หมิง โหลฟู นักวิจัยแห่งสถาบันการศึกษาปักกิ่ง กล่าวกับ ไชน่า เดลี หนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษ "หว่านเป็นเรื่องเพ้อฝันที่จะมีชีวิตอยู่กับความฝันที่ไม่มีทางเป็นจริงตลอดเวลา

หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ
ฉบับ วันอังคารที่ 28 พฤษภาคม 2545
คอลัมย์ จุดประกาย หน้า 5
ช่วง สารคดีต่างประเทศ-ปฏิทินกิจกรรม (inter press service)

ประวัติผู้เขียน

นางสาวพัลลภา วิชิตะกุล เกิดเมื่อวันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2522 สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย และสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีจากคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อปีพ.ศ. 2543 ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งเลขานุการหัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย